

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA
VE TURİZM KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

—●—
3'üncü Toplantı
1 Nisan 2021 Perşembe
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

*1.- Turizmi Teşvik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Teklifi (2/3517)*

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

1 Nisan 2021 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, saat 15.07'de açılarak altı oturum yaptı.

Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/3517) tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerinin görüşmelerine başlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 6 Nisan 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere saat 00.53'te toplantıya son verildi.

1 Nisan 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.07

BAŞKAN: Tahir AKYÜREK (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Metin YAVUZ (Aydın)

SÖZCÜ: Jülide İSKENDEROĞLU (Çanakkale)

KÂTİP: Burhan ÇAKIR (Erzincan)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Değerli katılımcılar, Bakan Yardımcımız, kıymetli misafirler; öncelikle, Komisyon toplantımızın hayırlı olmasını diliyoruz.(")

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

*1.- Turizmi Teşvik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517)***

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bugünkü gündemimiz, Turizm Teşvik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi.

Teklif ilk imza sahibimiz Atay Uslu ve katılımcı diğer milletvekillerimiz, Bakan Yardımcımız, kamu kuruluşlarından gelen bürokrat arkadaşlarımız Komisyonumuzda şu anda hazır bulunuyor.

Bugünkü görüşeceğimiz kanun teklifi, ülkemizin özellikle turizm alanındaki hedeflerimize ulaşması için ve turizm gelirimizin hedeflediğimiz rakamları yakalayabilmesi için çözümler manzumesi getiren bir teklif. Bu hedefe ulaşabilmek için, daha önce Komisyonumuzdan da geçen Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun yürürlüğe girdi ve turizm sektörünün karar alma noktasında etkin rol almasını sağlayan bir mekanizma geliştirildi. Ülke turizminin gelişimi açısından önemli bir yere sahip olan 2634 sayılı Kanun'un bazı maddelerinin gerek ülkemiz gerekse dünya turizminin gelişimi karşısında uygulama kabiliyetinin azalması nedeniyle mevzuatta bazı düzenlemeler yapma ihtiyacı belirtiliyor. Kanun teklifi, 2023 turizm hedeflerimize ulaşılması için öncelikli önemi haiz düzenlemeler içeriyor. Komisyonumuzda, bununla ilgili hem geneli üzerinde hem de maddeler üzerinde ayrı ayrı değerlendirmeler, görüşler ortaya konacaktır.

Fakat şu anda ben ihtiyaca binaen toplantımıza bir saat ara veriyorum. Saat dörtte toplantıya tekrar burada devam edeceğiz. O nedenle arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 15.10

*Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

** (2/3517) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.07

BAŞKAN: Tahir AKYÜREK (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Metin YAVUZ (Aydın)

SÖZCÜ: Jülide İSKENDEROĞLU (Çanakkale)

KÂTİP: Burhan ÇAKIR (Erzincan)

OTURUM BAŞKANI METİN YAVUZ – Hoş geldiniz, toplantıyı açıyorum.

Toplantıya 17.00’ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.08

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.56

BAŞKAN: Tahir AKYÜREK (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Metin YAVUZ (Aydın)

SÖZCÜ: Jülide İSKENDEROĞLU (Çanakkale)

KÂTİP: Burhan ÇAKIR (Erzincan)

OTURUM BAŞKANI METİN YAVUZ – Toplantıyı açıyorum.

Görülen lüzum üzerine toplantıyı 17.30’a erteliyorum.

Kapanma Saati: 16.57

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.20****BAŞKAN: Tahir AKYÜREK (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Metin YAVUZ (Aydın)****SÖZCÜ: Jülide İSKENDEROĞLU (Çanakkale)****KÂTİP: Burhan ÇAKIR (Erzincan)**

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Değerli arkadaşlar, tabii, aşağıdaki olaylar ayrı, bizim Komisyon çalışmamız ayrı bir süreçtir.

Bu kanun teklifiyle –daha önce açılışta ifade ettiğimiz gibi- getirilen yeni bazı düzenlemeler var.

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, turizm merkezlerinin tespitine ilişkin yeni kriterler getiriliyor.

Konaklama tesislerinin, plaj işletmelerinin turizm işletme belgesi alma zorunluluğu getiriliyor.

Biraz sonra teklifin ilk imza sahibi arkadaşımız da detayları açıklayacaklar. Kültür ve Turizm Bakanlığının kültür, turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içindeki her ölçekteki planları yapmayla ilgili bir düzenleme var.

Turizm yatırımı yapılmak üzere yatırımcılara tahsis edilecek kamu taşınmazlarının Bakanlık tasarrufuna alınmasıyla ilgili ve tahsisle ilgili bir düzenleme var.

Turizm işletmelerinde, belgeli işletmelerde çalıştırılabilecek uzman ve yabancı personele ilişkin yeniden düzenleme yapılıyor.

Kruvaziyer liman, yat limanları, çekek yeri gibi deniz turizm tesis işletmelerinin Turizm İşletme Belgesi alması zorunluluğu getiriliyor ve daha bir kısım idari düzenlemeler.

Bakanlıkça verilen turizm belgesinin iptali yaptırımının uygulanacağı yeni durumlar belirlenmesi gibi konuları kapsayan bir kanun teklifini Komisyonumuz görüşmeye devam ediyor.

Şu anda usul açısından ilk imza sahibi milletvekilimiz...

Şu anda bir önerge geldi, önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma Ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3517) esas numaralı Kanun Teklifi'nin, Anayasa'nın 127 nci maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilen “Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.” hükmündeki “yerinden yönetim ilkesine” karşıt düzenlemeler getirmek suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın öngördüğü düzeni ihlal etmesinden dolayı, Anayasa'ya aykırılık nedeniyle görüşmelerine geçilmeden gündemden kaldırılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökhan Zeybek

İstanbul

Hüseyin Yıldız

Aydın

Mürsel Alban

Muğla

İsmet Tokdemir

Hatay

Ulaş Karasu

Sivas

Hasan Baltacı

Kastamonu

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, arkadaşlar, tabii, maddelere ve görüşmelere geçilmeden önce Anayasa’ya aykırılık teklifinin öncelikle görüşülmesi, İç Tüzük’ün 38’inci maddesine göre “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde...” diye devam eden bir hükmüne istinaden öncelikle teklifin Anayasa’ya aykırılık içerip içermediğini tartışacağız, ondan sonra maddeler açısından, geneli üzerinde görüşmelere devam edeceğiz.

Buyurun Gökan Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna 30 Mart tarihinde havale edilen Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Anayasa’ya aykırılık nedeniyle söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, şunu söyleyerek sözlerime başlamak istiyorum: Dün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, hepimizin, o Genel Kurul salonunda bulunan tüm milletvekillerinin gözü önünde, tek tek sayılabilecek kadar az sayıda milletvekilinin bulunduğu bir ortamda gündeme gelmiş olan yasa teklifinin maddelerine geçilmesiyle ilgili alınan kararın bugün başka bir sayısal çoğunluğa dayalı olarak iptal edilmesi ve maddenin yeniden görüşülmesine geçilmesiyle ilgili, demokrasiye, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma İç Tüzük’üne aykırı bir uygulama olduğunu belirtmek istiyorum. Keza, bugün burada saat 15.00’te toplanacak olan Komisyonumuzun saat 15.00’te Sayın Başkan tarafından bir saat süreyle ertelenmesi, arkasından 16.07...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 15.00’i 7 gece erteleme yapıldı.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sonrasında yine ertelenmesi ve 2 buçuk saatlik bir ertelemeyle komisyon çalışmasına geçiliyor olmasını doğru bulmadığımı, bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışma İç Tüzük’üne göre aslanan komisyonların birinci görevinin komisyon çalışmalarını eksiksiz yapmak olduğunu, buraya katılmış olan hem Bakanlık yetkilileri hem de sektör temsilcilerinin huzurunda kayıtlara geçmesi açısından ifade ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gökan Bey, 15.07’de bir saat ara verildi, 16.07’de tekrar açıldı ve tekrar ara verildi. Yani küçük bir katkı.

Buyurun, devam edin.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu yasa teklifi, Turizmi Teşvik Yasası, ama dünden beri görüştüğümüz sektör temsilcileri, turizm acenteleri, Türkiye Otelciler Birliği, yerel yönetimler -orman hukukunu savunan varsa, kalmışsa- devletin içindeki orman sevdalıları ve çevrecilerin tümünün şiddetle karşı çıktığı, kimin ya da kimlerin gündeme getirdiğini çok anlayamadığımız bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız.

Bir yasa teklifi gündeme geliyor yani bu, 31 Mart 2019 ve 23 Haziran 2019 tarihlerinde yapılmış olan yerel seçimlerin sonuçlarında, yıllarca AK PARTİ ya da Milliyetçi Hareket Partisi tarafından yönetilmiş olan belediyelerdeki yönetim değişikliğiyle oluşan yeni anlayışın, sürekli olarak gündemimize gelen yasa teklifleriyle merkezî hükûmete alınıyor olmasını -Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda yerel yönetimlerin güçlendirilmesi- ve yerel yönetimler eliyle birtakım hizmetlerin merkezî yönetime ve Bakanlık eline alınıyor olmasını temel gerekçe göstererek Anayasa’ya aykırılık iddiamızda bulunuyorum.

Başka bir iddiamız: Korunması gereken, Anayasa'ya göre Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bütün milletvekillerinin ve 83 milyonun korunması anayasal güvence altında bulunan orman alanlarıyla ilgili, Bakanlığın turizm merkezi ilan etmesiyle ilgili bir yasa değişikliğiyle kültürel tesislerin, kültürel alanların yanına doğal alanların ilave edilmesi geliyor ve sonrasında da orman alanlarındaki tahsislerle ilgili de Anayasa'nın temel hükmü çiğnenerek Bakanlığa yetki veriliyor.

Şimdi, hangi dönemde bu yasa geliyor? Bu yasa, Türk turizminin 2020-2021 yıllarında âdeta yerlerde süründüğü, sektörün ciddi finansal sıkıntılar içinde yer aldığı ve... Geçmişte burada konuştuğumuz gibi, gerek konaklama vergisiyle gerek Turizm Tanıtım Ajansı üzerinden turizm sektöründeki insanların üzerine yüklenmiş olan iktidarın, bütün başarısız ekonomi politikalarının sonucunu turizm sektörünün sırtından çıkarma girişimini görüyoruz. Yani kısa çalışma ödeneğinin kaldırıldığı bir dönemde buradaki teşvik yasası mı, maddelerin içine konmuş sopa yasası mı? Turizmciilerin üzerine bindirilmiş olan ceza yasası mı? Bir kere Sayın Başkan, bu yasanın adının Turizmi Teşvik Yasası değil, turizm ceza yasası, turizmle uğraşanların ölüm yasası olarak değiştirilmesinin ben daha doğru olduğunu düşünüyorum. Aksine, kıyıların yapılaşmaya açılması, korunması gereken kıyılarımızın, plajlarımızla ilgili Anayasa'nın amir hükmüne karşı gelerek yeni düzenlemeler getirilmesini...

Bir başka olay, Türkiye'de özellikle ulaşım sektörüyle ilgili yetkili olan Ulaştırma Bakanlığı ve büyükşehir belediyelerinin UKOME'leriyle ilgili, zaten antidemokratik olarak UKOME'lerin yapılmasıyla ilgili bir yönetim darbesi yapıldı. Oralarda yerel yönetimlerin güçleri elinden alınarak, sayısal olarak ilave edilen üye sayısı ile birlikte UKOME'leri kilitlediniz. Şimdi burada ulaştırmayla ilgili, özellikle Türkiye'de son on dört aydır âdeta bütün üyeleri kan ağlayan TÛRSAB mensubu olan seyahat acentelerinin üzerine bir ağır darbe daha getirilmek istenmektedir. Şimdi, düşünebiliyor musunuz siz... Oteller ne amaçla kuruluyor? Konaklama, Turizm Bakanlığına bağlı konaklama. Ulaşım hizmetine? Ulaştırma Bakanlığı ve büyükşehir belediyelerine bağlı olan bir ulaşım hizmeti. Siz, nasıl oluyor da yasaya aykırı olarak konaklama hizmeti yapacak olan oteller için getiriyorsunuz bu şehirdeki taksicileri, o şehirdeki seyahat acentesine bağlı olarak çalışan tur operatörlerinin tümünün ekmeğiyle oynayacak bir düzenlemeyi bu yasanın içine koyuyorsunuz?

Türkiye'de 10 milyona yakın işsiz var, 10 milyondan fazla işsiz var, bu yetmezmiş gibi turizm tesislerinde çalışan yabancı sayısı ile ilgili bütün kısıtlamaları kaldırarak bunu serbest hâle getiriyorsunuz. Ya, gerçekten Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundaki milletvekillerine sormak istiyorum: Yani, bu yasayı okuyarak mı getirdiniz? Yoksa hiç farkında değil misiniz, imza attığınız yasanın ne getirdiğinin farkında değil misiniz? Biraz sonra, tabii, sayın milletvekili açıklama yapacak.

Onun ötesinde, kamu eliyle işletilmiş olan tesislerde, vilayet evleri, kamu kuruluşlarına ait olan tesislerle ilgili kapsam dışında bırakılırken gene burada bakıyoruz belediyeleri ve belediyelere bağlı olan işletmeleri kamu kurumu gibi görmeyen bir çarpık zihniyetle de karşı karşıyayız. Bütün bu nedenleri bir araya getirdiğimizde -biraz sonra ana maddeye geçildiğinde grubumuz adına görüşlerimizi açıklayacağız- bunlar ve bunlar gibi çok sayıdaki sakıncalı maddeyi de dolayısıyla Anayasa'ya aykırı olduğu için bu maddenin görüşmelere geçilmeden geri çekilmesini Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak teklif ediyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla ilgili olarak başka söz almak isteyen var mı?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla ilgili şu anda... Tümü üzerinde değil.

Buyurun Mürsel Bey.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle dünden bugüne yaşanan talihsizce bir durumu ben kınamak ve protesto etmek istiyorum. Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde âdeta bir adaletsizlik yaşanmıştır, onun için bunu yaratanları, bu duruma getirenleri de kınamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi burada bir oylama yapsak, oylarınız az çıksa, bu görüşmeye açılmadan reddedilse tekrar mı toplayacaksınız? Aynı örnek burada yaşansa, tekrar toplanıp yeniden bir oylama mı yaratacaksınız?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Genel Kuruldan mı bahsediyorsunuz?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Genel Kuruldan bahsediyorum, evet.

Onun için orada yaşananlar, bugün bir adaletsizliğin yaşandığını, insanların Türkiye Büyük Millet Meclisinde halkın temsil edildiği, milleti temsil eden milletvekillerinin aldığı kararlar yok sayılmıştır, bunu da kınıyorum sizin huzurunuzda.

Değerli Başkan, görüşmekte olduğumuz yasayla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan, Komisyonumuza gelen Turizmi Teşvik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle ilgili Anayasa'ya aykırılıktan söz aldım. Bu yasa teklifi Anayasa'ya neden aykırıdır? Bu kanun teklifi, yerel yönetimlerin yetkilerini tırpanlamaktadır. Bu kanun teklifinin özü, muhalefetin yönetiminde bulunduğu kıyı kenarlarındaki belediyelerini turizm sektörlerinin dışına bırakmaktır. Tüm yetkileri Bakanlık çatısı altına almak, tüm kararları Bakanlığa bağlamak, tek adam rejiminin Bakanlıklarda uygulanmasının bir örneğidir. Bu politika, turizmi geliştirmeye aksine küçültür. Yerel yönetimlerin süreden dışlanması, yetkilerinin elinden alınmasıyla turizmden daha da çok döviz kazanılmaz. Turizm faaliyetleri, doğası gereği içinde bulunduğu coğrafi kanunla ilgilidir. Yerel yönetimler turizm tesislerine en yakın birimler olmaları ve turizm sektörünün ihtiyaçlarını yerinde tespit edebilmeleri sebebiyle hizmet üretiminde önemli bir yere sahiplerdir. Bu kanun teklifi, meraların elden çıkmasını; bu kanun teklifi, yaylakların kanun dışı, yasa dışı bırakılmasını; bu kanun teklifi, yaklaşık olarak, bizim hayvanlarımızın otlatıldığı kışlakların turizm alanlarına açılmasıyla birlikte yok edilmesini sağlıyor.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani Mürsel Bey, Bakan Yardımcımız ve Atay Bey de bu eleştirileri...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Dinliyor muhakkak.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – ...dikkat etsinler.

Evet, buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – ...bir yere not alacaktır Sayın Başkan. Ben tamamlayayım, ondan sonra yapışınlar.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir taraftan da geneli üzerinde de eleştiriler var.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tabii, geneli üzerinde konuşacağım ayrıca, şimdi sadece Anayasa'ya aykırılıktan konuşuyorum Başkanım.

Bundan dolayıdır ki yerel yönetimlerin, turizmle ilgili yürütülecek süreçte aktif katılımlarıyla -ve yetkili olmalarıyla da- karar mekanizmalarında söz sahibi olması gerekmektedir.

Türkiye'nin can suyu olan turizm sektöründe yerel yönetimler etkin olmazsa bu suyu kirletmiş, daha da ölüleştirmiş olursunuz, boşa harcamış olursunuz bu suyu. Yerel yönetimlerle turizm faaliyetlerine -daha da aktif katılımlarla- bu kaynaklar aktarılmalı ve yerel yönetim eliyle kullanılmalıdır. Bu teklif,

Anayasa'nın ilgili maddelerine aykırılıktan tümüyle geri çekilmelidir. Bu teklif, turizmciyle uğraşan insanların tek elde toplanmasıdır. Bu teklif, parası olanın yaşadığı, parası olmayan işletmenin ölmesi demektir. Bu teklif, acentelerin yok sayıldığı; bu teklif, zengin otomobillerle gezen, Amerika'nın zengin işadamlarının Türkiye'yi basması demektir. Bu teklif, yabancı işçiliğin sınırsızlaştırıldığı, Türkiye'de mimar olup, mühendis olup, hukukçu olup ama kendi işini yapamayıp garson olarak, komi olarak, aşçı olarak çalıştığı turizm sektöründe işsiz kalması demektir. Bu teklifin, onun için tümüyle geri çekilmesi gerekir. Bu teklif, kıyılara bağlı olan ormanların, o kıyıları bulunan işçilerin yaylalarının ormanlarında lüks çadır kentlerin kurulması demektir. Bu teklif, ormanların da yok edilmesi, yağmalanması demektir. Onun için Tarım ve Orman Bakanının bu olaya müdahale edip bu teklifi tümüyle geri çekmesi gerekir.

Anayasa'ya aykırılıktan teklifin geri çekilmesini öneriyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz konuşmanız için. Yani öneriniz için değil de konuşmanız için, dikkatli konuşalım.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Önerime de teşekkür edin Başkanım. Niye yani? Çekin geri, kurtulalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buraya tabii, aşağıdaki şey biraz taşınmış oluyor mecburen ama ne yapalım.

Celadet Bey herhâlde siz mi?

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Geneli üzerinde.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Geneli üzerinde.

Burada sırası tam anlaşılmıyor, buradaki sistemde de.

Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla ilgili Komisyon üyelerimizden öncelikle.

Hüseyin Bey, pardon.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Başkanım, buradan girdiğimiz zaman orada gözükmüyor mu ismimiz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yok, gözükmüyor. Sizin masanızda Mehmet Bekaroğlu gözüktüyor yani Plan ve Bütçe Komisyonu olduğu için.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Daha önceki Plan ve Bütçede çalışan arkadaşların isimleri.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, evet.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi milletvekillerim, Bakan Yardımcım, bürokratlar, sivil toplum örgütleri başkanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, dün Meclise gelen kanun teklifinin reddedilmesine rağmen kanuna aykırı olarak tekrar geri gelip bugünkü olayı gördükten sonra, bu saatten sonra ne konuşacağımızı bilemiyorum, üzülerek söylüyorum. Ben Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olarak, Sayın Turizm Bakanı ilk geldiğinde Genel Kurulda Sayın Turizm Bakanının bu işin içinden geldiğini ve doğru bir isim olduğunu söylemişim ama iki buçuk yıl sonra ben bütün milletvekillerinden ve kendi grubumdan özür diliyorum, yanlış bir ismi telaffuz etmişim.

Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şahsiyata çok girmeyelim Hüseyin Bey.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bu kanuna ben baktığımda -samimi söylüyorum- 31 maddenin en az 20 tanesi Anayasa'ya aykırıdır. Değerli arkadaşlar, turizm bölgesinde yaşayan bir milletvekili olarak, bu işle yıllardan beri uğraşan bir arkadaşınız olarak bir gerçeği söylüyorum. Şimdi, Turizm Bakanı,

bizim o bölgelerde gelip geziyorsun, aile pansiyonları vardır, aile pansiyonları, karı koca çalışır, kardeş çalışır, babasından kalmış, dedesinden kalmış. Şimdi bunların zaten geliri belli, oda sayıları belli. Burada alıyor Turizm Bakanı, bütün turizm bölgesindeki, teşvik bölgesindeki olan yerlerin hepsini, restoranından barına kadar, küçük pansiyonundan büyük pansiyonuna, bütün her şeyi Turizm Bakanı belgesiyle bağlamak istiyor. Bu ne demek arkadaşlar? Belediye, ilçe belediyelerinin verdiği ruhsat var, ilçe belediyeleri ruhsat verdiğinde o iş yeri açan vatandaşımız ilk önce eğer şirketse ticaret odasına kaydoluyor, eğer kişiye esnaf ve sanatkârlar odasına kaydoluyor, sonra belediyeye müracaat ediyor, belediye gelir, o iş yerini kontrol eder, eğer uyuyorsa ruhsatını verip çalıştırmaya başlar. Şimdi bu kanunda belediyenin yetkisini aldıktan sonra sadece belediyenin gelirlerine engel olmuyorsunuz değerli arkadaşlarım. İkincisi, ticaret odasının gelirlerine de engel oluyorsunuz; üçüncüsü, esnaf ve sanatkârlar odasının gelirine de engel oluyorsunuz. Bu, Anayasa'ya her şeyden önce aykırıdır çünkü onlara göre kendi kanunları vardır. Yani siz şunu diyorsunuz: “Biz belediye başkanı, ilçe belediyelerinin bütün yetkilerini elinden alacağız, yetmiyor ticaret odasının başkanlarının yetkilerini, üyelerinin yetkilerini alacağız, yetmiyor esnaf sanatkârlar odasının yetkisini alacağız.” Yani sizler turizmde gelen bütün ruhsatnameyi -işte Turizm Bakan Yardımcısı burada- turizm belgesi vererek kendinize bağlamak istiyorsunuz.

Bu işi ben Turizm Bakanına soruyorum: Sizin kaç tane personeliniz var acaba? Her ilçede kaç kişiye iş imkânı yaratacaksınız veya büroları kuracaksınız? Mevcut belediyelerimizin elinde 2 bin, 3 bin, 1.500, en kötü ilçede en az 1.000 personel çalışıyor. Yıllardan beri bu kanun uygulanıyor, o belediyeleri de denetliyordu aynı zamanda. Şimdi bunu yapma şansınız var mı, yok mu? Çünkü sizler şöyle düşünüyorsunuz: Merkez Bankasında para bitti, net söylüyorum, Hazine'de para bitti, bütün Türkiye'deki, bütün ama bütün bu Hazineyi nasıl dolduralım, bütün masrafları, paraları, hepsini turizm işletmecilerine, turizm bölgesine yüklemeye çalışıyorsunuz. Bu, yanlış ve Anayasa'ya da aykırı.

Değerli arkadaşlar, diğer tarafta, baktığımız zaman -Türkiye'de defalarca gündeme getirdim, buradaki arkadaşlarımız belki benden usanmıştır- TÜRİSAB nedir? Seyahat acenteleri temsilcisidir. Şimdi, TÜRİSAB ne yapıyor? Aynı zamanda müşterisini otele teslim ediyor arkadaşlar, TÜRİSAB'ın görevi bu. Aslında ben bu dördüncü Bakanla çalışıyorum, 3 bakan değiştirmiştim, bu, dördüncü Bakan, ben 2015'ten beri bu Komisyondayım. O dönemde diğer Bakanlar, gerçekten onlara teşekkür ediyorum bu Bakanı gördükten sonra, en azından bizi topluyordu, sıkıntılarını beraber tartışıyorduk, Sayın Bakan Yardımcısı burada, buna şahit. Şimdi biz bu konuda doğru olanları Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Genel Başkanın bize verdiği talimat vardır “Türkiye'nin yararına ne varsa her türlü desteği verin.” Muhalefet olarak biz kalkıp da doğru olan işe “Yanlışır.” dedirtmeyiz, demeyiz de çünkü biz bu ülkede beraber yaşıyoruz. Şimdi bu yasayı gerçekte kim hazırladı? Değerli AK PARTİ milletvekilleri, gerçekten seçilmişsiniz, sizler, kendi bölgelerinize gittiğinizde seçmenizle karşı karşıya gelen sizlersiniz arkadaşlar. Ben bunu iyi biliyorum. Benim kendi bölge milletvekillerim var, diğer illerde geziyoruz. Yani seçilen milletvekili, hesap veren bir milletvekilidir ama maalesef öyle bir duruma gelmişiz ki atanmışlar, seçilmişleri denetliyor. Bu duruma gelmiş. Arkadaşlarımız buraya imza atmış. İnan ki imza atan arkadaşların çoğu, bu yasayı okumamış. Okusalar inan ki itiraz edecekler. Yani bir kişinin... Düşünün, 12 bin tane seyahat acentesini bir yere atıyoruz. Adamın, olacak işi, olacak. Belgesi var, bu işi yapıyor. Otelci kendi işini yapacak ama burada sorun şurada var, Sayın Bakan Yardımcımız -keşke bakan burada olsaydı- sorun şu: Ben, Türkiye'deki Bodrum... Geçen hafta bölgemdeydim. İki hafta boyunca 1.200 seyahat acentesiyle, 600 otel işletmecisiyle görüştüm değerli arkadaşlar.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hüseyin Bey, geneline geçtiniz gibi geliyor bana.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Geneline değil, hayır. Anayasa'ya aykırılığı söylüyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Biraz toparlayalım.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Hiçbirisi, hiçbir otelci “Bu taşımacılığı ben yapacağım.” demiyor. Arkadaşlar, demiyor, tekrar ediyorum. Sadece ve sadece hem seyahat acentesi olan hem de otelleri olan şahıslar bu işi yapmak istiyor. 1618 sayılı... 3 bakan çalışma yaptı, en son Numan Kurtulmuş yaptı. Tüm paydaşların yani turizmin bütün paydaşlarının toplantısı oldu. 1618 sayılı yasa Sayın Bakan Yardımcımıza soruyorum: Niye getirmiyorsunuz? Niye getirmediler biliyor musunuz, sorun sadece neydi biliyor musunuz? Seyahat acentesi olan otelcilerin, yani o firmanın kendi taşımacılığını yapması için 1618 sayılı yasa raflarda bekletiliyor tam bir buçuk yıldır ve bunu defalarca Bakana söylememize rağmen getirmediler değerli arkadaşlar. Onun için bu maddelerin hepsinin Anayasa’ya aykırılığı vardır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu, Genel Kuruldan geçerse, şayet geçtiği takdirde Anayasa Mahkemesine de gideceğiz, onu baştan belirteyim değerli arkadaşlar.

Diğer tarafta, yine orman alanları... Turizm Bakanı bütün yetkiyi kendine alıyor. Değerli arkadaşlar, benim dikkatimi çeken bir şey var. Orada diyor ki: “Belediyelere ait olan hazine yerlerinin turizme ait olanlarını Turizm Bakanlığı alabilir.” Peki, ben size soruyorum: Türkiye’yi, turizm alanlarını gezdiniz mi arkadaş,? Turizm alanlarının yüzde 10’u vakıflara ait. Sayın Turizm Bakan Yardımcısı buradayken ben size soru soruyorum: Madem siz belediyeyi oraya koyuyorsunuz da, belediyenin turizm alanlarını alıyorsunuz da vakıfları niye koymadınız oraya, vakıfları niye koymadınız? Çünkü turizm alanlarının en güzel yerleri vakıfların elinde. İki: Bir madde daha var Anayasa’ya aykırı. Diyorsunuz ki: “Biz, turizm alanı ilan ettikten sonra o bölgeyi Cumhurbaşkanı ve Turizm Bakanlığının yetkisine veriyoruz. O turizm alanlarını bir tane şirkete verebiliyoruz.” Bu ne anlama geliyor biliyor musunuz arkadaşlar? Yine Anayasaya aykırı. Bu şu anlama geliyor: Örnek vereyim, ben Didimliyim. Didim bölgesi turizm alanı ilan edildi. 120 bin dönüm, 200 bin dönüm, 500 bin dönüm, 1 milyon dönüm yeri “x” bir firmaya, Cumhurbaşkanı ve Turizm Bakanlığının ihalesiz devretme yetkisi vardır. Bu ne oluyor biliyor musunuz arkadaşlar? O firma, o yeri aldığı zaman kendisi yapmayacak. Ne yapıyor biliyor musunuz? Diğer alt firmalara, taşeronlara dağıtacak. Diyecek ki: “Gel sana 50 dönüm, sen burada 5 yıldızlı otel yap. Sen şurada tatil köyü yap.” Bunun geliri devlete mi gelecek? Hayır, o alan firmaya gelecek. Burada da sıkıntı var ve Anayasa’ya aykırıdır değerli arkadaşlar. Ben şunu istiyorum: Ben özellikle Bakan Yardımcısına...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, Hüseyin Bey, bu kadar çok Anayasa’ya aykırı madde varsa Anayasa Mahkemesi denetler zaten.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Biz görevimizi yapmayalım mı Anayasa’ya aykırı diye?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Şimdi, ben özellikle Bakan Yardımcısına şunu sorma istiyorum: Sayın Bakanım, gerçekten bu kanunları yaparken, bürokratlar bunu düzenlerken TOBB’a sordunuz mu? Paydaşlarına, turizm paydaşlarına, otelcilere sordunuz mu? TÜRSAB’ın yöneticileri var mı burada? TÜRSAB Yönetim Kuruluna veya TÜRSAB’a sordunuz mu? Siz, Turizm Bakanı olarak paydaşlarınızla masada oturup konuşmadan, etmeden, paylaşmadan bu kanunu apar topar getirdiniz. Bunun amacı ne biliyor musunuz? Ben biliyorum, ben size söyleyeyim: Bir: Bodrum, Didim, Kuşadası ve Antalya bölgesindeki o arazilerin siz pazarlığını yaptınız, şimdi, biz seçilmiş milletvekillerini bu kanuna alet ediyorsunuz. Bu kanun, yanlış bir kanun arkadaşlar. Doğru bir kanunu, paydaşlarınızı toplarsınız, Komisyona getirirsiniz. Hep beraber doğru neyse yapalım, ülkenin önünü açalım değerli arkadaşlar. Hiçbir sıkıntı yok.

Ben her zaman iddia ediyorum: Değerli arkadaşlar, 12 milyon -Sayın Bakanım- işsiz insan var. Yazın öğrenciler... Kaç öğrenci çalışıyor biliyor musunuz? 2 milyon öğrenci turizm bölgesinde çalışıyor, orada üç ay, dört ay birikimini alıp gelip okuyorlar arkadaşlar. Türkiye’nin

durumu bu ama siz bir madde koyuyorsunuz, yabancı sınırını ortadan kaldırıyorsunuz. Yüzde 10'ken ortadan kaldırıyorsunuz. Bu ne demek biliyor musunuz? Ben, Kazakistan'dan, Suriye'den 300 dolara çalışan eleman getiririm, çalıştırırım burada otellerde. Türkiye'deki gençlerimiz, turizmciler çok da umurumuzda değil. Bu anlama geliyor değerli arkadaşlar, bu da Anayasa'ya aykırıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, Hüseyin Bey.

Komisyon üyelerimizden Anayasa'ya aykırılıkla ilgili... Şimdi, bu Anayasa'ya aykırılık iddiasında biliyorsunuz kanunlar Meclis Başkanlığına intikal ettirilirken aynı zamanda, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı tarafından teklifin Anayasa'ya, mevzuat hazırlama usul ve esaslarına uygun olup olmadığı da incelenerek komisyonlara havale ediliyor. Bunu da özellikle belirtmek istiyorum. Komisyon üyelerimizden Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla ilgili söz almak isteyen yoksa... Herhâlde İbrahim Kaboğlu Hocamız önce söz istedi.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hocam size yönelik söylemiyorum. Özür beyan ediyorum. Sürelere biraz dikkat edelim, hani süre kısıtlaması koymadan yürütürüz biz genellikle ama pandemi dönemi meramımızı anlatarak... Siz zaten onu yaparsınız.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan. Hepinizi selamlıyorum.

Gerçekten, hani, keşke bu gerilimli oturumun ardından olmasaydı bu toplantı çünkü Sayın Başkan, sayın üyeler; seçmen, çoğunluğu size verdi, Genel Kurulda dün azınlıktaydınız fakat bugün Başkanlık Divanındaki çoğunluğunuzla dünkü dengesizliği Anayasa'ya ve İç Tüzük'e aykırı olarak düzeltmeye çalıştınız. Usul konusu bir sözcükte latince “prosedere” iletirmek anlamına geliyor fakat yirmi dört saat sonra siz bunu geriye sardınız ve düzelttiğinizi var sayıyorsunuz. Doğrusu, ben genel irade adına -Genel Kurulda yansıyor çünkü genel irade- çok üzgünüm. Keşke bu olmasaydı. Hemen bunu belirttikten sonra bu konu çok önemli. “Eğer mesele vatansa gerisi teferruattır.” sözünden hareketle ben Sayın Başkan size ve değerli üyelere -elimin altında 5 tane var, vereceğim- “Doğal Kaynakların Planlanması, Ülkenin Bölünmez Bütünlüğü” başlıklı yayın... Bu doğrudan doğruya buna giriyor, çok önemsiyoruz. Hepimiz, ortak yönümüz Anayasa'nın 81'inci maddesine göre Anayasa'nın üstünlüğüne ant içmişliğimizin yanı sıra hepimiz vatanseveriz, ülkemizi seviyoruz, dolayısıyla, bu ülkeyle ilgili, Türkiye Cumhuriyeti'yle ilgili, Türkiye ülkesiyle ilgili bir yasa olduğu için aramızdaki -belki- çekişmeleri, kızgınlıkları, kırgınlıkları şu anda unutarak bunu konuşalım derim.

Şimdi, bu yasa önerisi aslında, 39'uncu torba kanun olarak karşımıza geliyor ve torba kanun, hani eğer ülkelerin doğal, tarihsel ve kültürel değerleri bir bütün olarak düşünüldüğü zaman âdeta Türkiye ülkesi bir torbaya konularak, torba kanunla görüşülüyor. Bu bakımdan tabii, Türkiye'nin doğal değerleri, kültürel değerleri, tarihsel değerleri gibi hepimiz için ortak olan değerlerin bu şekilde torba bir yasayla düzenlenmesi, esasen nitelikli bir yasa bir yana, yasama tekniğine de aykırıdır.

Şimdi, siz tabii, belirttiniz: “Anayasallık yönünden incelenmiştir.” biçiminde bir beyanda bulundunuz ama önemli bir adım attınız Anayasa'ya uygunluk incelenmesinin burada görüşmesini yapalım diye İç Tüzük madde 38'e göre. Teşekkür etmek isterim bu bakımdan. Tabii, hukukçu olmanızın da bu konuda size verdiği bir sorumluluk var, ben bu çerçevede kalmak istiyorum. Sayın vekiller buna değindiler, farklı yönlerden değindiler.

Ben de genel olarak, maddelere girmeden, Anayasa'nın aslında, özellikle, ülkemizin doğal, kültürel ve tarihsel değerleriyle ilgili alanlarda oldukça dağınık merkez-yerel ilişkisinde, merkezde de Cumhurbaşkanı-Bakanlıklar ilişkisinde farklı düzenlemeler yapıldığına tanık oluyorum. Bu nedenle, bu yasa önerisini Anayasa'nın ışığında okuduğumuz zaman aslında, değinilen 127'nci maddenin yanı sıra, yani merkezî yönetim-yerel yönetimler ilişkisini düzenleyen madde 127'nin yanı sıra, esasen birkaç kategoride yer alan hüküm açısından çok sorunlu olduğunu ve aykırılık teşkil ettiğini görüyoruz. Bunun başında, madde 43'le başlayan, kıyıların korunmasıyla başlayan ve esasen, Anayasa'nın bir başka bölümünde göremeyeceğimiz bir başlıkla bağlantılı olarak anayasallık sorunu söz konusudur çünkü 43'üncü madde "Kamu yararı" ana başlığını taşıyor. Kamu yararı gerçekten, ülkemizin -yani ülkesel değerler- kıyılarının korunmasından tarım arazilerine kadar doğal kaynaklara hep "Kamu yararı" başlığı altında korunmaktadır bu alanlar, kamulaştırmaya kadar. O bakımdan "üstün kamu yararı" kavramı başlığı altında bunu aynı zamanda değerlendirmemiz ve incelememiz gerekiyor.

Biraz ilerlediğimiz zaman; yani madde 43, kıyıları doğrudan ilgilendiriyor; madde 45, tarım arazileri, çayır ve meraların amaç içi veya amaç dışı kullanılıp kullanılmadığı sorunsalı; 35 "Mülkiyet hakkı"; 63'üncü madde, kültürel, tarihsel ve doğal varlıkların korunması. Şimdi, burada, tabii ki doğal varlıklara ilişkin çok önemli bir istisna öngörüldüğü için esasen, doğal alanlar, özellikle ormanlar madde 169 ve 170'e de uzanmak gerekiyor.

Şimdi, Anayasa'mızda öyle bazı hükümler var ki gerçekten, bunlar, hani, büyüklerimizden miras aldığımız ve gelecek kuşaklara geçireceğimiz mirası güvence altına alan bir yazım tarzı, bunu güvence altına alan bir yazım tarzını yansıtıyor. Örneğin, madde 169: "Ormanların korunması ve geliştirilmesi" fıkra üç, bakın, izninizle sadece bu fıkra: "Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez." Öyle bir yazım tarzı ki hiçbir faaliyet ve eyleme hiçbir istisna tanınmıyor burada; kesin, katı, istisnasız çünkü ormanlar hepimizin ortak değeri, gelecek kuşaklar için de. Devam ediyor, hemen: "Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasî propaganda yapılamaz." Bakın, ifade özgürlüğünü yasaklıyor "Ormanların tahrip edilmesi sonucunu doğuracak beyanda bulunamazsınız." diyor; madde 26'ya, 25'e ciddi bir istisna getiriyor. Böyle bir Anayasa maddesi gerçekten çok önemli ve istisnai bir düzenleme, o da tabii, Türkiye ormanlarının korunması, ülkemizin, vatanımızın doğal değerlerinin korunmasına ilişkin. "Münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz."

Bu kadar koruyucu bir madde. Şimdi, bu maddeyi özellikle belirttim, diğer maddeleri bu şekilde okumayacağım kuşkusuz ama burada yapılmak istenen düzenlemenin gerçekten, hani, çekirdeği diyebileceğimiz bir alan. Birçok yönüyle bu maddeye takılıyor ve bu takılan alanlar maddelere şu anda girmeksizin, birkaç örnek sadece yetinip söz tasarrufunda bulunacağım.

Başta, kıyıları konusu... Kıyıları konusunu düzenleyen istisnai Anayasa maddesi 43. Bu konuda bilindiği gibi Sayın Başkan, değerli üyeler -Sayın Başkan, büyükşehir belediye başkanlığı da yaptığı için deneyimli bu konuda çok fazla- esasen doğal değerlerin korunması ile yerel yönetimlerin yetkileri arasında doğrudan bir bağlantı var çünkü onlar orada yaşıyorlar, orada yönetiyorlar, orada yaşayan insanların temsilcileri adına kendi beldelerine, yörelerine sahip çıkıyorlar yoksa oraları hiç tanımayan, hiç görmeyen insanların, oraların havasını teneffüs etmesi düşünülemez. Bu bakımdan bu demokratik hukuk devletlerinin ortak ilkesidir, ilkeleridir. Antalya kıyılarının korunması, Antalya ilinin sorunudur, Muğla kıyılarının korunması, Muğla ilinin sorunudur yoksa Ankara'nın sorunu, burada daha çok genel gözetme, gözetleme ve eş güdümlü sınırlıdır. Bunu Avrupa devletlerinde görüyoruz.

Şimdi, bu çerçevede baktığımız zaman esasen kıyıları tahrip edici, kıyı şeritlerinde yapılaşmaya yol açıcı yetkiler merkeze, yerelden çok merkeze, merkezde ise Bakanlara değiniliyor ama sonuç olarak tek kişi tarafından temsil edildiği için yürütme, tek kişiye yönelik bir yetki düzenlemesi söz konusu oluyor.

Ama tabii, bu tek kişiye verilen yetki düzenlemesi Sayın Başkan, değerli üyeler; şu şekilde itiraza tabi tutulabilir: “Efendim, Cumhurbaşkanlığı devlet temsilcisi ve yürütmenin tek başına temsilcisi olduğuna göre neden olmasın?” Fakat Cumhurbaşkanlığının yetkileri Anayasa madde 104’te sayılıdır. Yani Cumhurbaşkanının yetkileri bu şekilde ülke alanında yapılacak ihalelerin kime verileceği, o irtifak ve imtiyaz yetkilerinin kimler tarafından kullanılacağı şeklinde bir alana yerel yönetimlerin, Bakanlıkların, özerk kuruluşların, özellikle, koruma heyetlerinin görev ve yetkilerine uzanamaz, tecavüz edemez.

Bir örnekle eğer somutlaştırmak gerekirse Çanakkale ve Edirne il sınırlarındaki Saros Köfrezî Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi örneğini verelim. Teklif böyle yasalârsısa bu bölge Cumhurbaşkanını seçeceği tek bir yatırımcıya tahsis edilebilecek, bu seçimle ilgili hiçbir kriterde maddede yer almamaktadır. Benzer şekilde Antalya Demre, Artvin Kafkasör, Elâzığ-Tunceli Fırat Havzası, Erzurum Palandöken, İzmir Çeşme, Kars Sarıkamış gibi doğal alanlar, kültürel alanlar, turistik alanlar tek kişinin iradesiyle tahsis işlemine konu olabilecektir. Bu tür örnekleri çokça genişletebilirim fakat genel olarak bu yetki alanlarının Anayasa’nın öngördüğü çerçevenin çok ötesine geçtiği gibi şöyle bir sorunla da genel olarak karşı karşıya bulunuyoruz. Turizm ve turizmin getirisi sanki o Anayasa madde 63’te öngörülen kültürel, doğal ve tarihsel değerlerin önüne geçiyor yani onlar tahrip edilebilir, doğal alanlar işletmeye açılabilir, turizme açılabilir, ormanların ekosistemi bozulabilir yeter ki önümüzdeki yıllarda turizm bize para getirsin. Şimdi, getirebilir tabii ki bu düzenlemeyle beş yıl, on yıl ama kuşkusuz, bizden sonraki kuşaklarda bu doğal mekânlardan yararlanacaklar.

Sayın Başkan, değerli üyeler; son olarak özellikle yaşadığımız Covid-19 pandemisiyle de bir bağlantı kurarak sözlerime son vermek istiyorum. Özellikle 2000’li yıllardan bu yana tanık olduğumuz pandemilerde insan-doğa ilişkisi, insan-çevre ilişkisinin başlıca neden olduğunu, belirleyici olduğunu bilimsel olarak ortaya koydular bilim adamları. Şimdi, biz acaba Türkiye’de bu doğal değerlerimiz üzerinde bu kadar hovardaca, bu kadar sadece paraya endeksli bir yaklaşımla oynarsak yeni virtüs alanlarını açmaz mıyız gelecek yıllara yönelik olarak? Bu açıdan baktığımız zaman da Anayasa’mızın 56’ncı maddesine de değinmeden geçemeyeceğim çünkü 56’ncı madde sayın üyeler, Turizm Bakanlığının değerli temsilcileri; devlete ekosistemi, ekosistemin bozulmasını bir; önlemek, iki; korumak ekosistemi, üç; bunu geliştirmek şeklinde üçlü yükümlülük yüklemektedir. Bu, çok az anayasada vardır. Bunu şu üçlü kavramla eşdeş kılabiliriz ya da özdeş kılabiliriz. Devletin insan haklarına saygı göstermesi, bir; insan haklarını koruması, iki; insan haklarını geliştirmesi, üç; üçlü yükümlülüğü ekosistemi koruma bakımından da karşımıza çıkıyor. Şimdi, bu açıdan baktığımız zaman Anayasa madde 2; Türkiye Cumhuriyeti insan haklarına saygılı -14’üncü maddenin ışığında- insan haklarına dayanan bir devlettir. İnsan hakları bir bütündür; çevresel haklar, bütün bu doğal alanlarda kullandığımız haklar ve diğer hak ve özgürlükler. Devletin ise yasama, yürütme ve yargı şeklinde üç ayrı erke ayrılmış olmasının nedeni bu hakları güvence altına alma amacına yöneliktir ve bunun başında da kural koyan yasama Meclisi bulunmaktadır. Yasama Meclisinin bu itibarla, Anayasa’mızın kamu yararını koruma temeline dayanan 43’üncü ve devamı maddeleri 168 doğal kaynakların korunması, 169 ormanların korunması, 170 orman köylüsünün korunmasına ilişkin maddeler başta olmak üzere bu ülkesel maddelerin korunmasında en ilk görev bize düşmektedir, yasama Meclisine düşmektedir.

Bu konuda Sayın Başkan, bu toplantıyı akşam vaktine sıkıştırdınız, belki öyle bir zorunluluk doğdu ama lütfen bunu bir; bunu geri alalım, bir alt komite oluşturun biz de komisyon üyesi olmayanlar yardımcı olalım. Ülkemizi hepimizi seviyoruz, Anayasa’mıza hepimiz bağlıyız, Anayasa’ya uyumlu bir yasa önerisi düzenleyelim, bir hafta geç olsun ama Anayasa’mıza ve kamu yararına uygun, gelecek kuşaklara karşı olan sorumluluğumuzu karşılayan bir yasa önerisi olsun der ve bu özet bilgilerle yetindiğimi beyan ederek sözlerime son veriyorum.

Dikkatiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, teşekkür ederiz.

Tabii, Hocamız olduğu için opsiyonu var Hocamızın, yani o manada bir şey diyemem ama Anayasa maddelerine de bir taraftan göz atarak Hocamızı takip ettik. Salt Anayasa'ya aykırılıkla ilgili olarak görüşmemiz o.

Sayın Valim, buyurun.

Anayasa'ya aykırılıktan sonra geneli üzerinde söz vereceğiz. Anayasa'ya aykırılık dışında şu anda konuşma vermiyoruz.

Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Çok değerli milletvekilleri, Bakanlığın değerli bürokratları; Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunan Cumhuriyet Halk Partisinin Değerli Milletvekili Sayın Gökan Zeybek ve arkadaşlarıyla aynı tezi savunduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Öncelikle Anayasa'nın 127'nci maddesini iyi okumak gerekiyor. Anayasa'nın 127'nci maddesi yerel yönetimleri tanımlar Sayın Başkanım. İl, belediye ve köy halkı olarak tarif eder ve bunların mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere oluşturulan ve organları seçimle gelen kamu tüzel kişileri olarak adlandırılır. Ve yerel yönetimlerin Türk idari yapısı içerisindeki yerinin de kanunla belirleneceği hükme alındığı için -bunların kanunları da biliyorsunuz çıkmıştı- 1930 tarihli Belediye Kanunu 2004 yılından itibaren 5393'e, diğeri 5206'ya, biri de Özel İdare Kanunu olarak düzenlendi -ancak Köy Kanunu aynı şekilde muhafaza ediliyor şu anda- 442 sayılı Köy Kanunu da yürürlükte.

Bu meyanda şunu ifade etmek isterim: Köyler maalesef ikinci plana düşürülmüştür AK PARTİ iktidarı döneminde çünkü 34 bin köy varken bunun 18 bin adedi 6360 sayılı Yasa çıktıktan sonra, 2014 mahallî idare seçimlerinden sonra tamamen tüzel kişiliklerini kaybetmiş, mahalleye dönüştürülmüştür. Ancak burada da hata görüldüğü için, eksik görüldüğü için bu köylerin, torba yasaya madde ekleyerek "kırsal mahalle" gibi ucube bir tanımla bu açığın kapatılması cihetine gidilmeye çalışılıyor.

Şimdi, ben, Anayasa'nın 127'nci maddesindeki hüküm bağlamında bu kanun teklifi metnin çeliştiğini düşünüyorum. Hocamız da diğer maddeleri söyledi, 43'üncü maddeyi söyledi örneğin, bir de ormanla ilgili hükmü ifade etti ama asıl önemli olan burada 127'nci maddedir. Bizi bağlayan başka bir hüküm daha var yerel yönetimlerle ilgili. Biz, biliyorsunuz, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nı 1991 yılında imzaladık. Onun içeriğinde de idari ve mali özerkliği zaten AK PARTİ'nin çıkarmış olduğu 5393 sayılı Yasa'da muhafaza ediyoruz yani bu yasanın hükmü olarak idari ve mali özerklik söz konusu. Dolayısıyla belediyelerin, mahallî mahiyette müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılayan bu kurumların yetkilerinin tırpanlanması, Anayasa'daki "idarenin bütünlüğü" ilkesine uygun çalışma prensibine de aykırılık teşkil ediyor.

Siz Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaptınız -ben Konya'yı takip ediyorum- Konya'da inanılmaz güzel işler yaptınız. Bunu nereden yaptınız? Çünkü, bir, size sağlanan gelirler, merkezi idareden sağlanan gelirler ve uhdenizde bulunan yetkiler sayesinde yaptınız. Bu yetkiler şu anda birçok büyükşehir belediyesinde kısıtlanıyor. Örneğin, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde, Ankara Büyükşehir Belediyesinde şirketlere, belediye şirketlerine belediye başkanları daha yönetimi atayamaz duruma sokuluyor. Bunların hepsi, bizim kamu yönetimi prensiplerimize aykırı olan uygulamalar. İktidar, Anayasa'ya saygı, yasalara saygı çerçevesinde değil de hep keyfi idare yöntemlerini uygulayarak

buna gidiyor. Dolayısıyla özellikle turizmle ilgili alanlarda da bunu müşahade ediyoruz. Mesela, bizim Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı; o da biliyorsunuz, Antalya'nın iki dönem Büyükşehir Başkanlığını yaptı.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – O zaman Büyükşehir...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Büyükşehir Belediye Başkanıydı.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Onun vermiş olduğu bir soru önergesi var Bakanlığa, MUÇEV'le ilgili bir soru önergesiydi bu.

Şimdi, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ile bu vakıf arasında bir protokol yapılıyor 7 Temmuz 2020 tarihinde, geçen yıl, mesela şöyle bir uygulama: Demre Belediyesine ait Kaş Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi'ndeki yüzer iskele, dolgu alanı, deniz alanının MUÇEV'e devri... MUÇEV de bunu alıyor, özel, başka bir şirkete on yıllığına kir alıyor. Muğla'da bu uygulama başladı. Fakat şimdi internete girip baktığınız zaman şunu görürsünüz: Bu MUÇEV'in yönetimi kimlerden oluşuyor? Baktığınız zaman, sorun onu, karşınıza şöyle bir cevap çıkıyor, diyor ki: "Biz MİT'te kimlerin çalıştığını biliyoruz ama MUÇEV'in yönetiminin kimlerden oluştuğunu bilemiyoruz." Şimdi, bunlar yasalara aykırı, Anayasa'ya aykırı uygulamalar. Şimdi, belediyenin yetkilerinin kısıtlanması -hangi belediye olursa olsun- veya belediyeler arasında tefrik yapılarak bazı belediyelerin yetkilerinin kısıtlanması hukuka, adalete ve Anayasa'ya aykırılık teşkil eder.

Diğer taraftan, biraz önce arz etmiş olduğum Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Türk hukuk sistemi içerisinde yasalarımızın da üzerinde bir metindir. Yine bahsetmiştim, 1991 yılında bu uygulandı, daha sonra da Parlamentodan geçtiği için şu anda yürürlükte olan bir metindir. Burada bir ilke var, o da subsidiarite ilkesi. Hocamız ondan bahsetmedi ama, subsidiarite, bir hizmetin veya görevin etkili ve en yetkili olan ve o hizmete en yakın olan merci tarafından yerine getirilmesini emreder. Bu, Avrupa Birliği müktesebatının önemli bir ilkesidir ve biz bunu kabul ettik. Peki, subsidiarite ilkesi şu anda Türkiye'de anayasal bir ilke olmasına rağmen niçin bunu göz ardı ederek böyle bir metin burada Komisyona geliyor Sayın Başkan?

Şimdi, bu itibarla, ben şunu ifade edeyim: Özellikle yerel yönetim mevzuatının iyi işletilmesi gerekiyor. Şimdi, AK PARTİ'nin yapmış olduğu en büyük hatalardan biri de yerel yönetim sistemini bozdu. Nasıl bozdu? Şimdi, arz ettiğim gibi, 18 bin köyün tüzel kişiliğini kaldırdı. Bu köylerin otlağı var, yaylağı var, merası var, orta malları var, köylülerin kullandığı araziler var, özel idarelerde her köyün ev yapılacak dosyaları var, haritaları var, köy geliştikçe hangi kişiye nerenin verileceğini köy ihtiyar heyeti tespit eder ve oralar kendi hemşehrilerine, köylülerine tahsis edilir. Bunların hepsi şu anda yağmalanıyor, özellikle maddi değeri yüksek olan Akdeniz, Ege, Marmara Bölgesi, Trakya gibi bölgelerdeki köylerin orta malları -yaylak, kışlaklar dâhil olmak üzere- ciddi ve büyük bir yağma altındadır, bunu burada arz etmek istiyorum. 30 ilde özel idareleri kapattılar. Şimdi, özel idare ya da Osmanlı'daki deyimiyle...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Sayın Valim, konu biraz dağılıyor yalnız. Özür beyan ediyorum.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Hayır, dağıtmıyorum, bunlar hep anayasal konular olduğu için söylüyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kanun kapsamımızın dışında.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – İdare-i Hususiye, ta Mithat Paşa’dan beri uygulanagelen bir sistemken ve alan yerel yönetimiyken, merkezin taşradaki mahalli hizmetlerini yerine getiren bir örgütken ve bunun başı vali iken bunlar 30 ilde, maalesef, lağvedildi ve bütün mal varlıkları belediyelere veya YİKOB adı altında ne idüğü belirsiz bir kuruluşa devredildi. Şimdi, bu, Türk idare sistemini gerçekten büyük ölçüde yaraladı.

Şimdi, diğer bir konu, bütün hizmetlerin, yerel hizmetlerin belediyeler eliyle görülmesi, özellikle turizm işletmelerinin belediyeler tarafından ruhsata bağlanması ve işletme belgesi verilmesi hükmü kapsamında olan yerlerin Turizm Bakanlığına tekrar geri alınması demek, doğrudan yerel nitelikte bahsettiğim “subsidiarite” ilkesi başta olmak üzere bizim temel hukuk mantığına da aykırılık teşkil ediyor.

Öbür taraftan, başka bir anayasal farklılıktan bahsetmek istiyorum, o da şudur: Turizm yatırımları ve hizmetleri ne yazık ki farklı farklı uygulandı Türkiye’de. Mesela, Antalya’da Güney Antalya Projesi uygulandı, Özal döneminde başladı, bugün Antalya’yı şaha kaldıran, ayağa kaldıran ilk proje budur ama Antalya’yla aynı nitelikleri haiz olan -Antalya ile biz her zaman gurur duyuyoruz, o ayrı bir konu- Mersin örneği. Mersin, bugün, 320 kilometre sahili olan ve inanılmaz doğal güzellikleri olan, tarihi alanları olan, sit alanları olan, doğal sit alanları olan yaklaşık 15 bin kilometrekarelik bir il, Orta ve Doğu Akdeniz içerisinde önemli bir il, nüfusu da 2 milyona yakın şu anda, Antalya’yla hemen hemen eşit bir ildi fakat burada ne yazık ki turizme döndük en ufak bir hareket, bir kıvılcım çakılmamıştır, yapılmamıştır, Tarsus’tan Anamur’a kadar yerinde sayan bir il vaziyetindedir. Niçin geri bıraktırdı burası? Burası da Akdeniz’in önemli bir ili. Evet, Muğla’mız çok gelişsin, Antalya’mız çok gelişsin, Mersin de gelişsin, Adana sahilleri de gelişsin, Hatay sahilleri de gelişsin. Bakanlığın bu konuda daha çok yoğunlaşması özellikle bizim için önerdiğimiz önemli bir konudur.

Sayın Başkanım, dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Anayasa’ya aykırılık teklifinin yerinde olduğunu düşünüyorum ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Tabii, siz Büyükşehir Yasası’na falan da girdiniz Sayın Valim yani mahalli idarelerin yetkilileriyle ilgili... Tabii, bu konu çok tartışmalı. Mesela, Konya’da 174 belde belediyesi mahalleye dönüştü bu yasayla Konya’da bizim görev yaptığımız dönemde ama 150’ye yakınının altyapısı yoktu hâlâ, elli yıllık belediyeler. Başka sorunlar da var yani cevapları da var, böyle tartışmalı bir konu. Burada önemli olan, hizmeti her tarafa ulaştırmaya çalışan büyükşehirler aslında bunu başarabiliyor. O dediğiniz hassasiyetlere de dikkat etmek lazım tabii. Köy tüzel kişiliğinin mülkiyetinde olanların halkın tamamının kullanımında kalmasını sağlayıcı davranmak gerekiyor yerel yönetim açısından. Bu hassasiyet de önemli. İyi uygulayanlar var, iyi uygulayamayanlar var, ona dikkat çekmek istedim.

Tabii, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili, Anayasa’nın yorumuyla da alakalı bu konu. Hocamız maddelerden bahsetti. Mesela, Kıyı Kanunu en önemli konulardan biridir, kıyılardan yararlanmayla ilgili Anayasa maddesi. Şimdi, şöyle baktığımızda “Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.” “Öncelikle kamu yararı gözetilir.” Bu, önemli bir vurgu. “Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları kanunla düzenlenir.” Yani bu kanunun amacı aslında -bu konu tartışıldı yerel yönetimler açısından da- turizm yatırımlarını, turizm alanlarını, turizm işletmelerini böyle özel şekilde, Bakanlığın bizzat devreye girmesiyle yönetilerek standartlarının yukarıya çekilmesi gerekçelerden biri. Aslında, yetki kısıtlamasından ziyade bu bir tartışma konusu. Yine, tabii, ormanların korunması ve geliştirilmesiyle ilgili maddeye dikkat ederek yürümek gerekiyor.

Bakan Yardımcımız da burada, milletvekilimiz burada. Bu konuda Anayasa'nın bu maddesi dikkate alınarak düzenlemelerin ve oradaki çalışmaların yapılması hedefleniyor. Bu hedefin dışına çıkılmaması da tabii ki gerekiyor.

Anayasa'ya aykırılık konusunda Turan Bey de söz almak istedi.

Süreyle biraz riayet edebilirsek...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Süre ne kadar?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kusura bakmayın, süre kısıtlaması koymadık ama...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Riayet edeceğim, merak etmeyin, ben derdimi anlatacağım sadece.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle bugün Genel Kurulda yaşananları -Sayın Kaboğlu'nun da hassasiyetle dile getirdiği gibi- Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında olmaması gereken, tezahür etme şekli itibarıyla da Meclis hukukuna aykırı bir eylem olarak nitelediğimi açıklıkla söyleyeyim.

Şimdi, burada görüşmekte olduğumuz yasayı, bir defa, Anayasa'nın çok farklı maddeleri üzerinden değerlendirerek tartışmak ve eleştirmek mümkün. Öncelikle, Anayasa'nın 2'nci maddesindeki "hukuk devleti" ilkesi üzerinden yola çıkmamız gerekiyor. "Hukuk devleti" ilkesi aynı zamanda "demokratik devlet" tarifini de içinde barındırıyor. "Demokratik devlet" tarifini içinde barındıran bu maddeden yola çıkarak da Türkiye'deki teşkilat durumuna bakmamız gerekiyor. Türkiye, sadece merkezî idareden oluşan bir teşkilatlanmayı tarif etmiyor Anayasa'da; merkezî idarenin yanında, 127'nci maddesinde mahallî idareleri de tarif ediyor, mahallî idarelerin bulundukları bölgenin aslında en hassas ve en yapısal ilişki kurabilecek yetkin yönetim biçimleri olduğunu da tarif ediyor. Az önce sayın milletvekilinin de dile getirmiş olduğu gibi, bu, köy idaresinden tutun büyükşehir belediyelerine kadar uzanabilecek bir tablodur.

Öyle bir süreç yaşıyoruz ki maalesef, daha önce, sürekli merkezî idarenin çalışmalarını "vesayet" diye tarif eden Adalet ve Kalkınma Partisi ve yönetenleri bir süreden beri yerel yönetimlerdeki -başarısız oldular demeyeceğim, demokratik bir devirdir, demokratik bir yer değiştirmedir ve birçok yerde hâlâ kendileri bu işe devam ederken- bu demokratik devri hazmedemeyecek bir tabloyla beraber yasal düzenlemeler yapıyorlar.

Şimdi, bu yasanın 6'ncı maddesini elimize aldığımız zaman elimizde kalacak bir madde olarak duruyor. Sadece 127'nci madde değil, Anayasa'nın 35'inci maddesi var, mülkiyet hakkını düzenliyor. Bu yasanın 6'ncı maddesine göre, yerel yönetimlerin mallarına herhangi bir işletmecinin talebi üzerine Kültür Bakanlığı üzerinden tasarruf yapmak mümkün. Bu, hakkı nereden kendinizde görüyorsunuz? Bir başkasının malını alıp kullanma, değerlendirme, bir başkasının tasarrufuna sunma hakkını, Anayasa'nın 35'inci maddesi burada var iken, nereden kendinizde görüyorsunuz?

127'nci maddedeki o ilişkiyi, birbiriyle ilgili sadece sınırlı bir ilişki içerisinde olması gereken merkezî idare ve yerel yönetimler ilişkisini bu kadar geniş nasıl algılayabiliyorsunuz, nasıl değerlendirebiliyorsunuz? Bu iki maddeyi yan yana koyduğunuz zaman 6'ncı maddedeki tariflerinizi nasıl açıklayacaksınız? Kaldı ki bu 6'ncı maddedeki tarifler aynı zamanda Anayasa'nın 45'inci maddesindeki meralar ve hayvancılıkla alakalı maddeye de aykırı. Ya, bir yanıyla baktığınız zaman onlar üzerinde de bir tasarruf ortaya koyuyor. Anayasa'nın 45'inci maddesi açık.

Bakın, ben size bir canlı örnek anlatayım, Urfa’da yaşadığım örnek, Urfa’ya seyahate gittim – içimizde şu anda Urfa milletvekili var mı bilmiyorum, çıksın, söylediklerimi tashih etmek istiyorsa etsin- Urfa’da araziler TİGEM’e tahsis edilmiş, etrafı çevrilmiş, milletin beslemiş olduğu hayvanları besleyebilecek olduğu alan bırakılmamış, o hayvanlardan herhangi bir tanesi sokağa salındığında TİGEM arazisinin yanından geçmeye kalkarsa jandarmalar tarafından hapsediliyor ya. Bildiğiniz küçükbaş hayvanlar cezaevine koyuluyor -mahpus hayvanlar ordusu- daha bir iki gün önce de bu, yine, kamuoyuna yansıdı.

Burada ikili bir tablo var; TİGEM arazisindeki otlar çürüyor, orası mera alanı esasında, daha önce bunlar muhtarlıklara ve köy idarelerine tahsis edilerek orada hayvanlara besi yapılırken şimdi çürüyor, vatandaş hayvanını besleyemiyor; diğer taraftan da hayvanı kazara oradan geçecek olursa hayvan hapsediliyor, kendisine yatak parası, yemek parası, o parası bu parası diye 5 yıldızlı pansiyon uygulaması yapılıyor. İşte, Anayasa’nın bu 45’inci maddesini doğru anlamazsak yani hayvancılıkla uğraşanları ve mera alanlarını doğru anlamazsak bu 6’ncı maddedeki düzenlemeyi getirir, o alanları tarumar ederiz. Bir yanıla beraber yerel yönetimlerin mülkiyetine göz koyan bir maddedir, az önce söylediğim gibi, Anayasa’nın 127’nci maddesine ve mülkiyet hakkını düzenleyen 35’inci maddesine açıkça aykırıdır, diğer yanıla beraber de 45’inci maddesine açıkça aykırıdır. Burada bunu nasıl savunacağınızı ben merak ediyorum.

Sevgili Başkanım, az önce açıklama yaptınız ama mesela, bunu nasıl anlatacaksınız? Bir yerel yönetimin malını Kültür Bakanlığının alıp tasarruf hakkında bulunmasını nasıl anlatacaksınız? Niye aksi olmuyor ya da bu ülkede? Mesela, Kültür Bakanlığına ait olan bir malı niye bir yerel yönetim alıp da üzerinde tasarrufta bulunamıyor? Çünkü Anayasa’nın 35’inci maddesi var, birinin merkezi idare değerinin yerel yönetim olması değil, Anayasa’nın 35’inci maddesi bunu teminat altına almış vaziyette. Yine aynı kanuni düzenleme içerisinde Anayasanın 43’üncü maddesindekileri kıyıların devletin tasarrufu altında olması ve kamu yararı dışında bazı muamelelerin yapılamayacağı gerçeğini göz ardı etmez. Siz buna ilişkin bir açıklama yaptınız ama o açıklama bu konuda tatmin edici bir açıklama olma ihtimali yok.

Anayasa’nın 56’ncı maddesinde çok net bir insan hakkından bahsediyor aynı zamanda “Herkesin sağlıklı çevrede yaşama hakkı.” Siz bu tasarrufu aldığınızda bazı alanları işletme hâline çevirip onlar üzerinden bazı alanları yok ettiğinizde aslında iki tane tabloyu ortadan kaldırılıyorsunuz; yine demokratik devlet ilkesiyle beraber bir “insan hakkını” ve Anayasa’nın 56’ncı maddesiyle teminat altına alınmış olan “sağlıklı çevre” ve “yaşama hakkını” da ortadan kaldırılıyorsunuz.

Yine bu kanuna baktığınızda ben açıkcası belediyelere bu kadar zulmetmenizi anlayamıyorum. Belediyelerin verebilecek olduğu birtakım ruhsatları, birtakım belgeleri alıyorsunuz Kültür Bakanlığı üzerinden veriyorsunuz. Niye, derdiniz ne, derdiniz ne ya? Yani, belediyeler bunları başka türlü mü veriyor, uzaylı gibi mi veriyor, başka bir dünyanın belediyeleri mi? Bu milletin oylarıyla seçilmedi mi, neyle anlatacaksınız bunu bize şimdi? Kültür Bakanlığı alacak iki tane yatı, bir tane katı bağlayacak olan alanı kendisi ruhsatlandırarak. Ha, öyle bir garip hükûmet sistemimizde var ki zaten Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi olunca her şeyi yürütecek Cumhurbaşkanı olduğundan dolayı burada da yanına bakanı koydunuz, sonra yetmedi anladınız bu işler öyle değil, bakanın yerine oradaki yerel yöneticileri ya da birtakım şeyleri tevkil ederek bu yetkileri kullanıyorsunuz. Yani Anayasal olarak bu yetkileri kullanma hakkını haiz olmayan bazı kamu organlarını işin içine sokarak kullandırmaya kalkıyorsunuz. Seçilmiş belediye başkanı bunu kullanamayacak, sizin taşra teşkilatınızdaki memur kullanacak öyle mi, öyle bir şey olabilir mi ya! Bunu neyle izah edeceksiniz ya, böyle bir şeyi izah edebilir misiniz ya? Vatandaşın seçtiği, az önce Sayın Kaboğlu’nun “katılım hakkı” diye bahsettiği ve yerel yönetimlerden

bahsederken çevreyi düzenlemeden o yerel yönetimlerle ilgili tasarruf hakkının kullanmaya kadar bir Anayasal hak; 14'üncü maddeyle 2'nci madde ilişkisini kurarak bahsetmiş olduğu hakkı siz devletin bir ajanına vereceksiniz, seçilmiş belediye başkanına kullandırtmayacaksınız. O yüzden burada Anayasaya aykırılığı tartışmazsanız bu kanunun altından kalkamayız, bunu izah edemezsiniz bakın bize, bunu izah edemezsiniz, bunu yuvarlak laflarla izah edecekseniz bu Komisyonun buradaki ayıbı olur. Ben çok net, gözünüze soka soka söylüyorum: 127'nci maddeyi doğru yorumlamanız gerekir, belediyeler merkezi idareni tebaası değildir, merkezi idare yasama organını da tebaası gibi kullanamaz, Cumhurbaşkanlığı sistemi emretti diye biz burada belediyelerin yetkilerini tırpanlayacak bir yasayı ele almaya kalkarsak Anayasa'daki erkler ayrılığına aykırı iş yaparız, Anayasa'nın bağlayıcılığına da aykırı iş yaparız, 127'nci maddede tanımlanmış olan tavra yönelik de aykırı iş yaparız, az önce Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'ndan bahsetti sevgili meslektaşım, ona da aykırı iş yaparız. Hangi akla hizmet bunu getirdiniz?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Biz de ona karşıyız sayın meslektaşım, yanlış anlaşılmasın bir açıklık getireyim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yok, getirtiriz, ihtiyacınız varsa getirtiriz merak etmeyin.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yerel yönetimlere, özerkliklere karşısınız değil mi orada bir yanlış anlaşılma...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hayır, efendim var, bu katılımla alakalı, bu katılımla alakalı. Müsaade edin kardeşim ya.

Şimdi, Anayasa'nın 169 ve 170'inci maddesini de ihlal ediyorsunuz, orman köylüsünün olduğu yerde de orman köylüsüne hiçbir şey sormadan iş yapıyorsunuz, hâlbuki Anayasa tarif ediyor: Orman köylüsünün olduğu yerde yapılacak işleri orman köylüsüyle birlikte yapabilirsiniz, göz ardı edemezsiniz, oranın hâkimidir oradaki köylü, oranın hâkimi buradaki iki tane milletvekili değildir ya da saraydaki bir bakan değildir. Okursanız Anayasa'yı, Anayasa o irtibatı kurmuş: Orman köylüsünün olduğu yerde değişen duruma uydurmak isterseniz bile azaltamazsınız ormanı, yok edemezsiniz, üzerinde oynamaya kalkacağınız alan orman vasfını kaybetmiş alanlarla alakalıdır ve sadece orada da orman köylüsüyle ortaklaşa, kolektif bir karar tarifi vardır.

Sevgili Başkanım, ben size verdiğim sözü tutacağım, umarım uyarılarım anlaşılmıştır, uzatmayacağım, daha sonra geneli üzerinde konuşurken dile getirebilirim ama İç Tüzük'ün 38'inci maddesi gereği burada bu tartışmanın yapılması gerekiyor, kayıtlara girmesi gerekiyor. Sizler bunu göz ardı eder yine de kendi oy çoğunluğunuzla beraber bu yasayı çıkarmaya kalkarsanız ileride önünüze bunu koyarız “Biz bunları söylemiştik, siz bu milletin çevresine, ormanına, yerel yönetimlerdeki hakkını, katılım hakkını, demokratik haklarının tamamını göz ardı ederek bu parmakları kaldırdınız.” deriz.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, sağ olun.

Baki Bey, buyurun.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, tabii, dün ve bugün Mecliste yaşanan konulara aslında girmeyecektim ama tüm milletvekilleri bu konuya girince burada da...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Azıcık ucundan girdik ağabey.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ben 3 dönemdir Türkiye Büyük Millet Meclisinde Milletvekili olarak görev yapıyorum, çünkü oylama hariç kâtip üyelere sorulmadan bir şeyin kabul ya da reddedildiğini görmedim. Sadece çünkü oylamada Meclis Başkanı -şimdi burada “Tek adamlıktan, tekçilikten” bahsediyorsunuz- hiç kimseye sormadan, tek başına karar aldı. Ben beklerdim ki bugün de tezkere Meclise geldiği zaman -oylamada ezici bir çoğunluk vardı- ben aynı Meclis Başkanından -eğer demokratik bir tavır gösteriyorsa- aynı tavrı beklerdim. Kâtip üyelere sormadan: “Yeterli çoğunluk vardır, kabul edilmiştir.” demesi lazımdı bugün. Ama aynı Meclis Başkanı bugün 2 kâtip üyenin...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Dün var mıydı yeterli çoğunluk?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bakın, ben sizi dinledim değil mi?

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Baki, sen dürüst adamsın, dün var mıydı çoğunluk?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gündemimiz bu konuya dönmesin Baki Bey.

CAVİT ARI (Antalya) – Salonda yoktunuz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gündemimiz bu konuya dönmesin.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ben sizi dinledim değil mi arkadaş.

Bakın, bugün 2 kâtip üyenin 2'si de “Ezici bir çoğunluk var.” demesine var rağmen aynı Meclis Başkanı ne yaptı bugün? Elektronik oylamaya döndü değerli arkadaşlar. Sizin demokrasi anlayışınız bu. Ben sadece bunu söylüyorum. Sizin anladığınız demokrasi anlayışı bu.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Salonda yoktunuz; salonda AK PARTİ'li arkadaşlar da yoktu, MHP'li arkadaşlar da.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Şimdi çoğulculuktan bahsedeceksiniz...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başka vekilimizin gıyabında konuşamazsın.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – İşte, belediye başkanı olduğu zaman seçilmiş, belediye meclisi nedir peki arkadaşlar? Belediye başkanı seçilmiş, peki, belediye meclisi nedir? Belediye meclisi tepeden mi inmiş? Belediye meclisini halk seçmemiş mi?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bizi de halk seçti, o zaman saray bize sorsun. Beraber yönetelim gelsin.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yani o zaman belediye başkanı seçilsin, beş yıl boyunca istediğini yapsın, istediği kararı alsın, binlerce adamı işten çıkarsın, bütün her yeri kafasına göre yönetsin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Gelsin külliyeye bize versin birtakım Bakanlıkları.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Böyle mi olsun istiyorsunuz? Bu mu sizin demokrasi anlayışınız?

Şimdi, burada önemli olan, burada önemli olan değerli arkadaşlar... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Arkadaşlar...

Konuyu toparlayalım.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Burada herkes şapkayı önüne koyacak, düşünecek. Elbette bir imar planı yapılırken mutlaka yerel yönetimlerin -eğriye eğri doğruya doğru, ben burada gerçeklikleri konuşuyorum- işin içerisinde olması lazım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yirmi yıldır niye yapmadınız kardeşim? Siz yönetirken niye yapmadınız?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ben MHP milletvekiliyim Sayın Vekilim. Sayın Vekilim, MHP Milletvekiliyim ben, karıştırma.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ne fark eder ya?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ben MHP milletvekiliyim, karıştırma.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Baki Bey, toparlayalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bunu dile getirdiniz mi bugüne kadar?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Her zaman dile getiriyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – AK PARTİ uygularken dile getirdiniz mi?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Her zaman dile getiriyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ortaya, genele konuşalım.

Arkadaşlar...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Şimdi, burada yapılması gereken değerli arkadaşlar: Yerel yönetimlere sorulmadan tek başına bir düzenleme yapılmasını biz de doğru bulmayız. (CHP sıralarından “Kayıtlara geçsin” sesleri) Mutlaka yerel yönetimlerin de işin içerisinde olması lazım ama eğer yerel yönetim de orada o işi tıkıyorsa o zaman farklı çözümlere de mutlaka gidilmesi gerekir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kim kimi tıkıyor ya?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Burada idareci önemli, belediye başkanı... Şimdi bakın, sahiller katledilmişse bunları Turizm Bakanlığı katletmedi bugüne kadar değerli arkadaşlar. İlkokul mezunu, ortaokul mezunu belde belediye başkanları oralarda 15-20 katlı binalara ruhsat verdi, siyasi görüşü a, b, c önemli değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben size İstanbul’da Ataköy’de göstereyim mi denizin içine ruhsatı? Ataköy’de denizin içine ruhsat veren Turizm Bakanlığını göstereyim mi? Bırakın bu işleri ya!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bugün Mersin’in sahilleri, Antalya’nın sahilleri, Muğla’nın sahilleri katledilmişse bunları direkt Bakanlık katletmedi. Burada gerçekleri hepimiz görelim, buna göre davranalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Arkadaşlar...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Eksiklikler var, bunları tartışalım ama olaya tek bir cepheden bakmayın, bütün diğer cephelerden de bakın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakın, Fatih Belediye Başkanımız burada. Ataköy’de denizin içine ruhsat verildi.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Arkadaşlar...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Belediyeler tarafından da bakacağız, Bakanlıklar tarafından da bakacağız, köylü adına da bakacağız, yatırımcı adına da bakacağız.

CAVİT ARI (Antalya) – Zaten bugüne kadar hep diğer cepheden...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bizim anlattıklarımızda da “Yerel yönetimler içerisinde olsun.” diyoruz ama bak bunların hiçbirini... O zaman bu teklifi gelin, geri çekin, düzgün bir şey yapın bu kez.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Biz fikrimizi burada beyan ediyoruz değerli arkadaşlar. Yani hepiniz buna objektif bakın.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Baki Bey, toparlayın.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Evet.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Arkadaşlar, bir saniye...

Cumhuriyet Halk Partili Milletvekillerimiz; Gökan Zeybek, Mürsel Alban, Hüseyin Yıldız, Hasan Baltacı, İsmet Tokdemir, Ulaş Karasu Beyefendilerin verdiği teklifin Anayasa'ya aykırılık nedeniyle gündeme geçilmeden kaldırılmasına ilişkin teklifi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Komisyon üyelerimiz...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tamam, sayın canım, Allah Allah!

Teklifi kabul edenler, 8 kişi... Kabul etmeyenler...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Saymaya gerek yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kabul edilmemiştir.

Şimdi, geneliyle ilgili öncelikle teklif sahibi milletvekilimize söz veriyorum.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Onu görüşeceğiz ağabey, unutmuyorum.

Sunumunu yapsın çünkü milletvekilimiz iradesini belirlemediği için belki bazı tartışmalara cevap da olur. İzninizle, Atay Bey teklif sahibi olarak, ilk imza sahibi olarak geneli üzerinde görüşlerini açıklasın.

Şimdi, tabii şöyle, Atay Bey aynı zamanda ticaretten sonra mülki idari amirliğinden gelen bir kardeşimiz, Antalya milletvekilimiz. Bütün Komisyon üyelerimize ve katılımcılara da örnek olması adına süreye dikkat edeceğini tahmin ediyorum.

Buyurun Atay Bey.

ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkanım, konuşmaya başlamadan bağladınız bizi, süreye riayet edeceğim.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, sayın bürokratlar; ben de konuşmamın başında hepinize saygılarımı sunuyorum.

Evet, bugün Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair bir Kanun Teklifi'miz var. 50'ye yakın arkadaşımızla beraber biz bunu Meclis Başkanlığına sunduk. İnşallah, Komisyonumuz değerlendirecek. Bizim teklifimiz nihai bir teklif değildir. Yetki önce Komisyonunda, daha sonra Genel Kuruldadır. Sonuç itibarıyla bu, kanunlaşacak. Yine, sizlerin iradesiyle şekillenecek, gerekirse de değiştirilebilecektir yoksa mükemmel bir teklif sunmuş değiliz, bu iddiada da değiliz. Sunduğumuz teklifin, yani ülkemizdeki turizmin gelişmesine, ülkemizin büyümesine, istihdamına, refahına vesile olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Belki Turan Bey'in sorusuna bir cümleyle ben de... Yani, turizme bütüncül bakış nedeniyle belli maddeler gelmiş gördüğüm kadarıyla.

ATAY USLU (Antalya) – Evet, ben, tabii, arkadaşların...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Başkanım özür dilerim, konuşmacıyı bölmek amacıyla kendisi teklifi getirdiği için. Meslektaşım, 35'inci madde ile değerlendirilmeyi nasıl yapacaksınız. Mülkiyet hakkı ve işte, Kültür Bakanlığının tasarrufuna veriyorsunuz bazı mülkleri, bunu eğer bir cümleyle...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Devam etsin o zaman, tamam.

ATAY USLU (Antalya) – Arkadaşlar, şimdi, bir dinlerseniz. Bakın, buradaki tartışmaların bazılarının aslında, kanunu yanlış okumadan, yanlış anlamadan kaynaklandığını gördüm.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Doğrusu nedir? Biz de bu işi yapıyoruz otuz yıldır.

ATAY USLU (Antalya) – Eyvallah. Politik olarak farklılıklar ortaya çıkacaktır, bakış farklılıkları ortaya çıkacaktır ama bazı hususların da aslında yanlış anlamadan kaynaklandığını hissettim sizleri dinlerken. Bunları ileride göreceksiniz yani hemen, mesela söyleyeyim...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - İzah ederseniz.

ATAY USLU (Antalya) – İzah edeceğim, hepsini tek tek izah edeceğim. Keşke önce ben konuşsaydım da sonra bunun üzerine tartışsaydık, bu çok daha verimli olurdu. Mesela, söyleyeyim size şimdi hemen; madem sordunuz. Belediyelere, özel idarelere veya yatırım izleme koordinasyon başkanlıklarına ait taşınmazların turizm amacıyla tahsisi konusunda Turizm Bakanlığına yetki vermiyoruz arkadaşlar. Burası kiminse...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Talep üzerine...

ATAY USLU (Antalya) – Sayın Vekilim, bir dinlerseniz. Bakın, burası kiminse, belediyeninse belediyenin, özel idareninse özel idarenin bir kere oluru alacağız. İlgili, bu konudaki talep eden yatırımcı, bunu talep edecek, Bakanlık ile belediye arasında bir protokol yapılacak.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Nerede burada?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Burada yok ki. “Süre sonunda Bakanlığa geçer.” diyor, Bakanlığın keyfine bakıyor.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Maddeyi sonuna kadar okusun.

ATAY USLU (Antalya) – Bundan sonra bu düzenleme yapılacak.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Arkadaşlar, Atay Bey’in sözünü hiç kesmeden Atay Bey’i dinleyelim de daha sonra nasılsa geneli üzerinde söz vereceğiz.

Buyurun.

ATAY USLU (Antalya) – Bakın, arkadaşlar, (O) Fıkrası: “Kültür ve turizm koruma gelişim bölgeleri içinde veya dışında kalan belediye, il özel idaresi, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına ait taşınmazlar da yatırımcının talebi...” Bakın, yatırımcı diyecek ki, talep edecek. “Maliki idarenin uygun görüşü...” Görüşü değil -Sayın Valim bunu bilir- uygun görüşü, uygun görüş vermediği sürece olmaz. Tahsis bedeli, maliki idareye yatırılmak üzere yani yer belediyenin, burada bir tahsis çıkacak, bedel çıkacak, kime yatırılacak? Belediyeye yatırılmak üzere. Bakanlık tarafından yatırımcılara bu madde uyarınca tahsis edilebilir, edilir de değil, edilebilir. Devamında da protokol düzenlenir. Biz bunu niye yaptık biliyor musunuz? Bazı belediyeler tahsis konusunda yeteri kadar bilgi birikimine ve tecrübeye sahip değil. Bakanlığa dedik ki; teknik olarak onlara danışmanlık hizmeti verin. Bakanlığın buradan hiçbir geliri yok, Bakanlığın hiçbir yetkisi yok. Belediye, Bakanlığa “Ya, burada benim bir arazim var, turizm amaçlı kullanılmasını istiyorum. Sizin ciddi bir tecrübeniz var, ciddi bir birikiminiz var, siz bu konudaki yatırımcıları iyi biliyorsunuz. Bu konuda bize teknik bir destek verin.” derse, belediye de uygun görürse bu işlem yapılacak. Bu ortaya çıkan bedel de belediyeye yatırılacak arkadaşlar. Asla ve asla burada belediyenin yetkisine zerre kadar dokunma söz konusu değil. Bunu açık ve net söyleyeyim. Kanunu yazmaktaki maksadımız, buraya koymaktaki maksadımız bu, Turizm Bakanlığının yıllar

içinde kazandığı tecrübeyi yerel yönetimlerle de paylaşmasını sağlamak. Onun dışında asla bir şey yok. Eğer burada yanlış bir şey anlaşılıyorsa otururuz, değiştiririz ama bu, doğru bir düzenleme değil mi bu anlamda?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Değil!

CAVİT ARI (Antalya) – Doğru değil.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Vekilim, oraya niye vakıfları ilave etmediniz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Devam edelim.

ATAY USLU (Antalya) – Değerli arkadaşlarım, ben devam edeyim, sonra fikrinizi söylersiniz.

Değerli arkadaşlar, turizm çok hızlı bir şekilde büyüyor. Turizmin büyümesini istiyoruz çünkü turizm ekonomide katma değer oluşturuyor, istihdam oluşturuyor, cari açığı azaltıyor, yabancı sermayeyi ülkemize çekiyor, ülkeler arası etkileşimleri de olumlu bir şekilde, pozitif bir şekilde etkiliyor. Yani, turizm, dünyanın en güzel barış politikasıdır. Farklı milletler, farklı devletler turizm sayesinde daha da yakınlaşabilirler. Yunus Emre diyor ya “Gelin tanış olalım; işi kolay kılalım.” Hakikaten işi kolay kılma anlamında turizm önemli bir barış projesidir.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Buradaki Yunus Emre Vakfı...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – O vakfı da hallediyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) – Onun için biz hem ekonomik yönünü hem turizm yönünü düşünerek, bu işin gelir yanını düşünerek, bu işi nasıl büyütebiliriz bunun çalışması içindeyiz. Bu çalışmanın içerisinde sizler de destek verirsiniz desteklerinizi almaya hazırız. Başta söyledim; mükemmel bir taslak ortaya koymadık, muhteşem bir taslak ortaya koymadık. Oturacağız, değerlendireceğiz Komisyonunda.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Vekilim, bu teklif hazırlanırken sorsaydınız.

ATAY USLU (Antalya) – Ek yapılması gereken bir şey varsa bunun üzerine değerlendirmesini yapacağız ve sonuca ulaşacağız. Neticede sizlerin ve Genel Kurulun takdiriyle bu oluşacak.

Turizm dünyada çok büyüyor arkadaşlar. Bakın, eğer pandemi olmasaydı turizm daha da büyüyecekti dünyada ama pandemiye rağmen turizm büyümeye devam edecektir, bunu da söyleyeyim. Bu sektörde bizim daha dinamik olmamız lazım. Yasal mevzuatımızı daha dinamik hâle getirmemiz lazım. Biraz önce söylediler ormanlarla ilgili, mesela “Orman tahsislerini kişilere de verebileceksiniz, toplu olarak da verebileceksiniz.” dediler. Bu yasada bu düzenleme yok. Bu düzenleme var ama 2003’te çıkmış, bu yasanın içinde o yok. Şu anda, bizim getirdiğimiz teklifte bu yok. 2003 yılında, yasa açık, diyor ki: “İsterse Bakanlık toplu olarak verir, istenirse tek tek verilebilir.” Yani bugünle ilgisi yok bunun, 2003’te gelmiş bir teklif. Yine, mesela, orman alanlarının turizme açılması konusu zaten var bu yasada, yıllardır yapıyoruz. Biz burada ne yapıyoruz biliyor musunuz? Orman Bakanlığının bazı konaklama amaçlı yatırımcılara yer tahsis hakkı var. Bu konu Orman Bakanlığının konusu değil. Orman Bakanlığına diyoruz ki, bu konaklama işi sizin işiniz değil. Konaklama işi, turizm işi Turizm Bakanlığının işi.

Arkadaşlar, yani, bu normaldir. Bakın, benim babam fırıncı, esnafız biz, gidiyoruz belediyeden iş yeri açma ruhsatı alıyoruz. Arkasından da Tarım Bakanlığına gidiyoruz, üretim izni alıyoruz. Neden? Çünkü Tarım Bakanlığının orada üretimle ilgili, üretim süreçleriyle ilgili bir yetkisinin, denetiminin olması gerekiyor. Bu yasayla da biz diyoruz ki belediyelere, iş yeri açma, çalışma ruhsatını alın, harcınızı alın, şartlara bakın; yangın merdiveni var mı, İmar Yasası’na uygun mu? Eyvallah, ruhsatını verin ama bundan sonra burada bir konaklama yapılacağı için bu konaklamanın standartlarının asgari

olması için Turizm Bakanlığına da bu konuda bir yetki veriyoruz, diyoruz ki; siz de bu konaklama tesisine bakın, vasıfları uygunsa, yatağı uygunsa, hijyeni uygunsa siz de bununla ilgili belge verin diyoruz. Arkadaşlar, bakın, Türkiye’de belediye...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Dinamik bir modelden bahsediyorsunuz, neresi dinamik model?

ATAY USLU (Antalya) – Burada yapılması gereken, yapılan iş orada turizmimizi tek bir elde yürütmek.

Değerli arkadaşlarım, biz tabii, bakın...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, yasa teklifini Komisyona getirme amacını anlatsın bize, yani tek tek bize cevap vermesin.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Savunmaya geçti.

ATAY USLU (Antalya) – Tabii, ben yanlış algıları düzelttiğim için siz bunlara müdahale ediyorsunuz. Bakın, yanlış algılarınızı düzeltiyorum.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Gerçekten soruyorum, bu model dinamik mi?

ATAY USLU (Antalya) – Bakın, arkadaşlar, Türkiye’ye 2003 yılında 16 milyon turist geliyordu -tamam, pandemiyi saymayalım, pandemi olağanüstü bir durum- 2019’da 50 milyon turist geldi, yurt dışındaki Türkleri de sayarsak 52 milyon turist geldi, onlar da yurt dışından geliyorlar.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Şu anda savunma yapıyor, sunuş yapması lazım.

ATAY USLU (Antalya) – Bir turizm etkinliği ve aktivitesi içindedir. Deyin, tamam, 45 milyon deyin siz, 45 milyon. Bu sayıları daha çok artırmamız lazım, geliri daha çok artırmamız lazım. Bununla ilgili bakın, AK PARTİ iktidara geldikten sonra, Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakan Cumhurbaşkanı olduktan sonra 2002-2020 yılları arasında Türkiye’deki yatak kapasitesini, nitelikli yatak kapasitesini yani Bakanlık belgeli yatak kapasitesini yüzde 92 artırmışız. 1 milyon 188 bin yatak kapasitesi var arkadaşlar. Evet, bununla beraber belediye belgeli yataklarımız da var. Biz bu yatakları, şu andaki belediye belgeli yatakları bu kanunla ortadan kaldırmıyoruz, bunların daha nitelikli hâle gelmesi için bir çalışmanın içindeyiz ve asla onları da zorlamıyoruz, şu ana kadar kazanılmış haklarını bir şekilde kendilerine veriyoruz; bu belgelendirme süreçlerinde zorluk yaşamıyoruz. Kanuna bakarsanız “verilir” diyoruz, kazanılmış hak anlamında.

Yine, bakın, biz Türkiye’de işletme belgeli, dört ve beş yıldızlı otel sayısını 4 kat artırdık son on sekiz yılda. Bunları bir şekilde çalışarak yapıyoruz ama bundan sonra tabii bizim turizmi on iki aya yaymamız lazım, Türkiye’nin her yerine yaymamız lazım, Antalya’daki turizm faaliyetinin Mersin’de de olması gerekiyor, Nevşehir’de de olması gerekiyor, Van’da da olması gerekiyor.

Eyvallah, bununla ilgili mutlaka hep beraber adımlar atmamız gerekiyor, inşallah atacağız. Turizmi çeşitlendireceğiz; kıyı, kültür, inanç, eko, Agro -mesela Agro turizm, yeni bir turizm kavramı- bunun üzerine mutlaka çalışacağız ve kış, termal, spor turizmleri... Ben Antalyalıyım, buna ait ne kadar çalışma yapılması gerekiyorsa yapmamız gerekiyor. Turizm, biraz önce söyledim bacasız fabrika; hep söyleriz, ciddi bir katkı sağlıyor, istihdam katkısı sağlıyor, büyüme sağlıyor. Bununla ilgili düzenlemeler yaptık arkadaşlar bu çalışmanın içinde. Bizim bir hedefimiz var, bunu da gerçekleştireceğiz. Tabii, olağanüstü durumlar etkiliyor. 2023 yılında 75 milyon turist, 65 milyar dolar turizm hedefimiz var. 2023 yılında inşallah, bunu gerçekleştireceğiz. Bu kanun teklifi de bunu gerçekleştirmeye dönük adımlar içeriyor.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – O zamana kadar süreniz yetmez, süreniz yetmez.

ATAY USLU (Antalya) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, Turizmi Teşvik Kanunu’nda ve Yunus Emre Vakfı Kanunu’nda değişiklik yapıyoruz burada 2 ana kanunda. Turizmi Teşvik Kanunu’nda değişiklik ki bu kanun çok güzel bir kanun Türkiye’de turizmi belli bir noktaya getirmiş. Bizden önceki iktidarlar döneminde de uygulandı, biz de uyguladık, bir şekilde bu noktaya kadar getirdik ama kanunları zaman zaman değiştirmemiz gerekiyor, zaman zaman bu turizm sektörüne adapte etmemiz gerekiyor, bu düzenlemeyle bizim yaptığımız bu yoksa onun dışında bir şey yok. Biz diyoruz ki dinamik, büyüyen turizm sektörünün, turizm yatırımcılarının, sektörün farklı paydaşlarının ihtiyaçlarını giderelim. Bunun için bir çalışmanın içinde bulunduk biz. Benim gönlüm bu çalışmaları... Çünkü önemli olan, burada Türkiye’ye daha çok katkı sunmak, millî geliri artırmak, Türkiye’deki turizm sektöründe istihdam edilen kişi sayısını artırmak. Bunun için bu tür kanunları gönül ister ki oy birliğiyle geçirelim ama tartışacağız inşallah.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Yerli mi yabancı mı istisna?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yabancılar siz iş olanakları yaratıyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, tekrar söylüyorum bu metin nihai metin değildir. Bu metin üzerine tartışmalar yapacağız, üzerine değişiklikler gerekirse otururuz, Komisyon üyeleri hep beraber karar verir, Genel Kurulda karar verilir, üzerinde son değişiklikler yapılır. Yetki, karar; hep söylüyoruz, Genel Kuruldur. Genel Kurul bu konuda son, nihai kararı verir. Burada bu kanunla ilgili birkaç noktayı söylemek istiyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – İlk defa okuyor bu kanunu, ilk defa.

ATAY USLU (Antalya) – Biz özellikle konaklama tesisleri anlamında bir yeknesaklık sağlamak istiyoruz, standart sağlamak istiyoruz; bu konuda Turizm Bakanlığına yetkiler veriyoruz, asla yerel yönetimlerin yetkilerine dokunmadan. İş yeri açma ruhsatlarını yine yerel yönetimler verecek, iş yeri açmayla ve çalıştırmayla ilgili harçların tamamını yine yerel yönetimler alacak, burada asla dokunmuyoruz. Eğer böyle bir yanlış anlaşılma ortaya çıkacaksa oturur maddeyi şey yaparız ama buradaki hedef bu.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Burada yanlış yazılmış, anlaşılması mı var?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Hayır yazmıyor. Maddeyi oku, maddeyi oku.

ATAY USLU (Antalya) – İkincisi, bakın, bu kanunun içinde çok güzel düzenlemeler var. Şimdi, biz sağlıklı turizm sertifikası sistemi ortaya koyduk; bununla ilgili Türkiye, pandemi döneminde 15 milyona yakın turisti ağırladı -sağlıklı turizm sertifikası- dünyada da örnek gösterildi. Bu ve buna benzer sertifikasyon sistemlerine kanuni bir altyapı kazandırıyoruz. Ama şu ana kadar bu, Bakanlığın olurlarıyla gerçekleşiyordu, bu konuda dedik ki Meclisimizin, Parlamentonun, milletvekillerinin bir iradesi ortaya çıksın, bu sertifikasyon süreçleri kanuni olarak düzenlensin.

Yine, denizlerde de turizm alanları var, plajlar var. Bunlarla ilgili de Bakanlığa yetkiler veriyoruz ve düzenlemeler gerçekleştiriyoruz.

Son kısımda ise, Yunus Emre Vakfıyla ilgili düzenlemeler var. Orada yapmak istediğimiz iki noktadan bir tanesi Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine Yunus Emre Vakfı Müttevelli Heyetini adapte etmek, diğeri de... Yunus Emre Vakfı çok hızlı bir şekilde büyüyor arkadaşlar. Bakın, Yunus Emre Vakfı, 2009’da faaliyete başladıktan sonra bugün 50 ülkede 60 tane kültür merkezi açmış durumda; bunun daha da gelişmesini istiyoruz, Yunus Emre Vakfı Türkçe öğretiminden kültür sanata, geleneksel sporlarımızdan daha bir çok alana kadar faaliyet içerisinde bulunuyor. Dünyanın her yerinde Türkiye’yle bağ kuran, Türkçe öğrenmek isteyen ve Türkiye’ye dost insan sayısını artırmayı hedefleyen bir vakıf. Beraber kurduk bu vakfı. Dolayısıyla, şimdi bakıyoruz birçok ülkede Türkçe öğrenmek isteyen

insanlar var. Bu vakfın, bağlı enstitülerin bu talepleri karşılayabilmesi için personel görevlendirmesi yapması konusunda bir yasal düzenleme yapıyoruz; yapıyoruz ki daha çok ülkede faaliyette bulunsun. Dolayısıyla, Türkçemizi, bizim geleneksel sanatımızı, kültürümüzü, sporumuzu dünyanın her yerine yaysınlar. Bu, normal bir taleptir diye düşünüyorum.

Şimdi, yine ben Turizmi Teşvik Kanunu’yla ilgili bölüme geçmek istiyorum. Şimdi, burada sizler de bahsettiniz, bir kere kültür turizm koruma ve gelişim bölgeleriyle turizm merkezleri kavramını biraz daha netleştiriyoruz, bu anlamda kanunda bir metin düzeltilmesi yapıyoruz âdetâ. İkincisi, konaklama tesisleri ve plaj işletmelerinin Kültür ve Turizm Bakanlığından turizm işletme belgesi alması zorunluluğunu ortaya koyuyoruz. Tekrar ifade ediyorum; belediyelerden iş yeri çalışma ve açma ruhsatı aldıktan sonra.

Şimdi, burada tartışılan, birkaç günden beri bana da ulaşan “Beş yıldızlı otellerin kendi müşterilerini belli sayıda, belli vasıflardaki araçlarla taşıması” konusu çokça tartışıldı, taksiciler tarafından tartışılıyor. Bu sektörden, beş yıldızlı otel sektöründen bize gelen bir talep. Yani “Biz sorun yaşıyoruz. Bizim çok vasıflı müşterilerimiz, çok özel müşterilerimiz geliyor -her müşterimiz değil- çok özel araçlarla taşınması gerekiyor. Biz bunları karşılayamıyoruz. Çok üst düzey F segment araçlarla bunu taşırsak mümkün müdür?” Biz, bu talebe istinaden tabii böyle bir düzenleme içine girdik ama tabii taksicilerden, sektörden farklı...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – O sektörlerde bir talep yok ama.

ATAY USLU (Antalya) – Sizden olmamış olabilir ama farklı yerlerden geldi.

Bu konuda farklı serzenişler geldi, kaygılar geldi. Ben şimdi, bakın, bu kanun teklifini veren arkadaşlarımızla da konuştum. Netice olarak bu kaygının biraz haklı olduğunu gördüm bu süreç içerisinde. Dedim ki: Ben yine Komisyonumuzun takdirine sunuyorum arkadaşlar.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – O zaman geri çekecek misin bu maddeyi?

ATAY USLU (Antalya) – Komisyonun takdirine sunacağım ben. Netice itibarıyla turizm sektöründen bu şekilde bir talep var, bu talep var ama başka bir talep daha var.

CAVİT ARI (Antalya) – “Şoförler odaları bastırdı.” Öyle desenize Sayın Vekilim.

ATAY USLU (Antalya) – Bu talep Komisyonumuzun takdirindedir.

Dolayısıyla, bu yasa, bu düzenleme Turizm Yasası’nın içerisinde değil belki Karayolları Kanunu’nun içerisinde yapılabilir çünkü çok vasıflı, çok nitelikli turistlerin...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – O yetki belediyelerde. Niye alıyorsunuz belediyelerden bu yetkileri? Ulaşım hizmetleri İstanbul gibi büyükşehirlerde de...

ATAY USLU (Antalya) – Arkadaşlar, bakın, biz burada uzlaşıyla çok güzel şeyler söylüyoruz dinleyebilirsiniz.

Dolayısıyla, bakın, bu madde yine Komisyonumuzun takdirindedir. Bir tarafta turizmcilerin talebi var, bir tarafta başka bir şey var. Burada yapılmak istenen, taksicilerin ekmeğini ortadan bölmek değil. Zaten o segment araçlar taksicilerde yok. Zaten o segment araçları taksiciler almaz, çok yüksek rakamlar...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ya, Hummer cipler mi? Hummer cipler mi?

ATAY USLU (Antalya) – Ne vergileri ne de taşıtla ilgili diğer ne bileyim pulları, bandrolleri almak kolay değil. Dolayısıyla, onun taksiciler tarafından işletilmesi önemli değil ama bu bir imaj.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Seyahat acentaları yapıyor, onlara niye yetkiyi vermiyorsunuz?

ATAY USLU (Antalya) – Arkadaşlar, bu bir imaj, bu bir algı.

NECİP NASIR (İzmir) – Bir dinleyelim, sonra müdahale edersin Sayın Vekilim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, arkadaşlar, bir dakika, bizim Komisyonumuzda böyle bir usul yoktu. Bugün biraz hava garip gidiyor yani lütfen birbirimizin sözünü kesmeyelim.

ATAY USLU (Antalya) – Dolayısıyla, arkadaşlar, tabii biz, netice itibarıyla, burada bu konuda, bu konu –Komisyonumuz, Ulaştırma Komisyonu Başkanım aynı zamanda- belki ulaştırma konusu içinde değerlendirilebilir buradan çıkarılıp çünkü konu ulaştırma konusu. Benim bu tabii ki naçizane fikrim, karar verecek olan Komisyonumuzdur netice itibarıyla.

Değerli arkadaşlar, bakın, yine devletin tasarruf ve hükmü altındaki -kamu yararı doğrultusunda- günübirlik tesislerle ilgili, ücretsiz yararlanmayla ilgili düzenlemeler bu kanunun içinde var. Bu kanunun içinde Kültür ve Turizm Bakanlığının turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapma, yaptırma, resen onaylama, tadil etme yetkisine ilave olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca olan yetkiler vardı bazı özel alanlarda, bu yetkilere dokunmadan süre şartı getiriyoruz. Yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığına soruluyordu arkadaşlar, ben de bürokrasiden geldim. Şimdi bir yer yatırım için tahsis edilecek, orası özel bir alan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına soruluyor, günler, aylar, yıllar alabiliyor bürokraside; karar verilmiyor. Biz burada dedik ki: Bu süreyi kısıtlayalım, bu süre altı ay... Altı ay içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olumlu ya da olumsuz kararını versin ki yatırımcı beklemesin. Yatırımcı aylarca bekliyor çünkü netice itibarıyla bunu. Beklemesin, olumsuz görüş gelirse başka bir yerde yatırımını yapsın. Ama bu yasaya bunu koymazsak daha önceden bir süre, bir performans süresi olmadığı için... Belki bizim kamu yönetimimizdeki en büyük eksiklerden bir tanesi de budur. Bir performans süresi koyduk. Dedik ki Bakanlığa: Altı ay içinde değerlendirin, sonucu bildirin olumlu ya da olumsuz. Uygun görürse işlemler devam eder, uygun görülmezse işlemlerden vazgeçilir arkadaşlar.

Yine, bakın arkadaşlar, yetki çatışması olan yerler olabiliyordu. Yetki çatışması olmasın istiyoruz. Biz orman arazilerindeki turizmle ilgili tahsis kararlarını yine “Orman Bakanlığının uygun görüşüyle Turizm Bakanlığı versin.” diyoruz. Antalyalıyım ben, bakıyorum bir otel var, Orman Bakanlığından yatırım izni almış, tahsis edilmiş yer, diğer otelin yeri Turizm Bakanlığından... Uygulamada farklılıklar var. Yani alanı kullanmaktan tutun, diğer teşviklerden yararlanmaya kadar farklılıklar var. Ya konaklama işi, turizm işi niye Orman Bakanlığının işi olsun, niye Millî Parkların işi olsun, niye Çevre Bakanlığının işi olsun, niye Ulaştırma Bakanlığının işi olsun? Turizm Bakanlığının işi olsun. Turizm Bakanlığına biz bu konuda diyoruz ki: “Yetki veriyoruz kardeşim ama bakın, diğer kurumların, özel nitelikli yerlerde diğer kurumların uygun görüşünü alın.” diyoruz. İşte belediye sınırları içerisinde de “Belediye uygun görürse.” diyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bırakın belediye yapsın.

ATAY USLU (Antalya) – Küçük belediyeler, -ben de mülki idare amirliği yaptım, Sayın Valim bilir- hakikaten çok güzel sahillerimiz var, o sahillerde çok güzel belediyeler var; oraları değerlendiremeyebilirler, ellerinde teknik imkân olmayabilir yeteri kadar. Birçok o küçük belediyede, belde belediyesinde mimar yok, mühendis yok. Turizm Bakanlığından teknik hizmet alacak, bunun neresinde yerel yönetimlerin görevlerinin alınmasını var, ben anlamış değilim tabii.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Bırak bakir kalsın.

ATAY USLU (Antalya) – Değerli arkadaşlar, bitiriyorum, bitiriyorum. Madde madde gelince de bunları tartışacağız. Bakın, mesela dediler ki: “Yabancı personel çalıştırmada şey getiriyorsunuz, istediğiniz kadar çalıştıracaksınız.” Arkadaşlardan ben bundan önce de Göç İdaresinde çalıştım yani

bürokrat olarak. Bu biz bu yasayla sayıyı değiştirmiyoruz ki, yasa çok açık. Diyoruz ki “Yabancı personel çalıştırma Aile, Çalışma Bakanlığının yasasına göre yapılır.” Yaptığımız bu; orada yüzde 20, beşte 1 şartı var, aynı şart devam ediyor. Yaptığımız hiçbir şey yok burada. Yani okursanız bunu net bir şekilde göreceksiniz.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yüzde 10 yabancı çalıştırma. Sayın Vekilim, yüzde 10 da siz sınırsız getiriyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) – Çıkmadı, yüzde 20, devam ediyor.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Allah Allah sınırsız diyoruz.

ATAY USLU (Antalya) – Neresinde yazıyor yüzde 30? Yazmışız orada Çalışma Bakanlığının yasasına, yönetmeliğine, uygulamalarına uygun olarak yapılır arkadaşlar, yani Allah rızası için ben okuyayım

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Oku!

ATAY USLU (Antalya) – Yani bakayım burada hangi madde ama bu net bir şekilde ortaya çıkmış.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Toparlıyor muyuz?

ATAY USLU (Antalya) – Toparlıyorum Başkanım.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yabancıları düşündüğünüz kadar bir de Türk milletini düşünün ya!

ATAY USLU (Antalya) – Değerli arkadaşlar, eğer turizm sektöründeyseniz, bunu biliyorsanız turizmcilerin yabancı çalıştırma taleplerini biliyorsunuzdur.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Daha mı kalifiyeli eleman getireceksiniz?

ATAY USLU (Antalya) – Yani biz tabii ki bunu açalım demiyorum. Biz burada bu kanunla, biz bu kanunla bu süreci artırmıyoruz, sayıyı artırmıyoruz arkadaşlar.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayı yok, kaldırılıyorsunuz; sayısız. Hepsi yabancı olabilir.

ATAY USLU (Antalya) – Yanlış anlaşılmalardan... Uygulamada yanlış anlaşılan bir şey var, Çalışma Bakanlığının yetkilerini artırıyoruz.

Devam edelim arkadaşlar, bakın.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ülkede işsizliği arttıracaksınız bu kanunla.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, müdahale etmeyelim lütfen.

Atay Bey, tamamlayalım.

ATAY USLU (Antalya) – Arkadaşlar, işsizlik ne zaman artar biliyor musunuz? İşsizlik turizme darbe vurursak artar.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Darbeyi vurdunuz zaten.

ATAY USLU (Antalya) – Siz vuruyorsunuz, biz sayıyı arttırıyoruz. Bizim yirmi yılda arttırdığımız sayı belli.

Değerli arkadaşlar, yine birçok madde var. Kontrolle, denetimle, cezai yaptırımlarla ilgili maddeler var. Son bölümde de Covid-19 salgınının olumsuz etkileriyle ilgili bir durum var; bazı hasılat paylarının ödenmesini öteliyoruz, bu anlamda erteliyoruz. Biliyorsunuz turizm sektörünü de Covid ciddi bir şekilde etkiledi. Türkiye’de en çok etkilenen sektörlerin başında turizm sektörü geliyor; onunla ilgili ötelemeler var.

Toparlıyorum, yine, jeotermalle ilgili bir düzenleme var. Buradaki maksat yine aynı. Jeotermal kaynaklar turizm amaçlı kullanılacaksa o bölgedeki yatırım iznini, tahsis iznini Turizm Bakanlığı versin, Enerji Bakanlığı vermesin diyoruz arkadaşlar. Yani eğer turizm amaçlı kullanılacak, turizmde kullanılacak kaplıca suyuyla ilgili bir değerlendirme söz konusu olacaksa bu yetki Turizm de olsun diyoruz, Turizm Bakanlığı bu işte uzman.

Bakın, yetkiyi belediyeden alıp başka bir yere vermiyoruz, yetkiyi halktan alıp başka bir yere vermiyoruz; bir bakanlıktan başka bir bakanlığa geçiriyoruz. Bu, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin de sonuçlarıdır. Bürokratik süreçleri azaltıyoruz. Bunu Turizm Bakanlığı uygun bir şekilde yapacak, sektörlerle, paydaşlarla bir araya gelip bunu uygun bir şekilde değerlendirecektir. Burada asla yerel yönetimlerden merkezi idareye yetki göçertimi yoktur, yetki aktarımı yoktur arkadaşlar, net söylüyorum. Ancak Turizm Bakanlığının konaklama tesislerinde, turizm işletmelerinde kontrolü daha çok ele alabilmesi için hükümler getiriyoruz. Turizm Bakanlığı bu kontrolü artıracak ki turizmimiz büyüyecek.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Paris’te, Brüksel’de bu yetkileri Bakanlık mı veriyor, belediye mi veriyor? Avrupa’da hangi ülkenin başkentinde bu yetkileri Bakanlık veriyor?

ATAY USLU (Antalya) – Bakın, belediye işletmeli bir tesiste kalan bir müşteri, bir yabancı müşteri uluslararası bir siteye o tesisle ilgili bir şikâyet yazıyor. Turizm Bakanlığı gelip o tesisi denetleyemiyor, onunla ilgili inceleme yapamıyor. O yerel yönetimlerin bu konuda elinde yeteri kadar elemanı olmayabiliyor.

MÜRSEL ALBAN(Muğla) – Sizde özelleştirip danışmanlık firmalarına veriyorsunuz bunları ama.

ATAY USLU (Antalya) – Bakın, bu, bizim algımızı düzeltecek bir konudur. Biz turizm tesislerinin artırılmasını ve niteliklerinin de beraberinde yükseltilmesini bu kanunla sağlayacağız inşallah, göreceksiniz.

MÜRSEL ALBAN(Muğla) – Kanun zor geçer.

ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkanım, ben yine ilerleyen durumlarda... Mutlaka maddeler üzerindeki görüşmelerde söz hakkı vereceksiniz; oralarda hakkımı kullanmak üzere tekrar teşekkür ediyorum. Kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Sağ olun.

Tenvir ettiniz, teşekkür ederiz, aydınlattınız.

ATAY USLU (Antalya) – Süreyi aştıysak kusura bakmayın.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, şimdi usul olarak şöyle arkadaşlar: Bakan Yardımcımızdan sonra önce Komisyon üyelerimiz, ondan sonra Komisyon dışından katılan milletvekillerimize... Komisyon üyelerimiz süreleri kendileri zaten riayet ediyorlar, Komisyon dışından katılan üyelerimize de süre olarak beşer dakika öneriyorum; bunu uygun bulursanız, oylayalım, beşer dakika olsun süreleri Komisyon üyelerimizin dışındakilerin.

Peki, buyurun Nadir Bey.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Turizmi Teşvik Yasası’ndaki değişikliklerle ilgili huzurunuzda bulunuyoruz. Tabii, teklifi sunan sayın milletvekillerimiz adına Sayın Atay Uslu Milletvekilimiz kapsamlı olarak yasada amaçlanan hususları ve getirilen hükümleri ifade etti.

Tabii, turizm, Türkiye için son derece önemli bir sektör. Dünyada 1,5 milyar kişinin ziyaret ettiği -pandemi öncesi- 1,5 trilyon dolarlık bir geliri haiz stratejik bir sektör. Bunun farkında olarak da Türkiye, uzunca yıllardır Türkiye’de hem turist sayısını hem de turizm gelirlerini düzenli bir şekilde artıracak ve 2023 için çok önemli hedefler ortaya koymaktadır. Bu anlamda da biz Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak bu hedeflere ulaşmak adına çok önemli çalışmalar yapıyoruz. Stratejik plan hedefimizi ortaya koyduk ve bununla ilgili bazı yasal düzenleme ihtiyaçları da vardı, bunu sayın milletvekillerimiz Meclise sundular. Yine, Meclisimizin takdiriyle önceki yıl Turizmi Geliştirme Ajansı kuruldu. Tabii, içinde bulunduğumuz pandemi süreci başta turizm sektörünü son derece olumsuz etkiledi. Bu pandemi sürecinde ve ondan önce yaşanan sorunlarda, bu pandemi süreciyle ortaya çıkan sorunların aşılması konusunda Turizmi Geliştirme Ajansının çok önemli bir enstrüman olduğunu ve bunun çok büyük faydalarını gördük. Bu vesileyle de bu yasanın Meclisimiz tarafından çıkarılmasına ben tekrar şükranlarımı arz etmek istiyorum.

Tabii, 2023’te 75 milyon turist hedefine, 65 milyar dolarlık turizm gelirine ve dünyada ilk 5 ülke arasına girmek adına, bu hedeflere ulaşmamız adına Turizmi Teşvik Yasası’nın da güncellenmesi ihtiyacından yola çıkarak sayın milletvekillerimiz bu teklifi gündeme getirmiş oldu.

Tabii, Sayın Vekilim bu yasayla getirilen hususları ifade etti ama ben bugüne kadarki uygulamaların içerisinde bulunan bir kişi olarak bu yasanın teknik olarak daha iyi anlaşılması ve ki vekillerimiz haklı olarak birtakım endişeleri ortaya koydular o endişelerle yasanın getirdiği hususun bağlantısını ve açıklamalarını yapmak ihtiyacını duyarak ifade etmek istiyorum: Sayın Vekilimin de ifade ettiği gibi, bu yasada teknik olarak yerel yönetimin hiçbir yetkisi alınmamaktadır. Yerel yönetimler iş yeri açma, çalışma ruhsatı vermekte ve bu ruhsata bağlı olarak turizm tesisleri faaliyette bulunmakta. Biz buna ilave olarak... Bu süreç olduğu gibi devam edecek, ayrıca Bakanlığımızdan turizm belgesi alarak -konaklama tesislerine has olarak söylüyorum- turizm faaliyetinde bulunabilecekler. Burada da amacımız, Türkiye’deki tüm turizm tesislerinin Türkiye’nin turizm politikasıyla uyumlu daha nitelikli hizmet vermesine yönelik. Hatta şöyle de örneklendirebiliriz: Yine bir yerde hastane yatırımı yapıldığında belediyeler oranın ruhsatı, iş yeri açmayla ilgili tüm iş ve işlemlerini yapıyor ama hastane olarak işletilmesi için Sağlık Bakanlığının belli bir belgelendirme yetkisi var. Biz de burada otellerin belediye'deki tüm iş ve işlemleri tamamlandıktan sonra ilave olarak Türkiye’de daha nitelikli hizmet vermesi adına bizden de işletme belgesi alabilmesini öngörüyoruz. Aynı şekilde -bu pandemi sürecinde de gördük- sahil işletmeleri, plajlar, deniz işletmeleri için de aynı süreçleri ve makul bir geçiş sürecini de öngörerek ve tesisleri mağdur etmeden bunu sağlamaya yönelik düzenlemelerimiz var. Yine tabii, belediyelerin mallarına el konulması; bu asla ve kata olabilecek bir husus değil. Yine 2019’da Meclisimizin de takdiriyle çıkarttığımız turizm belgelerinde altyapı yapabilme imkânını Bakanlığa da getirdik. Bizim burada yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde 2 tane çok güzel örneğimiz var. Antalya Büyükşehir Belediyemiz ve Muğla Büyükşehir Belediyemizle geçen yıl 2 tane protokol yaptık. 250 milyonluk altyapı yatırımı yapıyoruz. Büyükşehir belediyelerimiz de çok memnun. Biz de oradaki turizm sorunlarını çözmek açısından...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Bakanın oteli için yapıyor o altyapı, ispatlarını bunu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – O zaman Muğla Büyükşehir Belediyesi bu protokolü niye yaptı?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bizim Başkan vermedi, Bakanlık getirdi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim, lütfen, öyleyse niye Muğla Büyükşehir Belediye Başkanımız protokolü imzaladı ve yaptı? Muğla Büyükşehir Belediye Başkanımızın onayıyla yapıldı bu, niye yapıldı o zaman? Lütfen, burada Sayın Bakanımız yok hakkında asılsız iddiada bulunmayın. Muğla Büyükşehir Belediye Başkanına sorun o zaman.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – ETS turun da işletmesi ona ait.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim, Muğla Büyükşehir Belediye Başkanına sorun. Bodrum’un altyapı sorunları yüzünden Türkiye’nin en önemli gözde turizm merkezinde nitelikli turizm yapamıyoruz. Bu yatırımlarla altyapı sorunlarını çözerek Antalya’da, Kemer’de, Belek’te bunlar gerçekleştiriliyor.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bakanın otele özel yapılan bir altyapı; 250 milyonun 50 milyonluk kısmı başlatılmıştır.

NECİP NASIR (İzmir) – Dinleyin, sonra maddelerde gerekeni söylersiniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim, o zaman Muğla Büyükşehir Belediye Başkanınız...

ATAY USLU (Antalya) – Muğla Belediye Başkanı kendisi istedi bunları.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Müdahale etmeyelim.

Nadir Bey, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Dolayısıyla biz Antalya Büyükşehir Belediyesi ile Muğla Büyükşehir Belediyesiyle bölgenin altyapı sorunlarının çözülmesiyle ilgili protokol yaptık, beraberce iş yapıyoruz.

Burada da geçmişte yaşanan; belediyelerimizin, özel idarelerin zaman zaman talepleri oluyor. Tabii, Bakanlığın ciddi bir birikimi, tecrübesi, teknik bilgisi var. Belediye eğer isterse, kendisi uygun görürse Bakanlığa başvurup bir protokol yapmak kaydıyla ki protokol yapıp yapmamak tamamen ihtiyari. Vekilimin de ifade ettiği gibi “Bir alanım var, burada turizm yatırımı için bana destek verin...” Tamamen buna yönelik bir şey.

Yine tabii, ifade edildiği gibi konulursa ormanların tahribi falan, bu Anayasaya elbette aykırı, bu asla istenemez bir şey ama burada yasayla getirilen husus, bugüne kadar da yürürlükte olan; orman alanlarına ilgili Bakanlık tarafından izin verilmesiyle turizm tahsisleri yapılabiliyor belli kriterler ve Anayasa Mahkemesinin ortaya koymuş olduğu ölçütler çerçevesinde. Burada Orman Bakanlığı da bunu kendisi de yapabiliyordu. Biz, Orman Bakanlığıyla görüşerek turizm yatırımı ve turizm politikalarının belirlenmesi açısından... “Bu yatırımın yapılması bir ihtisas alanıdır. Türkiye’de de bizim turizm alanında çok önemli ihtiyaçlarımız var, hedeflerimiz var. Bunun yapılması için sen bize uygun gör, kendin yapma, tahsisini, nerede, nasıl yapılacağını iş ve işlemlerini biz yapalım ama bunun geliri falan olacaksa yine Orman Bakanlığı alsın.” dedik. Yine Sayın Vekilim, çok haklı olarak meralarla ilgili hassasiyetini söyledi; orada da yeni hiçbir şey getirilmiyor.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Niye koydunuz ki o zaman kanuna?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Yürürlükteki mevzuata göre mera alanları ilgili kurum ve kuruluşun izniyle meraların turizm yatırımı konu olabildiği durumlarda ki Didim’de de böyle alanlarımız var çalışıyoruz turizm açısından, ülke ekonomisi açısından, istihdama katkı açısından, daha fazla olması açısından. Burada getirdiğimiz husus şu: Mevcut düzenlemede meralar; uygun görüldüğü zaman oranın ot bedelini Bakanlık doğrudan ilgili

kuruma yatırıyordu. Bunun da daha pratik olması açısından tek değişiklik, o ot bedelini Bakanlık değil yatırımcı doğrudan Bakanlığa yatırsın dediğimiz bir pratik düzenleme. Uygulamada bununla ilgili çok ciddi zaman kaybı oluyor.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ama yanlış aktarıyorsunuz Sayın Bakan Yardımcım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Efendim?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Yanlış aktarıyorsunuz şu an. Yazılanla sizin söylediğiniz birbirine uymuyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Yazılanlar tamamen böyle. Sayın Vekilim, yazılanlarda buna aykırı hiçbir şey yok.

ATAY USLU (Antalya) – Yanlış anlaşılan bir şey varsa değiştiririz, maksat bu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – En küçük bir şey yok, öyle bir anlaşılma da varsa değiştiririz. Bütün amacımız bu, yazım tekniği de bu.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bu tür yerlerde, Bodrum örnek; 1.100 dönümlük yeri turizm alanı ilan ettiler, meraydı burası.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim, kusura bakmayın da Sayın Bakanımız burada yokken hakkında iddiada bulunuyorsunuz, “Şunun için yapıldı.” diyorsunuz, sizin Muğla Büyükşehir Belediye Başkanınız bu işe onay veriyor. O zaman gidin Muğla Büyükşehir Belediye Başkanına deyin ki: “Bakanın işine niye şey yapıyorsunuz?” Olmaz böyle bir şey!

MÜRSEL ALBAN (Muğla) - Bakın, ben Muğla’ya yapılan bütün yatırımı desteklerim, Muğla’nın tamamını yapın.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Biz de bunu yapıyoruz, biz de bunu yapıyoruz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) - Ama Bakanın oteline özel, nisan ayında bitecek, altyapı bağlanacak, 400’lük büzlerin 800’lük büze çıkarılması, yağmur sularının dahi ona bağlanması... Bu bir kere altyapıya uygun değil.

ATAY USLU (Antalya) – Teknik olarak öyle değil Sayın Vekilim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Karşılıklı konuşmayın arkadaşlar.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ama yanlış aktarıyorlar.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, Mürsel Bey, şimdi bakın, Bakanlığa verilen o yetki turizm bölgeleri için büyük bir avantaj.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tamamını yapsın ama Bakanlık orada yapıp Muğla Belediyesine vermiyor Sayın Başkan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tamamını yapıyoruz, sadece Torba’da değil.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir dakika.

Yani bu aslında çok...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Torba’da, İçmeler’de mevcut arıtma tesisleri ve altyapılar tamamen güncelleniyor; 250 milyonluk bir proje, çok doğru bir proje.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bakın, bir şey söyleyeyim Sayın Bakan Yardımcım...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ama bak, böyle bir usul yok, bir dakika, lütfen. Zaten söz isteyeceksiniz.

Buyurun, tamamlayın Nadir Bey.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tamam.

Dolayısıyla...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Atay Bey’in işaret ettiği birkaç konuda arkadaşlarımız da belki değişiklik önergesi verirler, o da ayrı bir şey.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tabii ki, tamamen Meclisimizin takdirinde, başımızın üstüne ama yani ben başta belediyelerin yetkileri, orman alanları, mera alanları, belediye mallarının kullanılması ve yabancı çalıştırılmasıyla ilgili hususlarda mevcut mevzuatta ve... Zaten biz Bakanlık olarak... Turizmin çevreye son derece hassas olması ve sürdürülebilir olması gerekiyor. Zaten bu ilkelere aykırı hareket ettiğimizde başta biz kendi turizmimizi kendimiz baltalarız. Dolayısıyla biz yasamızı da maddelerimizi de getirirken, turizmin Türkiye’de istihdama katkısı ve Türkiye’de turizmin büyütülmesini sağlarken aynı zamanda bunun çevreye duyarlı, sürdürülebilir olması bizim için olmazsa olmaz. Dolayısıyla sayın vekillerimizin hazırladığı yasa metinlerinde de -teknik anlamda biz destek verdiğimiz için ifade ediyorum- ifade edildiği gibi o hassasiyetlere aykırı hiçbir durum yok, tamamen bunlarla uyumlu, Türkiye’nin turizmini, Türkiye’nin yatırımını geliştirmeye yönelik. Bunu yaparken de mera gibi, orman gibi hassas alanlardaki o hassasiyetleri koruyarak geliştirmeye yönelik bir düzenleme. Bu gerçekleştirildiğinde de bizim 2023 hedeflerine daha emin adımlarla, daha doğru bir şekilde ilerlememiz mümkün.

Yine, bu pandemi sürecinde turizmin gördüğü zararları da öngörerek, dünyada bir örnek olarak, dünyada çok başarılı bir uygulama olarak örnek gösterilen Sağlıklı Turizm Sertifika Programı’nı biz geçtiğimiz yıl Turizm Geliştirme Ajansı’yla beraber hayata geçirdik. Burada, gelen yerli veya yabancı ziyaretçilerin başladığı noktadan, tatil yaptığı ve geri döndüğü tüm noktalara kadar virüsün yayılmasını engelleyecek ve tatilini konforlu ve sağlıklı bir şekilde yapmaya yönelik her türlü tedbir alınarak, bunun da uluslararası kuruluşlar tarafından, akredite kuruluşları tarafından belirlenip ve denetlenerek Bakanlıkla beraber, uygulamasını yapıyoruz ki dünyada, başta bizim Rusya, Almanya, İngiltere gibi pazarlarımız olmak üzere çok takdir toplamış bir şey.

Yine, bu yasayla, Bakanlık olarak bu tür uygulamaları sürekli hâle getiriyoruz, pandemi olmadığında bile günün şartlarına uygun olarak yapabilme imkânını getiriyoruz. Bu şekilde de biz 2023 hedeflerimize daha hızlı bir şekilde ilerleyebileceğimizi düşünüyoruz. Dolayısıyla durum budur.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – 2023 sizin hedefiniz, bizim değil ki.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Türkiye’nin hedefi bu, bizim değil.

İstihdamın artırılması...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Karşılıklı konuşmayın lütfen.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Evet, durum bundan ibarettir.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Bir defa, bu kanun taslağının hazırlanmasında emeği geçen tüm arkadaşlara gerçekten teşekkür ediyorum.

Bir defa, turizm gelirleri itibarıyla Türkiye'nin potansiyeli söz konusu olduğunda bir millî mesele olarak bakıyoruz biz buna. Turizmin ve Türkiye'nin gerek deniz, kum, güneş gerek kültürel turizm potansiyeli, kapasitesi söz konusu olduğunda da dünyada son derece önemli bir noktada olduğunu biliyoruz.

Şimdi, küresel verilerde dünyada küresel gayrisafî millî hasılanın yüzde 9'unu turizm geliri oluşturuyor. Peki, buna karşılık, Türkiye'nin bu kadar çok ciddi potansiyeli olmasına rağmen bundan ne kadar faydalanılıyor? Yüzde 6,2 oranında faydalanılıyor.

Yine, sağladığı dövizle ödemeler dengesinin açığını kapatmada bizim açımızdan da ve dünyanın gelişmekte olan ülkeleri açısından da son derece önemli bir artı değeri var. Türkiye'de turizm gelirlerinin dış ticaret açığını kapatma oranı yüzde 49,73'tür. Bu açıdan bakınca millî bir durum söz konusu.

Yine, istihdama ve üretime katkısını göz önünde bulundurduğumuzda, dünyada turizmle ilgili, yan sektörlerle birlikte 9 trilyon dolarlık bir sektör var. Turistlerin içeride ve dışarıda 11 farklı alanda yaptıkları harcamayla toplam 21 farklı sektörü etkileyen ve tetikleyen bir potansiyeli var. Yani turizme sadece gelen turistlere hizmet sektörü açısından bakmanın çok yetersiz olduğunu düşünüyorum, 21 farklı sektörü etkileyen ve tetikleyen bir potansiyele sahip.

Yine ekonomik açıdan baktığımızda, turizmde 1 birimlik talep artışı ekonomiyi 2 birim canlandırıyor yani bir motor görevi var. Yine geliri yüzde 10 artınca toplum refahının yüzde 9 oranında artmasında ciddi, direkt bir etkisi var. Yine turizm gelirinde yüzde 10 artış söz konusu olduğunda çalışanlara yapılan ödemelerde yüzde 3,5 oranında dünya çapında bir değer var yani çalışanlara yüzde 3,5 oranında direkt fayda sağlayan bir potansiyele sahip. Dünyada turizmde yaklaşık 400 milyona yakın insana iş sağlıyor, bu global istihdam söz konusu olduğunda da aşağı yukarı gelirlerle orantılı yüzde 8,9 dünya istihdamına destek veriyor. Finansal hizmetler, ulaşım ve internet sektörlerinin büyüme hızını geride bırakan bir turizm sektörü. Hem finansal hizmetlerin desteği hem internetin bu kadar yaygın olması, bütün bunları göz önünde bulundurduğumuzda turizm sektörü bunların hepsinden daha önemli hem ekonomik hem de istihdama yönelik ciddi bir etkisi var.

Şimdi, Türkiye'ye gelirsek; Türkiye, Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayımlanan ve 90 gösterge kullanılarak hazırlanan Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi'nde biz 2015 verilerine göre konuşuyoruz çünkü 2015'ten sonra... 2013'te başlatılan bu suni krizler, 2015 ve sonrasında özellikle Sultanahmet'te, Beyoğlu'nda, Çarşıkapı'da bilinçli olarak patlatılan bombalar, terör saldırısı münasebetiyle turizm çok ciddi sekteye uğradı. Onun için gerçek verileri, Türkiye'nin potansiyeline uygun gerçek verileri ancak 2002-2015 değerleriyle mukayese edebiliriz ancak öyle varabiliriz. Türkiye'de bu 90 gösterge esas alındığında...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mustafa Bey, toparlamamız lazım.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Başkanım Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi....

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Çünkü sizin sunum uzayacak gibi gözüküyor....

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yani 2002-2015'te turizmde neler yapıldı, biraz da onu belirtmek için söylüyorum. 2002'de 141'inci sıradayken 144'üncü sıraya çıktık biz, 2002'de 141'inci sıradayken. Yine küresel kaynaklar kategorisinde yine 141'inci sıradayken 16'ncı sıraya geçtik. 2012-2013 yılında üst üste iki sene dünyada en fazla turistini uğrattığı ülke seçildik. Yine 2002 yılında gelen turist sayısı bakımından dünyada 17'nci sıradayken 2014'de 5'inci sıraya kadar yükseldik. 2023 hedefimizde de... Bakın, tüm bunları söylüyoruz, ben şimdi hedeflerimizi söylüyorum.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – 2019’ta 7’nci sıradayız.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – 2019’u söylemiyoruz, 2015 baz, baştan söyledim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – 5’inci değiliz, o zaman 7’nciyiz yani.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Başından söyledim...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mustafa Bey, toparlamamız lazım.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Tamam Başkanım.

Evet, 2002 yılında 17’nci sıra, 2013’te 6’ncı sıra; 2002’de 13 milyon turistle turizmde 8,5 milyar dolar gelir geldi, 2015’te 41 milyon turistle 32 milyar dolar, 2023 hedefimiz 70 milyon turistle 90 milyar dolar hedefimiz var, bunun için de uğraşıyoruz.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – O bizim hedefimiz.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Başkan, bunu kapatıyorum.

Bir konu var çok konuşuldu şu belediyelerle ilgili, oraya geliyorum. Şimdi Tarihî Yarımada’da belediye ruhsatlı otellerimiz, işletmelerimiz var. Bizim yaklaşık 20 bin yatağı aşkın işletmelerimiz var, çalışma ruhsatlarını belediye veriyor, bu yasada yine belediyeler verecek fakat bu otellerde, pansiyonlarda “guest house”larda kalan müşterilerin memnuniyeti konusunda çok ciddi endişelerimiz vardı Belediye Başkanlığı dönemimizde. Ve çok ciddi şikayetler alıyoruz. Özellikle bu Tripadvisor, Airbnb, Booking.com üzerinden, bu siteler üzerinden yer ayırtıp gelen turistlerin ciddi sıkıntılarla karşılaştıklarını gördük.

Biz, şöyle bir yöntem uyguladık: Bir program hazırladık, Sayın Bakanım, o programda, kalan turistlerin kaldığı yerle ilgili düşüncelerini yazdıkları o notların hepsini günlük tespit ettik ve günlük takip ettik ve gerçek anlamda gelen turistlerin memnuniyetinin ne kadar kötü olduğunu, bu kadar ciddi potansiyelimize rağmen, turistlerin memnun edilemediği kanaati oluştu bizde. Ve Booking.com’a bizzat ben kendim müracaat ederek dedim ki: Gelin yerel yönetimlerle birlikte bir proje geliştirelim, siz, yerel yönetimler onaylı, tasdikli bu otelleri bizim onayımızdan geçtikten sonra dünya pazarına sunun ki Türkiye’nin imajında ciddi sıkıntılar oluşmasın ama onlar bu konuda bizimle muhatap olmadılar. Niye anlatıyorum ben bunları? Çünkü belediyeler netice itibarıyla müracaat eden herkese yani imarda herhangi bir sıkıntıları yoksa şüphesiz, imara uygunluk varsa, herkese ruhsat veriyor fakat çalışmanın standardını, verilen hizmetlerin standardını takip etmekte hem zorlanıyorlar... Çok büyük imkânları bile olsa Fatih gibi bir yerde bile bunun takibinin çok mümkün olmadığını düşünüyoruz.

Ben, özellikle yerel yönetimler açısından ruhsatların yine belediyeler tarafından verilmesi, şu ana kadar verilmiş ruhsatların muhafazası ama işletmenin, işletme kalitesinin ve standardının Bakanlık tarafından takip edilmesinin son derece uygun, bizim turizm potansiyelimizi artıracığı, gelen misafirlerimizin bizden memnun olacağı ve bizim için gerçekten en büyük reklamı yapacak müşterilere dönüşeceği kanaati... Tecrübeli bir eski belediye başkanı olarak bunu rahatlıkla söylüyorum ve emeği geçen bütün arkadaşları gerçekten tebrik ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Söz isteme sırasına göre devam ediyoruz.

Buyurun Gökan Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Tümüne mi geçiyoruz Başkanım?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, geneli üzerinde görüşüyoruz.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Bizim önergemiz ne oldu Başkanım?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Alacağız ağabey. Gruplar adına konuşma yapılacak, size verdikten sonra gündeme alacağım, siz de konuşacaksınız.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Biz ne üzerinde konuşuyoruz şu an?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Geneli üzerinde, evet.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Biz konuşmadan mı?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Sizin konuşmanızla bütünleştireceğiz de onun için ama...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Hayır, nasıl olsa reddediliyor Sayın Başkan.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – İsterseniz öncelik verelim?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ben veriyorum Hayrettin Başkanına.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tamam, siz söz hakkınızı sonra geri almak üzere öyle mi?

Peki, önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

1 Nisan 2021 tarihinde Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşülmekte olan (2/3517) esas numaralı Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin sosyal, ticari, hukuki yönlerinin bütün paydaşları kapsayacak şekilde meslek odaları, ilgili sivil toplum örgütleri, sektör temsilcileri, akademik çevrelerce katılımcı ve şeffaf bir anlayışla daha detaylı bir şekilde çalışıp hazırlanması için alt komisyon kurularak ilgili komisyona sevk edilmesini arz ve teklif ederiz.

Hayrettin Nuhoğlu

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum ama üzüntüyle teşekkür ediyorum.

Ben, esasen bu Komisyonu çok önemsiyorum çünkü bu Komisyonu oluşturan milletvekilleri çok değerli insanlar. İktidar partisindeki milletvekillerinin de bir kısmını çok yakından tanıyorum, çok değerli insanlar, Komisyon Başkanı olarak da sizi başından beri çok takdir ediyorum. Muhalefetteki arkadaşlar da çok çalışarak geldikleri için zaten bu Komisyonun değeri artıyor ancak Komisyonun işleyişi üzüntü verici şekilde geliyor. Burada olumlu bir görüşme yapamıyoruz, ben o kanaattemim. Şimdi, bir defa savunmalara bakınca, ben geneli üzerinde konuşmalarına aslında saklayacağım, orada söyleyeceğim hadiseleri de sadece önergeye döneyim, aslında doğrusu bu olur galiba.

Bu önergeyi verme sebebim şudur: 30 Martta bu bize ulaştı, bugün 1 Nisan, aradan bir gün geçti. Şu benim dosyalarım var ya, bunların tamamı bir yerlerden bana akan bilgilerdir. Kimler bunlar? TOBB, -burada galiba temsilcisi vardı- TOBB'daki sektör temsilcisinden tutun seyahat acentelerine, turizm işletmecilerine, bütün paydaşlara kadar herkes telefonda, WhatsApp'tan veya elektronik postadan yağdırdılar, tahmin ediyorum benzerleri iktidar partisi mensuplarına da gelmiştir. Ne diyorlar? "Bizim haberimiz yok." diyorlar. İsyen ediyorlar, isyan. "Haberimiz yok." diyorlar, "Bize sorulmadı." diyorlar. Peki, kiminle, nerede konuştunuz bu işi? Kim konuştu, kim hazırladı?

Burada bir endişemi dile getirmek istiyorum: Türkiye zor bir dönemden geçiyor ve bu zor dönemin esas kaynağı elbette ki partili Cumhurbaşkanlığı sistemidir ama zannediyorum Cumhurbaşkanı dâhil bazı insanlar yanıtılıyor, yanlış yönlendiriliyor. Nereden kaynaklandığını bilmiyorum ama bir kavram kargaşalığı, bir kurumlar arası kargaşa yaratılıyor.

Şimdi, savunmaları dinlerken aklıma bir şey geldi, John Perkins diye bir adam bir kitap yazmış iki ciltlik “Bir Ekonomik Tetikçinin İtirafı” diye, hepiniz okumuşsunuzdur belki. Çok ilginç bir şekilde dünyadaki sömürü düzeninin nasıl devam ettiğini itiraf ediyor bu kitapta. Önce gidiyor sömürülecek ülkeye, orada böyle ele alınması gereken, önemli görülen insanları muhatap alıyor, onları ikna ediyor ve sonra onlar kendi fikirleriymiş gibi sömürü düzenine teklifte bulunuyorlar, kabul edilince de bayram ediyorlar, “Bizim teklifimiz kabul edildi.” diyorlar ve sömürü düzeni ağırlaşarak devam ediyor ve hâlen Türkiye’de de benzer şekilde şeyler hissediyorum ve bundan büyük üzüntü duyuyorum.

Ben “Alt komisyona bu sevk edilsin.” derken, bütün paydaşların dinlenme imkânı olsun, herkes fikrini beyan etsin, isteklerini dile getirsin. Geneli üzerinde ve maddeler üzerinde zaten uzun boylu konuşma imkânını bulacağız. Böyle söylendiği kadar kolay değil bu iş. Ne demektir 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı yapma yetkisini vermek, böyle bir şey olabilir mi? Kültür ve Turizm Bakanına bunu niye vereceksiniz? Komisyonu kuralım, orada geniş geniş konuşalım, Anayasa’ya aykırı taraflar varsa onlar da konuşulsun, oradan gelen rapora göre biz de rahat rahat çalışalım.

Bakın değerli arkadaşlar, bu Komisyon turizmle ilgili 3’üncü kanun teklifini görüşüyor. Bu önemli bir şey tabii Komisyonumuz açısından ama bunu görüşürken böyle bir günde nasıl inceleyelim? Gelen evrakları okuma imkânımız yok, zaten çok yoğun bir gündemle karşı karşıyayız. Ben o açıdan bu alt komisyon önerimin ciddiye alınarak, değerlendirilerek bir alt komisyon kurulsun ve o komisyondan gelen rapor üzerine biz daha sağlıklı bir şekilde çalışarak -teklif sahibi milletvekilinin ifade ettiği samimiyse- burada belki birtakım katkılarla Türk turizmine verimli bir hâle getirme imkânı buluruz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hayrettin ağabey, yani teklifiniz tabii tartışılabilir ama Komisyon işleyişi açısından teklifinizi Komisyonumuzun oylarına arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – İşte buna karşıyım zaten ben. İşte anlaşıldı mı; örnekte görüldüğü gibi.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, reddedilmiştir.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayalım bir Başkan.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Yok, saymaya lüzum yok değerli kardeşim, örnekte görüldüğü gibi. İşte karşı olduğum bu zaten.

Evet, geneli üzerinde söyleyeceğiz zaten daha çok şey.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz ağabey.

Buyurun Gökan Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonumuza gelmiş olan Sayın Bakan Yardımcısı ve değerli bürokratlar ile sektör temsilcilerini saygıyla selamlıyorum.

Usul açısından tabii Komisyonumuza hangi sektör temsilcilerinin geldiğini buradan göremedik, Komisyonumuz da bize arkadaşlarımızın tanıtımını yapmadı, mutlaka varlar ama öyle olduğunu umuyorum.

Şöyle başlamak istiyorum, yani yasanın 6'ncı maddesinde bir hüküm var: "Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde; ÇED olumlu kararı veya ÇED gerekli değildir kararı verilen yatırımlar hakkında, yatırımın gerçekleşmesi için alınması gereken tüm izin, onay ve ruhsatlar, ilgili kurumlarca başkaca hiçbir işleme gerek kalmaksızın on beş gün içinde verilir. İrtifak hakkı dâhil diğer bütün işlemler ise en geç üç ay içerisinde tamamlanır. Yatırımın tamamlanıp tesisin işletmeye geçebilmesi için alınması gereken izin ve ruhsatlar da ilgili kurumlarca on beş gün içinde verilir."

Halk nerede, hukuk nerede? Meraları açıyorsunuz, kışlakları açıyorsunuz, sulakları açıyorsunuz, kıyıları açıyorsunuz, plajları açıyorsunuz, köy tüzel kişiliğinin kullanımında olan orman alanlarını Bakanlığın yetkisiyle turizme açıyorsunuz. E, halk mahkemeye gidecek, yargıya gidecek; ÇED olumlu kararı versin. Zaten ÇEDlerin nasıl oluştuğunu biliyoruz; ÇED gerekli değildir raporu; onun da nasıl verildiğini biliyoruz. Burada diyor ki: "On beş gün içinde ilgili kurum ruhsat verecek." Zaten bu yasa, gitmek üzere olan bir iktidarın, çok başarısız olan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin giderayak nerede bakır kalmış alanlar varsa onlarla ilgili çok kısa sürede birilerine buraları verme planıdır. Bu yasanın içinde geçen ana ilke bu, ana fikir bu. Buradan çok açık olarak söylemek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Çok aşırı politik oldu ama yani Gökân Bey.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Milletvekili adam ya! Milletvekili politika yapmayacak da kim yapacak?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; deniz turizm araçları ile ilgili bir ibare getiriliyor.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Komisyon üyelerimiz arasında dışarıdakiler üzülmesin lütfen.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Burada "iç sular" ibaresi eklenerek kapsam genişletiliyor. Nedir iç sular, bu iç sular ne için getiriliyor? Bununla ilgili, iç sularla ilgili yetkilerin Bakanlığa devredilmesiyle ilgili bir çalışma var. Yine burada göl, baraj ve derelerin de iç sular kapsamına girerek Bakanlığın yetkili kılındığını görüyoruz.

Yine yasayla kara yolunda yapılan turizm taşımacılığı kapsamında beş yıldızlı otellere ayrıcalık tanınarak 5 araca kadar transfer hizmetinde bulunma hakkı tanınması 5216 sayılı Kanun'a açıkça aykırılıktır. Belediyelerin yetkisinde olan ulaşım hizmetleriyle ilgili karar süreçleri UKOME'lerde... Orayı da zaten antidemokratik bir biçimde, seçimleri kaybettikten sonra UKOME'lerdeki yetkili insan sayısını 5 artırarak belediye başkanlarının ellerini kollarını da bağladınız. Burada her beş yıldızlı otele getirdiğiniz 2.900 cc'nin üzerindeki motor kapasitesine sahip araçlarla ilgili de binlerce aracı yetkisiz olarak sistemin içine dâhil ediyorsunuz. Şimdi, İstanbul Taksiciler Odası var, iktidarınızın bir numaralı yandaşları; ya onlar bile sizin getirdiğiniz bu teklif karşısında "El insaf." diyorlar ya, el insaf!

TÜRSAB burada broşürler bastırmış. Ya arkadaşlar, bu pandemi yani sadece lüks otel sahiplerini mi vurdu, ki o otel sahiplerinin büyük bir kısmı yerli ya da yabancı büyük sermaye şirketleri. Ya TÜRSAB'a bağlı olan acentelerin on dört ay içinde evine ekmek götüremediğinden haberiniz var mı sizin? Ya siz, bu insanlarla ilgili hiçbir düzenleme koymuyorsunuz, bir de bunların yaptığı hizmetlerle ilgili büyükşehirlerde taksi plaka sahibi olan insanların yaptığı, turizm bölgelerinde seyahat acenteleri üzerinden yapılan işlemlerle ilgili büyük otellere hak veriyorsunuz. Biz büyük otel sahipleriyle de görüştük. Konaklama hizmeti Turizm Bakanlığının yetkisinde olan bir hizmettir, taşımacılık hizmeti Ulaştırma Bakanlığı ve büyükşehir belediyelerinin uhdesinde olan bir hizmettir. Niye Turizm Bakanlığı taşımacılık işine de el atıyor? Kim sizden talep etti? Büyük oranda Antalya bölgesindeki paket turla getirip götüren işletmeler. Biz, zaten Türkiye'de turizmin yaygınlaşması, yerel halkın işletmelerinde,

dükkânlarında turizmden pay alabilmesi için olabildiğince, havaalanı otel arasındaki turizmin başka kültürel etkinliklerle doğa ya da spor etkinlikleri ile başka amaçlarla yaygınlaşarak o bölgede yaşayan esnafın da turizmden pay alması için önlemler savunurken siz bu hizmetten bile orada 3-5 bin insanın ekmeğini yediği bir ilde, bir büyükşehirde bunu bile büyük sermayeye peşkeş çekiyorsunuz. Bunun kabul edilebilir bir yanı yoktur.

5216 sayılı; UKOME'nin vermiş olduğu görev, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde deniz, göl, nehir ve kanal alanlarında yolcu taşımacılığı yapmak için yetkilendirilen deniz araçlarının yanında, şartları sağlaması kaydıyla deniz turizmi yapılacağına dair bir hüküm getiriyorsunuz. Şimdi ben soruyorum sayın milletvekillerine: Deniz taşımacılığı yapan araçlara deniz turizm hizmetinin yapılmasını niye getiriyorsunuz? Deniz taşımacılığı yapan şirketlerle ilgili, deniz taşıtlarıyla ilgili zaten belediyeler bu konuda yetki vermişler, onlar görevini yapıyorlar; ağırlıklı olarak İstanbul'da bu görevi yapıyorlar. Şimdi siz bunlara bir de başka etkinlikleri, turizm etkinliklerini, düğün, nişan ve benzeri etkinlikleri yapma gibi başka ayrıcalık getirerek bu işi yapanların da önüne geçmeye çalışıyorsunuz.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 2634'ün 3'üncü maddesinin (d) bendinde hâlihazırda tanımlı olan turizm merkezi tanımına orman vasıflı alanlar dâhil, hazine taşınmazları ile tescili mümkün olan devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri ilave yapıyorsunuz. Sayın Bakan diyor ki teklifi yapan arkadaşımız "Bu zaten yasada vardı." Peki, yasada varsa orman vasfı taşıyan alanlarla ilgili maddeye "doğal" kelimesini getirerek buna bir yasal kılıf oluşturmaya çalışana kadar, korunması gereken ormanlarımızla ilgili Anayasa'nın amir hükmüne uygun olarak neden burada ormanların korunması lehine bir hüküm getirmiyorsunuz? Bunu anlamak mümkün değil.

Yine, turizm belgesi tanımı yaparak basit turizm işletmeleri dâhil yatırım ve işletme belgelerini de bu kapsama alıyorsunuz. Ben, Sayın Mustafa Demir Vekilimin değerlendirmesine katılmıyorum yani ilçe belediyelerinin turizm belediye belgeli otellerle ilgili denetimlerde yaşadığı sıkıntılar ya da bu yöndeki şikayetlerle ilgili düzenleme... Bir ülkeye her gelir grubundan turist gelecektir. Bir ülkede sadece beş yıldızlı otellerde kalacak olan üst gelir grubundan turistler olduğu gibi, o ülkeyi tanıma ihtiyacını duyan hostellerde, basit motellerde, pansiyonlarda kalan yabancı ülkelerin emekçileri, Türkiye'nin öğrencileri ve fakir çocuklar da gelip yararlanacaktır. Yani burada standartların yükseltilmesinden kastettiğiniz eğer fiyatların yükseltilmesiye bu, turizmin genel tanımına da uygun değildir. Bu manada belediye belgeli hizmet yapan turizm tesislerine bir kere buradan şükranlarımı sunuyorum. Türk turizmi bugün bir noktaya gelmişse bu, insanların yıllarca fedakârlık yaparak yaptığı turizm çalışmasından dolayıdır.

Yine, teklifin yasallaşması hâlinde Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleriyle turizm merkezlerinde yol yapım, bakım, içme suyu ve kanalizasyon yapım ve bakımı, her türlü alt ve üstyapıya ilişkin belediye hizmetlerinin turizm hizmetleri yönetim birlikleri tarafından yerine getirilmesi söz konusu olacaktır. Bu yönüyle turizm bölge ve merkezleri, mevcut durumdaki organize sanayi bölgeleriyle benzer bir statüye kavuşmuş olacaktır. Amacınız bu mu? Organize sanayi bölgelerinde olduğu gibi, kendi içinde kapalı devre çalışan birlikler gibi turizm merkezleri yaratarak buraların tamamıyla yerel yönetimlerin denetimi ve hizmetlerinin dışına çıkarmak mı istiyorsunuz?

Yine, bir başka değerlendirmemiz, 2634'ün 5'inci maddesine getirilen ek düzenlemeyle her türlü konaklama ve plaj işletmesine Bakanlıktan turizm işletme belgesi alma zorunluluğu getirilmekte olup belediyeler tarafından bu işletmelere verilen iş yeri açma ve çalışma ruhsatları yürürlükten kaldırılmaktadır. Dolayısıyla, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleriyle turizm merkezlerindeki konaklama tesislerinde teşviklerden yararlanmak isteyen tesisler için geçerli olan turizm işletme belgesinin Bakanlıktan alınmasına ilişkin zorunluluk kentsel ve kırsal alanların tanımındaki her türlü konaklama ve plaj tesislerini kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Böylece,

bu tesislerin belgelendirilmesi ve denetimlerinde yerel yönetimler tamamen devre dışı bırakılmaktadır. Turizm bölge ve merkezlerinde konaklama tesislerinin tür ve kullanım kararı değişikliği nedeniyle kapasite artışına gitmesi durumlarında Bakanlık yatırımcıdan “altyapı katılım payı” adı altında bir bedel isteyecektir.

Yine, 2634/5’e göre yapılan öneriyle turizm tesislerinin transfer hizmeti sunacak lüks araçlarına da 5 araçlık sınırlamayla bir hak getiriyorsunuz. Yine, 2634 madde 6’yla eklenen fıkrayla devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde imar planı olmaksızın Bakanlık tarafından günübirlik tesis yapılmasına imkân sağlanmaktadır. Teklifte bu tesislerin her ne kadar sabit olmayan şekilde yapılacağı belirtilmiş olsa da orman ve kıyılarda ruhsatsız ve dolayısıyla imar yönünden tamamen denetimsiz olan günübirlik tesislerin yapımına hız verilmesi tehlikesi bulunmaktadır.

Değerli vekillerimin söylediği ve geçmişte köy tüzel kişilikleri tarafından mahalleye dönüşmeden önce köylerin gelir elde ettiği yerlerin tamamı şimdi Bakanlığınız eliyle birilerine mutlaka verilecektir. Böylece belediyeler bu tesislerin bulunduğu alanlara hizmet sağlamakta sorumlu olacaklar ancak bu tesislere izin verme ve denetleme yetkisine sahip olamayacaklardır. Günübirlik tesis alanlarındaki çift başlı yönetim orman ve kıyı alanların da tahribatını artıracaktır.

Şimdi, bir başka nokta, kıyı alanlarında imar planına tabi olmayan ve ruhsatsız günübirlik tesisler ile “lüks çadır tesisleri” adı altında yeni bir tanım getiriyorsunuz. İstenilen bu teklif Anayasa’nın kıyılarla ilgili hükümlerine ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu’na aykırıdır arkadaşlar. Kıyılarda esas olan yapı yapılmaksızın açık olarak halkın hizmetine sunulmasını sağlamaktır. Turizm Bakanlığının, yerel yönetimlerin, devletin görevi kıyıyı tamamen halkın kullanımına açmakken siz burada bir lüks çadır tesisi... Ya, bir de, “çadır” deyin, “lüks” ne demek yani lüks var bir de gaz lambası mı var; yani ne var burada? Hatta öyle ki sadece devletin hüküm ve tasarrufu altında kıyılarda değil, özel mülkiyete tabi sahil şeritlerinin ilk 50 metrelik kısmına da her tür yapı yapılması engellenmiştir, günübirlik tesislerde ise sahil şeritlerinin kara kısmında kalan ikinci 50 metrelik kısmına sınırlı şekilde izin verilebilmektedir. İmar planına tabi olmaksızın yapı yapılmasına müsaade edilmesiyle kıyılarla ilgili Anayasa ve özel kanun hükümleri açıkça çiğnenmektedir arkadaşlar. Kıyılarda sadece teknik olarak kıyıda yapılması zorunlu yapılar yapılabilir, bu ilke gözetilmeksizin kıyıların ruhsatsız ve plansız bir şekilde tesisleşmeye açılmasıyla kıyıların doğal özelliklerinin kalıcı şekilde tahrip ve sonuçlanması kaçınılmazdır ve Turizm Bakanlığı da “Ben bu tahribatı yapma konusunda istekliyim ve kararlıyım.” demektedir.

Yine, 7’nci maddeyle birlikte, değişiklikle; turizm bölge ve merkezi olarak ilan edilen yerlerde imar planlarında yetkinin Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı arasındaki paylaşımına ilişkin detaylar belirlenmekte; bu maddede kritik konu ise şudur: 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu’nda öngörünüm bölgesi olarak belirlenen alanlar tanımlanmasıdır yani Boğaziçi öngörünüm bölgesinde turizm koruma ve gelişim bölgesiyle turizm merkezi hâlinde 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu’ndaki imar plan yetkileri saklı tutulmuş olup 2960 sayılı Kanun’a göre tabii geri görünüm ve etkileme alanlarında turizm bölge ve merkezi ilan hâlinde imar plan yetkililerinin ilgili Bakanlıkça kullanılması söz konusu olacaktır. Yani “2960 sayılı Yasa’nın öngörünüm kısmıyla ilgili kısmında Anayasa hükmü gereği ona uyuyorum ama geri görünüm etkileme bölgeleriyle ilgili kısmını kullanacağım.” diyorsunuz.

Şimdi, ben soruyorum: 806 bin oy farkıyla kazanmış İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanından ki Boğaziçi İmar Müdürlüğü de İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yetki ve sorumluluğundadır, İstanbul Büyükşehir Belediyesinden bu konuyla ilgili herhangi bir görüş alındı mı? Alınmadığını biliyorum çünkü alınsaydı biz bunu bilirdik.

Geri görünüm etkileme bölgeleriyle ilgili söylüyorum: Yine, 8'inci maddeyle turizm bölgesi ve merkezlerinin dışındaki denize kıyısı olan ilçelerde ve millî parklarda konaklama tesislerinin Bakanlıkça tahsil edilmesi sağlanmak istenmektedir. Buna ilave olarak, ayrıca maddeye ilave edilmesi teklif edilen “o)” fıkrasında herhangi bir yerde belediyelere veya il özel idaresine ait taşınmazların yatırımcıların talebi ve ilgili belediyenin uygun görüşüyle tahsis bedeli maliki idareye ait olmak üzere Bakanlık tarafından yatırımcıya tahsis edilebilecek.” hükmü getiriyorsunuz. Her ne kadar teklifte bu taşınmazlara ilişkin düzenlemelerin kapsamının Bakanlık ve maliki idare arasında düzenlenecek protokolle belirlenmesi önerilmiş olsa da teklifin yasalaşması hâlinde mülkiyeti belediyelere ait olan ve kentlerin ihtiyacı doğrultusunda belediyelerce farklı amaçlarla kullanılması planlanan taşınmazların yatırımcı talebi üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığınca turizm tesisi amacıyla tahsis edilmesinin önü açılmaktadır. Bu durum, belediyelerin kendi mülkiyetindeki taşınmazlar üzerindeki tam ve etkin bir yararlanma imkânını tehdit edecek, belediyelere hizmet açısından Anayasaya aykırı sonuçlar doğmasına yol açacaktır.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, yeni tanımlamayla turizm potansiyeli gerekçesiyle “tarihi ve kültürel değerlerin yoğun olduğu” ifadesine “doğal alanlar” ve “koruma kullanma dengesi gözetilerek sektörel kullanım sağlanması” ifadesi ekleniyor. Doğal alanların turistik kullanıma açılacağı konusunda Bakanlık da yetkilendiriliyor. Tüm dünyada turizm sektörü, doğal alanları Ramsar ve benzeri uluslararası koruma programlarına alarak gelen turistlere çevresel duyarlılığı önemli bir turistik ürün olarak pazarlarken 1960'ların vizyonu ile doğa alanlarını turizm gerekçesiyle turizm alanı ilan etmek değişen dünyada çok sınırlı sayıda, sadece iktidarınız ve bir kesim dışında kimsenin kabul etmeyeceği bir yaklaşımdır. Bu vizyon kentleri yapılaşmaya boğan düşüncenin turizm gerekçesiyle doğayı da betonlaştırma çabasından başka bir şey ifade etmemektedir. Bu ifadenin kesinlikle teklif metninden çıkarılmasının önemli olacağını düşünüyorum.

Yine, değişiklikle orman alanları sayılarak anayasal koruma altındaki orman alanlarının turizm açısından çekiciliği gerekçe gösterilerek yapılaşmaya açılacağına önü açılmaktadır. İçinde bulunduğumuz global süreçte tüm dünyanın iklim krizi karşısında en önemli araçlarından biri olan ormanları özellikle korumaya... Dün Türkiye Büyük Millet Meclisinde iklim konusunda bir Komisyon çalışıyordu değil mi? Yani Türkiye Büyük Millet Meclisi, sayın iktidar grubu da dâhil olmak üzere iklim krizinin ülkemizde yaratacağı tahribatlar konusunda duyarlılık gösteriyor. Peki, nasıl oluyor da bir gün önce iklim krizinin etkilerini ve zararlarını azaltmak için Türkiye Büyük Millet Meclisinde çalışan bir Komisyon varken Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna bunun tam zıddı bir teklifi getirebiliyorsunuz? Bakanlık tarafından ülkemizin birçok yerinde ilan edilen mevcut turizm merkezi alanlarının birçoğunun planlama, projelendirme ve yatırım açısından geliştirilmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi turizm sektörü açısından çok daha verimli sonuçlar doğuracaktır.

Ben şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: On dört aydır Türk turizm sektörü kan ağlıyor yani daha doğrusu, hizmetler sektörü pandemide en yoğun etkilenen sektör; verimlilik oranı, doluluk oranları yüzde 30'ların altında. Her iki turistik konaklama tesisinden bir tanesi kapalı, diğeri de yüzde 30'lar mertebesinde çalışırken... Yani pandeminin ne zaman biteceği belli değil. Bir maddede de 31 Mart tarihine kadar olan istisna getiriyorsunuz. 31/12/2020 tarihinde olan düzenlemeyi 31 Mart 2021'e çeviriyorsunuz yani dün tarihi itibarıyla da bitmiş oluyor. Ben sormak istiyorum: Türkiye'de Covid'le ilgili önlemler bitti mi? Covid salgınının etkileri azaldı mı ki 31 Mart 2021'e kadar uzattınız? Neden bu turizm tesisleriyle ilgili düzenlemeyi 31/12/2021'e kadar uzatmayı düşünmüyorsunuz? Pandemideki vaka sayısı 40 bine, günlük ölüm sayısı 150'ye çıkmışken, cumartesi, pazar günleri kapanma, saat 19.00'dan sonra tam kapanma ve bunun daha da artacağına ilişkin genel değerlendirmeler varken turizm tesisleriyle ilgili getirilen istisnayı 31 Martta bitiriyor olmayı da anlamak mümkün değildir.

Yine, belediye belgeli tüm otellerin bundan sora Bakanlık yetkisine geçeceğini, yerel konaklama kültürünün yerine merkeziyetçi bir yapılanmayla -Bizim Fatih'te, Sultanahmet'te, Antalya Kaleiçi'nde, Bodrum'da gibi- küçük işletmelerin de küresel sermayeye Bakanlık eliyle turizm belgesi verilmesiyle açılacağını ve bu manada, millî ve yerli olan küçük sermayenin de önünde büyük bir risk olduğunu belirtmek istiyorum.

Yine, belediyelerinin yetkilerini elinden almaya yönelik merkeziyetçi yapılar geçtiğimiz yirmi sene içinde tüm dünyada yerleşmeyi ve yerelin gücünü önemseyerek değişmeye başlamasına rağmen günümüzde hâlâ gücü elinde tutan “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” diye tarif edilen bu sistemin koymaya çalıştığı yaklaşımın da yerel, kültürel değerleri öne çıkaran turizm eğilimleriyle ölçüşmediğini belirtmek istiyorum.

Yine, Bakanlığın yerel kent otelciliğine ilişkin yetkilendirme rolüne soyunması yerine belediyelere yön gösterecek düzenlemenin yapılması yönündeki temel işlevlerini yerine getirmesinin daha doğru bir yaklaşım olacağını söylüyorum.

Bakın, Turizm Komisyonu olarak bu dönem içinde biz konaklama vergisi getirdik ve “Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun” adı altında kişi başına -cirodan- binde 75'lik bir vergi getirdik. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu yasa çıkarken söyledik, bu yasanın uygulanma şansı yok dedik ve uygulanmadığı gözüktü.

Şimdi, değerli yasa teklifini hazırlayan vekilimiz ve Sayın Bakan Yardımcısının ifadesiyle söylüyorum: Dünyanın hangi ülkesinde turizm faaliyetleri merkezî hükûmet tarafından yapılabilir? Siz Viyana'da, siz Berlin'de, siz Londra'da, siz Paris'te konaklama vergisini belediyeye mi ödüyorsunuz, hükûmete mi ödüyorsunuz? Bu bölgelerdeki turizm yatırımlarıyla ilgili yetkiyi ve belgeyi, onayları, izinleri oradaki büyükşehir belediyesi ya da belde belediyeleri mi veriyor yoksa merkezî hükûmet mi veriyor? O nedenle, bu işi çok iyi yapmış olan ülkelere baktığımızda, burada turizm faaliyetlerinin yerleşmesinin ne kadar önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkıyor.

Yine, tüm kıyı alanlarında Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Belediye Kanunu'yla yerel yönetimlere verilen plaj işletmesi oluşturma, işletme ve denetleme yetkileri ortadan kaldırılmak istenmektedir. Turizm Bakanlığının plajlarla ne işi var? Acaba bu, daha önceki yasada gelmiş olan ve Komisyondan geri çekilen, Antalya ve çevresindeki bazı plajların el değiştirmesi ve sürelerinin kısıtlanmasıyla ilgili maddenin bu biçimiyle yasanın bu maddesine ilave edilerek Bakanlık o gün geçiremediği yetkiyi bugün mü geçirmek mi istemektedir? İktidar vekillerimize o gün, iki sene önce yasa metninden çıkarılmış olan plajlarla ilgili hükmün acaba neden şimdi buraya konulduğunu soruyorum. Bakanlık dünyada örneği görülmeyen bir duruma imza atmaya çalışarak bir merkezî plaj sistemi kurmaya çalışmaktadır. Yani bütün yetkiler bitmiş, bütün sorunlar bitmiş, şimdi bir de merkezî plaj sistemi kurmaya çalışmaktadır. Eşi benzeri görülmeyen bu uygulamanın turizm sahasında uygulama geliştiren, akademik çalışmalar yapan birçok kesim için ilgi çekici olacağı açıktır ancak turizmin en büyük çekiciliğinin yerel deneyimleri yaşamak olduğu hatırlanırsa bu gibi yerel işletmelerin merkezî idare kontrolüne verilmesi sektörün ihtiyaç duyduğu yerel çeşitliliği ortadan kaldıracak bir tehdit içeriği göstermektedir. Global turizm sektörünün trendlerini bilen hiçbir turizm bileşeninin bu tür uygulamaları desteklemediğini açıkça belirtmek istiyorum.

Yine, Bakanlık orman alanlarında yapılacak altı ahşap platform, doğa dostu malzemeden yapılmış lüks çadır kavramını öne çıkararak imar planı gerektirmeyen statüsü altında ülkemizin doğal kaynaklarını zengin turist kullanımına açacağına tarif etmektedir. Zaten eskiden beri “Ben zenginleri severim

ve zenginlere hizmet ederim.” anlayışının son dönemlerde giderek yaygın bir hâlde kullanıldığını görüyoruz. Burada, Turizmi Teşvik Yasası’nın ilgili maddelerinde var. Covid’le ilgili, pandemiyle ilgili işlemlerde eksik yapan tesislere 13.500 TL’den az olmamak üzere ceza getiriyorsunuz, 15’inci madde.

Değerli arkadaşlar, ya, 5 odalı bir tesise de, bin odalı tesise de siz bir tanım getiriyorsunuz ve herkesi bu cezayla tehdit ediyorsunuz. Zaten maddeye baktığınız zaman; ceza, ceza, ceza, ceza. Bu nedenle, biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak şunu teklif ediyoruz: Siz buna “Turizmi Teşvik Yasası” demeyin “turizmi ceza yasası” deyin “turizmcinin ölüm yasası” deyin “seyahat acentelerini, TÜRSAB’ı bitirme yasası” deyin.

TÜRSAB’la ilgili de şunu söyleyeyim: Sayın Bakan Yardımcısı, sayın milletvekilleri; “TÜRSAB” dediğiniz Türkiye Seyahat Acentaları Birliğine üye olan insanların geleceği ve ekmekleriyle ilgili kararların, Sayın Bakanın TÜRSAB’la yaşadığı birtakım çekişmelere asla malzeme edilmemesi gerekir. Bakanlar geçicidir, sektör kalıcıdır; sektör bileşenlerini koruyacak, kollayacak tedbirlerden hangisinin bu teklif metninde olduğunu görmek istiyoruz. Yani bu yasa teklifinin içinde “teşvik” adı altında –bilmiyorum, değerli arkadaşlarımız, biz iki gündür yüzlerce, en az 500 sayfa rapor çıkardık- neyin olduğunu açıkçası görebilmiş değiliz. Yani konaklama vergisiyle ilgili iptal mi getiriyorsunuz? Cirolardan alınan Turizm Ajans vergisinin kaldırılmasını mı getiriyorsunuz? Ya da bu tür yerlerle ilgili Türk insanının, Türk işçisinin, emekçisinin zaten 37 liralık günlük çalışma ödeneğiyle kısa çalışmadan yararlanan yüz binlerce işçiyi... Bir de siz bütün bu tesislerde yabancı işçi çalıştırmayı ilgili mevzuata bağlayarak bunu da yasa teklifinin içine katıyorsunuz. Ya, arkadaşlar, bir kez daha söylüyorum: Yabancı çalıştırmayla ilgili karşı düşüncemiz asla yok ama siz önce bir yasal hüküm getirecekseniz, önce turizm tesislerinde çoğunlukla “O bölgede yaşayan üniversite mezunları, işsiz üniversite mezunları, işsiz köylüler, tarım topraklarını kaybetmiş olan, plajlarını, kumsallarını kıyı bantlarındaki köy tüzel kişiliğine ait olan işletmeleri kaybetmiş olan köylülerin çocukları yararlanır.” diye bir hüküm getirin de teşvik olduğunu biz de o zaman görebilmiş olalım.

Yine, Sayın Başkan, burada ulaşım ile ilgili Büyükşehir Belediyelerinin elindeki yetkileri alma konusundaki iradenizi anlayabilmiş değilim. Zaten Ulaştırma Bakanlığı bu konuda bütün direnci gösteriyor, şimdi, bir de buna Turizm Bakanlığı olarak siz giriyorsunuz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hangi yetki o Gökan Bey?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Transfer yetkisi; bir.

İki, deniz taşıtlarıyla ilgili yetkilendirmeye Turizm Bakanlığı niçin giriyor anlayabilmiş değilim. Yani deniz taşıtları turizm taşıma yapabilirler, başka etkinlikler yapabilir yani bu konudaki yetkiyi niçin almak istiyor?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Özellikle transferle ilgili sanıyorum bir düzenleme, teklif gelecek gözüktüyor.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkanım, başka bir şey daha sormak istiyorum: Burada TÜRSAB üyesi arkadaşımız var mı? Var değil mi? Hoş geldiniz. TOBB’un da olması lazım, TÜROB var herhâlde değil mi? Diğer meslek odaları da var.

Şimdi, TÜRSAB’ın broşürleri var, bilmiyorum sizlere geldi mi? Broşürler basmışlar, devasa, çok da güzel çalışmışlar; seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bu Komisyon, eğer sektör çalışanlarının sesini duyamıyorsa o zaman hiç kimsenin sesini duyamayız. O zaman biz plajları elinden alınmış olan köylünün de sesini duyamayız, çocuğuna iş bulamayan Antalya’nın, Muğla’nın, Aydın’ın, Fethiye’nin, İzmir’in, Balıkesir’in köylerindeki köylü çocuklarının da sesini duyamayız. O nedenle, ben bu yasa teklifiyle ilgili değerlendirmelerde Komisyonun bu

biçimiyle bir yetkisi olup olmadığını bilmiyorum ama pek çok maddeyle ilgili görüş söylendiği zaman, ben AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili arkadaşlarımızdan vicdanları yaralayan bazı hükümlerle ilgili gerçekten Komisyonunda değişiklik yapılmasını öngörüyorum.

Bir başka nokta da Yunus Emre Vakfı'yla ilgili bir düzenleme getiriyorsunuz. Şimdi, biz tabii, son zamanlarda kamuda çalışan insanların birden fazla maaş almasına çok alıştık. Şimdi, burada bir vakfa atamayla ilgili düzenleme getiriliyor. İşte, Bakan Yardımcısı var, Turizm Bakan Yardımcısı var, Dışişleri Bakan Yardımcısı var, ilgili müdürler; Cumhurbaşkanlığı tarafından atanacak olanları tanımlıyor. Sonra bunların yurt dışında görev yapmaları durumunda yani yurt dışı görevine atanmalarıyla ilgili de bunlara ilave olarak, yurt dışında çalışan bir bekâr memura, yurt dışı maaşı kadar da bir ilave maaş verilmesini öngörüyor. Arkadaşlar, anlıyorum ki FETÖ terör örgütünün yurt dışında yapmış olduğu devlet aleyhi, devlet ve millet aleyhi, küresel emperyalizme hizmet eden kimi uygulamalardan dolayı uyanmış olan devlet, bu konuyla ilgili alandaki boşluğu doldurmak için bir çaba içine giriyor. Ama bir şey sormak istiyorum: Bizim vakıf kültürümüze nedir? Ya, vakıf nedir? Vakfetmekten gelir yani sen malını vakfedersin, paranı vakfedersin, akarı vakfedersin; bir vakfın yönetiminde görev alanlar da kendilerine ait olan bir geliri vakfederler. Bu nereden çıktı? Bu, vakıflarda iktidarınız döneminde yaygın olarak kullanılmaya başlandı; vakıflarda görev alanlar devletin en üst düzey memurları kadar para almaya başladılar. Arkadaşlar, eğer devletin memuru olacaksa bunlar, niçin vakıf var? O zaman Dışişleri Bakanlığı ya da Dışişleri Bakanlığına bağlı başka bir kurum üzerinden bunlar memur gibi çalıştırılsın. Yok, bunlar, vakıfta görev yapacaklarsa o zaman gerçekten... Yani bizim dinimizce, İslam dinine göre, dinî esaslar üzerinden hayır hasenat yapmak üzere kişinin gelirleri, mal ve akarları üzerinden yapılacak yardımlarla ilgili oluşan vakıf senetlerini lütfen bu kadar siyasi emellerinize... Kim girecek bu vakıflara, kim girecek? Ya, arkadaşlar...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Geleneksel vakıflarda da profesyonel görevler olur şimdi Gökân Bey.

ATAY USLU (Antalya) – Burada bir ücret düzenlenmesi ya da ücretlendirme söz konusu değil, bu düzenlemede.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Okumamışsınız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – “Ücretli” diyor, bakın 27’nci maddeye. Bakın, iyi bakın.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ben devam ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gökân Bey zaten bütün CHP milletvekillerimiz adına konuşuyor.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Şimdi, Antalya Milletvekilimiz, tabii, yasa teklifini getirmiş.

Ben, tabii, Antalya’da gerçekten... Sizi Antalya’daki taksicilere şikâyet edeceğim. Bakın, sizi Antalya’daki bütün taksi plakası sahiplerine ve...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sizi de İstanbul’a şikâyet ediyoruz, İstanbul’a da 6 bin taksi getirmeye çalışıyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kesmeyin de dinleyin lütfen. Siz de konuştuğunuz zaman...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Getireceğiz zaten, Allah’ın izniyle getireceğiz. İstanbul’da getireceğiz; hayır, o konuyla ilgili bir sorun yok. (Gürültüler)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, müdahale edin.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, siz, sonradan intikal ettiğiniz için, söz kesme daha önceden başladığı için, işte, karşılıklı geliştii.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – O zaman usul böyle; biz de ona göre...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yok, yani sözlerini kesmeyelim konuşmacıların arkadaşlar.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Şimdi, mesela, Antalya Büyükşehir Belediyesinin bir görüşü var. Bakanlığın; devletin hüküm tasarrufu altındaki yerlerde günübirlik tesis yapabilesine dair düzenleme ilk bakışta Belediyemizle ilgili görünmese de tahsis yoluyla aldığımız alanların tahsislerinin sonlanması, kıyılardaki mevcut faaliyetleri büyükşehir belediyesinin ve ilçe belediyesinin yapmasının önündeki en büyük engel olarak duruyor. Şimdi ben sormak istiyorum: Bunun aksine bir hükmü koyacak mısınız? Buradan bu anlamın çıkmayacağı kayıtlara geçecek mi? Tahsisin sonlanması durumunda Bakanlık istediğine bunları verecek mi?

Evet, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; çok sayıdaki konuyla ilgili maddeler üzerinde söz alacağım ama esas olarak bu yasa insan vicdanını yaralayan, turizm sektöründe otelcileri, otellere yolcu taşıyanları, seyahat acentelerini, yerli ya da yabancı yurt dışından turist getirenleri, turizme hizmet eden birincil taşıma sektörünü, yan sektörleri ve bütün paydaşlarıyla birlikte yerel yönetimleri tümüyle baypas eden, devre dışında bırakan, merkezîyetçi, otokratik ve bürokratik devlet anlayışını daha da keskin hâle getiren bir yasa teklifi olarak karşımıza geliyor.

Bu yasa teklifi, belli ki sayısal çoğunlukla Komisyondan ve Meclisten geçecek ama andolsun ki bu yasanın getirdiği tahribatları gidermek de en yakın zamanda yapılacak olan bir genel seçimden sonra da tarafımızdan düzeltilmesini bu Komisyon tutanaklarına işlenmesi için söylüyorum.

Burada getirilmiş olan antidemokratik uygulamaların, yönetime gelsek bile, iktidar olsak bile yerel yönetimlerin yetkilerini daralttığı için geriye çevrileceğini belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederim Gökan Bey.

Şimdi, siyasi parti gruplarına öncelikle söz veriyoruz, sonra Komisyon üyelerimize, sonra diğer arkadaşlarımıza.

Şimdi Celadet Bey'deydi söz sırası yalnız Celadet Bey söz hakkını Murat Bey'e şu anda devretti. Buyurun.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkanım.

Ben de tüm katılımcı arkadaşları selamlıyorum.

Ben de çok uzatmadan birkaç meselenin altını çizmek istiyorum.

Şimdi, Anayasa'nın 56'ncı maddesi şöyle söylüyor: "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevrenin kirlenmesini önlemek, devletin ve vatandaşların görevidir." Şimdi, bu çok açık bir madde, mesela bu Anayasa maddesinde şöyle bir anlam veya şöyle gizli bir anlam yok: "Devlet bunu korumak ve sağlamakla görevlidir." derken örneğin burada şunu demiyor: "Zarar edersek korumayabilir, çok kâr etmezsek başka yollar deneyebilir." Çok net olarak: "Devlet bunu korumakla görevlidir." diyor. Dolayısıyla, buradan yürüdüğümüz zaman...

Şimdi, ben Çevre Komisyonu üyesiyim, Çevre Komisyonu, Enerji Komisyonu, işte Turizm Komisyonu, bütün bunların aslında hele de bugün yani küresel iklim krizinin çok yaygın olarak etkilerinin yaşandığı bugün her hâlde birilerinden habersiz hiçbir iş yapmamaları gerekir, belki de bunların çok daha titiz bir biçimde yan yana gelmeleri lazım.

Peki, burada nasıl bir anlayışla yürüyeceğiz? Şimdi, sonuçta bir devlet eğer şirket değilse... Şimdi, şirketin mantığı kârdır, o maksimum kâr etmek ister, bunun için kurulur şirket ama devlet bir şirket değildir. Devlet mekanizmasının temel amacı kâr etmek değildir. Dolayısıyla, devletin, Millet Meclisinin bir komisyonu da, bakanlığına bağlı bir komisyonu da sunumlarını, yasa tasarılarını kâr üzerine kuramaz. Fakat biz uzunca zamandır, işte Enerji Komisyonunda yaşadık, Çevre Komisyonunda yaşadık. Şimdi, karşımızda zannedersiniz ki bir şirket CEO'su grubu var. Şimdi, eğer böyleyse ayrı bir tartışma yapabiliriz yani şunu derlerse bize arkadaşlarımız: “Biz kâr etmek için bir komisyon oluşturduk.” Onu göre tartışırız. Fakat, bu kabul edilebilir bir durum değil. Şöyle tartışılması gerekir, ne demesi lazım? Bir: Turizm ve orman, turizm ve tarım, turizm ve su, turizm ve kıyılar, turizm ve ekoloji, turizm ve iklim krizi. Şimdi, düşünebiliyor musunuz yani hangi koşullarda siyaset yapmaya, yasa yapmaya çalışıyoruz? Bir, dünyada iklim krizinin ağır sonuçlarını yaşıyoruz, her hâlde tartışmaya gerek yok. İki, su fakiri bir ülkede yaşıyoruz, su varlıklarının korunması, kollanması temel bir mesele, gelecek açısından da. Üç, ormanlar hızla azalıyor, ormanların azalması demek de zaten iklim krizinin temel sebeplerinden bir tanesi. Bir diğeri tarım alanları yani Türkiye, bir ithalatçı durumuna düşmüş durumda ve özellikle pandemi sürecinde gördük ki biz, beton ve para karın doyurmuyor yani en kendine yeten diye tabir ettiğimiz devletler açısından tarım çok kritik bir aşamaya sahip. Yani ulusal bağımsızlık da emperyalizme karşı mücadele de kendi kendine yetmekle olur. Kendi kendine yetmek de doğal olarak tarımla olur yani insanlar tarımla, ürettikleriyle hem geçinip hem doyarlarsa bu en büyük bağımsızlık olmuş olur.

Dolayısıyla, burada bir kere mantık olarak biz şunu söylüyoruz, diyoruz ki: Bir, doğayla uyumlu olmayan, insan sağlığıyla uyumlu olmayan, ekolojik sistemle uyumlu olmayan bir kalkınmacılık olamaz, bir devlet böyle bir politika sahibi olamaz. Yani tek dert kâr ve rant olduğunda bu, ülkeyi bir şirket gibi yönetmektir, fakat bu yönetim biçiminin altında kocaman bir gelecek kalır, insanlık kalır. Şimdi, patronlar doğal olarak kâr etmeyi düşünürler, o, kısa vadede kârı hedef alır, fakat devletse tam tersine, onların karşısında bazı korumacı mekanizmalar geliştirir. Şimdi, biz tarafımızı şöyle net olarak söyleyelim baştan: Biz, bu konularda, bu tartışılan konularda turizm şirketlerinin rantı ve kârı üzerine bir tartışma yapmıyoruz; bizim burada doğrudan doğadan yana, insanların geleceğinden yana, bu ülkenin yandaşlarından yana olduğumuzu söyleyeyim.

Zaten bu ülkede şu anda ülkenin dört bir tarafı delik deşik olmuş durumda yani sular, dereler Karadeniz’de HES’lerle yok edilmeye çalışılıyor; Ege’de sözüm ona yenilenebilir enerji denilen JES’lerle bölgenin tarımı yok edilmeye çalışılıyor, yetmiyor, insan da zehirleniyor. Ormanlar zaten son derece büyük riskler altında, çünkü sürekli bir tahribat söz konusu. Tarım alanları zaten böyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Bu koşullarda dört bir tarafta insanlar çok net olarak şunu söylüyorlar, diyorlar ki: “Biz yaşam alanlarımıza sahip çıkıyoruz.” En son Kaz Dağları’nda Alamos Gold şirketinin Türkiye’li iştiraki, ortağı Biga Madenciliğin Müdürü şöyle pişkince, ukalaca bir açıklama yaptı, normalde bu açıklamaya bu devlet yetkililerinin, Hükümetin baş kaldırması lazım, isyan etmesi lazım, dediği şey şuydu: “Biz otuz yıldır bekliyoruz, üç beş ay daha bekleriz.” Ne için bekliyorsunuz? 350 bin ağaç kesmişsiniz ve Türkiye’nin akciğerlerini zehirlemişsiniz. Bakın, bu pişkinlik nereden besleniyor? Şimdi, bunun karşısında bir doğa, ekoloji direnişi de var. İnsanlar direniyorlar. Şimdi, biz bu direnişe nasıl bakıyoruz? Bir: Mahkemeler, siyasi irade başta olmak üzere, buna rağmen direniyor insanlar. Şimdi, bu koşullarda bütün projeler halka sorulmadan, ekoloji örgütlerine sorulmadan, bilim insanlarına sorulmadan gerçekleşiyor. Şimdi, hâl böyleyken bu yasa şunu söylüyor, diyor ki: “Hayır, ben bunu

daha da merkezileştireceğim.” Birçok kararı bakanlık ya da doğrudan Cumhurbaşkanına bağlıyor. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Bu merkezileşme hastalığı nasıl bir hastalıktır? Bu her açıdan dezavantajlı bir durumdur. Halk iradesini yok saymak... Aynı zamanda da insanların deresine, tarlasına dair bir sözünün olmasından daha doğal ne olabilir? Bunu ellerinden alıyorsunuz.

Şimdi, turizm... Biz turizme karşı değiliz. Ben size Karadeniz’den örnek vereyim ya da size hatırlatayım. Ayder Yaylası’nı biliyorsunuz. Cumhurbaşkanı dedi ki: “Biz buraya ihanet ettik. Niye ihanet ettik? Orayı betonlaştırdık.” falan filan, hepimizin bildiği şeyler. Şimdi, sonra ne oldu? Dedik ki: Herhâlde Ayder Yaylası’nı kurtaracaklar. Fakat enteresan bir biçimde sonra açıklama yapıldı: “Dört yıldızlı, beş yıldızlı oteller yapacağız biz Ayder Yaylası’nda yani orayı daha da fazla betonlaştıracacağız.” Şimdi, biz vahşi turizme karşıyız, oysa turizm başta da ifade edildiği gibi halkların, ülkelerin birbiriyle tanıştığı, buluştuğu, kültürel alışverişte bulunduğu bir mekanizmadır fakat vahşi turizmin yerine doğayla, insanla, ekosistemle uyumlu bir turizm gerçekleştirmek gerekir. Bu da çok basittir, derdiniz rant olmayacak, derdiniz halkın bütçesini, halkın olanaklarını, doğal kaynakları 3-5 tane şirkete hortumlamak olmadığında o kadar basit çözülecek ki bunlar, çok basit. Tek mesele kâr derdinin olmaması. Şimdi, belediyelerden alınıyor bazı yetkiler, yine Bakanlığa veriliyor. Yetmiyor bütün bunlar, denetim yetkisi de özel şirketlere veriliyor bu yasayla. Tabii, burada, bu yasada şu yazmıyor: “Biz rant elde edeceğiz, şöyle talan edeceğiz.” Tabii ki demiyor, diyemez yani ama bizi bu özel şirketlerin insafına bırakıyor, insaf dediğimiz de kâr. Şimdi, o yüzden mesele burada niyet okuma falan değil, açık her şey. Biz o yüzden esas olarak bunun mantığına karşı olduğumuzu söylüyoruz. Dolayısıyla burada denetim mekanizmasıyla, merkezileşme politikasıyla bu yasa bizim ihtiyacımıza uygun bir yasa değil. Bu, tümünden anlayış olarak da karşı olduğumuz, güncel olarak da karşı olduğumuz bir düzenlemedir. Bunun yerine buradan bir öneriyoruz, ısrarla söylüyoruz, sesimizin çıktığı kadar bağıyoruz: Yapmayın, yapmayın, yapmayın. 3-5 tane şirketin kârı uğruna bu ülkeyi heba etmeyin. Bakın, şöyle söyleyeyim ben size: Yarın başka bir iktidar gelir, eğitim politikalarını birkaç sene içerisinde değiştirebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Son bir dakika verelim.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bitiriyorum Başkanım.

Sağlık politikalarını değiştirebilirsiniz fakat ekolojide yarattığınız tahribatı değiştirme şansınız yoktur. Şimdi, diyor ki iktidar: “Ben ağaç diktim, ağaç dikmede şampiyonum.” Ya, arkadaşlar, şimdi, ben rahatsız oluyorum, orman dediğiniz başka bir şey, ağaç dikmek başka bir şey. Bir ormanın oluşması için yüz yıla yakın zaman gerekir. Siz her tarafa fidan dikseniz orman yapmış olmuyorsunuz arkadaşlar. Şimdi, sen yolun kenarında, viyadüklere, oralara buralara diktiğin ağaçlarla orman sayısını artıramazsın, böyle bir şey yok. Yani bunları konuşmak zorunda kalıyoruz, bu hakikaten zül. O yüzden, AKP iktidarı çabuk para gelecek yerlere, inşaat sektörüne, turizm sektörüne geleceğini bağlamış durumda. Evet, anlıyoruz, acilen para lazım, anlıyoruz; yaratılan saadet zinciri bunu gerektiriyor, bunu da anlıyoruz fakat bakın, bunun sonu yok, bu politikalardan vazgeçilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tamamlayın lütfen.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Hemen bitiriyorum.

Bu yüzden, sonuç olarak söyleyeyim, bu yasa teklifi, bu düzenleme geri çekilmelidir. Oturalım, tartışalım, şu dediğim başlıklar altında tartışalım, turizmi geliştirmek nasıl olur, nasıl gelişir, halkla ve doğayla barışık turizm nasıl olur tartışalım. Şirketlerin kârına değil; milyonlarca insanın, dünyanın, doğanın, ekosistemin, ekolojinin geleceğine çaba harcayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Tam Hayrettin ağabeye sıra geldi ama epey de bir zaman geçti, salon bir havalandırılsın diye gelen umumi istek üzerine yirmi dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 20.21

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.44****BAŞKAN: Tahir AKYÜREK (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Metin YAVUZ (Aydın)****SÖZCÜ: Jülide İSKENDEROĞLU (Çanakkale)****KÂTİP: Burhan ÇAKIR (Erzincan)**

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Toplantı yeter sayımız var, oturumu açabiliriz.

Geneli üzerindeki bu görüşmeleri bitirelim de arkadaşlar, ondan sonra maddeleri ayrıca konuşacağız zaten.

Hayrettin ağabey, buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kanun teklifi 3’üncü kanun teklifi oluyor, 2’si kabul edildi bundan öncekilerden, bu da kabul edilirse Komisyonumuzun Turizm Bakanlığıyla ilgili kabul ettiği 3’üncü kanun teklifi.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdilik 3’üncü.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Belki diğerleri de gelir ama bir şeyi söylemek lazım: Bu teklif kanunlaşırsa, gene Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidar döneminin başlangıcında çıkardığı 2 kanun yok sayılmış olacak; bir tanesi 2003’teki Karayolu Taşıma Kanunu, diğeri de 2004’teki Büyükşehir Belediyesi Kanunu çünkü bu kanunlardaki birçok husus burada Turizm Bakanlığına verilmiş oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – “İstişare sünnettir.” sözü bir atasözü müdür, bir hadis midir, nedir bilmiyorum ama önemli bir sözdür çünkü konuşarak insanlar anlaşmalı; konuşmanın önemini ortaya koyduğu için önemsiyorum ve komisyonları da bu bakımdan çok faydalı görüyorum ama verimli görmüyorum maalesef. Adalet ve Kalkınma Partisinin de artık yorulduğunu hissediyorum, çok yorgun bir vaziyette; tahammül yok. Sizin gibi tahammül olsa... Komisyon başkanlarının ne hikmetse -bizim Deprem Komisyonu da öyle, burada, oturuyor karşımda- inanılmaz bir tahammül gücü var ama komisyon üyelerini, hatta teklif sahiplerini, bakan yardımcılarını ve Genel Kuruldaki gerginliği görünce ben şaşırıyorum doğrusu ve bunu şuna bağlıyorum: Adalet ve Kalkınma Partisinin o başarılı olduğu başlangıç yılları var ya, “Niye başarılı oldu?” diye kendi kendime soruyorum ve bir analiz yapınca karşıma çıkan manzarayı sizinle paylaşmak istiyorum, umarım fayda sağlar.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hayrettin ağabey “Gül bahçeme bak, kıyasla baharımı.” buyuruluyor, biliyorsunuz.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Yani ben fayda sağlayacağını umuyorum, onun için söylüyorum.

Bir defa, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2002’den sonraki ilk döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi grubunu oluşturan milletvekilleri ağırlıklı olarak geçmiş dönemden gelenlerdi ve bunların birçoğu da konuşmaya, istişareye açık; tahammül gücü olan ve tecrübesi, bilgisi olan insanlardı.

İkincisi: Farklı bir Cumhurbaşkanı vardı, Adalet ve Kalkınma Partisinin noteri değildi. Giden bazı kanunların geri dönme ihtimali vardı, hatta geri dönüyordu ve dolayısıyla, dikkate alınarak hazırlıklar yapılıyordu.

Üçüncüsü: Devlet umuru görmüş, çok ciddi bir liyakatli kadro vardı, devlet kadroları vardı. O devlet kadroları liyakatten uzaklaşıp da partizanlaşmaya başlayınca her şey ters dönmeye başladı. Şimdi, ben metnin bir yerinde Devlet Planlama Teşkilatının On Birinci Kalkınma Planı'nı görünce için cız etti çünkü Devlet Planlama Teşkilatının nasıl bir okul gibi çalıştığını ve devletin kurumlarına eleman yetiştirdiğini çok iyi bilen bir insanım. Ama 27'nci Dönem milletvekilleri olarak bizler gördük ki On Birinci Kalkınma Planı dokuz ay sonra Meclise geldi, başladığından dokuz ay sonra ve biz onu tartışırken de ifade etmiştik, 2023 hedeflerini gördük ki yarı yarıya indirilerek revize edilmiş, şimdi hâlen burada konuşuluyor. Tabii, bunları, Bakan adına burada bulunan arkadaşın dinlemesine pek gerek yok; tutanaktan belki vakit bulur, okur onları da ama bu bir tecrübedir, önemlidir bunlar. Devlet umuru görmüş, devletin kıymetini bilen devlet memurlarına ihtiyaç vardır.

Bir diğer konu: Tarafsız yargı vardı. Yargı talimatla, emirle karar vermiyordu ve bölünmemişti henüz; sızma başlamıştı ama bölünmemişti henüz. Ve tarafsız bir basın vardı, yandaş basın oluşmamıştı henüz, satın alınmamıştı bazı basın-yayın organları. Ve son olarak da bir evvelki Hükûmetin almış olduğu ekonomik kararların arkasında duran bir hükûmet olmuştu, Adalet ve Kalkınma Partisi onları uygulayarak başarılı bir dönem geçirdi.

Sonra ne oldu? Bu saydığım 6 veya 7 tane maddenin tamamına yakını değişti; Adalet ve Kalkınma Partisi de gerginleşti, yoruldu ve ülkemizin hayrına olmayan birtakım şeylere imza attı, kararlar verdi, kanunlar çıkardı. Bunun bizi bugün ilgilendiren turizmle ilgili kısmıdır, oraya kısaca gelmek gerekirse; bu kanundan önce turizm sektöründe paydaşların beklentilerine cevap verilmesi gerekirdi. Biz bundan önceki 2 kanunu çıkarırken şahsen ben yine hazırlıklı geliyordum çünkü sektörün paydaşlarının ne istediğini öğrenerek, çalışarak geliyordum. Şimdi, ben onları yanımda getirdim, tekrarlamayacağım ama onların yerine gelen kısmı yok gibi yani mesela en başta bir enerji meselesi. Birçok konu var böyle, bunlar yerine gelmediği gibi, son kanun teklifi hazırlanırken diyor ki TÜRİSAB: "Birliğimize herhangi bir görüş talebi ulaşmamış olup Birliğimiz bu çalışmaya dâhil edilmemiş, hatta yapılan çalışmanın Birliğimizden gizlendiği kanaati oluşmuştur." Turizm sektörünün en önemli paydaşlarından biri söylüyor bunu, "Bizden gizlendi." diyor. Bu olmaz. Nerede istişare, hani sünnet? Aynı şekilde, TOBB sektör temsilcisinin gönderdiği "Bir zorunlu üyelik koydular ve bu zorunlu üyeliğin getireceği mali yükü biz bilmiyoruz, bunun tespit edilmesi de Bakanlığın yayımlayacağı esaslara göre oluşacak. Yani şüpheli bir durum, kanunlaşırsa Bakanlık yarın ne yayımlarsa karşımıza o çıkacak. Zaten daha önceki kanunlarda da konulan bazı maddeler var, onları tekrarlamışlar ve sektör paydaşı olarak bizimle görüş alışverişinde bulunulmadı, hiç bulunulmadı. Biz altını çizerek ifade ediyoruz, görüş alışverişinde bulunulmadan hazırlandığını önemle belirtiyoruz." diyor.

Bir diğer paydaş olarak mahallî idareler, belediyeler tamamen dışlanmış. Belediyeler dışlanarak hazırlanan bir kanun teklifiyle karşılaşınca aklımıza ne geliyor? Kaybedilen belediyeler. Gelmesin mi yani bunu burada söylemeyelim mi? İstanbul'da yaşıyorum ben, İstanbul Büyükşehir Belediyesiyle ilgili yapılanları görünce şaşırıyorum, üzülüyorum. Galata Kulesi'ni almak ne demek veya Taksim'deki parkı olmayan bir vakfa devretmek ne demek? Bunun gibi birçok olay doğrudan doğruya kaybedilen bir belediyeden intikam almak gibi görünüyor.

Şimdi, Turizm Bakanlığı turizm bölgelerinde imar değişikliği yapma, yeni planlar hazırlama hakkına sahip ama şimdi burada getirilen bir madde var: “Eksik kalan kısmı 1/100.000’lik...” Öbürleri zaten var yetkisinde. Sayın Bakan Yardımcısı verilen arada ifade ediyor, “Yeni bir şey yok.” diyor. Yeni bir şey ne, biliyor musunuz arkadaşlar? Yeni bir şey Kanal İstanbul. İsteddiği kadar “Yok.” desin, kendisinin, Bakanın haberi yoktur ki. Niye Kanal İstanbul?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Çevre düzeni planını bakanlıklar yapabiliyor değil mi?

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Efendim, yapamıyordum, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına almışlar bu yetkiyi. Turizm Bakanlığı da turizm bölgesine münhasır olmak üzere planlar yapma ve yayınlama hakkına sahipti. Şimdi, bu 1/100.000, 1/50.000 çevre düzeni planı, 1/25.000, 1/5.000 nazım imar planı ve 1/1.000’lik uygulama planı. Ama şu andaki turizm bölgeleri değil, bundan sonra ilan edilecek yeni turizm bölgeleriyle ilgili ben bu tehlikeden söz ediyorum ve ciddi bir tehlike görüyorum.

Değerli arkadaşlar, bu bizim Komisyonumuz, aslında -isinin başında “bayındırlık”- ülkenin teknik konularının yoğunlaştığı bir komisyondur. Bu Kanal İstanbul’la ilgili ben Genel kurulda da defalarca konuştum, konuşmaya da devam edeceğim, hassasiyetim devam ediyor. Şimdi bana “Bunun hiç alakası var mı?” diyeceksiniz ama var, gönderilen bir şeyde, Yunanistan’daki bir gazetede yayımlanan karikatürde çok ilginç bir şey var değerli arkadaşlar. Bunların hepimizi ürkütmesi, dehşete düşürmesi lazım. Bakın, diyor ki “Kanal açılmış, mevcut İstanbul Boğazı’nın sağında Türk Bayrağı ile ‘Türkiye’ yazılı, muhtemel kanalın batısında Yunan Bayrağı ile ‘Greece’ yazılı, ortada da Ekümenopolis ve haç işareti var.” Mecliste olanlar hatırlayacaklar, ben ÇED raporunu eleştirdiğim bir toplantıda Grup Başkan Vekili Akbaşıoğlu kalktı, dedi ki: “Siz bizim ufkumuza yetişemezsiniz. Biz Avrupa Kıtası’nın sınırını değiştiriyoruz.” Ne kadar tehlikeli bir laftı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Yani Avrupa Kıtası’nın sınırını kimin lehine, kimin adına değiştiriyor? Acaba Akbaşıoğlu’nun o anda mı aklına geldi, söyledi, yoksa ajandada böyle bir şey mi var? Arka planda sizlerin de bulunduğu ortamlarda konuşuldu mu? Çok tehlikeli bir şey.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Allah aşkına ağabey ya, Yunanistan kim?

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Ama bu laf Meclis tutanağında var değerli kardeşlerim, açın, bakın.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yunanistan kim ya! Bir kaşık suda boğarız.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Öyle diyorsunuz değil mi? Adaların durumu nedir?

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Resmî politikamız, kimsenin toprağında gözümüz yok.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Hayır, resmî politika değil.

Bakın, bir şeye dikkatinizi çekiyorum hepinizin, bu ülkenin çocukları olarak dikkatinizi çekiyorum; gözümüzün önünde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı küçümseiyor, devlet kayıp gidiyor. Tutanağa geçiyor bu ifade. Bizim gözümüzün önünde, müdahale etmemiz lazım. En çok müdahale hakkı sizindir. Bu müdahaleyi her ortamda...

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Hep beraber...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Hayır, sizler. Ben birinci bölümdeki konuşmamda bir şey ifade etmiştim: Sayın Cumhurbaşkanının yanıltıldığını hissediyorum, gerçekten hissediyorum, önüne koyuyorlar bazı şeyleri; konuşmaları siz de takip edin, göreceksiniz. Zaman zaman kendisi kalemi eline alıp yazacak değil ki, önüne koyacaklar, o da okuyacak. Kendisi ilaveler yapacak belki ama bu yanlışlıklara dur deme mecburiyeti vardır.

Şimdi, turizmi konuşurken, biz turizm sektöründe son sekiz yılda yaşanan krizleri dile getirdiğimiz zaman bakın, karşımıza ne çıkıyor? Büyük ölçüde FETÖ çıkıyor tabii. Son sekiz senede önce Gezi olayları turizm sektörüne darbe vurdu, sonra uçak düşürülmesi olayı. O uçağın nasıl düşürüldüğünü, nasıl açıklandığını hatırlayın, telafi edene kadar neler çekildi. Rus uçağından bahsediyorum. O çünkü Başbakanı ben duydum, siz de duymuşsunuzdur, sosyal medyada da yayınlandı. Sonra, üçüncüsü darbe. Kim? Aynı yollarda yürüdüğünüz ve beraber ıslandığınız... Biz bunları çok söyledik ama maalesef, sızmak bir yana, ele geçirdiler. Ve Covid-19 salgını dördüncü krizi oluşturdu. Burada tabii ki sorumluluk sizin, bizim falan değil; pandemi, ismi üzerinde, bütün dünyayı sarsan bir kriz ama bu krizde dikkati çekmek istediğim, turizm sektörünü de çok ilgilendiren 3 tane olay yaşadık. Tam bir yıl önce mart başlarında -ben de Mecliste konuşmuştum- bu salgın ülkemize henüz gelmemişken birkaç konuya dikkat çekmiştik. Onların hiçbirisi ciddiye alınmadığı gibi, mart sonuna doğru 27 bin kişi umre ziyaretine gitti, geldi ve Türkiye'ye dağıldı. Ben hacca gitmiş bir insanım, oranın önemini bilen bir insanım. Umre de önemli bir ibadet olabilir ama o salgın çıktıktan sonra o 27 bin kişiyi gönderip de sadece son kafiilede bulunan bazı kişileri karantinaya almanın dışında bütün ülkeye yayıldı ve 1'inci zirve o zaman oldu.

2'nci zirve ne zaman oldu? Sayın Cumhurbaşkanı övünerek "Ayasofya'da 350 bin kişi vardı." dedi. Bazılarına göre 150 bin kişiydi ama 350 bin kişi en yüksek ağızdan telaffuz edildi. Ne oldu? Hemen sonrasında 2'nci zirveyi yaşadık.

3'üncü zirveyi ne zaman yaşadık? Değerli arkadaşlar, kongre salonları lebalep dolmasından sonra yaşadık.

RECEP UNCUOĞLU (Sakarya) - Yapmayın!

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Neyi "yapmayın" yahu? Bu herkesin görebileceği tarihi bir vaka.

RECEP UNCUOĞLU (Sakarya) – Bütün dünya şu anda zirve yaşıyor, hepsinde mi kongre oldu Sayın Vekilim?

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – Hepsi mi hacca gitti?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Pik oldu ama.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Efendim, biz bunları yaşamasaydık daha iyi olmaz mıydı?

Yani biz umreyi öyle yaymasaydık yani biz farklı olsaydık daha iyi olmaz mıydı? Biz gerçekten örnek olabilirdik, bu imkânımız vardı bizim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Şimdi, Hayrettin ağabeye müdahale ederseniz...

CAVİT ARI (Antalya) – 300 kişiye yasak 30 bin kişiye serbest...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Hayrettin Ağabey, şu fotoğrafa bir bak bakalım.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Haklısın, ben ona da gelecektim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Şuna bir bakın.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Ne olduğunu buradan göremiyorum ama.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bu da sizin toplantınız.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Bizim Adana üye toplantısını diyorundur büyük ihtimalle.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Adana toplantınız.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Adana toplantısı değil mi?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Evet.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Evet, ben görmediğim hâlde biliyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hayrettin ağabeye müdahale etmeyin, İbrahim Halil Bey’in yerine de...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – O da corona oldu, biliyorsunuz değil mi?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Öyle mi?

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Tabii, tabii onun için yok burada.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Geçmiş olsun, selamlarımızı iletin inşallah.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bu turizmle ilgili bir kanun teklifini görüşüyoruz ama birçok konuyu çok yakından ilgilendiriyor. Ama elbette ki öyle başında şakayla söylediğim bir buçuk saat falan değil, bir saat de konuşmayacağım, daha da çok aşağıda... Zannediyorum on beş-yirmi dakika yeni oldu, belki kısa bir süre sonra bitireceğim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ağabey, şurada bir dakika var, bazen ona bakabiliriz.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Bitireceğim biraz sonra zaten de ama şu konuya tekrar dönerek dikkat çekmek istiyorum. Bu çevre düzeni planını yetkisinin Kültür ve Turizm Bakanına verilmesi konusunda “Kanal İstanbul’u ilgilendiriyor.” dedim, Bakan Yardımcısı itiraz etti, “Hiç alakası yok.” dedi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu Kanal İstanbul’la ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanı resen bu plan değişikliğini yaptı. 1/100.000’lik plan nedir? Buradaki mühendis arkadaşlar çok iyi biliyorlar. 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı anayasadır, şehrin anayasasıdır. Peki, İstanbul’un anayasası ne diyor? İstanbul’un anayasası 2009’da kabul edildi. Büyükşehir Belediye Meclisinde tartışıldı ve Adalet ve Kalkınma Partili üyelerin büyük bir çoğunluğuyla -ki Sayın Mustafa Demir de o toplantıda vardı- orada kabul edildi, Büyükşehir Belediye Başkanı da onayladı, anayasa yürürlüğe girdi 2009’da. Ne diyor o anayasa? “İstanbul’daki yerleşimlerin TEM’in kuzeyinde hiçbir şekilde olmaması lazım.” diyor. Başka ne diyor? “Kontrol altına alınarak, atlamalı olarak Marmara Denizi boyunca devam etmeli.” Ki bugün hâlen olan sistemin o anlamda gelişerek devam etmesi, atlamalı olarak, yeşil alanlar yoğunlukta olan yerler ve yerleşim yerlerinin düzenli olarak gelişmesi. Ne yaptı Çevre ve Şehircilik Bakanı? Ankara’da resen bunu değiştirdi, 1/100.000’liği ilan etti, ondan sonra 1/5.000’lik planı ilan etti, 1/1000’lik uygulama planını da ilan etti, birkaç gün önce de yeniden değiştirdi. Biz hem ÇED raporuna hem o plan değişikliklerinin tamamına itiraz ettik. Bir toplantıda sordum kendisine -galiba buradaydı gene, deprem komisyonunda galiba- dedi ki: “Hepsine biz nasıl cevap vereceğiz? Biz o kadar çok şeye cevap veremezdik.” gibi bir ifade kullandı, tam cümleyi tekrarlayamam belki ama bu iş önemli bir iştir. Şimdi, bu yetkiyi Kültür ve Turizm Bakanına verirsek, Kültür ve Turizm Bakanı da yarın kalkıp “Kanal İstanbul” denilen yerde bazı bölgeleri turizm bölgesi ilan edip de orada plan yaparsa ki yapacak çünkü Çin Dışişleri Bakanının geldiği gün ne oluyor da bu plan yeniden askıya çıkartılıyor? Bu işlerin...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yetkisi var zaten.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Değerli kardeşim, siz elbette haberdar değilsiniz. Ben bir kitaptan bahsettim, o kitabı özellikle söyledim. Birilerine anlatılır, sonra kendimizin projesi gibi savunmaya kalkarız, Türkiye onun için bocalayıp duruyor. Biz dik olalım, uyanık olalım, elimizden geldiğince de uyaralım herkesi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Efendim, ifade ettiğiniz gibi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına olayla ilgili o kararı vermiyorlar. Çevre düzeni planında burada zaten Çevre ve Şehircilik Bakanlığı var. Bizim kanunumuzda şu anda yürürlükte olan ve turizm merkezlerinde her ölçekte plan yapma yetkisi bizde, çevre düzeni planı da o ölçeğin içerisine giriyor.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Ben, dikkatinizi çektim tutanaklara da geçirttim. İnşallah olmaz.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Kendi planınıza itiraz edip altı ay sonra değiştiriyorsunuz. Altı ay, dokuz ay.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Şimdi, değerli arkadaşlar, son olarak -maddelerde de konuşulacak tabii de- şunu da söyleyeyim: Gelen kanun tekliflerine biz niye hep şüpheyle bakıyoruz, bize bu intiba nereden geldi? Kendiliğimizden durup dururken bunu yapmadık ki, gördük o şaibeleri de onun için böyle yine buna da öyle bakıyoruz.

Şimdi, ne oluyor da ormanlara tecavüz edilecek diye korkuyoruz? Meralar, yaylalar, kışlaklar nereye gidecek, kime? Ot karşılığı peşkeş çekilecek, gülünç şey bunlar. Mera yerlerini kimlere peşkeş çekeceğiz belli değil. Onun için biz bunların tamamından endişe duyuyoruz, şüpheyle bakıyoruz, güvenemiyoruz, bize bu güveni verin artık. Nasılki başlangıçta iyi şeyler yaptınız, gene iyi şeyler yapmaya karar verin.

Evet, seçim yaklaşıyor. Yaklaşan seçimde görev değişikliği olacak, bu görev değişikliğinden sonra da sizler muhalefette olursanız elbette ki yanlış yapılanları eleştireceksiniz. Muhalefetin görevi eleştirip doğru şeylerin yapılmasını istemektir, temenni etmektir. İktidarın görevi de o temennilerden, o isteklerden doğru olanlarını alıp yerine getirmektir, haklı eleştirileri gidermektir.

Ben, geneli üzerinde daha fazla uzatmak istemiyorum ama endişelerimiz kısmen dile getirmeye çalıştım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Eleştiriler mutlaka dikkate alınacaktır. Yani sonuçta hepimiz ülkemiz için çalışıyoruz ama yöntemler farklı olabilir.

Celadet Bey, tam tabii, sıra geldi ama... Kaç dakika süre istiyorsunuz ağabey?

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Vallahi, bilemeyeceğim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir tahmin.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Herhalde on dakikada toparlarız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kaç dakika?

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – On dakikada bitiririm.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki.

On dakikadan sonra bir beş dakika daha hakkınız kalır.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar ve basın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Sayın Atay Uslu bu gidişle 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nu tamamen değiştirecek. Turizmi Teşvik Kanunu'nu burada 27'nci dönemde 2'nci defa görüşüyoruz. Bu yüzden kendisini bu Komisyonun üyesi olarak davet etsek bence yerinde olur ama yine de Sayın Uslu'ya

teşekkür ediyorum mütevazı ve kibar açıklamalarından dolayı. Şunu da ifade edeyim: Benim altıncı yılım doldu Parlamentoda. Bugüne kadar komisyona gelen hiçbir kanun maddesi noktasına virgülüne değiştirilmeden Genel Kurula aynı şekilde sadece parmak çoğunluğu sayesinde geçirildi. Yani sizin temennileriniz güzel şeyler ama ben hâlâ bunlara şahit olmadım maalesef.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ağabey, şu TÜRSAB’ın en çok rahatsız olduğu öz mal taşıma meselesinde hem parti gruplarının hem AK PARTİ milletvekillerimizin maddenin çıkarılmasına ilişkin teklifi var 3’üncü maddede, o gelecek, bir tanesi o mesela, belirtiyim şimdi.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – İnşallah.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – İnşallah.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Turizm, katma değer olarak ülke ekonomilerine, özellikle Türkiye gibi doğal, tarihi ve kültürel açıdan oldukça zengin bir ülkeye en büyük pozitif katkıyı yapan sektörlerden biridir. Dolayısıyla da bu alanda ne yapılabilir, nelerin yapılması sektörel gelişimi ve ilerlemesi için gereklidir, konuşulması ve tartışılması gerekmektedir fakat bu yapılırken istihdam, emek ve emekçi boyutunda da yaklaşımlar geliştirilmelidir. Burada, hazırlanan teklif tamamen ticari ilişkiler için hazırlanmıştır, işçi ve emekçiye yer verilmemiştir. Her şeyden önce teklifin ruhu itibarıyla doğal alanlarla ilgili bazı düzenlemeler içeriyor olması ve ormanlık alanların turizm amacıyla değerlendirilmesinin öngörülüyor olması hususu ilk gözümüze çarpan husustur. Bu durum doğa açısından bizlerde bir kaygı uyandırmıştır. Birçok maddede kültür ve turizm koruma ve geliştirme bölgeleri ile turizm merkezleri dışında kalan alanlara atıf yapılmaktadır. Devlet ormanlık alanlarla ilgili bir tasarruf yetkisine sahip midir? Evet. Fakat “Bu tasarruf yetkisini dilediği gibi kullanabilir mi?” sorusunun cevabı ise kesinlikle “hayır”dır. Kanun tekliflerinde amaç üzüm yemek olmalı, bağcıyı dövmek olmamalı.

Ormanlık alanlarda yapılması planlanan her türlü tesis, çadır alanı ya da adına her ne denilirse denilsin bunun sonucunda bir ağaç katliamı, bir betonlaşma, bir ticari kazanç uğruna doğal güzelliklerin katledilmesi durumu var ise başta Meclisin 1’inci partisi olmak üzere tüm grubu bulunan ya da bulunmayan herkes, doğa ve çevre bilinci olan her birey bunun karşısında dik bir şekilde durabilmelidir. Bu bağlamda, bu alanların nasıl ve ne şekilde kullanılacağı hususu bir yönetmelik ya da Cumhurbaşkanının iradesine bırakılmamalıdır. Her ne kadar ormanların tahrip edilmesine, buralarda turistik tesisin yapılmasına karşısak da ben size Bitlis’teki durumu anlatayım. Bitlis ormanları, yani zannetmeyin Amazon Ormanları gibi ormanlarımızı, mahdut yerlerde meşe ormanlarımız var. Bu tamamen tahrip edilmekte, önce yakıldı, olmadı tamamen kesim işlemine girildi, şimdi de inşaat makinalarıyla ağaçlar kökünden sökülüyor. Bunu yapacaklarına keşke bir tane değil on tane yeni otel yapın, hiç olmazsa ormanlar da kurtulur yani buna bile göz yumuyoruz. Bir de meralık alanlardan bahsedildi, Ahlat’ta Ahlat Sarayı yapılırken bir de Ahlat’ın girişinde küçük bir sulak yerimizi var, piknik alanıydı “Çarho” diye. Buranın bütün çevresi ve köylülerin kullandığı meralar da tel örgü altına alınarak Okçular Vakfına devredildi. Biz buna karşı değiliz, belki ileride tamamen okçuluk aktiviteleri veya dünya olimpiyatları yapılması düşünülebilir, bu da güzel bir şey ama Nemrut Dağı’nın eteğinde binlerce dönüm boş arazi varken neden oralar rekreasyon alanı yapılmadı da bu köylülerin merasına, otlığına el konuldu? Bunu hâlâ anlamış değiliz ve o köyün insanları da bu durumdan son derece rahatsızlar.

1'inci ve 2'nci maddelere değinmeden önce 3'üncü maddeyle ilgili bir hususa değinmek istiyorum. Beş yıldızlı otellerin ve tatil köylerinin transfer işlemlerini 2900 cc ve üzeri en fazla 5 araçla yapabileceği, seyahat acenteleriyle gelen müşterileri ise otelin edindiği bu 5 araçla yapılamayacağı hakkında düzenleme vardır. Böyle bir maddeye neden gereksinim duyuldu? Herkes bundan çok rahatsız, bize gelen mesajlar böyle.

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği bu konuya karşı olduklarını ve mesleklerine zarar vereceğini duyurdu. Bu konuda gerekli görüşmeler acentelerle yapılmış mıdır? Sonuç olarak da bu alandan para kazanan insanların ekonomik açıdan gelirlerini azaltacak bir durum.

Yine, kanunda geçen bir ibare çok dikkat çekici: “Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alınmasını müteakip, başka bir işleme gerek kalmaksızın...” diye bir madde var. Siz, gerçi bunu açıkladınız ama bizim bunu okuma ve anlama şeklimiz bu şekilde. Bütün muhalefet partileri de aynı şekilde düşünüyorlar, demek ki ya bir yazılım hatası var ya da biz yanlış yorumluyoruz, ikisinden biri. Bunun da açık bir şekilde yazılmasında yarar var. Bu husus birkaç maddede de var. Burada kasıt yani Bakanlıktan siz turizm işletme belgesi aldıysanız başka bir işleme gerek yok. Yani, o bölgenin yerel yönetimlerinden ruhsat alma gibi bir faaliyete giremezsiniz, girmenize gerek yok diyorsunuz, en azından biz böyle anlıyoruz bu işi.

Değerli arkadaşlar, bir alanın turizm açısından geliştirilmesinde tabii ki Bakanlık yetkili olacak ama bu, yerel yönetimlerle koordineli bir çalışmayla daha sağlıklı olur. Siz, bu süreçten yerel yönetimleri tamamen çıkarıyorsunuz, hatta çıkarmakla kalınmıyor, yerel yönetimlerin o bölgelerle ilgili her türlü tasarruf hakkını da elinden alıyorsunuz. Bu durumu kabul etmek mümkün değil. En basit tabiriyle, bir yerin turizm açısından değerini Bakanlık mı daha iyi bilebilir, bir iki yıldır orada görev yapan mülki idare amirleri mi daha iyi bilir yoksa o bölgenin kendi iç dinamikleri mi daha iyi bilir sorusunu soruyoruz.

Diğer bir husus ise, bizlerin eleştiri ve önerilerinin yeterince dinlenmemesi durumudur. 2019'da yine Turizm Teşvik Kanunu görüşülürken 2'nci maddede bir düzenleme yaptınız ve o gün bizler burada bilgi, belge ve görüş konusunda öngördüğünüz sürenin yeterli olmadığını defaaten vurguladık.

Bugün geline nokta 5'inci maddede yapılan düzenlemeyle diğer kurumlardan istenilen görüş süresi iki aydan üç aya çıkarılıyor. Yine yeterli olmayacak, yine bunda süre değişimi yapılacak. Burada sorunu şöyle ele alalım: “Kurumlar görüş bildirmek zorundadır.” diyerek altyapı ve planlama işlerine esas olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarından istenilen bilgi, belge ve görüşlerin alınması sağlanmalıdır.

Turizmin istihdam üzerinde de doğrudan bir etkisi vardır. Türkiye’de işsizlik sayısı göz önüne alındığında, bu işsizler ordusunun büyük bir bölümünü de üniversite mezunlarının oluşturduğu gerçeği düşünülürken işletmelerde ve deniz turizm araçlarında yabancıların çalıştırılmasının sayısız olarak önünün açılması doğru değildir. Üniversitelerden her yıl binlerce turizm ve otelcilik bölümü mezunu, yine denizcilik fakültesi mezunu verilmektedir. Bu gençlerin birçoğu iş konusunda sorun yaşamaktadır. Bunların turizm sektörüyle entegrasyonunun sağlanması ve hem otellerde hem de deniz araçlarında bu gençlerden faydalanılması olumlu olacakken bu hususun yabancıya indirgenmesini doğru bulmuyoruz.

Bize göre, işletmelerin sınıflandırılması hususu da önemli bir konu. Daha önce Bakanlığın gerekli görmesi durumunda sınıflandırma yetkisi uzman gerçek ve tüzel kişiler ile sivil toplum kuruluşları tarafından yapılabilmekteydi. Yapılan değişiklikle bu yetki valiliklere verilmektedir. Bu hususla ilgili olarak daha önce bir sorun mu meydana geldi? Sınıflandırma açısından bir problem mi yaşandı? Çünkü giderek tüm yetkilerin ya bakanlıklarda ya da bakanlık aracılığıyla valiliklerde toplanması bürokratik

işlemlerin yanı sıra iş yükünü de artırır. Özellikle uzman ve sivil toplum kuruluşlarının bu görevi yerine getirmesinde ne gibi sıkıntılar bulunmaktadır? Hatta belediyeler de bu konularda görevlendirilemez mi?

Yine 27'nci maddede de çok ilginç bir durum söz konusu. Maddenin özetini “Devlet kendi arazisini kamulaştıracak.” diye kısaltabiliriz, bu durum çok ilginçtir. Yani işletme ruhsatı verilmiş ve otuz yıl kullanım hakkı almış bir şirketten “Biz burayı turizm alanı yapacağız, al zararını çık.” demektir. Bu da tartışılması gereken bir maddedir.

Son olarak da Yunus Emre Vakfının ihtiyaç duyduğu personeli diğer kamu kurumlarından görevlendirmeye alması öngörülmektedir. Buna göre personelin en fazla iki yıl çalışabileceği ve bu süreçte asıl kurumundan izinli sayılacağı yer almaktadır. Burada en büyük sorun Yunus Emre Vakfında görevlendirilecek kamu personeli sayısının Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesidir. Herhangi bir sayı sınırı da kısıtlaması da yoktur. Bu da ileride başka sorunların yaşanmasına neden olabilir.

Diğer hususlardaki öneri ve eleştirilerimizi maddelerde dile getireceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Çok teşekkür ederiz.

Şimdi, Komisyon üyelerimizden söz isteyenler var ama...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkanım...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Siz önceliği Emine Hanım’a veriyor musunuz yoksa...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Söz talebimiz var ama...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, Mürsel Bey’in mikrofonunu önce açmıştık, sonra size verelim, sonra devam edelim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Tamam Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani Emine Hanım’a daha sonra, Komisyondan sonra mı?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Daha sonra.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tamam.

Şimdi, takdir buyursanız yani Komisyon üyelerimizin biraz daha tabii inisiyatifi fazla ama önce dakikayı ayarlamamız gerekiyor, beş dakika ayarlayalım sonra iki dakika daha ilave ederiz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Komisyon üyelerine mi?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani takdir buyursanız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Nasıl anlatacağız Başkanım bu kadar maddeyi biz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – E, Gökhan Bey sizin adınıza da konuştu gibi geliyor bana.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – O yarıda bıraktı, yarıda kalanı ben devam edeceğim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun bakalım.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Yani bu şey olur Başkanım, kısa olur.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Başkanım, Komisyon üyelerine aslında on dakika...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Komisyon üyelerine bir sınırlama getirmeyelim ama elimizden geldiği kadar kısa turalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Komisyon üyelerine on dakika diyelim, olur mu, olur mu arkadaşlar? Komisyon üyelerine on dakika.

Gökhan Bey, on dakika fena bir süre değil.

Gökhan Bey, Komisyon üyelerimize on dakika, Komisyon üyesi olmayanlara beş dakika, tamam?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Başkanım, çok Komisyon üyemiz yok zaten.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Öyle yapalım, başlatalım.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, bir ricada bulunabilir miyim ben?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Komisyon üyeleri, elimizden geldiği kadar biz makul zamanda keselim ama...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – On dakikaya ayarladım.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Siz on beş dakikaya ayarlayın, ondan sonrasına bakalım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Burada on beş dakika şeyi yok, katlamalı gitmiş...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – O zaman süreyi oylamak lazım Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Oylarız istiyorsanız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Oy çokluğunuz yok ama bak.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Var, var.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Çağırın gelsin.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Oylamayalım ya, şey yapalım.

Buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tamam, elimden geldiği kadar...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Uygun bir zamanda...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; öncelikle Sayın Bakan Yardımcımızın biraz önce ifade ettiklerinde “Biz Bodrum’a yatırım yaptık, Muğla’ya yaptık, Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı da bunu istedi.” Tabii ki isteyecek Büyükşehir Belediye Başkanı. Kim iline yatırım yapılmasına engel olur? Tabii ki gelsin. Ama şunu unuttular: Bakanlık orayı yapıp, yirmi yedi yıl işletip ondan sonra devrediyor yani yapıp da Büyükşehir vermiyor, bunu atlıyorlar. Yani yap-işlet-devret yöntemiyle Bakanlık kendi ihale ettiği şekli kendi işletiyor, bunun bilinmesi lazım. Bakanlığın ayrıca...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Zaten öyle ya.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tamam ama yani Büyükşehir’e bir yardımda bulunmuyor, sadece altyapı sorununu gideriyor, o da kendi otelleriyle ilgili olan kısımda. Muğla’nın diğer taraflarına ne zaman yatırım yapılacak? O 250 milyona bir 250 milyon daha ekleyerek isterse gitsin, Turgutreis tarafına da yatırım yapsın, biz bunu destekliyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, Mürsel Bey...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – İkincisi...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Sözüünüzü kesmeyeyim, sürenizden şey yapmıyorum yani ilave ederiz de...

Büyükşehir belediye başkanlığından geliyoruz, yapılamayan altyapı yatırımlarının bu dakikaya kadar sorumlusu belediyedir.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tabii.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Bunu unutmayalım yani.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hayır, hayır yani yapıyoruz diye sanki...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Söyledik ağabey ya, biliyorsun sen bu işi...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tabii ki, turizm bölgesi orası.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kanalizasyon yapılmadan şehircilik olur mu ya? Arıtma yapılmadan şehircilik olur mu ya?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Muğla...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hepimiz biliyoruz bu işi ama Türkiye’de bu konuda çok eksiklerimiz var.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkanım, Muğla 2014 yılında Büyükşehir oldu...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Osman Bey’le Türkiye Belediyeler Birliğinde birlikte çalıştık.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Özel idarelerin, belde belediyelerinin...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ben başkanken encümen üyesiydi, konuşuyorduk zaten.

Yani o bölgenin sorunlarını biliyorum, Belediyeler Birliğinde birlikte çalıştık Osman Bey’le de.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hayır, hayır, Başkanımız çok önemli şey yapmış, iline yatırım getirmiş. Ben yatırımı getirtene de yatırımı yapana da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bu Turizm Bakanlığının bu şeyinden istifade etsin belediyeler, onu demek istiyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tabii, tabii. Ama yapıp işletip devrediyorlar, oradaki altyapı bedelini alacaklar yani.

Sayın Başkanım -Turizm Bakanımız- turizmi bu maddeyle geliştirdiğini iddia ediyor teklif sahibi. Turizm, evet, geliştiriliyor, her şeye para gözüyle bakılıyor bu kanun teklifinde. Kültür neresinde bu işin? Yani kültüre para ayrılıyor mu? Kültüre bakılıyor mu? Kaç tane kültürle ilgili müze veya gün görmemiş arkeolojik alanları, tarihî değerlerimizi gün yüzüne çıkarttınız? Bunları da Sayın Bakan Yardımcısının açıklamasını istiyorum. Turizmde para olduğu için oraya, kültüre para gittiği için dosya alta atılıyor.

Değerli arkadaşlar, turizmde 2020 yılında 16 milyon turist geldi ülkemize, 12 milyon dolar da döviz girdisi elde edildi.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Milyar.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Milyar dolar döviz girdisi elde edildi.

Şimdi, 2020 yılında Covid, pandemide vaka sayılarına baktığınız zaman Sağlık Bakanlığının verdiği veriler 2 bin; 2021 yılı, arkadaşlar, pandemide günlük Covid vakası 41 bin bugün. Nasıl önüne geçeceksiniz, hangi güvenle turisti getireceksiniz buraya?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Önceki hasta sayısı...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Evet, önceki de hasta değildi. “Bizi aldatmayın, doğruları verin.” dedik her zaman ama her zaman aldatmaya, aldattıklarını da sonradan “Bizim tarafta aldandık.” demeye devam ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, öncelikle siz turizmde, turizmi bu pandemi sürecinde “50 milyon, 70 milyon turist getireceğiz.” derken siz turizmciyi aşıladınız mı? Aşı takvimini belirlediniz mi? Üç beş gün kaldı turizmcinin turizm sezonunun açılmasına, attınız haziran ayına. Kim, ne zaman, nasıl aşılanacak, hangi turist güvenip de gelecek onun bir çalışmasının yapılması lazım.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; bakıldığında bu yerlerde, bu kanun teklifinde ölçü sınırlaması sınırsızlaştırılıyor, yetki Cumhurbaşkanlığına devrediliyor. Yerel yönetimler ve ilgili bakanlıklarca sınırlama belirlenir, kamu alanlarının sınırlamasını Cumhurbaşkanlığı belirliyor. Yine danışman firmalarca işletme belgesi verilen yerlerde aylık olarak da konaklamada yatak başı 10 ila 15 lira yatak bedeli alıyorsunuz. Hizmet bedeli bakın bu. Nedir? Biz size turizm işletme belgesi verdik. Ya, turizmci zaten bataktaki. Ya, zaten iki ay ya işletecek ya işletemeyecek. Bir de o turizmciyi sömürmenin ne anlamı var? Turizm Ajansı adı altında kurulup ve o ajansın yetkilendirdiği danışman firmaları, bugün turizmciyi sömürüyor bakın. Yatak başı 10 lira, 15 lira arası bir ücret alarak danışmanlık hizmeti veriyor ve Turizm İşletme Belgesi veriyor.

Deniz turizmi araçları tanıtılırken de “iç sular” ibaresi eklenerek kapsam genişletilmiş. Bu durumda da göl, baraj, dere ve iç suların turizm taşımacılıklarında da Bakanlık etkin kılınmıştır. Yani sadece denize kıyısı olan ilçeler değil, artık derelerde kano, sandal ve efendim ne bileyim en ufak bir yarışma düzenlenen yerler bile Turizm Bakanlığından izin alacak. Göller de bunun içerisinde, nehirler bunun içerisinde.

Arkadaşlar, Turizm Bakanlığı bu sektörde tek olma yoluna gidiyor. Yani her şeyi kendine bağlayıp yetkiyi de kendi verecek, ruhsatı da kendi verecek, yerleri de kendi belirleyecek. Bu çok tehlikeli bir maddedir. 1’inci maddenin çekilmesi gerekir. “Bütün turizmciler kuracağı birliklere üye edilecektir.” deniyor maddenin birinde. Ya, birlikleri kuracak da turizm zaten zor geçiniyor. Siz, zaten Turizm Ajansına binde 7,5 vergi alacaksınız. Bir de birlik kuracaksınız. Bir de turizmci o birliğe üye olacak, o birliğe aidat verecek. Yahu turizmci aç aç. Esnaf kepengini indirmiş, otelini kapatmış ama siz hâlâ onu da birliğe üye edip bir şeyler alma peşindesiniz. Merak ediyorum, bu birlikler Turizm Bakanının arka bahçesi mi olacak? Buna dikkat çekmek istiyorum.

Bakanlığın, devletin hükmü, tasarrufu altında bulunan yerlere de iyi bakmak lazım. Bu kamuya ait hüküm tasarruflarını da... Bakanlık burada eline alıyor. Adı işletme belgesi, adı izin belgesi, adı ruhsat verme. Bunda Turizm Bakanlığının bu görevi, yetkiyi ilgili bakanlıklara ve yerel yönetimlere mevcut yasada olduğu gibi tekrar bırakması lazım. Merak ediyorum, TÜRSAB’ın temsilcisi burada, TÜRSAB’ı davet ettiniz mi, kendiliğinden mi geldi? Davet edildi mi Sayın Bakan Yardımcısı, sayın teklif sahibi?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buraya davetsiz, kendiliğinden kimse giremez ki.

MÜRSELALBAN (Muğla) – Davet edildi mi TÜRSAB? Türkiye’nin en büyük tur operatörlerinden bir tanesi.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, müsaade etmeden girilmez ki zaten.

MÜRSELALBAN (Muğla) – Siz buraya turizmcinin turisti taşıma yolunu kapatıp yerel yönetimleri unutup Büyükşehir Yasası’nın, UKOME kararlarının verdiği, İçişleri Bakanlığının tanıdığı kanunları yok sayıp siz buralara -bunu da “Hummer Hummer” ben söylüyorum- Hummer cipleri getirip amacınız zengin turisti getirip nerelerde misafir edeceksiniz, nerelerde? Sadece beş yıldızlı tatil köylerinde, beş yıldızlı otellerde. Ne yapacak o tur operatörleri? On dört aydır aç aç, evine ekmek götürememiş, bir gün kapısını açamamış. TÜRSAB’ı, TÜRSAB’ın durumunda olan taşımacıları nasıl yok saydınız? Bu zengin turist size, Türkiye’ye ne kazandıracak? Turistin girdisi, bence, bu lüks araçlarla, beş yıldızlı

tatil otelleriyle -bakıldığı zaman- Sayın Bakanın otellerine bir avantaj sağlayacak. Neden, neden? Bu otellerin çoğu Sayın Bakanın şirketlerine ait. Onun için tur operatörlerine veya turizm acenteleriyle bağlantı kuran turistlere diyor ki: “Siz bu tur operatörleriyle anlaşırınsanız böyle beş yıldızlı tatil köylerine, otellere biraz sıkıntılı girersiniz ama gelin doğrudan bizimle anlaşın. Bizimle anlaşın ki biz, sizi Hummer ciplerle, 2.900 cc'lik araçlarla taşıyalım.” Siz artık rahat edin, zenginleşin ve zengin turist gelsin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Türkiye'nin en büyük acentesi Sayın Bakanımızın acentesi.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Değerli Başkan ve Komisyon üyeleri; “Meraların, yaylakların, kışlakların tahsis amacıyla değerlendirilmesi.” demişsiniz. Ve bunu Sayın Bakan Yardımcısı “Oraları biz alıyoruz, işte, efendim, otunu da şeye verdik.” Ya, ot turizmi mi yapacağız biz burada? Ot turizmi mi yapacağız buralarda?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Öyle mi anlaşıldı Sayın Vekilim?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bir dakika Sayın Bakan, sözümü kesmeyin, sözünüzü hep keserim valla konuşurken.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Seve seve konuşuruz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Burada tırpanla ot biçme turizmi mi yapacağız? Bunu merak ediyorum. Orakla ot biçme turizmi mi yapacağız? Siz burada yaylakları, kışlakları, meraları turizme açacaksınız ve orada otlayacak, ülkenin gelirine katkıda bulunacak hayvancılığın önünü kesiyorsunuz. Örnek vereyim size bir tane: Bodrum'da bizim Konacık'ın hemen altında Bitez'in yanındaki koyda 1.100 dönümlük alan mera, kışlak ama burayı Turizm Bakanlığının, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının planlamasıyla imara açtınız. Bunun benzerlerini yapacaksınız. Onun için siz bu sevdadan vazgeçin. Bakın, meralar, kışlaklar, yaylaklar, bu ülkenin öz ve öz gelir elde edilen ve geçim kaynağı olan, sizin iktidarınızın bitirdiği hayvancılığa, hayvanını otlatan köylüye aittir. Bunun hesabını iyi yapın. Mera, kışlak, yaylak; bunlar açıkça kanunda belirtilmiş, koruma altına alınmıştır ama siz ne yapıyorsunuz? Sizin gözünüzde şu var: Mera bizim için önemli değil, kışlak da yayla da önemli değil, bizim için en önemlisi para, para. Başka hiçbir şey yok ya. Turizm Bakanına bugün ne sorsanız para; ne deseniz para, başka hiçbir şey yok ya. Ya, Turizm Bakanı yanlış bir sektör seçmiş, yanlış bir bölümün Bakanı; bence gitsin Hazine Bakanı olsun, para orada. Gitsin oraya ya.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Dur kardeşim, ilk defa bir bakanlık aldık, elimizden alma.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ya, siz aldınız mı diyorum? Ama gitsin oraya, para orada, paranın kaynağı orada.

Yani burada, Sayın Başkan, Sayın Bakan Yardımcısı, Sayın Teklif Sahibi; bu maddenin hükümlerine bakıldığı zaman da Sayın Bakanı ilgilendiren bir konuyu daha anlatayım size. Yerel yönetimlerin elindeki “Ruhsat tarihinin kısıtlanması on beş gün içerisinde verilir.” de bir mana var. Bakın, not alın söylüyorum, takip edin. İktidarın ve iktidarın ortağı Komisyonun değerli üyeleri; “ÇED raporu gerekli değildir, ben bunu bildirdim, on beş gün içerisinde buna ruhsat vereceksin.” diyor, bakın 6'ncı maddede. “Vermezse ben veririm” diyor. Ben size şunu söyleyeyim: Bodrum Adalı Yalı'da 90 dönüm Sayın Bakanın yeri var. Arkeolojik sit altı, 25 dönüm de ormandan tahsis yaptırdı kırk dokuz yıllığına kendisine. Şimdi, bu tahsis olan yerlere sürekli çevreciler, bizim örgütlerimiz, bizler müdahale ediyoruz, dava açıyoruz. ÇED raporunu bir türlü alamadık. ÇED gerekli değildir raporunu almaya çalışıyor. Bu maddeyle Adalı Yalı'ya yolu olmayan... Bakın, yolu yok, karada yolu yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim, bu otelle ilgili değil, çadırla ilgili bir madde, otel falan yok orada, çadır tesisleriyle ilgili bir şey.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – ÇED, ÇED var Sayın Bakan Yardımcısı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Çadırla ilgili ÇED.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ben anlatıyorum Sayın Bakan Yardımcısı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Lütfen çarpıtmayın ama rica ediyorum, rica ediyorum Sayın Vekilim. Çadırla ilgili sınırlı. Özel bir istisnai madde orada.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Bakan, sözlerime on dakika ilave istiyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Üçüncü defa uzattım ağabey.

Bitirelim, toparlayalım artık.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Şimdi “ÇED gerekli değildir.” raporu alarak Adalı Yalı’yı da ruhsatlandırıp Bakan oraya, 115 dönüme otel yapacak turizm adı altında ve bu alanları bu belirleyecek.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim, maddeyi okuyalım.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – E, oku maddeyi, bak. Sayın Bakan, zaten kendinizden haberiniz yok, maddeyi okumadan geldiyseniz ne diyeyim ben size? Ben maddeyi okudum, maddeden çıkardım ama bunu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Ya, madde çok açık Sayın Vekilim, bu madde diyor ki: “Lüks çadırlarla ilgili...”

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Onu da söyleyeyim size. Lüks çadırlar nereden çıktı?

CAVİT ARI (Antalya) – Ne demek bu lüks çadırlar?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Denize kıyısı olan, bakın...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Dünyada turizmde bir segment var, böyle bir talep var. Mevcut mevzuatımıza...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, ben konuşayım mı?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Konuşmacının...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bir saniye, ben konuşmamın baştan alınmasını rica ediyorum.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Bu yaptığınız doğru değil ama Sayın Başkan. Sayın Bakan en son cevap verebilir ama.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Bakan Yardımcımız, siz, bence notlarınızı alın, bize konuşmaların sonunda cevap verin. Biz ikna olursak oy veririz, ikna olmazsak muhalefet şerhimizi koyarız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Devam edelim.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Tek tek bunlara cevap vererseniz, bu, aynı Kars ile Erzurum’un âşıkları gibi atışmaya döner, o zaman... Sayın Bakanım, bakın, görevinizi bilin ve siz, bize sonra cevap verin.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hadi Mürsel Bey, devam edelim.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Şimdi, çadırdan bahsedildi. Bakın, bu çadırlarla ilgili diyor ki: “Denize kıyısı olan ilçelerin herhangi bir yeri Turizm Bakanlığınca turizm alanı olarak belirlenir ve oralarda lüks çadırlar kurulabilir.” Lüks çadır nedir ya? Ya, bizim ülkemizin... Ben Ege’nin milletvekiliyim, Muğla’nın milletvekiliyim, bizim orada Yörük çadırlarımız vardır, kıl çadırıdır; yazın çok serin, kışın da çok sıcaktır. Burada Yörük köyleri vardır. Bakın, şimdi, bu çadırlarla ne elde ediliyor? Akbük ile Menteşe’yi örnek veriyorum size; bütün alanı dağlık, ormanlık bir yer, Menteşe ilçesinin 1 kilometre kıyısı var. O alanların 1.500-1.700 metre rakımına kadar çıktıkları var. Buralara lüks çadır turizmini getirerek, lüks çadır kurdurarak, siz, Katar Araplarını serinde mi yaşatacaksınız? Araplar çadırdan yaşamayı, serin serin yaşamayı çok severler. Buraların, ormanların talan edilmesi, yağmalanması ve ağaçların kesilmesi oradaki ekolojinin bozulması demektir.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Ya, hayal gücünüzü tebrik ediyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hayal gücü değil, biz geleceği görüyoruz, geleceği.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Konuşmacının insicamını bozmayalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu hayallere siz mecbur bıraktınız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bunlar gerçekler Mustafa Bey. Yarın karşılaştığınız zaman gelir, özür dilersiniz umarım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ağabey, toparlayalım isterseniz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Değerli arkadaşlar, bakın, siz, denizcilikle ilgili yat, liman, rıhtım, marina bunları da Turizm Bakanlığına getirdiniz. Ya, arkadaşlar, bakın, Büyükşehir Yasası var. Oradaki limanların işletmeleri, marinaların işletmeleri... Büyükşehir yasalarına, bütünşehir yasalarına bakın. Ya, en önemlisi dönün, Anayasa’ya, Kabotaj Kanunu’na bakın. Kabotaj Kanunu var. Siz, Kabotaj Kanunu’nu da yok sayarak bunları, Turizm Bakanlığının verdiği, belirlediği bir danışman firmanın düzenleyeceği iki satırlık yazıyla işletme belgesi verip onları da kendinize alacaksınız. Ya, bu nasıl bir yasadır, nasıl bir düzenlemedir?

Kısacası, buradaki işletmenin yine yerel yönetimlerde deniz Kabotaj Kanunu’na uygun, 815 sayılı Kanun’a uygun olarak büyükşehirlerde kalması veya o ilçelerde kalması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, 27’nci maddede Yunus Emre Vakfıyla ilgili bir düzenleme getirmişsiniz. Evet, eskiden müsteşar vardı; müsteşarlar değişti, bakan yardımcısı oldu. Şimdi müsteşarlık yok, güzel, tamam. Bakan yardımcılarını, Dışişleri Bakanı, İçişleri Bakanı, Turizm Bakanı, diğer Bakanları da temsil eder, katılır, vakfın da doğal müteveli heyeti olur, Bakan da vakfın doğal müteveli heyetidir. Şimdi, burada, bu müteveli heyetleri Bakanlıkların temsilcileri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, sözüm kesildi.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Toparlıyoruz değil mi?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Toparlayacağım, evet, tamam. Yani anlatacağım çok şey var ama.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mutlaka.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Buralardaki bakanlıkların orada müteveli heyetinde görev alanlar Yunus Emre Vakfının ücretli, önceki yasada “ücretsiz” yazan kısmını değiştirerek ücretli yönetici görevine alıyorsunuz. Alışmışsınız iktidarınızda çift maaş, üç maaş, beş maaş alacak kuruluşlarda görev almaya.

İkincisi, burada, Yunus Emre Vakfında dış görevle görevlendirilen yönetim kurulu veya görevlilerin 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Yasası'yla bakmakla yükümlü olduğu kişiler dâhil bunların tamamının sağlık giderleri, efendim, vakıf tarafından karşılanır. Değerli arkadaşlar, şimdi, burada, görevlinin bir yakını, bakmakla yükümlü olduğu kişi veya kendisi gider Amerika'da veya Çin'de veya Küba'da, istediği yerde istediği ameliyatı, tedaviyi görür. O zaman şunu öneriyoruz: Eğer bu maddeyi getirdiyseniz yurt dışına çıkacak bu görevliler oraya gitmeden önce tam teşekküllü hastanede heyet raporu, sağlamdır raporu almalı, gelmeli, öyle vermeli. Anlaşılan o ki Yunus Emre Vakfında para var. Bu yöntemle, tedavi yöntemiyle, görevlendirme yöntemiyle Bakanlığın eliyle harcayacaksınız. Lütfen Yunus Emre'nin adı tertemiz, güzel bir ad, bu ada saygı duyun. O vakfi yaşatın, Yunus Emre Vakfını geliştirin, çoğaltın, ülke geneline tanıttın. Yunus Emre Vakfıyla ilgili bir tanıtım yok ama para harcama yeri var. Burada, biraz arka bahçe önerisi oldu.

Sayın Başkan, sözlerimi toparlıyorum, bir dakika içinde tamamlıyorum, herkes yüzüme bakıyor.

Arkadaşlar, 30 madde geldiyse her maddede beş dakika konuşup maddeleri tartışmak lazım. Çünkü önemli bir yasayı tartışıyoruz, bitmekte, batmakta olan turizmciyi konuşuyoruz. Bu turizmciilere teşvik vermediniz ama turizmciden “sertifika” adı altında para aldınız. Şimdi, üç yıl içerisinde bu turizmciiler de Turizm Bakanlığının işletme belgesinde öngördüğü şartlara gelecek. Ya, küçük bir pansiyon işletmesi olan var, 10 odası olan var, 5 odası olan var, onunla geçiniyor, vergisini de dürüstçe götürüp devlete veriyor. Ya, siz üç yıl sonra bu pansiyonu da o kapsama alırsanız; o, yanmaz kapı takacak, menteşe koyacak, kolu koyacak, en az 1 milyon lira o 10 yataklı yere masraf edecek. Siz, kısacası, turizmciye burada faydalı bir yasa, teşvik yasası getirmiyorsunuz; turizmciyi sömürme, turizmcinin cebine giren üç beş kuruşa da göz dikiyorsunuz. Bu turizmcinin de dün tarihli, biten 31/12/2020 tarihli zamanın pandemi sonuna kadar vergilerini vermelerini... Pandemi sonu, iki yıl daha uzat. Pandemiye eğer bitti gözüyle bakıyorsanız o zaman herkes vergi versin, her yeri serbest edin, eğer bitmedi gözüyle bakıyorsanız bu süreyi uzatın, bu süre iki yıl daha uzasın, iki yıl sonra zaten baktığınızda pandemi yoksa o vergiler o zaman ödenmeye başlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜRSEL ALBAN (Muğla) - Kısacası, Turizm Bakanlığı, turizme para olarak değil, içinde zengin turistin değil, dışında, yanında, etrafında halkın olduğu, halkın, halkın olduğu turizmi getirsin. Siz, halkı yok sayıp sadece zenginleri turist sayarak, zenginleri turizmci sayarak bu kanunu getirdiniz. Siz, yabancı çalıştırma sınırlamasıyla bu ülkenin evlatlarının önünü kestiniz, sınırsızlaştırdınız bu yasayı. Eğer bu ülkenin evlatları işsiz kalırsa o zaman işsizliği nasıl önleyeceksiniz, bunu anlatın. Eğer o insanlar işsiz kalırsa bunların vebali Antalya Milletvekilinin boynunadır çünkü bu yasayı, bu tasarıyı umuyorum siz yazdınız, siz getirdiniz. Antalya'ya nasıl gideceksiniz? Oradaki aşçı, komi, şoför, servisçi, çalışanın nasıl yüzüne bakacaksınız? O insanlar sizden bunun hesabını sormayacak mı? Kısacası, burada Suriyelilerin önü mü açılıyor? Nitelikli turizmci, nitelikli çalışan, yabancı çalışan mı getireceksiniz yoksa Suriyelileri yığıp seçmen mi yapacaksınız? Bunun cevabını rica ediyorum Sayın Bakan Yardımcısı, sayın kanun teklifi sahibi.

Şimdi, eğer bunlara cevap veremeyecekseniz demin İbrahim Hocanın da Anayasa'nın ilgili maddelerine atıfta bulunduğunda siz hemen orada açtınız, kanunun maddelerine baktınız, acaba Anayasa'ya aykırı mı değil mi? Hepsi Anayasa'ya aykırı, inanın Anayasa'nın ilgili maddelerine baksaydınız bu kanun teklifini bugün bu Komisyona, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmazdınız.

Ben, turizmde her şeyin para olmadığı, halkın özgürce dolaşacağı plajlarda dedelerin, ebelerin, ninelerin, torunlarının elinden tutup o halk plajlarına girdiği günlerin çok yakında olduğunu söylüyorum. Çünkü neden yakında? Sizin burada getirdiğiniz yasa teklifinin ömrü en yakın sandıktır, en yakın

erken seçimdir, buraya kadardır ömrü. Halktan aldıklarınızı halka vermezseniz, bu kanun teklifinin yanında halk yoksa zenginlik vardır. Şunu unutmayın: Zenginler kimi desteklemişse o iktidar her zaman yıkılmıştır, yok olmuştur. Sizin iktidarınız da zenginleşme sürecinde, paylaşımı bilemediğiniz, paylaşımı birbirinizle hep kendi ceplerinize dolduran bir yönetim şeklisiniz çünkü halktan aldığınızı halka vermediniz. Bu halk size en yakın, en kısa, en ilk fırsatta bunun hesabını soracaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, bir şey dikkatimi çekti, mikrofon açık ya da kapalı hiç fark etmedi ya, maşallah yani.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sesim çok gürdür.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hakikaten, yumurta falan içiyor musunuz, onu neye borçlusunuz? Böyle sabahları aç karnına...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Söyleyeyim neye borçlu olduğumu; ben Anadolu’da doğmuş, Ege’nin serin sularında, yüksek yaylalarında, Erzurum coğrafyasında, Erzincan’da, Dersim’de, buralarda çok çok güzel türkü söyledim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Güzel, güzel.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Onun için sesim gürdür, siyasetin içinde büyüdüm.

Ben umarım incitmeden, kırmadan gerçekleri anlattım ve bu yasa teklifinin bir an evvel geri çekilmesini sizlere öneriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya bir de Cumhur İttifakı’nın da bir sesini çıkaralım.

ATAY USLU (Antalya) – Başkanım, ben cevap verebilir miyim?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya şu anda formatımız uymuyor, formatımız uymuyor.

ATAY USLU (Antalya) – Yabancıları çalıştırmakla ilgili konuya...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Siz notlarınızı alın, notunuzu alın lütfen, görüşmelerden sonra...

Buyurun Baki Bey.

Süreniz on dakika.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ben grup adına da konuştuğum için süre sınıırım yok Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Süreniz on dakika, sonra ilave ediyorum.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, inşallah on dakikada yetiştirmeye çalışalım.

Tabii, Türkiye’de son kırk elli yılın, aslında burada konuştuğumuz mevzuların hepsinin kaynağı belli. Planlama ve altyapı olarak olumlu manada kullanamadığı için bugün bu sorunları konuşuyoruz. Tabii, burada belediye kökenli, büyükşehir belediye başkanlığı yapmış, meclis üyeliği yapmış, başkanlık yapmış çok sayıda arkadaşımız var. Belediye başkanlarının görev yaptığı süre içerisinde en çok şikâyet ettikleri konu bürokrasidir. Belediye başkanları bir kentin imar planlarını yapmak için bazen beş, bazen on, bazen on beş yıllarını vermek zorunda kalırlar.

Ben buradan Sayın Bakanımıza ve Sayın Bakan Yardımcımıza sormak istiyorum: Türkiye’de 236 tane ilan edilmiş turizm bölgesi var, bunun 9 tanesi Mersin’de. Ben kendi seçim bölgemdeki turizm bölgelerini biliyorum, turizm bölgesi ilan edilmiş ama yarın bir yatırımcı gelse “Bana arsayı gösterin, buraya bir otel yapacağım, inşaat yapacağım.” dese maalesef izin verebilecek durumda değiliz, sadece Tarsus turizm bölgesi dışında. Orası da sahilde, kumsal, boş bir alan, kentten kopuk.

Aslında bizim burada tartıştığımız, tartışmamız gereken en önemli konu planlama. Bakanlığın planlamayla ilgili burada belli bakanlıklardan belirli yetkileri alması olumlu ama işte Anıtlar Kurulundan DSİ’ye, tarımdan ormana, TEDAŞ’tan diğer kurumlara çok sayıda kurumla alakalı, imar planı sürecinde yaşananları herkes biliyor ve bu sorunlar bazen beş yıl, on yıl, on beş yıl, yirmi yıl aşılamıyor. Mersin’de on beş yıldır, yirmi yıldır, ben bire bir takip etmeme rağmen, altı yıldır milletvekili olup takip etmeme rağmen bir kentin üçte 1’ini ilgilendiren bir kısmın Anıtlar Kuruluyla ya da diğer kurumlarla ilgili planlama sorununu çözemiyoruz. Asıl tartışmamız gereken bunlar. Bunları çözemediğimiz için sürekli dönüp dolaşıp... Keşke kırk sene, elli sene öncenin Bodrum’u elimizde olsa da bugün burada bunu tartışsak. O belde belediye başkanlarının yapmış olduğu imar planlarıyla bu hâle gelmemiş olmadan önceki Bodrum’u tartışsak, Muğla’yı tartışsak, Mersin’i tartışsak, Erdemli’yi, Anamur’u tartışsak ama maalesef, geçen zaman kayıp. O manada, planlamanın üst ölçekten değerlendirilmesi olumlu bir yaklaşım. Yalnız burada mutlaka yerel yönetimlerin de tamamen saf dışı bırakılması doğru değil, yerel yönetimlerin planlama sürecinde mutlaka işin içerisinde olması lazım turizm bölgeleri planlanırken veya diğer planlarda. Yoksa aynı şeyleri yirmi, otuz yıl sonra yeniden biz tartışıyor olacağız. Burada bürokrasinin mutlaka hızlandırılması, yatırımcıya istediği anda yatırım yapabileceği imkânın sunulması lazım. Şimdi hep söyleniyor: İşte “Zenginlere verilecek.” Bu zenginlerden ben davet ediyorum. Bu zenginler Mersin’e gelsinler; arazi hazır, arsa hazır, her türlü izinleri alınmış, planı, projesi çizilmiş, altyapısı yapılmış Tarsus Kazanlı turizm bölgesi var. Yani pandemi süreci içerisinde zengin gelip yatırım yapmıyor turizme. Keşke zengin gelip de turizme yatırım yapsa, o bölgeler canlansa. Varsa ben Sayın Bakan Yardımcımızdan veya Komisyon Başkanımızdan bu zenginlerin bu bölgeye yönlendirilmesini... Çünkü yıllardır her şey hazır olmasına rağmen bir yatırımcı bulunup da burada inşaata başlanamıyor; yer, konum çok uygun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Bakana da söyle.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bakana da söylüyoruz; Komisyon toplantılarında, Meclisteki görüşmelerde bunları Bakana da söylüyoruz.

Tabii burada özellikle TÜRSAB’la ilgili, otelcilerimizle ilgili... Madem TÜRSAB bu işi yapıyor, TÜRSAB’ın elinde de o kalitede hizmet verebilecek araçlar var -yoksa da yeni kriterler konulur, farklı bir iş koluna verilmesi çok doğru değil- bunun direkt otelcilere verilmesi... Burada TÜRSAB’la bir mutabakat mutlaka sağlanmalı. Bu pandemi süreci içerisinde de otelcilerden, pansiyonculardan, turizmcilerden bu yeni kurulan birlikler için herhangi bir aidat veya yüksek bir rakamda para alınmaması gerekir çünkü zaten turizmciler zor durumda. Yine bu belgeler verilirken şu anda standartların yükseltilmesi elbette önemli, elbette turizmde ucuz seyahat, tatil imkânı da sağlanmalı ama asıl gaye, ana gaye burada en çok tartıştığımız, çok sayıda turist geliyor ama -özellikle Hüseyin Bey bunu çok defaatle burada ifade etmiştir- paralı turist gelmiyor, paralı turist getirmemiz lazım. Bu kadar turist geliyor ama kişi başına düşen para şu kadar dolar, bunun artırılması olumlu arkadaşlar. Yani bir gün söylediğimizin ertesi gün tersine dönmeyelim. Bir gün bunu söylüyoruz, ertesi gün geliyoruz “Efendim, derdimiz para mı?” Elbette para, döviz girsin ülkeye yani bu ülke nasıl kalkınacak yoksa? Yani turizmde mutlaka standartların yükseltilmesi olumlu ama bu pandemi süreci içerisinde de öyle yatırımcılar var ki

adam belki binasını boyatamayacak durumda, yatağını değiştiremeyecek durumda. Yani bunlarla ilgili de bu sürenin, standartlarla ilgili... Tekrar belge yayınlarken mutlaka belli kriterler konulacak, sürenin uzun konması lazım ve bunların mağdur edilmemesi lazım.

Tabii, ben buradan turizmcilerimize ve TÜRSAB yetkililerimize de şunu söylüyorum: Bu ülkenin en güzel yerlerinde gelen turistler çok ucuz paralarla, çok ucuz ücretlerle kalabiliyorlar, bu imkânları bu ülkenin insanlarına da sunun, bu ülkenin insanı da bir turistin kalabildiği bedelle o otelde kalabilsin ama maalesef uygulamada bunun tersi durumla karşı karşıya kalıyoruz. Bu noktada da Bakanlığın gerekirse bir yönetmelik çıkarması lazım, kestiği faturaya bakması lazım. Sen burada turisti kaç liraya yatırırıyorsun kardeşim, aynı fiyata benim insanım da kalabilmeli burada. Tamam, toplu geliyor, turla geliyor, buna da değişik kriterler konabilir, burada yüzde 5-10 fark da olabilir ama bu ülkenin insanı da bu imkânlardan faydalanabilmeli ve otellerin sahilleri işgali mutlaka önlenmelidir. Gittiğimiz birçok turizm bölgesinde otellerin şeritle sahilleri kapattığını ve insanların sahillerde yürüme imkânına bile kavuşmadığını, oralara güvenlik dahi konulduğunu görmekteyiz. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Madem sahiller, plajlar halkın, o zaman bunların tamamının halka açılması lazım.

Ben, burada çok tartışılan, belediyelerin işlettiği plajların ve tahsislerin devam edeceğini tahmin ediyorum, burada herhangi bir değişiklik yok. Bu noktada tartışmalar var ama bunlarla ilgili herhangi bir düzenleme yok.

Yine bu çadır turizmi önümüzdeki beş yıllık, on yıllık süreçlerde hem dünyada hem ülkemizde önemli bir noktaya gelecek. Belki yılın değişik mevsimlerinde alternatif bir turizm de olacak. Yani ben Mersin, Adana bölgesi için söyleyebilirim, şu anda belli yatırımcıların portakal çiçeği açtığında burada çadır kuralım, çadır turizmi yapalım veya portakal bahçelerinin içerisine çadır kuralım noktasında çalışmalar olduğunu biliyorum. Çünkü, insanlarda bu noktada bir özlem var, herkes gidip kalabalık otellerde binlerce insanın arasında tatil yapmak istemiyor, kıyı turizmi, doğa turizmi yapmak istiyor. Burada ormanlar elbette tahrip edilmemeli, kıyı kenar çizgisinin içerisine yapılmamalı ve çadırların kurulacağı alanlarda da bir kriter, yönetmelik, yoğunluk hesabı yapılmalı; şu anki bazı kamplarda olduğu gibi prefabrik çöplüğüne döndürülmemeli. Gittiğimizde bazen, bu halk plajlarında veya bazı kamplarda buraların prefabrik çöplüğüne döndüğünü görmekteyiz. Bunlarla ilgili de mutlaka belirli düzenlemeler yapılmalı.

Bürokrasiyle ilgili ben bir iki küçük örnek vererek konuşmamı tamamlamak istiyorum. Bizim bölgemiz tarım kenti -Mersin- turizmde istediğimiz noktaya, maalesef, gelemedik. Bir vatandaş bir tane sondaj vuruyor, bu sondajla arazisini sulayacak. 1'e 1 bir yeri kiralamak istiyor, yer orman, 1'e 1, 1 metrekairelik bir yeri kiralamak için o vatandaşın evrakı Cumhurbaşkanlığına kadar gidiyor, oradaki orman bölge müdürlüğünün, orman işletme müdürlüğünün, Orman Genel Müdürlüğünün müsaade vermesi yetmiyor, sadece 1 metrekairelik bir yeri kiralamak için bu evrak Cumhurbaşkanlığına gidiyor. Yani böyle bir bürokrasi... Burada elbette adam bir turizm alanı ilan edecekse Cumhurbaşkanlığına kadar gitsin, bir termik santral yapacaksa, bir jeotermal tesis yapacaksa bunlar elbette gitsin ama burada bürokrasiyi hızlandırmak hepimizin görevi. Bunlarla ilgili düzenleme yapılırken... Bunu örnek olarak verdim, belki Komisyonumuzu ilgilendiren... Daha önceden de var benzer şeyler. Bakın arkadaşlar, burada söylediğimiz her şey... Türkiye'nin planlaması elli yıldır bu hâle geldiyse sadece bir hükümet suçu değil, her belediye başkanının, her siyasi görüşün... Bu ortak sorunumuz. Yani 1980'den sonra bütün kentlerin dışında gecekondı mahalleleri oluştuysa bu, bir siyasi partinin suçu değil; CHP'li belediyelerde de bu oluşmuş, AK PARTİ'li belediyelerde de oluşmuş, Anavatan, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Yine toplumumuzda böyle bir zaaf var yani insanımızı kontrol etmek mümkün değil. Bir imar barışı çıktı 2017 yılında, neler yaşandığını hepimiz biliyoruz. Burada da bu kiralamalarda, orman kiralamalarında ve hazine kiralamalarında olduğu gibi istismarın da önlenmesi lazım. Yani burada nasıl? Mesela ormanda ağaçlandırma, özel ağaçlandırma diye kiraya çıkıyor, vatandaş talepte bulunuyor, adamın derdi orada bir şey yetiştirmek değil; Antalya'nın, Mersin'in, Muğla'nın en güzel yerlerini özel ağaçlandırma adı altında kiralayıp içine bir tane sayfiye evi yapacak, orada kafasını dinleyecek, oraya da formalite icabı bir ceviz, badem ekıyor. Burada da bu maksatlı yaklaşımlara fırsat verilmemeli, mutlaka turizm amaçlı kiralayanlara denetim yapılıp turizm amaçlı burayı çalıştırmasının takibi yapılmalıdır.

Maddeler üzerinde de tabii belli konularda görüşlerimizi söyleyeceğiz. Ben kanunun hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Yunus Emre Vakfıyla ilgili de yurt dışına gittiğimiz zaman Türkiye'nin tanıtımında, Türkçe öğretilmesinde, Türk kültürünün tanıtılmasında en önemli vakıflardan bir tanesi. Şimdi, 1870 yılında Sağlık ve Eğitim Vakfı kurulmuş, gelmiş Tarsus Amerikan Kolejini, Kayseri Amerikan Kolejini, Üsküdar Amerikan Kolejini kurmuş. Türkiye'de şu anda hâlâ faaliyette olan vakıflar var. Siz zannediyor musunuz bu vakıflar Ali'nin, Veli'nin bağışıyla devam ediyor, hayatını devam ettiriyor? Mutlaka bu vakıflar Amerika Birleşik Devletleri tarafından veya değişik kurumlar tarafından destekleniyor. Türkiye Cumhuriyeti devleti de büyük bir devlet, mutlaka dünyanın her yerinde -neresinde olursa olsun- Türkçe öğretiliyorsa, Türk kültürü öğretiliyorsa biz burada harcanan parayı bir israf olarak görmeyiz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Buna daha çok verelim, daha çok kaynak aktaralım, Türkiye'nin tanıtımı daha iyi yapılsın, daha çok insan Türkçe öğrensın, kültürümüz daha çok tanıtılsın, Türkiye daha çok tanıtılsın." deriz. Bu noktada yapılan eleştirilere de katılmadığımızı ve Yunus Emre Vakfının sonuna kadar desteklenmesi gerektiğini de belirtiyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederim.

İsmet ağabeydeydi sıra ama Şamil ağabey hiç söz istemez bizde, Şamil ağabey mutlaka kısa ve önemli bir şey söyleyecektir. İzninizle ona söz vereyim.

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, hepiniz stresli bir günün sonunda, yaklaşık beş saatir bu Komisyon çalışmamızı yapıyoruz. Öncelikle, tabii, değerli katkılarından ve bu yasa teklifini getiren Sayın Milletvekili arkadaşımız Atay'a ve Bakanlığımızın değerli mensuplarına çok teşekkür ediyorum. Aslında, "Bakanlık mensupları" dediğimiz zaman 83'ten beri, rahmetli Özal'dan beri turizmdeki gelişmeleri takip eden bir kardeşiniz olarak, hatta ailemden de Bakanlık yapan birisinden dolayı turizm sektörünü Iğdır'da turistlerin gelmediği bir yerden yıllarca gözlemeye çalıştık.

Türkiye'deki turizmin gelişmesini inkâr etmemek lazım. Gerçekten son on sekiz yılda da turizm gelirlerine baktığınız zaman -aranızda çok değerli turizmci arkadaşlarımız var- nereden nereye geldiğimizi biliyoruz. Aslında, bugünkü konuşmalara baktığım zaman ben şunu düşündüm: Gerçekten -Sayın Nuhoğlu'nun da dediği gibi- çok değerli arkadaşlarımız var yani burada çok değerli fikirler söylediler ama yasa teklifinde önemli olan bir itiraf var, bu yasa teklifi çok ideal bir yasa teklifi olmayabilir, biz her şeye açığız. Dolayısıyla konuşarak ben çok daha sağlıklı bir yasanın çıkacağına inanıyorum.

Ben özellikle bu yabancı işçilere açık olma konusunu defalarca sordum, o konuda en ufak bir tereddüt yok, yüzde 20'yle sınırlı çünkü hepimiz de yazın gittiğimiz zaman üniversite mezunu arkadaşlarımızın, kardeşlerimizin, çocuklarımızın o tesislerde çalıştığını yakından biliyoruz.

Ama şurası önemli arkadaşlar, bizim bu pandemi döneminde birçok kayıplarımız oldu, birçok acılar çektik. Bugün biz artık o kadar kanıksadık ki “Ya, Ahmet de ölmüş.” “Allah rahmet etsin.” deyip geçecek duruma geldik. Ben çok ağır bir Covid geçirdim. Dolayısıyla bir yıllık bu Covid döneminde tabii ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde turizm sektörünü düzenleyen bir yasa teklifi. Ben inanıyorum ki bizim, turizmcileri de incitmeden, onların yaralarına da merhem olacak hazırlıkları yapmamız lazım.

Bakın, bugün Kafkaslarda yeni gelişmeler oluyor, Türkiye’nin hakikaten önü çok açık ama Türkiye’nin buna hazırlık yapması lazım. Dün, mesela, Türk Konseyi toplantısına baktığımız zaman oradaki sonuç bildirgesini ben son derece önemsiyorum. Türk dünyasına açılan kapı Nahçıvan Koridoru’nun bizim bölgeyi, Iğdır’ı, Kars’ı, Ardahan’ı, Ağrı’ı, Erzincan’ı, o bölgeyi canlandıracak bir potansiyel olduğunu görüyoruz. O bakımdan, bizim Komisyonumuzun bu çalışmalarını çok önemsiyorum.

Bakınız, turizmle ilgili bu 3’üncü yasa teklifi geldi buraya bildiğim kadarıyla. 3’üncü yasa teklifinde de sağ olsunlar, arkadaşlara ben çok teşekkür ediyorum, çok iyi hazırlanmışlar, çok önemli, hassasiyetlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Ben bu yasa teklifinin arkadaşlarımızın katkısıyla en sağlıklı bir şekilde çıkacağına inanıyorum, katkısı olan arkadaşlarımızın hepsine de saygılar sunuyorum.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz Şamil ağabey.

Şamil ağabey gerçekten ağır bir Covid geçirdi, Cenab-ı Hak beterinden korusun ve hepimizi muhafaza buyursun.

İsmet ağabey, buyurun.

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcım, sevgili bürokrat arkadaşlar, sivil toplum örgütlerimizin temsilcileri; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Konuşmam kısa olacak.

Bu tür komisyon çalışmalarını şahsım adına içime sindiremiyorum. Bir iki gün önce elimize geçen 32 maddelik bir kanun teklifinin üzerinde kimsenin yeterince çalışmadığı kanaatindeyim. Buna rağmen erişebildiğimiz paydaşlarla görüşmelerimizde ciddi kaygılar ortaya çıktı. Bunlardan bir tanesi, beş yıldızlı otellerde transfer. Buna itiraz eden, demokratik itirazını gösteren, ciddi çalışma yapan TÜR SAB’ı tebrik ediyorum. Bizlere gönderdiği bu dokümanlardan anlaşılıyor ki TÜR SAB netice aldı ve bu madde büyük ihtimalle çekilecek fakat ülkemizde -işsizliğin bu kadar yoğun olduğu bir dönemde- yazın okullarının giderini karşılamak için turizmde çalışan gençlerimiz var. Eğer biz bu yasayla o bölgelerde yabancı işçi çalıştırılacağını beyan etsek, Türkiye’de o bölgede çalışan binlerce, yüz binlerce gencimiz sizin WhatsApp’larınızı kitlerdi.

Gelin, biz bu yasaları böyle alalecele geçirmeyelim. Özellikle Başkanım, sizin iyi niyetinize, devlet tecrübenize inanıyoruz. Ya bize bunlar erken bildirilsin ya bir alt komisyonda görüşülsün ki bizler buraya geldiğimiz zaman doğruları söyleyelim.

Komisyon çalışmalarımıza başladığımızda kendi aramızda “Cumhuriyet Halk Partililer -arkadaşlarım adına da konuşabilirim- bizler doğru ve güzel olan hiçbir şeye karşı çıkmayacağız.” diye bunu konuşarak geldik ama altyapısı olmayan, bilgilendirilmediğimiz meselelere de şüpheyile bakabiliyoruz. Burada yerel yönetimlerin devre dışı bırakılmasıyla ilgili, orman alanlarıyla ilgili, mera alanlarıyla ilgili, kıyılarla ilgili ciddi endişelerimiz var.

“Lüks çadırlar kuracağız.” belki güzel de ifade fakat bu lüks çadırları kuracağımız yerlerin altyapısını kim yapacak? Bizler paydaşlarla görüştüğümüzde daha doğru, daha güzel fikirlerin ortaya çıktığını görüyoruz.

Kanun teklifini sunan değerli vekilimiz “Buna fevkalade donanımlı, her şeyi doğru diyemem.” dedi ama ben, komisyon çalışmalarımızda hiçbir şeyin değiştirilmesi teklifini, bu yaklaşımı, bu iyi niyeti hiç görmedim. Bir defasında, Akif Hamzaçebi ağabeyimiz ikna etti, onun ikna etmesi üzerine biz bir öneri sunduk, bizim önerimiz reddedildi; iktidar vekili arkadaşlarımızın kelimelerin yer değişikliği şekliyle vermiş olduğu önerge kabul edildi.

Arkadaş, Türkiye’nin biz iktidarıyla muhalefetiyle... Muhalefet çok önemli görevler üstlenir. Yarın biz iktidar olduğumuzda sizin önerileriniz bizim yanımızda çok kabul görür yani her demokratik insanın bu anlayışla bakması lazım. Bizler, hepimiz ülkemizi seven insanlarız, makulde, müspette birlikteyiz.

Ben buradan Sayın Bakan Yardımcımıza sesleniyorum: Sayın Bakan Yardımcım, Hatay’da -eğer biz turizmi teşvik edeceksek- Hatay Büyükşehir Belediyesi bir EXPO çalışması yapıyor. Sizler Bakanlık olarak buna hiçbir destek sundunuz mu, hiç merak buyurdunuz mu? Teklifi sunan sevgili vekil kardeşimiz kanun düzenlemesiyle Antalya’da genel bütçeden EXPO’sunu yaptı.

Biz Hataylılar devlet olmayı bir tarafa itmiş, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir vilayeti olmayı hür irademizle seçmiş bir memleketin çocuklarıyız. Biz bugün Hatay’ı öne çıkarmak için EXPO düzenliyoruz, kıt kanaat yapıyoruz. Hiç mi oraya bir destek vermeyi düşünmezsiniz, hiç mi genel bütçeden bu Hatay’a, bu müstesna ilimize bir desteği hak etmedik biz? Ne yaptık, suçumuz nedir yani? Orada muhalefet partisinin büyükşehir belediyesini kazanmasının cezası mı var yani?

CAVİT ARI (Antalya) – Aynen.

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sözüm kimseyi incitmek için değil, yalnız bu teklifte teşvik gibi vereceğiniz bir müjde var mı, bu yasa geçtiğinde “Ey halkım, ey Türk milleti, müjdeler olsun, size şunları getirdik.” diyeceğimiz bir müjdemiz var mı? Teklifin içerisinde pandemi sürecinde perişan olmuş turizmcimiz, her katmanı... Benim ortak olduğum bir otel var, geçen yıl kâr payı verileceğine bana eksi çıktı, ben kendim yaşadım. Şimdi, biz bu sektöre ne müjde vereceğiz? Bir de bazı maddelerde “Denetim yapan kişi cezayı da yazacak.” diyoruz. Ya kardeşim, insanlar ölmüş, neyin cezasını yazıyorsunuz? Bu sektörü canlandırılacak daha ciddi projeler, getirin biz de sizlere destek olalım, birlikte yapalım diyorum.

Hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

Emine Hanım, üyelerimiz sırasını verdikleri için, buyurun.

Süreniz beş dakika.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, anlayışınız için size de Komisyon üyelerimize de teşekkür ediyorum.

Süremini aşmamak için elimden geleni yapacağım Sayın Başkan.

Sayın değerli Komisyon üyelerimiz, sayın vekillerimiz, Sayın Bakan Yardımcımız, değerli bürokratlarımız, sektör temsilcilerimiz ve basın mensuplarımız; öncelikle hepinizi bu geç saatte saygıyla selamlıyorum.

Şimdi görüşülen bu Turizmi Teşvik Kanunu Değişikliği Teklifi’yle ilgili öncelikle şu tespiti yapmak istiyorum: Aslında şu ana kadarda yapılan bir tespiti ama yani en fazla göze çarpan şey, bu kanun teklifinin ruhunu yansıtmak açısından -ki ben geneli üzerine biraz değinmek istiyorum- merkeziyetçi

bir yapı oluşturulmak istendiği aslında çok ortada ve görünür. Yani bu kanun teklifine baktığımız zaman halka ait olan kıyılar, belediyelerin bünyesindeki konaklama işletmeleri, plajlar, ormanlar, meralar, yaylalar, kışlaklar, tarım alanları, tüm bu alanlar Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkisi altına alınıyor baktığımız zaman ve aslında yine kanun teklifinin ruhu demişim ya, şu anda içinde bulunduğumuz Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin ruhuyla da eş değer görülüyor. Neden? Çünkü orada da her türlü kararı gördüğünüz gibi tek bir kişi veriyor; kararnamelerle, Cumhurbaşkanlığı kararıyla bir kişi Türkiye’de birçok konu hakkındaki kararı alıyor. Bugün, baktığımız zaman pandemide yaşanan sıkıntılara karşı alınacak önlemleri bile ne Bilim Kurulu, ne Sağlık Bakanı, hiç kimse karar veremiyor, tek kişi, tek yetkili Cumhurbaşkanı. Şimdi, aynı oradaki gibi bir yapı turizm alanında yapılmaya çalışılıyor benim gördüğüm kadarıyla, gördüğümüz kadarıyla ve şimdi bu yetkinin işlemlerine baktığımız zaman turizm sektörünü Türkiye’nin, ülkenin ekonomisinden bağımsız düşünemeyiz. Türkiye ekonomisinin yönetim şekline baktığımızda da AKP iktidarı olarak, ilk iktidara geldiğiniz zaman dayanağınız neydi? Aslında inşaat sektörüydü. İnşaat sektörüne dayanarak bir büyüme yani üretime dayalı bir büyüme değil, inşaat sektörüne dayalı bir büyümeyi tercih etmiştiniz ama o sektör artık tıkanı. Şimdi sıra Covid etkisiyle ciddi bir darbe yemiş olan turizm sektörü üzerinden ülke ekonomisi kurtarılmaya çalışılıyor gibi görünüyor bu kanun teklifiyle. Çünkü, yapı olarak bu teklifin içeriğindeki düzenlemelere baktığımızda da agresif bir düzenleme olarak görünüyor çünkü birçok yetki alanına giriyor, başka yetki alanlarını daraltıp kendi yetki alanını genişletiyor.

Şimdi, madem turizm sektörünü bu kadar düşünüyordunuz şunu da sormak istiyorum: Örneğin, kısa çalışma ödeneğini neden uzatmadınız? Çünkü tüm sektörlerde olduğu gibi turizm sektöründe de yoğun bir şekilde size bu konuda teklif ve size bir istek geldi ama yapmadınız, bunu yapmadınız. Sektör perişan zaten. Şimdi, bunu yapmadıktan sonra ne yapıyorsunuz? Rant ve talanı artıracak... Tek yetkili Turizm Bakanlığı ve Cumhurbaşkanı kılınıyor ve bu kanun teklifiyle belediyelerin yetki alanlarının da daraltıldığını görüyoruz. Mesela, deniz turizmi araçları işletmeciliği için de Turizm Bakanlığından belge alma zorunluluğu getiriliyor. Aslında bu alan belediyelerin, yerel yönetimlerin yetkisi altında olan bir alan ve siz bu alana yetki daraltması yaparak giriyorsunuz. Benim aklıma hemen burada Kanal İstanbul sorusu da geliyor tabii. “Neden bu deniz alanlarında, ulaştırma, ulaşım alanında yerel belediyelerin yetkisi elinden alıyor?” denildiğinde, acaba yine Kanal İstanbul’la ilgili bunun bir altyapısı mı yapıyor?

Yine büyükşehirlerin, yerel yönetimlerin yetkisinde olan ulaştırmayla ilgili konu. Burada özellikle TÜRSAB’ın yoğun şekilde karşı olduğu, bu seyahat acentelerini bypass edecek şekilde beş yıldızlı otellere ve tatil köylerine müşteri taşıyacak olan araçlarla ilgili konu gündemdeydi. Çekileceği söyleniyor bu maddenin, umarım en sonunda çekilir. Ama ben yine, Sayın Bakan Yardımcım, size şunu sormak istiyorum: Sayın teklif sahibi çok olumlu bir yaklaşım yaptı en başta, siz de aynı şekilde “Varsa burada anlaşılmadığımız bir şey değiştiririz, düzeltiriz.” şeklinde. Getirilmeden önce neden paydaşlara sorulmadı? Sorulsaydı şu anda birkaç madde için bu kadar mesai burada harcanmazdı.

Şimdi, ben İstanbul’dan örnek vermek istiyorum: Ulaşım Koordinasyon Merkezinin (UKOME) yaptığı, bu 750 minibüs ve 250 dolmuşun taksiye dönüştürülmesi için hazırladığı teklif orada rekabete aykırı olduğu öne sürülerek AKP ve MHP üyeleriyle 6 kez reddedildi. Ancak burada da bir rekabet sınırlaması var yani bu piyasaya sürülecek araçlarla aslında acentelerin girmiş oldukları, para kazandıkları alanlarda onların rekabet alanları daraltılmış olunuyor. Umarım, bu yanıştan bir an önce dönülür diyorum.

Şimdi, bu kanun teklifinde, tabii, dediğim gibi, birçok yetki daraltılması var ama beş dakikada hepsine giremeyeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – – Tamamlayalım lütfen

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bitiriyorum, son cümlelerim Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bir de işletmelerde yüzde 10'a kadar yabancı personel çalıştırılabileceği şartı, sınırlamasının kaldırılması konusu. Yani neden böyle bir ihtiyaç duyulduğunu çok iyi anlatmanız gerekiyor. Bugün bizim turizm ve otelcilik eğitimi veren fakültelerimizde, liselerimizde okuyan öğrencilerimize karşı, mezunlarımıza karşı bir haksızlık değil mi bu? Zaten işsizlik almış başını gitmiş, 10 milyona yakın işsizimiz var. Siz, bizim bu alanda çalışanlarımızın işsizliğini çözeceğiniz yerde yabancıların çalışma hakkının sınırını kaldırıyorsunuz ve bu dar zamanda, sektörün paydaşlarının ekonomik olarak çok zor duruma düşmüş olduğu bir zamanda yine birtakım yetki belgeleriyle ilgili, cezalarla ilgili yaptırımları bu kanun teklifiyle getiriyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Zamanlaması hiç uygun değil. Şu anda bu pandeminin yoğun şekilde yaşandığı dönemde bu maddelerin tekrar gözden geçilmesini ben öneriyorum sizlere.

Hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ediyoruz.

Hüseyin Bey, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli bürokratları, sivil toplum örgütlerinin başkanları ve değerli basınımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, Turizmi Teşvik Yasası olarak bizim önümüze getirilen bu yasanın maddelerinin yüzde 50'sine kesinlikle Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak karşıyız. Özellikle Sayın Bakan Yardımcımın burada dinlemesini istiyorum. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz turizmin gelişmesinden en çok mutluluk duyan bir grubuz arkadaşlar. Turizmin ne olduğunu, Türkiye'nin geleceğinin turizme bağlı olduğunu hepimiz biliyoruz. Sebep olarak da şu söyleyeyim: On dokuz yıldan beri bu iktidarınız, maalesef ve maalesef üretime dayalı sistemi ortadan kaldırdı. Yani, çiftçiliği öldürdünüz, tarımı öldürdünüz, eğitimi sıkıntıya soktunuz. Sadece sektör olarak inşaat sektörüne önem verdiniz, müthiş derecede bir zenginlik yarattınız ama müthiş derecede de bir yoksulluk yarattınız. Onun için biz, önümüzdeki dönem turizmin ne kadar önemli olduğunu -samimiyetle söylüyorum- herkesten daha iyi biliyoruz. Onun için, bu turizmle ilgili hangi kanunun bize faydalı olup olmayacağını çok da iyi biliyoruz. Biz birilerine rant sağlamak için kanun istemiyoruz. Biz, Türkiye Cumhuriyetine, 83 milyonuna rant sağlayacak bir sistem, bir kanun istiyoruz değerli arkadaşlar.

Sayın Bakan Yardımcım çok güzel şeyler söyledi aslında, söylemesi de uygulamasıyla farklı ama aradaki fark bu. Dedi ki: “Ben yatırımcıların önünü açmak istiyorum.” Aynen katılıyorum, doğru yapıyorsunuz ama bu şekilde yatırımcının önü açılmıyor değerli arkadaşlar. Size bir şey söyleyeyim: Şimdi, benim bölgeme turizm için yurt dışından bir yatırımcı geldi. Didim’de bir yerde 700-800 milyon dolar civarında yatırım yapmak istiyor, ciddi bir para. Adam beş yıldızlı bir otel yapacak. Turizm alanında bir yer, Milli Emlaka ait. Şimdi, Milli Emlaktayken bu alanlar değerli arkadaşlarım... Milli

Emlakın 2 tane görevi var; bir, otuz yıllığına kiraya verebilir; iki, eğer yatırımcı istek doğrultusunda satış isterse yani diyor ki “700 milyon dolar para yatırıyorsam ben burayı ilk önce satın alacağım.” ve Milli Emlaka müracaat eder, Milli Emlak aynı zamanda burayı satabilir yatırımcıya.

Şimdi, biz ne yaptık bu dönemde, 2018’den sonra? Milli Emlakta olan bu yerlerin hepsini Turizm Bakanlığına aldık. Turizm Bakanlığı yatırımcıya satış yapamaz arkadaşlar, Turizm Bakanlığı sadece kırk dokuz yıllığına orayı tahsis eder. Doğru mu Bakan Yardımcım?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Doğru.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Şimdi, ben size soruyorum: Bir yatırımcı geldi. Peki, bu yatırımcı dilekçe veriyor mu? Veriyor. Nereye veriyor? Milli Emlaka. Diyor ki: “Ben bu yeri satın almak istiyorum. Buraya 500 odalı beş yıldızlı bir otel yapmak istiyorum.” Millî Emlak Genel Müdürü yazıyı Turizm Bakanlığına gönderiyor. Diyor ki: “Bu yere talep var, burayı satmak istiyorum.” Turizm Bakanı “Hayır, bu benim yatırımımın içindedir, satamazsın.” dediği an Millî Emlak Genel Müdürü burayı satmıyor arkadaşlar. Birinci derecede burada yatırımcının önü kesildi.

İkiye gelelim, yine dedi ki Sayın Bakan Yardımcım: “Biz Orman Bakanlığına yazı yazıyoruz, orada bekliyor, bürokratlar bizi cyliyor, işte şudur, budur.” Eyvallah, bazı konulara katılıyorum. Peki, Sayın Bakan Yardımcım, “Ormanın ne işi var, turizmle mi uğraşacak?” dediniz. Peki, ben size bir soru soracağım. Siz yıllardan beri Bakan Yardımcısısınız. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı havaalanları yapar. Türk Hava Yolları niye Ulaştırma Bakanlığında arkadaşlar? Yani, bir gün de ya bu Türk Hava Yollarının zararını 83 milyon karşılıyor deyip de -bunlar sadece transitleri, en güzel uçaklarımız transitte kullanılıyor- biz bu Türk Hava Yollarını Turizm Bakanlığına devredelim çünkü onun işletmeciliği, yani oradaki yolcu sayısı... Bizim en büyük sıkıntımız hava ulaşımındadır arkadaşlar yurt dışında. Yani, biz, eğer dışarıdaki firmalara bu uçakları direkt sefere koysak, onlara versek müthiş derecede bir turizm getirir ve burada işte, o zaman 75 milyon turistten, 75 milyar dolardan bahsedebiliriz arkadaşlar. Doğru şeyleri tespit etmemiz lazım. Bu doğruları tespit edersek, evet, bütçenin önü açılır. Sayın Bakanım dedi ki: “Biz çok büyük atak yaptık on sekiz yılda.” Sayın Bakanım, siz iktidara geldiğinizde biz İspanya’yla kafa kafaya yarışıyorduk, İspanya’nın bugün turizm geliri 120 milyar dolar, 120 milyar dolardan bahsediyorum arkadaşlar. Bizim en yüksek rakamımız 2019’da, Almancılar dâhil olmak üzere 34,5 milyar dolar ciro yaptık. Yalan mı Sayın Bakanım, doğru mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Doğru ama İspanya’da 78 milyar, 120 milyar değil.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Oraya geleceğiz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bizim her şeyden önce şunu yapmamız lazım: Yurt dışından buraya turist getirmek için, yatırımcı getirmek için o yatırımcıya güven vermemiz lazım birincide, güven. Adam diyor ki: “Benim mal ve can güvenliğim var mı? Ülkenizde bağımsız yargı var mı?” Bu işin gerçeklerini burada konuşalım, tartışalım ama doğruları da tespit edelim. Cumhuriyet Halk Partisi olarak doğru olan her şeyi, biz ülkemizi seviyoruz, ülkemizin millî gelirinin 50 bin dolara çıkmasını istiyoruz, bütün yoksulluğun ortadan kalkmasını istiyoruz ama doğru şeylerle, doğru tespit ederek gitmemiz gerekiyor. Eğer siz, turizm alanları açıp altyapısını devlet olarak yapmadığınız zaman o turizm alanını açmanın hiçbir anlamı yok arkadaşlar.

Sayın Başkanım ben çok saygı duyuyorum. Konya’ya gittiğimde, -benim dedem Akşehirli- 3 dönem Belediye Başkanlığı yapmış, tertemiz bir Belediye Başkanlığı yapmış, gerçekten saygı duyulan bir insan, Belediye Başkanlığından geliyor Sayın Bakanım. Büyükşehir yasasını çıkardınız. Turizmin yüzde 98’i, yüzde 90’ı diyelim, haydi yüzde 70’i diyelim, bizim ilçe belediyelerinde geçerlidir

arkadaşlar, Ege'ye, Akdeniz'e baktığınız zaman. E, büyükşehir yasasını çıkardınız, ilçe belediyelerinin gelirlerini yüzde 40 azalttınız. Peki, bu durumda, ilçe belediyelerine yani turizm bölgelerindeki ilçelerin nüfus oranına göre İller Bankası para veriyor mu? Veriyor değil mi Bakanım? Peki, ben size soruyorum, Didim'in nüfusu 100 bin, yazın 700 bin, ben size soruyorum: Didim 100 bin nüfuslu, İller Bankasından gelen payla -personel ona göre geliyor- o 100 bin kişilik nüfusla o belediye başkanı 700 bin insana nasıl hizmet edecek? Mümkün mü? Değil. Peki, bizim ne yapmamız gerekiyor? İlk önce, abone sayısına göre İller Bankası pay verecek. Bu kadar basit, abone sayısına göre. Yani siz konuta güvenmiyorsanız, kaçak yapılıyorsa sonuçta bir abonesi var, su abonesi var, elektrik abonesi var, buna göre bir pay vereceksiniz. İki; koskoca Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü... Değil mi? Her türlü imkânı var, traktörü var, arabası var, dozeri var, sıcak asfalta çıkıyor. Bir kanun getireceksiniz, diyeceksiniz ki: "Biz bu turizmi geliştireceğiz, bu ilçelerin bütün yollarını Karayolları yapacak." Çok basit, bu kanunu getirin. E, vallahi yapalım beraber. Döneceksiniz, diyeceksiniz ki: "Altyapısını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapacak. Bunun kanalizasyonu yoksa bunların yapması gerekiyor."

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – İlçe yollarını kim yapıyor şu anda?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Biz bunları yaparsak arkadaşlar, biz hedefimize ulaşmış oluruz. Bu ülkeyi hepimiz seviyoruz, ben burada bu ülkeyi sevmeyen hiçbir milletvekili görmüyorum ama benim üzüldüğüm nokta şu: Ben altı yıldır bu Komisyondayım arkadaşlar, gerçekten samimi söylüyorum, yani bu dönem kadar hayalperest bir sistem görmedim. Gerçekleri görmüyorsunuz. Bu işin içinden gelen bir Bakan var ama bu Bakan bu gerçekleri bilmesine rağmen uygulamada yok, mesele buradan geliyor arkadaşlar.

Şimdi, bu yasaya geldiğiniz zaman... Ben iktidar partisi olsam bütün paydaşlarımı çağırırm, bütün Komisyon üyelerimi çağırırm. Biz geliriz arkadaşlar, ben dün Didim'deydim, bu yasa geldi diye de haber verdiler akşam, gece atlardım arabamla buraya geldim. Benim görevim bu. Ama burada baktığın zaman, TÜRSAB, 12 bin tane senin üye var Sayın Bakanım biliyor musun, seyahat acenten var. Sen o seyahat acentelerini öldürürsen... Acı bir şey daha söyleyeyim size: İşte, Rusya'da teknik sistem bu. 1.618 yasayı getirmemizin nedeni bu. Teknik sisteme gidersen, Rusya'dan gelir bir tane acente, bizim de otelleri kapatır ilk sene bizi mutlu eder ama ikinci sene mutlu edemez. Niye biliyor musun? Diyecekler ki: "Kardeşim, ben 40 dolar, 50 dolar fiyat veriyorum." ve biz ona mahkûm olacağız. Eğer ben 12 bin tane seyahat acentemi bir kenara atarsam inanın ki -işte, Antalya'da Sayın Vekilim, siz iyi biliyorsunuz- 2 tane firma bütün kaymağını yiyecek. Ülkede para kalır mı? Kalmaz, onu da söyleyeyim. Biz öyle bir sistem kurmalıyız ki değerli arkadaşlar, biz müşteriyi getiriyoruz, otele sıkıştırıyoruz, aynı kamp gibi yirmi dört saat "her şey dâhil" sisteminde ve o gelen müşterinin hiçbir esnafa faydası olmadan tekrar uçağa binip geri dönüyor. Onları alıp o firma eğer bir yerlere götürüyorsa o getiren acente, Rus acentesi örnek diyelim, bütün o turistleri götürüp kendi avanta aldığı şirketlere götürür, yerlere götürür ondan sonra biz "bye bye" ederiz, işte 52 milyon turist gelir, 34 milyar ciro yaparız. Bizim her şeyden önce önümüzdeki on yıllık yapılanmada şunu yapmamız lazım Sayın Bakan Yardımcım: "Her şey dâhil" sistemde yavaş yavaş yarım pansiyona, daha sonra sadece kahvaltı sistemine geçmemiz gerekiyor. İşte, "nitelikli müşteri" dediğimiz, yani "kişi başı bin dolar harcayan müşteri" dediğimiz 50 milyon insana hizmet ederiz, 50 milyar gelir getirir; 75 milyon insana hizmet ederiz, 75 milyar dolar gelir elde ederiz. Şimdi, bununla ilgili diğer ülkeler... İspanya yaptı mı? Yaptı. Çeşitlilik de olması gerekiyor mu? Olması gerekiyor ama biz hastalığı doğru tespit edersek doğru şeyler yaparız ve doğru şeylerle önümüzdeki yıllarda gerçekten Türkiye rekor kırabilir ama bu şekilde, bu sistemde bizim İspanya'yla aynı seviyeye gelmemizi ben hiç mümkün görmüyorum arkadaşlar. Doğruları tespit edersek, hastalığı

doğru tespit edersek bu sorunu çözeriz. Biz yatırımcılara karşı değiliz. Ben her zaman söylüyorum, doğru şeyler yapalım. İspanya ne yaptı ya? Turizme açtığı yerlerin altyapısını yaptı, havaalanlarını yaptı, sistemini kurdu, bütün Avrupa'ya...

Arkadaşlar, ben size bir olay anlatayım: Biz İngiltere'ye gittiğimizde, oradaki bütün seyahat acentelerine ben minnet borçluyum, kim olursa olsun, bana oy versin vermesin veya benim düşmanım olsun, adam çantasını alıp ülkeyi tanıtıyor orada, o benim başımın tacıdır. Türkiye Cumhuriyeti'ni gidip orada tanıtan her vatandaşın, her yatırımcının benim başımın üstünde yeri var. Yeter ki Türkiye'de kazandığı parayı yurt dışına götürmesin, ülkede bıraksın, ülkeye yatırım yapsın, o benim başımın tacıdır. Her zaman söylüyorum, eğer bugün turizmde bu kadar yatırımlar yapılmışsa iş adamlarının sayesinde olmuştur arkadaşlar, devletin çok katkısı da yok, onu da söyleyeyim. Eğer biz Sayın Bakan Yardımcım, bunları yaparsak bu sorunu çözmüş oluruz. İşte 2 bin tane otel var Antalya'da aşağı yukarı dört yıldızlı, beş yıldızlı. Antalya Milletvekilim burada.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Toparlıyoruz değil mi Hüseyin Bey?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Evet, toparlayayım.

Otelciler en azından 10 bin tane araba çekecek oraya. Oradaki taksici para kazanmayacak, dolmuşçu para kazanmayacak, işte ne bileyim, seyahat acentelerini yok edebilirsiniz ama üç sene sonra o seyahat acentelerini bulamazsınız Sayın Bakanım, onlar bize lazım, tekli firmalar bize lazım değil, tekrar ediyorum. Siz, şu an pandemi var, kaç para verdiniz bizim seyahat acentelerine? Ama ben biliyorum, 3 tane firmaya 30 milyon dolar para ödediniz, 10'ar milyon dolar para ödediniz.

Değerli arkadaşlar, verdiniz mi? Verdiniz, biliyorum, hiç bana anlatma, isimlerini vereceğim sana, belgesini vereceğim sana, ben bu işin içindeyim. 30 milyon dolar, 3 tane firmaya 10'ar milyon dolar para verdiniz Halkbank aracılığıyla ama ben isterdim ki 30 milyon doları 12 bin tane acenteye dağıtın. Şimdi, önümüzde oteller var, ben Didim'de görüyorum arkadaşlar, yanlış anlamayın, adam diyor ki “Ya ben otelin boyasını yapamıyorum Hüseyin. İki otel sahibiyim, gittim 200 bin lira kredi çektim çoluğumu çocuğumu geçindirmek için, biz bu durumdayız.” diyor. Bizim yapmamız gereken bu kanun buraya geldiğinde, bunu yapacağımıza şunu yapmalıydık: Arkadaşlar, biz her işletmeciye 1 milyon lira kredi ödeyeceğiz, beş yıl uzun vadede iki yıl ödemesiz, yeter ki o insanlar ayakta kalsın. “Acenteler, gelin kardeşim, 100'er bin lira size para veriyorum, beş yıl sonra ödeyin bu parayı.” Bunları yaşatmak zorundayız. Onları biz bitirdiğimiz zaman turizmi bir daha göremeyiz.

Bu konuda, Sayın Bakanım, doğru şeyleri doğru yapalım. Bakın, tekrar ediyorum: Türk Hava Yolları zarar ettiğinde 83 milyon insan parasını ödüyor bu ülkede. Ben, Türk Hava Yolları işletmeciliğinin Turizm Bakanlığına geçmesini istiyorum. Bu yasayı getirin, destekleyelim Cumhuriyet Halk Partisi olarak çünkü bu işi en iyi işleten Turizm Bakanı yani bu turistleri yurt dışından getiren sizsiniz. Ulaştırma Bakanlığının, Türk Hava Yolları işletmeciliğiyle ne ilgisi var? Ben söylüyorum size, Ulaştırma Bakanı havaalanları yapıyor özel şirketlere veriyor öyle değil mi? Türk Hava Yollarını niye gerçek sahiplerine vermiyorsunuz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hüseyin Bey, son bir dakika, açayım mı?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Evet, Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Kusura bakma, çok dolduğum için bazı şeyler...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hüseyin Bey turizmci olduğu için.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Evet, teşvik yasası diyoruz Sayın Bakan Yardımcım. İnan ki, var ya, bu yasa teşvik yasası değil ceza yasası olarak çıkıyor, maalesef üzülerken söylüyorum. Bu ülke hepimizin, ben Baki Bey'le altı yıldır çalışıyorum çok sevdiğim bir arkadaşım, zaman zaman geldi

burada çok ciddi derecede muhalefet de yaptı. Ben saygı duyuyorum bütün buradaki milletvekillerime ama ben üzülerek Sayın Bakan Yardımcımıza bir şey söyleyeyim. Samimi söylüyorum, daha önceki sistemde 2015 ile 2018 arasında çalıştım, seçilmiş gelmiş bakan yani milletvekilliğinde bakan olan, her zaman hesap veren bir bakandır. Biz bürokrasiyi küçültelim derken bakanı bile bürokrasi yaptık.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, sağ olun.

Sona doğru geliyoruz geneli üzerinde görüşmenin.

Ulaş Bey, buyurun.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki Turizmi Teşvik Kanunu’nu konuşuyoruz ama teşvikle ilgili hiçbir şey göremiyoruz. Turizm sektörü özellikle 2016’da, 2017’de ve 2020’de ciddi sıkıntılar yaşadı, 2021’e de krizle başlamak zorunda kaldı.

Şimdi, özellikle, teşvik vermek istiyorsak, mesela turizm sektörünün şu anda 100 milyar TL kredi borcu var bankalara. Yani, Bakanlık bu kredi borçlarıyla ilgili bir düzenleme yapmayı düşünüyor mu? Bununla ilgili Maliye Bakanlığıyla herhangi bir görüşme yapıyor mu? Bakın, sadece bir internet sitesinde 1.500 tane tesis satılık durumda şu anda ve bunun 107 tanesi beş yıldızlı otel. Bunlarla ilgili nasıl bir düzenleme yapacaksınız? Bu kurumları nasıl ayağa kaldıracaksınız? Bu tesisleri nasıl ayağa kaldıracaksınız? Bu tesislerin bir çoğu bankaların eline geçmiş durumda.

Şimdi, belediye belgeli konaklama tesisleri ve plaj işletmeleri için turizm işletme belgesi alma zorunluluğu getiriliyor. Bu getirildiği takdirde ne olacak? Tesisler, turizm tesisi olunması noktasında belli düzenlemeler yapmak zorunda. O zaman bu maddeyi getiriyorsunuz, bunun yanına bu firmaların kendilerini yenileyebilmesi için, turizm tesisi kriterlerini sağlayabilmesi için belli teşvikleri de koymanız gerekiyor, belli destekleri koymanız gerekiyor. Hiçbir destek koymadan sadece işletme sahiplerinden, vatandaşlardan bir şeyler beklemesini istiyorsunuz. Bakın, ne kadar acı bir olay: Amerikan Meclisi toplanıp vatandaşlarına ekonomiyi canlandırmak için 1,9 trilyon desteği onaylarken biz sürekli son dönemlerde, bu pandemi sürecinde bile insanlardan nasıl vergi alırsak, kurumlardan nasıl vergi alırsak, işletmeleri biraz daha nasıl boğarsak, onun derdinde kanunlar çıkarıyoruz.

Bununla ilgili, şimdi, 3’üncü maddeyle ilgili... “Beş yıldızlı oteller ve tatil köyleri; kendi müşterilerine motor hacmi 2900 cc ve üzeri binek olan, üç yıl ve üzeri leasing dahil kendi öz malı araçlarıyla gelişi gidiş noktaları ile tesis arasında transfer hizmeti sunabilir. ...uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.” deniliyor. Şimdi baktığımızda, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu’na aykırılık görüyoruz. Bu uygulamaya “korsan taksi” diyebiliriz; yetkili kurumların tamamen yok sayıldığı, UKOME’nin, trafik komisyonunun yetkisiz kılındığı bir madde. Yani, maddeyle siz özellikle turizm bölgelerinde sadece yaz dönemi iş yapabilen taksiciye ve seyahat acentelerine darbe vuruyorsunuz.

Şimdi, bu maddeyle ilgili böyle bir düzenleme yapıyorsunuz. Peki, İstanbul Büyükşehir Belediyesi özellikle -çünkü İstanbul ve Antalya özel, ikisi bizim turist sayımızın yüzde 70’ini sağlıyor- 5 bin yeni taksi piyasaya sürmek istiyor çünkü İstanbul’da turistler taksi anlamında çok ciddi sıkıntılar yaşıyorlar, özellikle şoför değişimlerinde hiçbir taksi, turistleri bile almıyor. Şimdi, böyle bir şehirde, Büyükşehir Belediyesi olaya el atmak istiyor, kaliteyi artırmak istiyor ama iktidar tarafından reddediliyor,

kabul edilmiyor. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Biz kaliteyi artıracacağız.” Yani, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin yapmak istediği düzenlemeleri reddedeceksiniz, sürekli kendi getirdiğiniz düzenlemelerle bu kaliteyi artıracığımızı söylüyorsunuz ama bunu da başaramıyorsunuz.

Şimdi... “2634 sayılı Kanun’un 6’ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde, bölgenin doğal ve kültürel özelliklerinin bozulmaması, turizm işletmelerine zarar verilmemesi, turizm yatırımı veya işletmesi belgesi alınması ve çevre kirliliğinin önlenmesine ilişkin tüm önlemlerin alınması ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu’na uygun olması koşulu ile bu yerlerin kontrollü kullanımını sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından, 8 inci maddeye göre, imar planı gerektirmeyen, sabit olmayan, kamuya yararlı, konaklama içermeyen, ücretsiz girişli günübirlik tesis yapılabilir. Bu fıkranın uygulanması ile ücretsiz girişli günübirlik tesis niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, 37 nci maddenin (A) fıkrasının (3) numaralı bendine dayanılarak yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.”

“Ücretsiz girişli günübirlik tesis ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen tesislerin Bakanlık tarafından yapılması halinde, ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma geliri Bakanlıkça ödenmez.

3621 sayılı Kanun’a uygun olmak kaydıyla, yerleşim tasarım ve yönetim planı ile koşulları belirlenen, doğal çevre ile uyumlu, kalıcı yapı içermeyen, gerekli güvenlik tedbirleri alınan iyi donanımlı lüks çadırlarda gelişmiş hizmet sunan geçici lüks çadır tesisleri yapılması amacıyla kiralama yapılabilir.” diyorsunuz.

“Tesis kapsamında yapılacak her türlü ünite, temelsiz ahşap platform üzerine, mümkün olan en az müdahaleyle, çevre dostu çadır malzemesi kullanılarak ve doğal ekosisteme uygun olarak yapılır.

Şimdi Bakanlığın, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde günübirlik tesis yapılabilmesine dair düzenleme ilk bakışta belediyelerle ilgili görünme de tahsis yoluyla alınan alanların tahsislerinin sonlanması, kıyılardaki mevcut faaliyetlerin kısıtlanması, engellenmesi sonucunu doğuracaktır. Teklifteki en önemli düzenlemelerden biri ise bu maddede de yer alan, geçici lüks çadır tesisler yapılmasının önünün açılması ve “Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alınmasını müteakip, başka bir işleme gerek kalmaksızın onbeş gün içinde bu tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilir.” hükmüdür. Tesisin belgeyi almasının ardından başkaca bir koşul aranmaksızın direkt ruhsat verilmesi şeklindeki düzenleme ruhsata dair yetkilerin bu alanda doğrudan gasbı niteliğindedir.

6’ncı maddeye baktığımızda “Mera, yaylak ve kışlaklar; ot bedeli taşınmazın yatırımcıya tahsisi aşamasında yatırımcı tarafından karşılanmak kaydıyla, 4342 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis amacı değiştirilerek, sadece turizm amaçlı kullanılacağına ilişkin şerhli olarak Hazine adına tapuya tescil edilir ve tescili müteakip Bakanlığa tahsis edilir.” deniliyor. Yine burada bir karmaşayla karşı karşıyayız. Düzenlemeyle daha önce hazırlanan büyük ölçekli imar ve mekânsal strateji planları, yatırımcı talebine göre istenildiği şekilde değişebilecek. Bir şerh koyulmuş ot bedeliyle ilgili ancak konumuz ot bedeli değil. Konu, meraların yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalması. Bu düzenleme hem mera, yaylak ve kışlakların yer aldığı mahalle ve köylerdeki vatandaşlarımızı hem de tarım ve hayvancılığı olumsuz yönde etkileyecektir.

Şimdi 8’inci maddede “Turizm işletmesi belgeli işletmelerde, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca verilen izinle yabancı personel çalıştırılabilir.” deniliyor. Mevcut düzenlemede zaten yabancı personele izin var, yüzde 10’la sınırlı. Bakanlık izniyle de bu yüzde 20 olabiliyor. Şimdi madde bu sınırı kaldırıyor. Neden? Zaten turizm sektöründe çalışanlar büyük sıkıntılar yaşıyor. 3,5 milyon

insan turizm sektöründen ekmek yiyor. Şimdi maddeyle bir işletmedeki çalışanların tamamı dahi yabancı uyruklu olabilir. Bunun önünü açıyorsunuz. Bakın, burada bununla ilgili “Bu yok” diyorsunuz ama bununla ilgili de maddede olmadığına dair herhangi bir hüküm de yok.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Çalışma Bakanlığıyla ilgili mevzuat var.

ULAŞ KARASU (Sivas) – İyi de Çalışma Bakanlığı izniyle yani siz getirdiğiniz maddede bunu...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Çalışma Bakanlığıyla ilgili mevzuat var, ona atıf yapıyoruz.

ULAŞ KARASU (Sivas) – O zaman buna ne gerek var zaten? Çalışma Bakanlığının izniyle yüzde 20 çalıştırabiliyor. Şu anda da çalıştırabiliyor. Şu anda çalıştırabildiğine göre bu kanun maddesine o zaman ne gerek?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şu anda yüzde 10’muş da yüzde 20’ye çıkıyor.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Yüzde 10’dan yüzde 20’ye çıkınca yüzde 100 artmış oluyor, biliyorsunuz değil mi?

ULAŞ KARASU (Sivas) – Bakın, bu ucuz iş gücü demek. Şimdi Suriyeliler... Türkiye’de şu anda özellikle belli bölgelerde Suriyeliler, Afganlar, Özbekler, Kazaklar, Afrikalılar ciddi bir nüfusa sahipler.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Ermeniler, Ermeniler...

ULAŞ KARASU (Sivas) – Yani onları işletmeler on iki saat, on dört saat asgari ücretle çalıştırabilirler. Tesis sahibi, Türk işçiye “Sen de bu şartlarda çalışıyorsan buyur gel, yoksa güle güle.” diyecek. Yani bu maddeyle çalışma barışını tamamen ortadan kaldıracaksınız. Bu maddenin kesinlikle geri çekilmesi gerekiyor.

Yine 11’inci maddeye baktığımızda “Bakanlıkça ülke turizmine ve tanıtımına katkı sağladığı değerlendirilen ve boyları otuz dokuz metrenin üzerinde olan yabancı bayraklı ticari yatların Türk karasularında faaliyet göstermelerine ve seyrine.... Bakanlıkça izin verilebilir.” deniliyor. Kabotaj Kanunu’na aykırı fıkranın tekliften çıkarılması gerekiyor.

Madde 21’e baktığımızda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ulaş Bey’in süresine ara sıra müdahale edildiği için ilave yapıyoruz.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Başkanım, ben şimdi tamamlıyorum. Maddelerde devam edeceğiz zaten.

Tamam Başkanım, ben tamamlıyorum. Maddelerde konuşacağım diğerlerini.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Tamamladınız mı?

ULAŞ KARASU (Sivas) – Tamamladım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hasan Bey, neredesin ki acaba?

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Başkanım beni hatırladığınız için.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Rica ederiz.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Şimdi, Komisyon üyesi arkadaşlarımız çok değerli eleştirilerde bulundular, önerilerde bulundular. Kanun teklifinin geneli üzerine aslında ilave edeceğim bir şey yok ama şunu söylemek isterim: O kadar hızlı gidiyoruz ki bu 32 maddelik kanun teklifi madem bu kadar

önemli, tartışacak bir zamana ihtiyacımız var. Şimdi, kanun teklifinin geneli üzerine görüşmeler henüz bitmedi, 32 maddenin görüşmelerine geçeceğiz. 10 kişi, en az beşer dakika konuşsa bin altı yüz dakika yapıyor, yirmi altı saat yapıyor. Şimdi yirmi altı saat dayanabilecek gücünüz varsa valla biz buradayız, biz burada oturacağız, konuşacağız yirmi altı saat boyunca ama hem kanun teklifinin yeterince tartışılması açısından hem sağlıklı bir yasama faaliyetli açısından bu Komisyon bence salı gününe ertelenmeli. Zaten Meclis gündeminde sıraya girmiş kanun teklifleri var. Gene bu Komisyonda onaydan çıkmış, lisanslı bürolarla ilgili bir kanun teklifi var, önümüzdeki hafta o gelecek. Zaten ondan sonraki haftaya bu kanun teklifi gelebilir. Meclis çalışması da bugün kapatıldı; yarın da biliyorum ki AKP'li, MHP'li, CHP'li, İYİ Partili bütün arkadaşlarımızın programları var seçim bölgelerinde. Bu kadar ısrar etmeye bence gerek yok. Hem bu zaman zarfı içinde farklı görüşler olursa onu da Komisyona getirebilme olanağına sahip olmuş oluruz. Başkanım, Komisyonun kanun teklifiyle ilgili genelinin görüşmeleri bittiğinde lütfen bu Komisyonu salıya ertelemeyi konuşalım ve karar verelim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – En gencimiz en güzel teklifi yaptı Sayın Başkanım.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Eğer olmazsa biz bu maddelerdeki bütün hakkımızı kullanacağız arkadaşlar.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şöyle bir avantajımız var Hasan Bey: Yasama faaliyetine Komisyon olarak daha fazla katkı yapabilmek için aşğının, Genel Kurulun kapalı olduğı saat çok ideal oluyor yani.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Başkanım, sonuçta biz, hepimiz milletin iradesiyle buralara gelmişiz, milleti temsil ediyoruz. Meclisin kapalı olduğı zamanlarda da seçim bölgemizde yurttaşlarımızı dinliyoruz. Böyle de zaten değerlendiriyoruz yani boş bir vaktimiz yok ki. Bence bu kanun teklifini sağlıklı değerlendirebilmek için -bakın, herkes zaten çok yoruldu- maddelere geçmeyelim, salı gününe erteleyelim, bunu ciddi ciddi değerlendirelim yoksa yarın akşama zaten bitmeyecek yani. Yarın akşam bu saatlerde gene aynı şeyleri konuşuyor olacağız. Biz konuşmaktan da vazgeçmeyeceğiz. Beklersiniz arkadaşlar, vallaha beklersiniz. Beklersiniz dediğim, bekletiriz yani.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hasan Bey, peki, teşekkür ederiz

JÜLİDE SARİEROĞLU (Adana) – Siz de beklersiniz.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Sayın Başkanım, bu konularda çok anlayışlı olduğunuzu biliyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederim.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Lütfen, sağduyulu değerlendirelim. Bize değil, kendi arkadaşlarınıza da sorun. Dediğim gibi, Meclisin gündemi zaten yoğun. Bugün konuşup bugün hepsini onaylamış, bitirmiş olsak bile Meclis gündemine gelmesi ihtimali zaten yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hasan Bey, sağduyuyla sol duyu aynı şeyi düşünse o zaman zaten hayat yaşanmaz yani.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Birleştirelim Başkanım, sağduyuyla sol duyuyu birleştirelim bu akşam.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Adana) – Tamam çalışıyoruz işte, öyle karar verdik.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz, sağ olun.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hasan Bey'le, daha doğrusu, o bir yer...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Başkanım, ayrıca ben henüz kanun teklifiyle ilgili topa girmedim, altın vuruşu yapmadım daha, hakkımı saklı tutuyorum yani.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

Özgür Bey, süreniz beş dakika.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle konuşmak üzere olduğumuz kanun teklifi turizmi teşvikle ilgili. Ben Komisyonun bir üyesi olmamama rağmen, turizmle ilgili teşvikleri vereceğiz diye merak ettim ve bu Komisyona geldim ama gördüm ki ortada bir teşvik yok. Ben teşvikten ne anlıyordum? Şunu bekliyordum: Turizm sektöründe işletmeler var, küçük olanı var, büyük olanı var, çalışanlar var, bunların problemleri var. Turizm sektörü, Türkiye için çok stratejik bir sektör. Dolayısıyla onunla ilgili bir şeyleri görüşeceğiz ama gördüğüm tabloda tam tersi var. Turizmle ilgili cezalar var, cezalandırma rakamları var. Üstelik burada da adaletsizlikler var. Büyük olanı da küçük olanı da aynı sepete koyduğumuz bir mantıkla cezalar var. Para cezalarının alt ve üst sınırları, limitleri kanunda belirtilerek işletme sınıfına göre söz konusu para cezalarının uygulanması Bakanlıkça çıkartılacak bir tebliğle uygulanmalıdır, buradan bunu öneri olarak sunmak isterim.

Ben, pandemi döneminde -bütün dünya ülkelerinin yaptığı gibi- turizm teşvikinden şunu anlıyorum: Değerli arkadaşlar, doğrudan gelir transferi sağlamadığınız sürece turizm sektörünün temel problemlerini çözemezsiniz. En temel nokta doğrudan gelir transferidir. Bunu özellikle belirtmek isterim ve yine kısa çalışma ödeneğiyle ilgili uzatmanın da çok önemli olduğunu ama burada olmadığını görüyorum. Peki, bu yasada ne var? Yasa bir ihtiyaçtan doğar ama bu yasada rövanşist duygular var. Görüyorum ki aslında bu yasa Muğla, Aydın, İstanbul gibi ağırlıklı olarak iktidarın elinde olmayan büyükşehir belediyelerinin yetkilerini ve kaynaklarını kısıtlama yasası. Çok açık bir şekilde bunu söylemek isterim. Ne alaka diyebilirsiniz ama ben sadece basit bir noktadaki kelimedenden bahsedeyim. Örneğin misafirhaneler. Kamu kurum ve kuruluşlarının misafirhaneleri için istisna getiriyorsunuz ya, orada bile belediyeler demekten imtina ediyorsunuz. O yasanın içinde bile yasanızın ruhu var. Onu görüyorum ben, onu özellikle söylemek isterim. Peki, ne var burada? Kanal İstanbul sevdanız var. Diyorsunuz ki: “İç sular.” “İç sular” deyince neyi anlıyoruz? Kanal İstanbul, Salda Gölü, baraj yaptırdığınız yerler, nehirler; bunları anlıyoruz değerli arkadaşlar ve buralardaki tasarruflarınızı anlıyoruz, bunların hepsini görüyoruz. Dolayısıyla başka ne var yasa teklifinde? Vizyonunuzu ortaya koyuyor. Bakın, turizmle ilgili kullandığınız kelimeler ne? Lüks çadır. Terminolojiye bak, yasal değil. Başka ne var? Günübürlük tesis. Bakın, yedi yıldızlı otelleri konuşan Türkiye günübürlük tesisleri konuşur hâle gelmiş. Vizyonunuzun göstergesi bu kelimeler değerli arkadaşlar. Bu kelimeler hangi hukuki terminolojiye ve hangi turizm terminolojisine sığıyor? Ben neyle ilgili olduğunu merak ediyorum. Üstelik bunların yapısal sorunları ayrı, sahillerde yapacağı tahribatlar... Vesaire, vesaire demiyorum.

Başka bir nokta, herkesten alıp, belediyeden alıp Bakanlığa... Ve diyorsunuz ki: “Dinamizmi sağlayacağız.” Bakın, bir şey söyleyeyim değerli arkadaşlar: Burada nasıl dinamizmi sağlıyoruz ya? Ha bire mekanizma artırarak. Birinci izni aldın, ikinci izni aldın, on beş gün süre verdim, 20 bin ceza verdim. Böyle dinamizm mi artar? Sonra size kim dedi ki Türkiye’nin en gelişmiş organları yerel yönetimler? Bu organların turizm konusunda yeteneksiz olduğuna siz nereden karar veriyorsunuz. Bu kadar belediye, bütün bu kadar belediye personelinin; birikimi yok, bunların yeteneği yok ama şimdi sizin yeni oluşturacağınız bakanlıktaki kadroların yeteneği var, öyle mi? Yani Sayın Başkanım, siz de belediye başkanlığı yaptınız. Fatih’teki belediye personeli Fatih’teki tarihî yerleri tanımıyor ya da

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bu konudaki uzman personelleri tanımıyor, kültür daire başkanları tanımıyor ama Bakanlığın oradan buradan göndereceği personel tanıyor ve iyi denetim yapacak öyle mi ve bu bize bir dinamizm sağlayacak?

Değerli arkadaşlar, yöntem yanlış, böyle bir dinamizm olmaz. Turizmin dinamizme ihtiyacı varsa bile bu böyle olmaz. Bir şey soracağım size: Yollar üzerinde de konaklama tesisleri var turizmle ilgili. Ulaştırma Bakanlığının emrinde değil mi? Ulaştırma Bakanlığı izin veriyor mu? Ben size örnek göstereyim: Başakşehir’de niye yıktınız? 400 milyonluk yatırım yapıldı. Bahçeşehir’de, Ispartakule’de yıktınız. Niye oraları önceden denetlemediniz? Ben size başka örnekler de veririm değerli arkadaşlar. Türk dilinin gelişmesini hepimiz istiyoruz ama Yunus Emre Kültür Vakfının Okçuluk Vakfıyla ilişkileri ortaya çıktığında, sabahtan beri belirttiğiniz bu denetimlerin ve bu amacın doğru yerine getirildiğini söyleyebilir misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Özgür Bey, bir dakika ilave süre veriyorum.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Peki.

Son olarak şunu söyleyeyim: Bu taksi -ben taksi diyorum- bu yeni bir taksi modeli. Beş yıldızlı otellere 5’er araç, İstanbul’da 500 tane beş yıldızlı otel varsa 2.500 araç, Antalya’da 1.500 tane otel varsa 7.500 araç. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin elinden yetkiyi al, sen pratik olarak otellere, Bakanlığa ver ve burada kendin o yetkiyi kullan. Şimdi adalet mi bu, hak mı bu, hukuk mu bu? İstanbul’un UKOME’sinden, İstanbul’un Büyükşehirinden, Antalya’nın UKOME’sinden, Antalya’nın Büyükşehirinden siz bu işleri daha mı iyi biliyorsunuz değerli arkadaşlar?

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Cavit Bey, buyurun. Süreniz beş dakika.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Gündeme geçildiğinde, önce Anayasa’ya aykırılık iddiasında bulunulmuştu, ben de bu noktadan başlayarak devam etmek istiyorum. Şimdi, Anayasa’mıza baktığımızda, bu getirilen düzenleme görüyoruz ki birçok Anayasa maddesine aykırılık teşkil etmekte. Özellikle mülkiyet, çalışma hakkı ve 2’nci maddede yer alan hukuk devleti ilkesine açık aykırılık gözükmemekte. Bu 2’nci maddede, bilhassa yorumlamak gerekirse, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygı gösteren, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirmek olarak değerlendirilebiliriz.

Şimdi, burada genel değerlendirmeler yapıldığında şu ortaya çıktı: Bakın, bu düzenlemede getirilmeye çalışılan hükümlerle ilgili iktidara yani AKP iktidarına kesinlikle bir güven söz konusu değil. Şimdi ben buradan soruyorum: Sizin turizmle ilgili geliştirmek istediğinize dair düşünceleriniz yirmi yıldır yok muydu? Yani bu düşünceleriniz özellikle sahilde, bu bahsedilen şehirlerde, Cumhuriyet Halk Partili belediyeler buraları aldığında, Cumhuriyet Halk Partisine geçtiğinde mi aklınıza geldi? Sizin bu düzenlemeleriniz tamamen ve tamamen Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin bulunduğu yerlerde belediyelerin elinden yetkilerini almaktır, gasbetmektir.

Şimdi sırasıyla sormak istiyorum: Bakın, belediye ruhsatlı oteller var, bu otellerle ilgili ruhsatlandırma süreci ne olacak? Bunu işletme sahipleri özellikle öğrenmek istiyor yani baştan bir ruhsatlandırma işlemine geçilecek mi, yoksa kazanılmış bir hak sayılacak mı? Bakın, bu belediye

ruhsatlı otel işletmelerini Turizm Bakanlığı bütçesinde de dile getirmiştım “Siz onlara bile ayrıcalık getirdiniz, teşviklerden yararlandırmadınız.” demiştım. Şimdi teşviklerden yararlandıracağımıza, bu otelleri, belediye ruhsatlı otelleri tamamen turizm ruhsatlı hâline getirerek yeni bir sürece sokmaktasınız.

Yine, bakın, araçlarla ilgili, taşıma araçlarıyla ilgili bir konu gündeme getirilmişti ancak burada özellikle taşıma sektörünün, acente gruplarının yoğun baskısıyla bundan geri adım attınız. Şimdi ben soruyorum bu kanun teklifini hazırlayan Sayın Vekil hemşehrime ve diğer imzacı milletvekillerine: Göç yolda düzeleceğine, siz ilgili ve yetkili kurumlara, kuruluşlara, milletvekillerine, belediyelere bu konularda bir ön çalışma yapıp getirmiş olsaydınız, efendim “Varsa bir yanlışlık bunu düzeltiriz, sizin söylediklerinize göre de şekillendiririz.” diyeceğinize sektörden bilgiler alsaydınız, öneriler alsaydınız şimdi geline aşamada bazı teklifleri geri çekmek zorunda kalmazdınız.

Şimdi, bu araçlarla ilgili gelişmeyi ben olumlu sayıyorum. Evet, gerçekten de bu konuda geri adım atılmasını doğru görüyorum çünkü özellikle taşıma esnafına büyük zarar getirecek bir durumdu. Örneğin, Antalya’da dört ve beş yıldızlı otel sayısı yönüyle baktığımızda, en az 1.500 seviyelerinde otel var, çarpı 5 dediğimizde, 7.500 araç demektir değerli arkadaşlar. Şimdi buradan geri adım attınız çünkü taşımacı, servisçi ve sektör geniş bir nüfus kitlesine sahip ve haklı tepkilerine kayıtsız kalamadınız. Ama neye karşı ilgisizsiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir dakika ilave ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Başta Cumhuriyet Halk Partili belediyeler olmak üzere muhalefet belediyelerinin tepkilerine, karşı çıkmalarına kayıtsız kalıyorsunuz.

Şimdi, planlamalarla ilgili tüm yetkileri Bakanlığa almaktasınız. Hani kararlar hızlı alınacaktı, hani bürokrasiden uzaklaşılacaktı, bütün yetkiler merkezde toplanmayacaktı, ne oldu, ne değişti? Yani istediğiniz gibi kararları, planları siz merkezden Turizm Bakanlığı çerçevesinde daha mı kolay geçireceğinize inanıyorsunuz? İşte bütün temel esas burada yatmakta. Siz bugün gerçekleştiremediğiniz bazı planları, projeleri örneğin bunlardan bir tanesi de Manavgat’ta Ulualan bölgesinde yer alan 1.700 dönümlük bir alandaki proje hayalleriniz. İşte benzeri yerlerde hayallerinizi gerçekleştirebilme adına hukuka aykırı şekilde bu yetkileri Turizm Bakanlığına almaktasınız, bundan geri dönün, bu bir yanlışlıktır, demokrasiye aykırılıktır, Türk milletinin özgür iradesiyle görevlendirdiği muhalefet belediyelerinin yetkilerinin elinden alınmasıdır diyorum. Sizi bu noktada turizme teşvik ve destek değil, yapacak olduğunuz ve hatta uyguladığınız birçok uygulamanın da turizme zarar verdiğini buradan bir kez daha ifade ediyorum.

Beni dinleyenlere de teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Hocam yani size süre...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – ...koyma cesaretini göstermek istemezdim Hocamız olarak bir hukukçu olarak mecburen eşitlik gereği...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bu ön konuşmanız süreye dâhil değil, değil mi?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Değil Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Peki, şimdi biraz önce anayasal açıdan konuya baktık. Aslında bu yasanın sacayağı Anayasa’nın yanında ikinci ayağı yasa etki analizi, üçüncü ayağı da ÇED, bu yasanın ÇED’i. Şimdi, bu yasanın neden üç açıdan ele alınması gerekiyor? Çünkü birinci olarak bu yasanın adı mütevazı olmakla birlikte Turizmi Teşvik Kanunu, aslında bu bir Türkiye yasası. Zira bu yasa 5 kanunda 30 maddeyle değişiklik yapıyor ve bu 5 kanun, 5 yasa aslında yine 27’nci Yasama Döneminde sadece 5 ayrı komisyonda görüşülmüş yani 5 ayrı komisyonda yapılan değişiklikler bu yasayla yeniden görüşülüyor ve bu 5 ayrı kanunda birinde 1 kez, diğerinde 2 kez, bir başkasında 6 kez ve bir başkasında 2 kez ve 5 ayrı komisyonun görev alanına giren bir yasa yani bu yasa Türkiye yasası.

Tabii, Sayın Bakan Yardımcısı zor durumda burada, ben onun yerinde olmak istemezdim çünkü sadece onun yerine Bakanın burada bulunması gereği bir yana esasen en azından 3 bakanın daha burada olması gerekirdi. Orman Bakanı, Çevre ve Şehircilik Bakanı ve üçüncü bakano, dördüncü bakanı, siz söyleyin. Şimdi, gerçekten hani bu açıdan bakıldığı zaman bu yasanın etki analizi mutlaka yapılmalıydı. Biz Meclisi sadece Büyük Millet Meclisi nitelemekle yetinmeyiz, yüce Meclis deriz, Gazi Meclis deriz ama hiç de böyle bir Türkiye yasasına yaraşır bir yasama süreci söz konusu değil çünkü etki analizi yok. Ne olacak bunun Türkiye genelinde etkisi turizme, çevreye, doğaya, tarihsel değerlere? Üçüncüsü, çevresel etki analizi. Bu yasa herhâlde karşılaştırmalı çevre hukukunda bir etki analizi söz konusu olacaksa yasal etki analizi herhâlde bu yasanın bir çevresel etki değerlendirmesi olmalıydı.

Şimdi, bu bakımdan Sayın Komisyon Başkanı dedi ki: “Anayasa tartışılır.” Sadece bir cümleyle değineceğim. Sayın Başkan, yasa, Anayasa’nın sözüne ve ruhuna uygun olmalı. Ruhuna uygun olan tartışılabilir. Mesela, 43’üncü madde bana göre doğaya eşit giriş hakkını ihlal ediyor veyahut da 63’üncü madde devletin kültürel, doğal, tarihsel varlıkları koruma yükümlülüğünü ve bunun karşılığı olan yurttaşların haklarını zedeliyor, bunları tartışabiliriz ama sizlere okuduğum Anayasa madde 169/3 o kadar açık, o kadar açık ki bunu anlamak için ne hukukçu olmak gerekir, ne de milletvekili, sadece okuma yazma bilmek yeterli. Dolayısıyla, hani, iyi ki Anayasa’mızda gerçekten bu şekilde, çok koruyucu maddeler var ama biz onun doğrudan muhatabı olduğumuz hâlde ne yazık ki ciddiye almıyoruz.

İkinci olarak, evet, benim branşım Anayasa, onu çok iyi öngörebilirim ama yapabileceğimiz şey herhâlde muhalefet şerhine bunları dercetmek olacaktır ama yasanın etki analizinin olması için -Sayın Nuhoğlu’nun söylediği gibi, biraz önce Baltacı’nın ve diğer konuşmacıların söylediği gibi- bunun en azından bekletilip, serinletilip alt komisyon kurulması ve bunun bir etki analizinin yapılması ve aynı zamanda çevresel etki değerlendirmesinin, yasal çevresel etki değerlendirmesinin yapılması ve bu 3’ü çok önemlidir. Bunlar mutlaka, eğer bizim önerilerimiz şu ya da bu biçimde dikkate alınmazsa kayda geçmelidir ve bunlar işlenmelidir.

Şimdi, bu çerçevede söyleyebileceğim birkaç husus, bu üçlü çerçevesinde, diğer konuşmacılar, bakanların ötesinde paydaşları çok tartışılar, kimlerin katılması gerektiğini dile getirdiler. Mesela, yerel yönetimler... Bana gelen dosyalar yerel yönetimlerden geldi ama ben birkaç saat önce iletilen dosyanın yasa kısmını sadece okuyabilmiş değilim. Mesela, yasanın etki analizi gerekçelerde yok. Koca Türkiye Büyük Millet Meclisi böyle bir Türkiye yasası yapıyor ama yok.

Şimdi, neyi tartışabiliriz, biraz önce değindi Sayın Behiç Bey, Vali Bey ama şu anda yok, çok önemli Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı (AYYÖŞ) Şimdi neden önemli bu? Biz, hani, özerklik deyince hemen ürküyoruz ama bir örnek olarak belirtiyorum: Özerk yerel yönetim kavramı madde 3 “Yerel makamların, kanunlarla belirlenen sınırlar çerçevesinde, kamu işlerinin önemli bir bölümünü kendi sorumlulukları altında ve yerel nüfusun çıkarları doğrultusunda düzenleme ve yönetme hakkı ve imkânı anlamını taşır.” Çok açık ve bunun siyasal niteliği yok. Özellikle Türkiye, büyükşehir

belediyelerini kurduktan sonra bu şartı, Avrupa Yerel Yönetimler Şartını, bir tür Anayasa madde 127’den sonra, yerel yönetimlerin anayasası olarak kabul etmeliydi ve bu çerçevede yerel yönetimlerin geliştirilmesi ancak mümkün olabilirdi. İşte, bu çerçevede yine Behiç Bey’in değindiği ikincilik ilkesi çok önemli. İkincilik ilkesi zaten bizim alanımızda geçerli. Nedir bu? Örneğin, Adana, Hatay, Antalya, Mersin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun, tamamlayın.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – ...her biri kendi bölgesini koruyor fakat bu 4 veya 5 bölgenin kendi başlarına üstesinden gelemeyecekleri büyük yetkilerin Ankara tarafından yerine getirilmesi ikincilik ilkesi olarak ama doğa ve çevre alanında, turizm alanında, vadilerin korunması, ormanların korunması alanında esasen birincil yetki bu bölgelerindir yani bu bölgelerde yaşayan insanlarındır.

Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman tabii ki yerel yönetimlerden merkezî yönetimlere geçiş, kayma; merkezî yönetimden de tek kişiye doğru kayma, aslında bunu bizim eleştirmemiz sizin çok savunduğunuz Cumhurbaşkanlığı Hükûmet sistemini meşrulaştırıcı bir sürece girmemiz anlamına geliyor. Sizin ise bu tür yasal düzenlemeleri yapmanız çok savunduğunuz sistemi çökertme sürecini ifade ediyor. Çünkü bir kişiye ne kadar çok görev ve yetki yüklerseniz, sorumlu olmayan kişiye, o sistem eninde sonunda çökmeye mahkûm bir sistemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bu bakımdan bunu bir tür en azından uyarı veya hatırlatma olarak belirtiyorum.

Şimdi, sonuç olarak, Sayın Başkan, Anayasa’ya aykırılığı reddettiniz, oyla reddettiniz fakat ben şunu beklerdim arkadaşlardan, teklif sahibinden: Ben “Bu, Anayasa madde 169’a aykırıdır.” derken, onu açıklarken sizlerin de “Hayır.” diyenlerin neden uygun olduğunu belirtmelerini beklerdim ama bu olmadı; bakın, yani biz Türkiye yasasını konuşuyoruz ama bu olmadı, hiçbir madde açısından bu olmadı. Bazılarını tartışabiliriz, işte “Şu kadar personelin Kültür ve Turizm Bakanlığına geçirilmesi Anayasa madde 70’e aykırıdır.” derim, bunu tartışabiliriz, “128’e aykırıdır.” derim, bunu tartışabiliriz fakat tartışılmayacak hususlarda “Neden aykırı değildir?” bu konuda hiçbir açıklama yapmadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Son, Sevgili Başkan, son cümlemi söyleyeyim izninizle.

Şimdi, bu alan, bu yaptığımız düzenleme kültürel, doğal ve tarihsel yapıya dokunan alanlardır. Kültürel, doğal ve tarihsel yapılar, otantisitesi yani kendi hakiki kimliği korunduğu sürece değer ifade eder. O nedenle bunlar bütünlük bir biçimde ele alınmalıdır. Sürdürülebilir turizm diyoruz ama esasen sürdürülebilir turizmin anlamı, sürdürülebilir gelişme ve bu 3 alanın, kentsel, kırsal ve kültürel çevrenin birlikte düşünüldüğü bir bağlamda söz konusu olabilir. Yoksa kendi başına sürdürülebilir turizm sadece on yıl, yirmi yıl sürebilir ama bizim ihtiyacımız olan, sürdürülebilir gelişme ve sürdürülebilir ülkedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Üzgünüm; bir, Anayasa’ya uygunluk; iki, yasanın etki analizi; üç, çevresel etki değerlendirmesi yoktur. Arkadaşların önerdiği gibi Sayın Başkan, eğer bir alt komisyon oluşturulursa bunların tamamlanması mümkün olabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hocam, teşekkür ederim.

Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlar, elimizdeki teklifin yok saydıklarının yani turizm emekçilerinin gözünden turizm sektörünün bir tablosunu sizlere çizmeye çalışacağım.

Turizm işletmeleri açılmamak üzere kapanıyor arkadaşlar. İstihdam deposu turizm sektörü yoksulluk ve işsizlikle boğuşuyor. Turizm sektöründe kayıt dışı istihdam artıyor. Turizm emekçileri açlığa mahkûm ediliyor. Kısa çalışma ödeneği dün sonlandırıldı, işsizlik sigortası da tencereyi kaynatmaya yetmiyor. Askıya çıkarılan işçiler ödeneklerden yararlanamıyor, hak kaybına uğruyor. Ancak coronavirus pandemisi nedeniyle darbe yiyen turizm sektörünün yükünü omuzlarında taşıyan emekçiler için hiçbir düzenleme maalesef bu teklifte yok.

Değerli arkadaşlar, turizm işçileri faturalarını, kiralarnı nasıl ödeyecek, eve nasıl ekmek götürecektir; bunların cevabı yok bu teklifte. Bu insanlar taş mı yiyecek? Seçim bölgem Muğla’da turizm işçilerinden zaten bizzat görüyoruz, çaresiz kaldı bu insanlar. Bir turizm işçisi –basına da yansıdı- “Biz markete bile gidemiyorken havuz medyasından bir gazete manşetinde ‘Markete tok gidin, çocuklarınızı da yanınızda götürmeyin.’ denilerek bizimle dalga geçiliyor.” diye feryat ediyor. Bu feryadı duyan bir teklif değil maalesef elimizdeki. Sonuçta, bacasız sanayinin turizm emekçileri sahipsiz kaldı arkadaşlar. Kamunun sorumluluğu bu mudur, bunu öncelikli olarak bu düzenlemeyi yapan iktidar yetkililerine sormak isterim.

Türkiye’de 2,5 milyon kişi turizmden ekmek yiyor. Dolaylı istihdam da dikkate alındığında 16 milyon kişi bu sektörden besleniyor, ülkemiz 2019 yılında turizmden 35 milyar dolar gelir elde etti ama bu ekonomik büyüklüğü yaratanlar bugün sahipsizler. Turizm sektöründe çalışanlar başta kayıt dışılık, güvencesizlik ve örgütsüzlüğün yarattığı sorunlarla boğuşuyor. Mevsimlik çalışan göçmen işçilerin çoğu bekâr odalarında ya da çalıştıkları tesislerin yakınındaki barakalarda kalıyorlar, bu işçilerin barınma sorunu virüs riskiyle daha da kötüleşmektedir. Küresel salgının etkisiyle turizm işletmelerinin kapanması turizm işçilerinin işsiz kalmasına, askıda işçilikteki haksızlık da iş sözleşmesi askıda olan işçilerin geleceklerinin belirsizleşmesine, yasal desteklerden yararlanamamasına yol açmaktadır. Sektördeki açık işletmelerde çalışanlar ücretsiz izne zorlanmakta, iş sözleşmesi askıda olan çalışanlar ise işe davet edilmemektedirler. İş sözleşmelerinin kod 29 bahanesiyle tazminatsız feshi gündeme gelmekte ve maalesef de yaşanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, turizm işçileri için acilen şu önlemler alınmalıdır: Covid-19 nedeniyle salgının etkili olduğu sürece kod 29 dâhil işten çıkarılmalar yasaklanmalıdır. Turizm işçilerine özel desteklemeler yapılmalıdır. Pandemi nedeniyle ücretli hastalık izinleri, izin süreleri ve hastalığa dayalı fesih süreleri uzatılmalıdır. Turizm sektöründe sezonluk çalışan emekliler, işsizlik sigortası ve kısa çalışma ödeneği gibi ödeneklerden şartları yerine getiremedikleri için yararlanamıyorlar, bu ödenekler bütün işçilere şartsız olarak verilmelidir. Kayıt dışı istihdamı azaltmaya yönelik politikalar uygulanmalı ve hayati bir konu, sağlıklı bir turizm sezonu için turizm emekçileri acilen açılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - İstihdamı teşvik eden politikalara öncelik verilmeli, mesleki eğitim politikaları uygulanmalı, Covid-19 küresel salgınının yarattığı şartlar Ekonomik Ve Sosyal Konseyin acilen toplanmasını zaruri kılmıştır; Konsey, pandeminin çalışma hayatında yarattığı yıkımı taraflarla birlikte ele almalıdır. Konseyin toplantısı düzenli olarak da sürdürülmelidir.

Son olarak, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 114'üncü maddesi gereğince, hükûmet ile işveren, kamu görevlileri ve işçi sendikaları konfederasyonu arasında etkin danışmayı sağlamak üzere kurulan üçlü danışma kurulu da acilen toplanmalıdır. Bunu yerine getirmek iktidarın lütfu değil, görevidir.

Maddelere geçince orada da söz almak isterim Sevgili Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmeleri tamamladık.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum:

TURİZMİ TEŞVİK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE I- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d), (g) ve (i) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri: Turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan veya doğal, tarihi ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı, korunması ve geliştirilmesinde kamu yararı bulunan yörelerde, koruma kullanma dengesi gözetilerek sektörel kalkınmanın sağlanması ve turizm sektörünün plânlı ve kontrollü gelişiminin sağlanması amacıyla yeri, mevki ve sınırları Cumhurbaşkanlığı kararıyla tespit ve ilân edilen alanları,”

“d) Turizm Merkezleri: Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri dışında kalmakla birlikte, bu bölgelerin niteliğini taşıyan, turizm hareketleri ve faaliyetleri açısından öncelikle geliştirilmesinde kamu yararı bulunan orman vasıflı olanlar dâhil Hazine taşınmazları ile tescilli mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde yeri, mevki ve sınırları Cumhurbaşkanlığı kararıyla tespit ve ilân edilen alanları,”

“g) Turizm İşletmesi Belgesi: Basit konaklama tesisleri hariç olmak üzere, turizm sektöründe faaliyet gösteren turizm işletmelerine Bakanlıkça verilen belgeyi,”

“i) Deniz turizmi araçları: Deniz ve iç sularda gezi, spor ve eğlence amaçlı olarak turizm faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere ait özel yatları ve ticari faaliyetine esas olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından düzenlenmiş belgeleri haiz ticarî yatları, kruvaziyer gemileri, günübirlik gezi teknelerini, dalabilir deniz araçlarını ve diğer deniz turizmi araçlarını,”

“n) Basit konaklama turizm işletmesi belgesi: Geçici 12 nci madde kapsamında verilen belgeyi,

o)Belge sahibi: Adına turizm belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişileri,

p)Turizm belgesi: Turizm yatırımı belgesi, turizm işletmesi belgesi ve basit konaklama turizm işletmesi belgesini,”

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bizim itirazlarımız var, önerilerimiz var.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Onları okutacağız.

Evet, madde üzerinde bir önerge var, önergeyi okutup işleme alacağız.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Pardon, bizim önergelerimiz dağıtılmadı. Arkadaşlar, lütfen... Daha Bismillah, yirmi saat buradayız.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – 32 madde var, hepsinde konuşacağız birer saat.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Her teklifle ilgili bir arkadaşımıza beş dakika söz vereceğiz arkadaşlar, bunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Başkanım, bir saniye ama öyle bir oylama yok. Hayır, öyle bir yöntem yok.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Öyle olmaz ama usule aykırıdır, burada oylama olmaz Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Olur, olur.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – İç Tüzük’ü mü değiştiriyoruz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bu konu Komisyonun takdirinde. Komisyon üyelerimizin dışındakiler...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Olur mu canım? Her maddede konuşma hakkım var, konuşacağım ben.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Başkanım, böyle bir yöntem asla yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, Meclis Genel Kurulunda nasıl uygulama?

CAVİT ARI (Antalya) – Her maddede bütün üyelerin konuşma hakkı vardır Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Komisyonunda oylamayla süre sınırlandırılabilir, konuşma sınırlandırılabilir ve müzakerenin yeterli olduğuna karar verilebilir.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kesinlikle bu doğru değil.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın milletvekilleri, hani konuşacaktık?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkanım, böyle bir yöntem doğru değil.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Dağıtıldı mı arkadaşlar?

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, biz şimdi hepimiz kalkıp burayı terk etsek kendi başınıza ne yapacaksınız?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ağabey önergeleri görüşüyoruz, ne var ki?

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Neyi görüşüyoruz? Önergeler...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani hakkın suistimalini kimse kabul etmez.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – İzin vermiyorsunuz ki...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hakkın kullanılmasıdır, hakkın ne suistimali?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – İç Tüzük’e göre her konuşmacı her maddeyle ilgili söz alıp konuşabilir.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Komisyonun takdirinde.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Komisyon toplantısına katılan milletvekillerine de söz vermek zorundasınız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, Komisyonun takdirinde, söz verdik herkese.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ya, nasıl Komisyonun takdirinde?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Her isteyene söz verdik.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Takdir, İç Tüzük’ün üzerinde olabilir mi Sayın Başkanım? Yapmayın!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hangi maddesinde yazıyor ağabey “istediği kadar kişiye söz verir” diye?

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Başkanım, o zaman Komisyonu niye topluyorsunuz ki? Getirin kararı, oylayın götürün.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, okutuyoruz ve imza sahiplerinden birinin konuşmasını istiyoruz.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Her imza sahibi konuşur Başkanım.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Lütfen, yapmayın böyle bir şey, eksik yaparsınız.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, buyurun.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/3517 esas numaralı Kanun Teklifi’nin 1. Maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Gerekçeyi okutalım lütfen.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

2634/Md. 3/d’de halihazırda tanımlı olan “Turizm Merkezi” tanımına “...orman vasıflı olanlar dahil Hazine taşınmazları ile tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler...” ilavesi yapılmıştır.

Teklifte “Turizm Merkezi” tanımına orman vasıflı alanların doğrudan ve koşulsuz olarak eklenmesi ile birlikte orman vasıflı alanlarda “Turizm Merkezi” ilanı kolaylaştırılmış olacaktır.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurunuz Gökân Bey.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Şimdi, Başkanım, önce usulle ilgili bir tartışma açmamız gerekiyor. Sizin Komisyon Başkanı olarak burada önerge sahibi olan milletvekillerinin söz hakkını kısıtlama hakkınız yok. Ne Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ne de Komisyon Çalışma Yönetmeliği size bu hakkı vermiyor. Burada sayısal duruma dayanarak istediğinizi yapamazsınız. Yani böyle bir hakkınız yok, bunu şiddetle reddediyorum. Bugüne kadar getirmiş olduğumuz bir anlayış içinde yürüttüğümüz bu çalışmayla ilgili sizden beklenen tavır şu olmalıydı: Önümüzdeki hafta güvenlik soruşturmalarıyla ilgili yasa teklifi var görüşülecek, LİHKAB’larla ilgili yasa teklifi var görüşülecek. Bu yasanın ivediliği yok. Önümüzdeki hafta Türkiye Büyük Millet Meclisinde çok rahatlıkla görüşülecek olan bir yasa teklifini... Şu saate kadar bizi burada çalıştırıyorsunuz, itiraz yok, yirmi dört saat de çalışabiliriz, hiçbir çekincemiz yok. Hatta Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz bu yasanın bütün maddelerinin sabaha kadar konuşulması konusunda da ilke kararımız var. O nedenle öncelikli olarak her yasa maddesiyle ilgili verdiğimiz değişiklik önergesinde imza sahibi bütün milletvekillerimizle birlikte burada bulunan sayın milletvekillerimizin konuşma hakkının esas alınmasını talep ediyorum.

Diğer taraftan, bu yasa zaten, dediğimiz gibi, Turizm Teşvik Yasası değil, bu bir turizm cezalandırma yasası. O nedenle yasanın 1'inci maddesinde getirilen tanımlarda, bizim de teklifimiz o yöndedir “devletin hükmü ve tasarrufu altındaki yerlerin...” ilavesi yapıyorsunuz, burada orman vasıflı alanlar kapsamın içine giriyor. Daha önce tarihi ve kültürel tanımının yanına doğal alanları getiriyorsunuz, bununla da orman vasıflı alanları teklife ilave ediyorsunuz. Ormanları korumayla ilgili biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak 83 milyon insanımıza verdiğimiz sözün gereği olarak bu maddenin, 1'inci maddenin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz. Böylelikle de hem Anayasa'nın ilgili maddesine göre ormanları korumak, orman alanları içinde herhangi bir yapı yapılmasına izin vermemek, bu alanla ilgili siyasi propaganda bile yapmayı yasaklayan Anayasa hükmünün olduğu bir yerde burada tanım genişletilerek turizm teşvik bölgeleri ya da turizm merkezleri adı altında orman alanlarının sürece katılmasının yanlış olduğunu düşünüyoruz.

Yine, burada 1'inci maddede getirilen deniz turizm araçlarıyla birlikte haliçlerde, iç denizlerdeki turizm faaliyetleriyle ilgili de yasanın öngördüğü deniz turizmi işletmesiyle ilgili yetkilerde de Bakanlık yetkili kılmaya çalışıyorsunuz. Ya, bu Katar sevdanız, Haliçport Tamince'nin Katar'a devrettiği yere imtiyaz tanımak Turizm Bakanlığının görevi mi ya? Ya, nedir bu Katar sevdası yani? Bu yasanın içindeki deniz turizmiyle kastedilen Haliçport'ta yapılmış olan Taşkızak Tersanesi, Haliç Tersanesi, yapılmış olan İstanbul'a ihanet eden turizm yatırım projesine deniz ulaşımıyla ilgili yeni bir düzenleme getirmeye çalışıyorsunuz. Burada niye Turizm Bakanlığı yetkiyi almaya çalışıyor? Niçin Turizm Bakanlığı deniz turizmine de, deniz taşımacılığına da girmek istiyor? Eğer böyle bir niyetiniz varsa o zaman onu açık açık koymak gerekir. Yani Haliçport'u, Galataport'u, Zeyport gibi birtakım dev, yerli ya da yabancı sermaye tarafından yapılmış olan turizm yatırımlarıyla ilgili gerekli ihtiyaç listelerini birileri Komisyona ya da bir yerlere iletiyor, o da bizim karşımıza, teklif metninin içine sıkıştırılmış ara maddeler olarak mı geçiyor? Bunu kesinlikle kabul etmemiz mümkün değildir.

Yine, burada yeni tanımlar getiriliyor: Basit konaklama, turizm işletme belgesi, turizm belgesi, turizm merkezleri, belediye belgeli turizm işletmeleri, Turizm Bakanlığı... Bütün bunlara bakıldığında, merkeziyetçi, bürokratik devlet yapılanmasının giderek kılcal damarlara kadar işlediği bir anlayışın yansımaları görüyoruz yani bu kavramları ve 1'inci maddede açıklanan bu terimlerin ileriki maddelerde ne amaçla konduğunu da çok açık biçimiyle görüyoruz.

O nedenle ben tekrar, görüşülmekte olan yasa teklifinin 1'inci maddesinin tümüyle kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Teşekkür ederim.

Bakan Yardımcımız, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, saygıdeğer vekillerim; saygılar sunuyorum.

Tabii, yasa maddeleriyle ilgili olarak duruma baktığımızda, burada ileri sürülen düşüncelerle bağdaştırmada açıkçası ben bir anlam kuramıyorum.

Birincisi, “Turizm merkezleriyle ilgili tanım olarak buraya orman alanlarıyla ilgili alan ekleniyor.” deniyor. Bugün Türkiye’de 100’ün üzerinde turizm merkezi, bir o kadar da kültür turizm merkezi var. Bu alanlarımızın neredeyse tamamında orman alanları var. Burada orman alanı eklenmiş bir durum filan yok. Burada aynı anlam ve aynı ifadeyle iki tane ayrı statü bulunmakta 1983’ten günümüze gelen yasada: Bir tanesi kültür turizm koruma gelişim bölgesi, bir tanesi turizm merkezi. Daha önceki yıllarda farklı statüler de vardı ama içerikler hep aynıydı. İçeriğinde en küçük bir değişiklik yapılmadan biz kültür turizm koruma gelişim bölgesi olarak koruma ve kullanmayı da bir arada dengeli tutmak kaydıyla

esas olan bir statü getiriyoruz. Turizm merkezleriyle ilgili olarak da bir alanda bir turizm yatırımı veya turizmle ilgili bir gelişim varsa sadece kamu alanlarını bu anlamda geliştirebilmek mümkün olduğu için bu alanları biz kısıtlıyoruz. Yani kültür, turizm, koruma gelişim bölgeleri her yerde mülkiyet kıstasına bakılmadan yine devam edecek, turizm merkezinde de sadece kamu alanı varsa turizm yatırımını geliştirebilmemiz için, zaten özel alanlarda turizm merkezi olup olmamasına bağlı olmaksızın turizm yatırımı yapılacağı için zaten şu andaki kültür, turizm, koruma gelişim bölgelerimiz ve turizm merkezlerimizin zaten orman alanları var. Zaten bu orman alanları tahsis ediliyor. Sayın Hüseyin Vekilim biliyor, Türkiye’de 60 küsur tane bizim Bakanlıktan, bir o kadar da Orman Bakanlığından yapılmış turizm merkezlerinde bu anlamda yapılmış tahsisler var. Biz bu kanunla bu iki ayrı statüyü daha birbirinden ayrı hâle getiriyoruz. Diğer taraftan, deniz turizmi araçları, Haliç Port’la bunun nasıl bir alakası kuruldu, bilmiyorum. Oranın nasıl bir statüsü var, ticari durumu nedir, bilmiyorum. Bizim burada getirdiğimiz turizm amaçlı deniz turizm tesisleri ve deniz araçları var. Bunlara belge verme imkânı getiriyoruz, Bakanlığımızdan belgelensin. Bunun mülkiyetle, tahsisle uzaktan yakından ilgisi yok. Şimdi Sağlık Bakanlığı bir hastaneye bir belge verdiği zaman o Bakanlığın bir malı olmuyor, biz de turizm tesislerini ister denizde olsun ister karada olsun turizmle ilgili bir faaliyet yapıyorsa bunların politikalarını biz bakanlık olarak belirleyelim, hedeflerimize bu yönden gitmek adına belgeyle ilgili kriterleri biz koyalım ve bizden belge alsın diyoruz. Bir, bunun iç göllerle ilgili olarak da tabii daha önce olmadığı için bir yanlış anlaşılmaya da sebebiyet vermemek adına bugün Türkiye’nin belirli bölgelerinde –Vekilim bilir- Dalyan’da, bugün Urfa Halfeti’de, Dicle Nehri’nde, Fırat Nehri’nde çok önemli büyük turizm tesisleri oluşuyor, orada da turizm hareketliliği oluyor. Bizim Bakanlık olarak yıllardan beri en büyük hayalimiz, turizmin Anadolu’nun tüm bölgelerine yayılması ve on iki ay turizm yapılması. Bu anlamda burada turizm araçları var ise keyfekeder iş yapmasın, bizden belge alsın, belli kriterleri olsun. Bunun mülkiyetle, bu araçlara sahip olmakla, Ulaştırma Bakanlığı veya ilgili kurumla yetkisiyle ilgili bir husus yok. Biz ilave olarak bir şart daha “Bunlar turizmle uğraşıyorsa bizden de belge alsın.” diyoruz. Dolayısıyla, bizim ne amaç olarak ne kanundaki bir metin olarak ne ormanlara ne belediyelerimizin herhangi bir yetkisiyle ilgili bir işimiz, bir ilgimiz, bir şeyimiz yok. Biz, turizm ister belediyenin görev alanında olsun ister başka bir kurumun görev alanında olsun turizmle ilgili bir iş veya bir durum varsa ilave olarak bizden de belge alsın istiyoruz, bu kadar.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) - Neyi değiştireceksiniz mevcut durumda o belgeyi vererek? Sadece belge mi vermiş olacaksınız?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Kriterler getiriyoruz. Turizm adına kriterler getiriyoruz. Ya, Sayın Vekilim saatlerdir diyorsunuz ki turizmde şu şu kriterler getirilsin, nitelikler getirilsin, bir husus getirdiğimizde...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Anladım, neyi değiştireceksiniz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Neyi değiştireceğiz? Ben turizmle ilgili kriterler koyacağım ki Türkiye’nin turizm potansiyeli...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ya, sadece belge alacak sizden, başka neyi değiştireceksiniz? Bir şey mi değişiyor?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Hayır, o zaman hiçbir hastane Türkiye’de Sağlık Bakanlığından belge almasın bu bu anlama gelir. Bu nedir?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Büyükşehir yasalarını değiştirin, özel idareler yasasını değiştirin o zaman, öyle getirin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Ya, ben belediyeyle, özel idareyle ilgili herhangi bir yetki almıyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ama onlara verilmiş yetki.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Ben ondan bir yetki almıyorum. İş yeri açma, çalışma...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Kimden alıyorsunuz bu yetkiyi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Hayır Sayın Vekilim, yanlış anlaşılma var, anlatıyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hayır, niçin belge verecek? Turizm Bakanı niçin belge verecek? Harç mı alacaksınız? Belge parası mı alacaksınız? Bir değişiklik mi getiriyor? Niye belge veriyorsunuz o zaman?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Hayır Sayın Vekilim, ilgisi yok belediyelerin...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – O zaman büyükşehir dışındaki alanlarda bu yetkiyi verelim deyip 51 ilde yetkiyi siz verin. Büyükşehirin kendi yetkisini niye alıyorsunuz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Hayır biz hiç ya... O belediyelerin burada iş yeri çalışma ruhsatı ve ruhsatla ilgili diğer yetkileri var, onların hiçbirine dokunmuyoruz, onlar olduğu gibi devam edecek, onlara hiç dokunmuyoruz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bir değişiklik mi getiriyor?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Ya, serbestti biz mecburi hâle getiriyoruz.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yol belgesi almadan ne denizde ne karada...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Güzergâh belgesi zaten onlara veriliyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Yol belgesi zaten turizm amaçlı deniz turizm araçlarında öyle bir şart yok. Turizm amaçlı deniz turizm araçlarında ve yat limanı gibi turizm amaçlı tesislerden biz bunu zorunlu kılıyoruz. Yoksa diğer hepsinde mecburi kılmıyoruz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – İç sular var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – İç sular da az önce ifade ettiğim gibi Sayın Vekilim, bugün Dicle Nehri üzerinde, Halfeti’de turizm çok hızla geliyor, ben oradaki turizm amaçlı faaliyette bulunan...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Bakan Yardımcım, o kadar basit anlattınız ki, sanki sadece belge vereceksiniz -bu iş- başka hiçbir şeye dokunulmayacak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Öyle tabii. Basit anlatmıyorum tamamen olduğu gibi, açık, şeffaf, net bir şekilde anlatıyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Niye veriyorsunuz ki belgeyi? Ya, niye veriyorsunuz? Ne değişecek? Turizmi geliştirecek ne var burada o zaman bana onu söyler misiniz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim, ben anlatıyorum işte onu...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bir katkısı yok ki sadece belge veriyorsunuz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Ben orada kriterler koyuyorum turizmle ilgili. Ya, kriterler koyuyorum ben orada bir sürü işte...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey’in ifadesinden sonra sizin konuşmanız kayda geçti.

Teşekkür ederim.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, biz daha 1’inci maddede söz alacağız.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, söz talebimiz var.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, biz söz alacağız.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, böyle bir şey olur mu? Söz talebimiz var.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Söz talebi var, nasıl oylamaya geçersiniz?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – 1’inci maddede söz talebimiz var bizim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

(Kürsü önünde toplanmalar)

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, 1’inci maddede söz talebimiz var, oylayamazsınız.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, öyle saçmalık mı olur!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK - Kabul edenler...

CAVİT ARI (Antalya) – Nasıl bir toplantı yönetiyorsunuz?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Etmeyenler...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Söz talebimiz var bizim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kabul edilmiştir.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, böyle bir şey olmaz ya.

CAVİT ARI (Antalya) – Söz talebimiz var.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, bir saniye...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, ben böyle bir Komisyon toplantısında kalamam.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Komisyon....

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Böyle olmaz, böyle.

CAVİT ARI (Antalya) – Mübarek olsun size.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Olmaz bu.

CAVİT ARI (Antalya) – Böyle bir toplantı olmaz Sayın Başkan.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir dakika...

Komisyon kendi gündemine hâkimdir arkadaşlar.

CAVİT ARI (Antalya) – Çıkalım ağabey.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Komisyon kendi kararını alır.

CAVİT ARI (Antalya) – Böyle saçmalık olmaz ya, her maddede konuşma hakkımız var bizim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teklif veren grubun konuşmasını sağlıyoruz.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Başkanım, şöyle...

CAVİT ARI (Antalya) – Böyle şey olmaz, her üyenin konuşma hakkı var.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Konuşmak isteyen üyelerin tamamının konuşmasını engelleyecek bir şey yapamazsınız.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Kendi kendinize oynayın.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, şöyle...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bizim yerimize grupta 1 kişi imza atamıyor; bakın, herkes kendi imzasını kendi atıyor. O zaman, 1 kişi imza atsın, kapatalım burayı.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altındayız, milletin temsilcileriyiz; olamaz böyle bir şey.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hayrettin Ağabey...

CAVİT ARI (Antalya) – Öyle şey olmaz Başkanım, ilk defa Komisyona girmiyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ama dinlemiyorsunuz ki, hukuki tartışma açıyorum.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Olamaz böyle bir şey.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, bir kere, siz Komisyon üyesi değilsiniz, önce kendi arkadaşlarımızla bir konuşalım, önce kendi sözcünüzle bir konuşalım.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Milletvekiliyim ben milletvekili, hakkım var konuşmak için.

CAVİT ARI (Antalya) – İlk defa Komisyona gelmiyoruz Sayın Başkanım, her maddede konuşma hakkımız var.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, buyurun Hasan Bey.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, Komisyon üyeleri her maddede konuşmak istiyor. Bu, 1 kişiyle oluyorsa biz niye imza atıyoruz oraya o zaman?

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Sayın Başkanım, bir söz verir misiniz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Genel Kurulda da 1 kişi konur teklif adına.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Geneli olabilir, geneli ayrıydı ya. 1 kişi imza atsın, gidin o zaman.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Çoğunluğunuz var Sayın Başkan...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir saniye...

Hasan Bey'e söz veriyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hepiniz oy veriyorsunuz, 1 kişi oy versin o zaman.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hayır, ne aceleniz var ya? Kim talimat veriyor, Meclisin üzerinde irade mi var?

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Türkiye'deki kamuoyundan mı korkuyorsunuz?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ben de söz istiyorum.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Arkadaşlar, bir saniye...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hasan Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Şimdi, Başkanım, dün Meclis Genel Kurulunda yaşamış olduğumuz bir durum var ortada, aynısını burada da yaşıyoruz.

Şimdi, Komisyona gelen her kanunla ilgili, kanunun ilk imza sahibi milletvekili gerekçeyi şöyle açıklıyor -üç yıldır böyle bir açıklama var- diyor ki: “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine uyum sağlamak için getirilen yasa teklifi.” Ya, bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine kaç yılda uyum sağlayacaksınız arkadaşlar? Uyum sağlayamayacağınız Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini niye getirdiniz bu ülkeye siz?

Başkanım, şimdi, ben şunu görüyorum: Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine hızla uyum sağlıyorsunuz. Nasıl uyum sağlıyorsunuz? Parlamentoyu, Genel Kurulu baypas ederek uyum sağlıyorsunuz, Komisyonu baypas ederek uyum sağlıyorsunuz. Sağduyulu olduğunuzu söyledik Başkanım. Burada ortak akli çalıştırdığımızda yapabileceğimiz şeyleri daha önceki Komisyon toplantısında da görmüştük ama bu ne demektir ya? Komisyon üyelerinin konuşmasını engellemek başka bir şey.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, şimdi, Hasan Bey, bak...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Başkanım, bir saniye...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ama saat yediden beri hepiniz aynı şeyleri söylüyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Söylersiz ya!

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Bir irade koyun ortaya, bir irade koyun ortaya.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Sayın Başkanım...

CAVİT ARI (Antalya) – Size ne ya, istediğimizi söyleriz.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Hadi, bir şey söyleyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Siz mi karışacaksınız? İstedikimizi söyleriz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir saniye arkadaşlar...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Bir saniye arkadaşlar...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Hadi, bir şey söyleyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Size ne ya, size ne ya!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bir saniye, bir saniye...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Maskeni tak, maskeni.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sen de maskeni tak o zaman.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Burhan Bey...

CAVİT ARI (Antalya) – İstedikimi söylerim, sana ne!

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Cavit Bey, bir saniye...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Söylesin de saçmalıyorsunuz ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Sensin saçmalayan!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Saçma sensin!

CAVİT ARI (Antalya) – Sen mi karar vereceksin bize!

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Değerli Başkanım, bir saniye...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Siz veremezsiniz!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Burhan Bey, bir saniye...

CAVİT ARI (Antalya) – Ben ne istersem onu konuşurum, sana ne!

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Biz de veririz kararı.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Burhan Bey...

CAVİT ARI (Antalya) – Allah Allah...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Yeterse yeter ya.

CAVİT ARI (Antalya) – Ne konuşuyorsun sen ya? Kimsin sen!

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sen kimsin!

CAVİT ARI (Antalya) – Sen ne diyorsun ya!

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sen ne yapacaksın!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Burhan Bey...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Hayır, hayır...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sen ne yapacaksın?

CAVİT ARI (Antalya) – Saygısız bak!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Burhan Bey, bir saniye...

CAVİT ARI (Antalya) – Sen Divanda olacaksın bir de ya. Ne konuşacağımıza siz mi karar vereceksiniz?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yeter artık, yeter!

(Gürültüler)

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Yavaşlatamazsınız!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Burhan Bey...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ne yapacaksınız ya?

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Siz ne yapacaksınız?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ya, yeter artık, yeter!

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Siz ne yapacaksınız?

CAVİT ARI (Antalya) – Artistlik yapma!

(Erzincan Milletvekili Burhan Çakır ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerlerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Lütfen arkadaşlar, lütfen...

Toplantıya on dakika ara veriyoruz arkadaşlar.

Kapanma Saati: 23.40

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 23.55****BAŞKAN: Tahir AKYÜREK (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Metin YAVUZ (Aydın)****SÖZCÜ: Jülide İSKENDEROĞLU (Çanakkale)****KÂTİP: Burhan ÇAKIR (Erzincan)**

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Arkadaşlar, toplantıyı tekrar açıyorum.

1’inci maddede önerge okunmuş ve Gökkan Bey önerge üzerinde konuşmuştu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Ama 1’inci madde üzerinde konuşacaktık.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Konuştuk.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Gereği yok, o zaman çıkalım, hiç gereği yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 2634 sayılı Kanunun 4’üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespiti ve niteliği:

MADDE 4- Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespitinde; ülkenin doğal, tarihi, arkeolojik ve sosyo-kültürel turizm değerleri ile turizm potansiyeli dikkate alınır.

Cumhurbaşkanınca kabul edilen yatırımlarda devlet yardımları hakkında kararda kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri için belirlenen istisna, muafiyet ve teşvik hükümleri turizm merkezleri hakkında da uygulanır.

Bakanlıkça uygun görülen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri veya turizm merkezlerinde; alanın bütüncül bir anlayışla korunmasının, geliştirilmesinin, tanıtımının, kültür ve turizme ilişkin sosyal ve teknik altyapının gerçekleştirilmesinin ve işletilmesinin özel sektör işbirliği ile sağlanması amacıyla, ilgili yatırımcıların da katılımıyla turizm hizmetleri yönetim birlikleri kurulmasında Bakanlık yetkilidir. Birliğe zorunlu üye olacak yatırımcılar, aidat ödenmesine ilişkin esaslar, Birliğin gelir ve giderleri ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.’

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Biraz önce yaşanan olayları genel olarak uygun bulmadığımızı burada kayda geçirelim. Yani bu kadar gerginliğe de gerek yok, arkadaşlarımız sükûnetini muhafaza etsinler.

Madde üzerinde 1 önerge var, önergeyi gerekçesiyle birlikte okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3517) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 2’nci Maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökkan Zeybek

Mürsel Alban

Hasan Baltacı

İstanbul

Muğla

Kastamonu

İsmet Tokdemir

Ulaş Karasu

Hüseyin Yıldız

Hatay

Sivas

Aydın

Gerekçe:

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri için uygulanan devlet yardımlarının turizm merkezlerinde de uygulanması önerisi getirilmiştir.

Bununla birlikte, kanun kapsamındaki bölge ve merkezlerde alanın yönetimi, sosyal ve teknik altyapının gerçekleştirilmesi ve işletilmesi amacıyla yatırımcıların da katılımıyla Bakanlık tarafından turizm hizmetleri yönetim birlikleri kurulması öngörülmüştür.

Bu teklifin yasalaşması hâlinde kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezlerinde yol yapımı, bakımı, içme suyu ve kanalizasyon yapımı ve bakımı, her türlü alt ve üst yapıya ilişkin belediye hizmetlerinin turizm hizmetleri yönetim birlikleri tarafından yerine getirilmesi söz konusu olacaktır.

Bu yönüyle turizm bölge ve merkezleri mevcut durumdaki organize sanayi bölgeleriyle benzer bir statüye kavuşturulmuş olacaktır. Bugün belediyeler ile organize sanayi bölgesi idareleri arasında yaşanan koordinasyon sorunlarının turizm bölge ve merkezlerinde de yaşanması söz konusudur.

Buna göre konaklama tesisleri ve plajlar belgelerini belediyelerden almayacak, belgelendirmede tek yetkili Kültür ve Turizm Bakanlığı olacak.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, bu maddeyle bütün turizmcilerin katılacağı, üye olacağı, bu birliklerin üyelerden birer aidat alacağı, aidat miktarlarının da Bakanlıkça belirtileceği, bu miktarların yönetimleri, kimler tarafından nasıl oluşacağı belirsizliktir. Birlik yöneticilerinin ücretleri olarak alınacağı, yine bu maddelerle Bakanlığın her şeyin içinde paranın olduğu alt gelirli işletmecinin unutulduğu, parası az olanın turizmden faydalanamayacağı, tatil hakkının elinden alındığı, halkın unutulduğu bir kanun maddesidir bu madde. Turizm Ajansına ödenecek vergi binde 7,5'tur. Bu yükün yanı sıra birliğe üye yükü yeniden turizmcilere getiriyor. Bu birlikte Turizm Bakanının oluşturacağı ve Bakanlığa turizm açısından bir arka bahçe mi oluşturuluyor?

Bu maddenin yapıyla birlikte yerel yönetimlerde altyapı giderleri de yerel yönetimlere, altyapı imkânları yerel yönetimlere yüklenmektedir. Hem bir yanda yerel yönetimleri yok sayıyorsunuz hem de yerel yönetimlerin altyapısını, ulaşımını ve bunların giderlerini yerel yönetimlerin üzerine yıkıyorsunuz. Bu maddede halk yok. Bakın, turizmcisi, inanın, evine ekmek götüremiyor, Turizm Ajansına binde 7,5 vergiyi veremediği gibi bu birliklerin aidatlarının ne kadar olacağı belli değil, kim tarafından belirleneceği yazılmamış, bunlara kimlerin üye olacağı yazılmamış yani evine ekmek götüremeyen, oteli, işletmesi kapanan turizmcieye bir de birliklere üye edilme zorunluluğu getirilecek ve bunlardan aidat alınmaya devam edilecek. Bakanlık neyi takdir edebilir? İşletme başı bin lira der, 2 bin lira der, aylık der; var mı bir ölçü? Hiçbir ölçü yok. Belirleyin bunları, öyle getirin.

Bence bu madde turizmcieye bir yük getirecektir, turizmcinin ezilmekte olduğu yükün üzerine bir yük daha bindireceksiniz. Onun için bu maddenin tümünün tekliften çekilmesini öneriyoruz.

Akşam evine ekmek götüremeyen, çocuğunu okutamayan, kirasını veremeyen turizmcileri de düşünün; sadece 5 yıldızlı, 7 yıldızlı tatil köylerini değil. Siz, zengini yanınıza alıp halkı unuttunuz. Bu halk size ilk seçimde bunun hesabını soracaktır.

Meclisin bu Komisyonunda teklifin tümünün yanı sıra 2'nci maddenin de geri çekilmesini öneriyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi, Celadet Bey ve Hüseyin Bey’den önce Nadir Bey bu konuda maddeyle ilgili bir şey söyleyecek herhâlde.

Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Arz edeyim Başkanım.

Burada getirilmek istenen birlik, tamamıyla iyi niyetle, Türkiye’nin çeşitli yerlerinde ama sayıları ve büyüklüğü açısından baktığımızda Türkiye ölçeğinde son derece sınırlı olan Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri’ndeki, daha çok da Bakanlıktan tahsisli tesislerin olduğu –ağırlıklı olarak– turizm tesislerinin o bölgedeki birtakım sıkıntıları, sorunları... Aynı bir site yönetimi gibi düşünelim; ödeyecekleri aidatlarla... Bu aidatlar, firmaların şeyine göre çok ölçekte...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ne kadar?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Niye miktar koymadık? Miktar koyabiliriz, şunun için: Şimdi, Didim’deki meseleyle Trabzon Uzungöl’deki diyalim tesisler var... Ülkenin büyüklüğüne, oradaki tesis sayısına, tesis büyüklüğüne ve sorunlara göre değişeceği için burada koyacağımız rakamlar bazen çok komik olabilir, bazen hiç yetersiz olmayabilir. Zaten orada, bir; hangi belediye yetkiliyse o belediyenin temsilcisi, oradaki turizm tesislerinin temsilcileri, Bakanlık oturup istişare içerisinde bunu belirleyecekler.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Pazarlık yeri olmaması lazım Sayın Bakan Yardımcım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Pazarlık yapmayacak bir şey değil Sayın Vekilim, tamamen iyi niyetle.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – İnanın, iyi niyet aramıyoruz, iyi niyet görmüyoruz bunlarda.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – O zaman iyi niyet aramıyorsanız bir şey diyemem ama bakın, BETUYAP örneğimiz var elimizde, Antalya Belek, Türkiye’nin en gözde turizm merkezlerinden bir tanesi. Burada 60’ın üzerinde tesis var, burada “BETUYAP” diye bir altyapı tesisi var ve burası, oranın kendi alt sorunlarını çözüyor ama burada 60 tesisten –atıyorum- 50 kusur tanesi sorumluluklarını yerini getiriyor, birlikte hareket ediyorlar ama 5-6 tanesi oradaki tüm imkânlardan faydalanmasına rağmen hiçbir sorumluluğa katlanmıyor, bunun bir müeyyidesi de yok. Dolayısıyla tam da sizin anlayışınızla, o işten faydalanan herkesin o işin de maliyeti neyse yükümlüğü altına alınsın, adil olsun ve o bölgenin sorunları giderilsin diye getirilmiş bir şey.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Turizmciye faydası ne olacak?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Faydası...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Devlet varken birliğe ne gerek var? Devlet vergi koyacak, devlet uygun...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Vergiyle ilgisi yok Sayın Vekilim, orada yeni bir...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hayır, yani bu birlik mi düzenleyecek mi bunları?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Oradaki gibi...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hayır, bu birlik mi yararlı altyapı katılımlarını...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Birliğin faydası ne olacak turizmciye?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Şimdi, Belek örneğinden gidersek efendim, BETUYAP, dünyadaki hem oranın tanıtımlarını yapıyor, kendi içerisinde bazı küçük sorunlar varsa onları çözüyor. Ya, bunların her biriyle hizmet... Tanıtımını yapmasın mı Sayın Vekilim?

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ya, Tanıtım Ajansımız var bizim. Ajans var ya!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şimdi bu konuya şöyle bir katkı yapmak istiyorum, izininizle.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Yani, Sayın Başkanımız, belediye başkanı olarak bunun faydalarını çok iyi bilenlerden birisidir.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ya, birlik neyin tanıtımını yapacak? Aidat... Yönetici atayacaksınız, maaş alacak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Hayır, almayacak.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Mürsel Bey, izininizle, şöyle bir katkı yapmak istiyorum...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Birlik yöneticileri maaş almaz mı?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Yöneticilik diye bir kısıtlama... Elbette bekçisi varsa alır. Bekçisi almasın mı Sayın Vekilim? Ama yönetici...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Nadir Bey, bir saniye.

Biliyorsunuz belediye birlikleri var arkadaşlar, kanunla üye olma mecburiyeti olan Türkiye Belediyeler Birliği var, ben de bir süre Başkanlığımı yaptım, hatta işte CHP’den de arkadaşlar var, her partiden, Yenimahalle’den Fethi Bey, Muğla’dan Osman Bey falan da encümen, bizdeydi, bir sene çalıştık; şimdi de devam ediyorlar mı bilmiyorum, Fatma Şahin Hanım yürütüyor. Şimdi, onun dışında da Türkiye’de 30’dan fazla belediye birliği var ama mahalli; Konya Belediyeler Birliği, Marmara Belediyeler Birliği, Doğu Anadolu, Çukurova, Boğazlar vesaire. Şimdi, bunlar kendi içlerinde bir dayanışma yürütüyorlar. Mesela, Konya ve Anadolu Belediyeler Birliği bir araç paylaşımında proje destekleriyle karşılıklı bir fonksiyon icra ediyorlar ve ödeyecekleri aidatları birlikte belirliyorlar, hatta çok cüzi aidat ödeyen de var ama yardım alıyorlar, mesela Avrupa Birliği fonlarından, başka yerlerden falan yardım imkânları da var. Şimdi, bu birliklerin bölgesel sorunlarının çözümüne baskı oluşturmaya, gündem olmaya falan katkısı olabilir yani çok aykırı düşmüyor, çok bir art niyet olduğunu düşünmüyorum, böyle bir art niyet olamaz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Asla.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Başkanım, ne fayda sağlayacak turizme anlatsınlar.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Sayın Vekilim anlattım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani çok olağanüstü karşı veya vesaire olabilecek bir konu gibi gözüküyor bu aslında.

Celadet Bey, buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, çok hızlı geçtiniz, ben 2’nci madde yerine 1’inci madde üzerindeki hakkımı kullanacağım, 2’nci madde üzerinde konuşmayacağım, onu öncelikle arz edeyim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu’nun 3’üncü maddesinde yer alan “Tanımlar” başlığı altında bulunan bentlerden 4 bent değiştirilip 3 yeni bent eklenmektedir. (b) bendinde yapılan değişiklik incelendiğinde burada ilk olarak göze çarpan değişiklik “doğal” kavramının eklenmesi. Buna göre doğal sit alanı, ormanlık alanlar ve yerler turizmi koruma ve geliştirme bölgesi hâline Cumhurbaşkanının kararıyla getirilebilecektir. Bu durum, doğal alanların yok edilmesine veya geri dönüşü imkânsız olarak tahrip edilmesine neden olabilir. Burada sorulması gereken husus doğal alanları eklemekteki kasıt nedir?

Yine, “kamu yararı” ibaresi tanıma eklenmektedir. Bilindiği üzere kamu yararı, konunun nereden yaklaşıldığına bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Öyle ki “kamu yararı” kavramıyla bir müteahhide 2 liraya mal edilebilecek bir yolun 4 liraya kolaylıkla yaptırılabilirdiği Türkiye şartlarında, böylesi ucu açık ve belirsiz bir kavramın kanuna eklenmesi, keyfî bir yaklaşımın doğacağı izlenimi yaratmaktadır. Bakıldığı zaman, “ekonomik fayda” ile “toplumsal fayda” kavramları her zaman iç içe değildir. Burada toplumsal ve yerel taleplere göre mi hareket edileceği yoksa devletin ekonomik bir kazanç elde etme kaygısıyla mı hareket edeceği bilinmemektedir.

Aynı zamanda, mevcut kanunun (d) bendinde yer alan “turizm merkezi” tanımında “yeri, mevki ve sınırları Cumhurbaşkanlığı kararıyla tespit ve ilan edilen alanlar” kavramı, “Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri” tanımına da eklenmektedir. Cumhurbaşkanlığı, böylelikle sadece turizm merkezi için değil bu maddenin geçmesiyle birlikte kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri üzerinde de sınırsız bir yetkiye sahip olacaktır. Daha önce sadece tarihî ve kültürel alanlar üzerinde sınırlar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenirken değişiklikle doğal alanlar da dâhil yer, mevki ve sınırlar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecektir. Yetkileri tek elde toplayan bir yaklaşım sektörel gelişimi sağlayamaz. Daha önce de sıklıkla değindiğimiz gibi, turizm sadece iktidarın sorunu değildir. Burada çok yönlü düşünülmesi ve tüm paydaşların bu süreçte aktif katılımlarıyla bir yol haritası belirlenmesi gerekmektedir.

Yine (d) bendinde, “turizm merkezi” tanımı, yeni şekliyle kültür ve turizm koruma ve geliştirme bölgeleri dışında bulunan, fakat bölgesel özelliği taşıyan alanlar olarak genişletilmiştir. Bu yapılırken ormanlık alanlar da bu kapsama alınmakta ve yeni bir doğa katliamının ilk adımları atılmaktadır. Öyle ki orman katliamlarının temelini oluşturan en önemli alanlar taş ocağı, HES ve turizm tesisleridir. Bu alanlar, özellikle kıyı kentlerinde ormansızlaştırma politikasının dinamosu olarak görev yapmaktadır. Türkiye’de 2018 yılına kadar 500 bin hektar civarında orman, turizm yatırımlarına tahsis edilmiş durumda. Bu durum özellikle 80’li yıllarda bazı orman alanlarının turizm bölgesi ilan edilmesiyle hız kazanmaya başlamıştır. Otel, golf sahası ve aklınıza gelen her türlü turizm yapıları yapılmak üzere orman yapısı yok edilip yapılaşmaya açılmıştır. Bu alanlar mülkiyet olarak devredilmemiş, tahsis edilmiş ve kâğıt üzerinde de hâlâ orman olarak görülüyor. Buraların gerçekte orman örtüsü kaldırılmış ama belgelerde “orman” diye görünen yerler. Yine, turizmi geliştireceği vaadiyle yapılan dünyanın en büyük havaalanının bulunduğu yerin önemli bir bölümü orman ve havaalanı yapılmak için tahsis edilmiştir, dolayısıyla bu durum kaygı uyandırmaktadır. Biz şuna kanaat getirdik: Cumhurbaşkanlığı gerçekten yeşili çok seviyor, buna ikna olduk ama doların yeşilini çok seviyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yani şimdi ne diyeyim Celadet Bey.

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – “Ya sabır” deyin Başkanım.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Bize de sabır dileyin bari, biz de epeydir sabrediyoruz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten üzücü bir dönem yaşıyoruz. Ben samimiyetle başında ifade ettiğimi tekrarlamak istiyorum: Bu Komisyon, Meclisimize katkı sağlayacak çok değerli insanlardan oluşan bir Komisyon. Bu Komisyonunda eğer konuşamıyorsak başka hiçbir yerde hiç kimse bir şey konuşamaz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı gerçekten sarsıntı geçiriyor, kamuoyunda da sarsıntı geçiriyor. Buna gölge düşürmeye hiçbirimizin hakkı yoktur. Türkiye Büyük Millet Meclisine seçilmiş gelen her bir insanın arkasında 90-100 bin oy vardır, onları temsil ediyor, onların yüzüne bakıyor. Anayasa’nın

80'inci maddesine göre de seçilip gelen bir milletvekili seçim bölgesinin değil, bütün Türkiye'nin milletvekilidir, Anayasa gereğidir. Dolayısıyla biz ülkemizin her konuda hakkını her sahada savunmak gibi bir göreve sahibiz.

Şimdi, niye böyle oluyor? Biz tabii ki eleştirmekle görevliyiz; iyi yapılan şeylere her zaman “evet” demiyoruz bazen ama “evet” dediğimiz zamanlar oluyor, öyle bir görevimiz yok çünkü eleştirmek görevimizdir bizim ama eleştirince tahammül ortadan kalkıyor. Ben Kültür ve Turizm Bakanına şu anda inanmıyorum. Yani inanmayışımın o kadar çok sebebi var ki bunun teker teker sayılması yerine bir örnek geçiştireceğim. İçişleri Bakanının İstanbul Büyükşehir Belediyesinin soruşturma dosyalarına izin vermediğini söylemekle yetineyim. Bir Bakan soruşturma dosyalarının kendi teftiş kurulu marifetiyle soruşturulacağı dosyalara niçin izin vermez? Bir şeyden çekiniyor, bir şeyden korkuyor; onun için izin vermiyor. İki tane örnek vereceğim size...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bakanın soruşturmaya izin vermemesi Belediye adına olumlu bir şeydir.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Olumlu olur mu ya, soruşturmaya izin verecek. Böyle bir şey olur mu?

CAVİT ARI (Antalya) – AK PARTİ dönemine ait...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – O yanlış anlaşıldı.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Şimdi, arkadaşlar, 50 tane dosyadan bahsediyorum, bakın, 50 dosya. 7 Ocak 2016, Başakşehir’de bir arsa 49 milyona birileri tarafından satın alınıyor. Sadece dört gün sonra –tapu kayıtlarını söylüyorum- Büyükşehir Belediyesinin bir kuruluşu olan KİPTAŞ’a 130 milyona satılıyor. Ben tanıdıklarım için tekrar söylüyorum, gerçekten arkalarında leke olmayan, karanlık bir şeyi olmayan insanlar burada olduğu için bunları rahat söylüyorum. Yani bunu kimin vicdanı kabul eder? Bu nasıl bir şey olabilir ki Belediyenin kuruluşu bu parayı ödüyor? Aradaki fark ne kadar biliyor musunuz? 81 milyon değil, o günkü dövize döndürsek 216 milyon lira.

Başka bir olay, Fatih’te ama sizinle ilgili değil tabii. Mustafa Bey’e ben çok değer veririm, onun için özellikle onunla ilgisi olmadığımı ifade etmek istedim.

Vatan Caddesi’nde 25 milyona satın alınan bir arsa ve buranın imar izni yok ama o satın alanların imar çıkarma hakları varmış, satan bilmiyor. İmar izni çıkarılıyor ve yeni imarlı hâliyle de 430 milyona satılıyor. Kime satılıyor? İstanbul Büyükşehir Belediyesine satılıyor.

Arkadaş, siz bunları savunmak zorunda değilsiniz ki ya. Bu yükü taşımak zorunda değilsiniz siz, yazıktır size de.

Şimdi, bu Komisyon çalışırken birileri “Sonuna kadar gidin.” diye talimat vermesin size; bakın, bize de vermesinler. Farkındaysanız ben çok rahat konuşuyorum, ben bir Türk milliyetçisiyim. Meclisi 80 küsur defa işgal ettim, kullandım, konuştum orada, hiçbir engelle de karşılaşmadan konuştum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Zamanı geçirmeyeceğim, geçirmemeye dikkat edeceğim Sayın Başkan, çok az bir süre kaldı. Evet, diğer maddede belki konuşurum.

Teşekkür ediyorum, bu hassasiyetimizi de anlamanızı istiyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Tabii, bilgileri teyit etmek lazım ağabey çünkü bir hukuk devletinde, halkın denetlediği bir sistemde büyük yanlışlar yapılamaz yani kim yapıyorsa onun yakasına hepimiz yapışırız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Halk nerede? Halk neyi denetliyor Sayın Başkan? Halkı öldürdünüz, halk öldü ya!

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, arkadaşlar, şimdi, bakın, Gökân Bey belediyeçilikten geliyor, biz belediyeçilikten geliyoruz; o kadar da basit...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ben Büyükşehirde çok eleştirdim bunu, onun için burada da konuşuyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bilmiyorum, bu işler o kadar kolay değil yani müthiş bir şey vardır.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Siz haklısınız kabul etmemekte ama biz de öyle gördüğümüz için bunları anlatıyoruz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ya, bilirkişi yok mu, memuru yok mu buna imza atan?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 2634 sayılı Kanunun 5 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Konaklama ve plaj işletmelerinin belgelendirilmesi ve diğer işlemler

MADDE 5- Turizm sektöründe; bu Kanun ve diğer mevzuatta yer alan teşvik tedbirleri ile istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmek için Bakanlıktan turizm yatırımı belgesi veya turizm işletmesi belgesi alınması zorunludur.

Belgeli yatırımların, Bakanlıkça belirlenen süreler içinde tamamlanarak işletmeye açılması zorunludur. Ancak, Bakanlıkça bu süre uzatılabilir.

Yetkili idare tarafından işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen konaklama işletmelerinin bu ruhsatı aldıkları tarihten itibaren bir yıl içinde Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur.

Bakanlık tarafından turizm işletmesi belgesi iptal edilen konaklama işletmelerinin iptal kararının tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde yeniden turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur.

Kamu kurum veya kuruluşlarının misafirhaneleri, vilayetler evi ve ordu evleri için Bakanlıktan turizm belgesi alınması zorunlu değildir.

Konaklama içermeyen müstakil plaj işletmelerinin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almalarını takiben yedi gün içerisinde turizm işletmesi belgesi almak için Bakanlığa başvuru yapmaları ve başvuruyu takiben yapılacak denetim sonucunda varsa belirlenen eksikliklerini, tebligat tarihinden itibaren otuz gün içerisinde gidererek turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur. Bakanlık tarafından turizm işletmesi belgesi iptal edilen plaj işletmelerinin iptal işleminin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur. Bu fıkra kapsamında belgelendirilecek plaj işletmelerinin nitelikleri ve denetimlerine ilişkin konular Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddede belirtilen süreler içerisinde turizm işletmesi belgesi alamayan konaklama ve plaj işletmeleri, işletmeye açılmaz ve faaliyette bulunamaz. Bu işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatı Bakanlıkça yapılan bildirim üzerine yetkili idare tarafından bir ay içinde iptal edilir ve faaliyetlerine son verilir.

Tahsisli kamu taşınmazları üzerinde yer alan tesisler için tahsis koşulları uygulanır.

Bakanlık tarafından, turizm sektörünün kalkınmasını ve planlı ve kontrollü şekilde gelişimini sağlamak amacıyla sosyal ve teknik altyapı hizmetlerinin karşılanması için kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ve turizm merkezlerinde bulunan konaklama tesislerinin tür veya kullanım kararı değişikliği ile kapasite artışı durumlarında yatırımcıdan sosyal ve teknik ve benzeri altyapıya katılım payı istenir.

Beş yıldızlı oteller ve tatil köyleri; kendi müşterilerine motor hacmi 2900 cc ve üzeri binek olan, üç yıl ve üzeri leasing dahil kendi öz malı araçlarıyla geliş gidiş noktaları ile tesis arasında transfer hizmeti sunabilir. Bu şekilde transfer hizmeti sunulacak araç sayısı beşi geçemez. Bu faaliyet, seyahat acentası aracılığıyla gelen ve transfer sözleşmesi olan müşterilere sunulamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge var.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3517) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 3’üncü maddesiyle değiştirilen 2634 sayılı Kanun’un 5’inci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Demir	Jülide İskenderoğlu	Recep Uncuoğlu
İstanbul	Çanakkale	Sakarya
Metin Yavuz	Burhan Çakır	Baki Şimşek
Aydın	Erzincan	Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökan Zeybek	Mürsel Alban	Ulaş Karasu
İstanbul	Muğla	Sivas
Hüseyin Yıldız	İsmet Tokdemir	Hasan Baltacı
Aydın	Hatay	Kastamonu

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Önerge üzerinde söz isteyen?

Gökan Bey, buyurun.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; teşekkür ederim.

Bu maddeyle ilgili, üzerinde mutabık kaldığımız bazı bölümlerin olduğu ortaya çıkıyor ama yine de maddeyle ilgili ben önerimi ifade etmek istiyorum.

Bu maddeyle getirilen ek düzenlemelerle, her türlü konaklama ve plaj işletmesinin Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alma zorunluluğu getirilmekte olup belediyeler tarafından bu işletmelere verilen iş yeri açma ve çalışma ruhsatları yürürlükten kaldırılmaktadır. Dolayısıyla, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm bölgelerindeki konaklama tesislerinde teşviklerden yararlanmak isteyen tesisler için geçerli olan turizm işletmesi belgesinin Bakanlıktan alınmasına ilişkin zorunluluk kentsel ve kırsal alanların tamamındaki her türlü konaklama ve plaj tesislerini kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Böylece, bu tesislerin belgelendirilmesi ve denetimlerinde de yerel yönetimlerin, büyükşehirlerin ve ilçe belediyelerinin tamamen devre dışı bırakılması söz konusudur. Turizm bölge ve merkezlerindeki konaklama tesislerinin tür ve kullanım kararı değişikliği nedeniyle kapasite artışına

gitmesi durumunda Bakanlıkça yatırımcıdan altyapı katılım payı istenmesi amaçlanmaktadır. Turizm sektörünün tam da en ağır buhran içinde olduğu, tarihin en ağır sıkıntısını yaşadığı dönemde onlara getirilmiş olan bu altyapı katılım payının doğru olmadığını düşünüyorum.

Yine, bu yasayla ilgili, “Kamu kurum veya kuruluşlarının misafirhaneleri, vilayetler evi ve ordu evleri için Bakanlıktan turizm belgesi alınması zorunlu değildir.” ibaresine kamuya ait -burada bir açıklama yapılmadı- belediye, il özel idaresi ve benzeri konaklama içermeyen plaj işletmelerinin de eklenmesinin doğru olduğunu düşünüyoruz. Bu konuyla ilgili açılmış olan tahsislerle yapılmış olan işletmelerin de kapsam içine alınmasının doğru olduğunu düşünüyorum.

Yine, “Tahsisli kamu taşınmazları üzerinde yer alan tesisler için tahsis koşulları uygulanır.” Bu ibareyle, taşınmazların tahsis koşulları üzerinde keyfi uygulamalar yapılarak önemli ölçüde muafiyet sağlanmasından endişe ediyoruz.

Yine, bu maddeyle ilgili şunu belirtmek isterim: Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alınmasının ardından başka bir işleme gerek kalmaksızın on beş gün içinde bu tesisler için iş yeri açma veya çalışma ruhsatı verilecek. Bu durum, belediye imar mevzuatı açısından değerlendirme ve denetimleri zayıflatacak, çarpık yapılaşmanın da önünü açacaktır.

Yine, bu maddenin içinde beş yıldızlı oteller için getirilmiş olan 2900 CC’nin üzerindeki kapasitede her otel için 5’ten fazla olmamak üzere turizm amaçlı araç kullanma hakkı, hem Türkiye Seyahat Acentaları Birliği hem o şehirdeki ulaşım koordinasyon merkezinin almış olduğu kararlara aykırılık teşkil edecektir.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak sizlere şu öneriyi yapıyoruz: Türkiye’nin bütün büyükşehirlerinde ve turizm bölgelerinde giderek raylı sistem yatırımları artmaktadır. Bunu memnuniyetle... Gerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gerek Ulaştırma Bakanlığı gerek ilgili Devlet Demiryolları gerekse büyükşehir belediyelerinin yapmış olduğu bu yatırımlarla raylı sistem yatırımları hızla artmaktadır, doğru bir modeldir. Raylı sistem yatırımlarının artması, o şehirlerde minibüs seferi yapmış olan küçük esnafın giderek şehrin merkezlerinden daha uç kısımlara taşınması, bir kısmının da sektörde iş yapamaz hâle gelmesi sonucunu doğurmaktadır. Bizim önerimiz, raylı sistemlerin yaygınlaşmasıyla birlikte minibüslerin sefer sayılarının azaltılarak bir kısmının “lüks taşıma” adı altında yetkilendirilerek, bu konuyla ilgili belgelendirilerek turizme hizmet etmesini sağlamaktır. Böylelikle, hem şehir içinde bu araçların yaratmış olduğu ulaşımındaki yeni yükler ortadan kalkacak hem de yıllardır bu meslektan ekmek yemiş olan insanlar plaka ve plaka tahditleri üzerinden vermiş oldukları bedellerin de karşılığını bir biçimde almış olacaklar, değer kaybına uğramamış olacaklardır. Bununla ilgili bir düzenleme gelecekse, sadece büyükşehirler ölçeğinde -İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Mersin, Muğla gibi büyükşehirlerle birlikte- giderek raylı sistemlerin yaygınlaşmasına bağlı olarak minibüs sayısının azaltılmasının ve lüks ticari taşıma araçlarına dönüşmesinin yasal bir güvenceye bağlanmasının hem meslek mensuplarını rahatlatacağını hem de bizim ufkumuzu açacağını düşünüyorum. O nedenle, bu konuyla ilgili de değerlendirmemizi ifade etmiş oldum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederim.

Nadir Bey, bu konuda diyeceğiniz bir şey var mı veya Atay Bey?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Arz etmek isterim Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Saygılar sunuyorum Başkanım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Başka bir şeyi önerdi yani burada yok o düzenleme de.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Onunla ilgili de...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Dikkat çekici bir şey o, hem yeni şey piyasaya girmemiş olacak. Biz de o sorunları yaşadık, yeni raylı sistem hatları üzerindeki hatlar kârlı hatlardı. Şimdi, tabii, orada sıkıntı başladı; verdiğiniz yerleri beğenmediler mesela kendi şehrimizde falan da. Bu, İstanbul’da falan da olacak; metro hatlarının besleme hattı olarak kullanmak lazım, o da tatmin etmiyor falan.

Farklı bir teklif o yani onu ayrıca Bakanlıkta bir değerlendirin bakalım.

Evet, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Olur Sayın Başkanım.

Saygılar sunuyorum.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ulaştırma Bakanlığının yetkisinde ama, Turizm Bakanlığının değil.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teklif yaparlar.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Şimdi, tabii, bizim burada getirmiş olduğumuz sistem, şu saate kadarki konuşmalarda da ifade ettiğimiz gibi, Türkiye’de konaklama tesislerinin yani otel ve benzeri tesislerin Bakanlıktan belge alınarak belli bir standarda kavuşturulması ve turizm politikalarının aracı olarak bunları kullanmak istediğimizi ifade etmiştim. Ama biz bunu uygularken hiçbir belediyenin hiçbir yetkisine dokunmuyoruz. Bugüne kadar olduğu gibi, belediyeden iş yeri çalışma ruhsatı alma koşulları, şartları her neyse ve bunları aldıktan sonra denetlenme süreçleri her neyse belediye yine bunlara devam edecek ama bu bir turizm tesisiyse, konaklama tesisiyse iş yeri çalışma ruhsatı bunun faaliyette bulunması için yeterli şart olmayacak; buna ilaveten bizden de bir belge alacak. Getirdiğimiz bu, yoksa belediyenin iş yeri çalışma ruhsatı vermesi ve bununla ilgili denetim ve benzeri hususlarla ilgili hiçbir yetkisine dokunmuyoruz.

Yine, bununla ilgili olarak, istisna tuttuğumuz kamu kurum ve kuruluşlarının misafirhaneleri ile orduvevi ve vilayetevleri, bunlar tam o anlama girmedeği için... Kamu kurum ve kuruluşları, bildiğiniz üzere, tüm özel idareleri, belediyeleri, hepsini kapsar bu. Dolayısıyla, bunların misafirhane konseptinde olan tesisleri bunun dışında olacak.

Diğer taraftan, plajlarla ilgili olarak da yine biz belli standartları... Özellikle bu Covid sürecinde gördüğümüz gibi, çeşitli bölgelerde plajlarda sağlıklı tatil yapabilme, hijyenle ilgili sıkıntılar yaşıyordu. Dolayısıyla, ifade etmek isterim ki -bugün Covid meseleleri de tartışıldı- bizim 2020 yılında ortaya koymuş olduğumuz Güvenli, Sağlıklı Turizm Sertifikası sayesinde -Hüseyin Vekilim de bilir- bu sertifikayı almış tesislerdeki Covid oranı çok çok düşük düzeydeydi, minimum düzeydeydi. Biz, plajlar veya benzeri turizm tesisleri üzerinden, güncel duruma göre, gündemde olan konularla ilgili hususları da uygulayabilmek adına bunların da Bakanlıktan belgeli olmasını istiyoruz, arzu ediyoruz; o nedenle koymuş olduğumuz husus.

Yine, buralarda, turizm bölgelerinde altyapıya ilave yük getirecek bir kapasite artışına, yeni yatırımlara gidecekse yatırımcı, oraya getireceği altyapı yükünü, diğerlerine de adalet olması bakımından oraya katılım payını ödemesini istiyoruz; böyle bir adalet oluşsun diye.

Yine, istisna olarak getirdiğimiz, sayın vekilimin de ifade ettiği “İAÇ verilerek yerinden alınacak.” dediğimiz husus şudur: Sadece ve sadece “lüks çadır” dediğimiz yerlerde... Tanımdan baktığımız üzere, bunlar İmar Yasası’na tabi değiller yani zaten temelli bir yapı yok, bir çadır, kurulabileceği için bunu kafasına göre de kurmasın, belli kriterler getirilsin diye Bakanlıktan belge alma zarureti getiriyoruz. Zaten bunlar imarlı yapılar olmadığı için İAÇ almak zorunda değil ama yine de yerel yönetimler tarafından denetlensin, belli bir ruhsata tabi tutulsun, kafasına göre iş yapmasın diye belediyelere bunlara almaması gereken ilave bir şey olarak “İAÇ de alsın, belediyenin de kapsamında olsun, bilinsin.” diye; bizden belge almış, o kriterleri taşıyorsa “Git, belediyeden de İAÇ al.” diyoruz. Yoksa, başka bir yerde, bizden belge aldı diye otomatikman “Git, İAÇ al.” diyemeyiz, o bizi de zora sokar çünkü “İAÇ” dediğimiz belgeyi alabilmesi için oranın güvenli bir tesis olması için yangına, depreme karşı her türlü tedbiri alması lazım. Dolayısıyla bizden belge alması için “Önce sen bu şartları sağla gel, ben öyle belge verebilirim.” diyorum ama lüks çadır bunun istisnası. Dolayısıyla, bunlar temelli bir yapı değil; getirdiğimiz husus bu.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bitireceksiniz, turizmciyi bitireceksiniz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Bakan Yardımcım, bunlar yarın elektrik, su almakta sıkıntı yaşayacaklar, buna da yasal bir düzenleme olması lazım.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Küçük turizmciyi bitireceksiniz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Çadıra elektrik, su verilmiyor.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Çadırı Katarlılara yapıyorlar zaten, sorun yok.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, arkadaşlar, 3’üncü maddedeki...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Bir cümle daha ilave edeyim.

Biz tabii ki tartışacağız, düşünceğimiz vekilimizin önerisini ama bu araçlarla ilgili olarak taksiciler boyutu da var. Yani onlar yine burada getirdiğimiz şeye itiraz edeceklerdir.

Bilgilerinize arz olunur.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Onların altyapılarını kim götürecektir, atık sularını nereye vereceksiniz?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 3’üncü maddedeki aynı mahiyetteki önergeleri birlikte oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeler doğrultusunda 3’üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hani çekilmiştii? 3’üncü maddenin tamamı çekildi mi Başkanım?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Yok, yok, 3’üncü maddedeki son paragraf çekildi.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 2634 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde, bölgenin doğal ve kültürel özelliklerinin bozulmaması, turizm işletmelerine zarar verilmemesi, turizm yatırımı veya işletmesi belgesi alınması ve çevre kirliliğinin önlenmesine ilişkin tüm önlemlerin alınması ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa uygun olması koşulu ile bu yerlerin kontrollü kullanımını sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından, 8 inci maddeye göre, imar planı gerektirmeyen, sabit olmayan, kamuya yararlı, konaklama içermeyen,

ücretsiz girişli günübirlik tesis yapılabilir. Bu fıkranın uygulanması ile ücretsiz girişli günübirlik tesis niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, 37 nci maddenin (A) fıkrasının (3) numaralı bendine dayanılarak yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.”

“Ücretsiz girişli günübirlik tesis ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen tesislerin Bakanlık tarafından yapılması halinde, ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma geliri Bakanlıkça ödenmez.

3621 sayılı Kanuna uygun olmak kaydıyla, yerleşim tasarım ve yönetim planı ile koşulları belirlenen, doğal çevre ile uyumlu, kalıcı yapı içermeyen, gerekli güvenlik tedbirleri alınan iyi donanımlı lüks çadırlarda gelişmiş hizmet sunan geçici lüks çadır tesisleri yapılması amacıyla kiralama yapılabilir. Tesis kapsamında yapılacak her türlü ünite, temelsiz ahşap platform üzerine, mümkün olan en az müdahaleyle, çevre dostu çadır malzemesi kullanılarak ve doğal ekosisteme uygun olarak yapılır. Bakanlığın belirlediği kriterlere uygun yapılmayan ve Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi almayan tesisler işletmeye açılmaz. Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alınmasını müteakip, başka bir işleme gerek kalmaksızın onbeş gün içinde bu tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilir. Bu fıkra kapsamında sözleşmelerine aykırı olarak Bakanlığın belirlediği kriterlere uygun yapılmayan tesislerin kira sözleşmeleri feshedilir ve taşınmazın tahliyesi sağlanır.”

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Madde üzerinde 2 önerge var, aykırılık sırasına göre ilk önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3517) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3621 sayılı Kanuna uygun olmak kaydıyla, yerleşim tasarım ve yönetim planı ile koşulları belirlenen, doğal çevre ile uyumlu, kalıcı yapı içermeyen, gerekli güvenlik tedbirleri alınan iyi donanımlı lüks çadırlarda gelişmiş hizmet sunan geçici lüks çadır tesisleri yapılması amacıyla kiralama yapılabilir. Tesis kapsamında yapılacak her türlü ünite, temelsiz ahşap platform üzerine, mümkün olan en az müdahaleyle, çevre dostu çadır malzemesi kullanılarak ve doğal ekosisteme uygun olarak yapılır. Tesisin bulunduğu İlçe Belediyesince uygun bulunan bu tesisler için iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilir. Bakanlığın ve ilçe belediyesinin belirlediği kriterlere uygun yapılmayan ve Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi almayan tesisler işletmeye açılmaz. Bu fıkra kapsamında sözleşmelerine aykırı olarak Bakanlığın ve ilçe belediyesinin belirlediği kriterlere uygun yapılmayan tesislerin kira sözleşmeleri feshedilir ve taşınmazın tahliyesi sağlanır.”

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Ulaş Karasu

İstanbul

Muğla

Sivas

Hüseyin Yıldız

İsmet Tokdemir

Hasan Baltacı

Aydın

Hatay

Kastamonu

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hüseyin Bey, Nadir Bey bir bilgi versin mi, yoksa önce siz mi konuşursunuz? Ben, bir açılım olsun diye...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Verebilir, benim için fark etmez.

Nadir Beyler bu işe başlamadan biz belediye olarak başladık bu işe. Tabii ki bizim ile onlar arasında farklı bir şey var, onu anlatacağım şimdi.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Aydın’da mı?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Aydın Kuşadası Davutlar’da.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – 4’üncü madde üzerinde kısaca bir bilgi verir misiniz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Hayhay Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, bildiğiniz üzere, dünyada teknoloji çağında yaşıyoruz âdeta. Çok hızla yeni gelişmeler, yeni türler, yeni ürünler her alanda çıkmakta. Turizmde de böyle gelişmeler var. Ülkemizde de küçük çaplı da olsa bu anlamda yapı içermeyen ama çadır ve benzeri malzemelerle âdeta beş yıldızlı, hatta daha lüks ürünler sunulabilmekte. Ülkemizin çeşitli bölgelerinde ve dünyada da bu tür ürünler var.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Kırklareli’de de bir örnek mi var?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Kırklareli’de İğneada’da var, doğru; Fethiye’de var, şimdi yine Saklıkent Kanyonu’nda yapılabiliyor, dolayısıyla bunlar başladı. Diğer turizm ülkelerinde de bu tür şeyler var. Sayın vekilimizin açış konuşmasında da ifade ettiği gibi, internet üzerinden bunların pazarlaması... Artık yeni gelişmelere, teknolojiye bizim turizm olarak da ayak uydurup bunları belli bir disiplin içerisinde yönetmek adına mevzuatımızın içerisine alarak turizme doğru bir şekilde, hizmet verebilir şekilde bu lüks çadırları da biz hukuk sistemimize, Bakanlığımızın sistemine dâhil etmiş oluyoruz. Özellikle pandemiyle beraber buralara olan talepler, doğaya olan talepler, bireysel tatil yapmaya olan talepler de arttığı için bu tesisler artacak, öyle veriler var, öyle kestirimlerimiz var. Dolayısıyla, biz bunları hukuki bir yapı altına alarak -ki geliş güzel gelişmesin- hukuki bir sistem içerisinde, doğayla uyumlu, sürdürülebilir, denetlenebilir, her türlü güvenlik tedbiri de alınacak şekilde turizme hizmet verebilir bir yapıya sokmak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Dolayısıyla, biz ilk defa bu kanunla bu “glamping” dediğimiz lüks çadır ürünlerini de hizmete sunmuş oluyoruz. Bununla ilgili, bunun belgelendirilmesi, denetimi de bunlarla benzer hususlar olduğu için gerekli...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Hüseyin Bey, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Bakan Yardımcım, değerli arkadaşlar; tabii ki bu coronavirüsten dolayı turizm sektörü farklı yerlere gitmeye başlıyor. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuya tabii ki yatırım olarak katılıyoruz ama yalnız şurada yapılan bir şey var Sayın Bakanım, sizden de bir bilgi almak istiyorum: “Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alınmasının ardından başka bir işleme gerek kalmaksızın on beş gün içinde bu tesisler için iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilebilir.” diyor.

Sayın Bakanım, siz de biliyorsunuz, biz de biliyoruz, sizler de hepiniz tatile geldiğiniz zaman biliyorsunuz, halkın kullandığı plajlar var ilçelerde. Özellikle bunlar Milli Emlaka ait. İşte, Milli Emlak büyükşehir devretti bazılarını, bazılarını etmedi ama o sahilin bütün temizliğini, her şeyini ilçe belediyeleri yapıyor. Doğru mu Sayın Bakanım? Şimdi, siz eğer bu kanunu gerçekten uygulamak istiyorsanız birinci derecede o sahilleri ilçe belediyelerine bedelsiz olarak devretmeniz gerekiyor. “Neden?” diyorsak anlatayım: Bizim şu anda Kuşadası Belediyesi ile Büyükşehir Belediyesi ortaklaşa... Davutlar bölgesi var bizim, orada Sevgi Yolu var, biliyorsun; onun arkasında bize ait, büyükşehir ait olan bir yer var; biz oraya şu an bu sistemi kurmaya çalışıyoruz ve şu an hazırlık bitti. Bu sistemin yanında en önemli nokta, Sayın Bakanım, kamp ve karavan sektörü. Sadece Avrupa’da aşağı yukarı 5,5-6 milyon karavan var arkadaşlar ve bunlar gittiği her yerde ciddi derecede, para olarak, ekonomi olarak hesap yaptığımız zaman, normalinde gelen müşteri kapasitesi aşağı yukarı ortalama bin dolar harcayan bir kitle ve bu kitle geldiğinde... Avrupa’ya gittiğinizde de görürsünüz arkadaşlar, bu “camping” yerlerinde onlar için özel yerleşebilecekleri alan, altyapısı, kanalizasyon

sistemi, elektriği yani prizini koymak şartıyla ciddi derecede kira da alabiliyorsunuz onlardan ama Türkiye’de bu maalesef çok da fazla yaygınlaşmadı. Şimdi, bizim bunu sahil kesimlerde özellikle, Ege ve Akdeniz’de uygulamamız için ilk önce ilçe belediyelerine -doğru bir şey yapmamız lazım- sahilleri bedelsiz olarak verip bütün işletmeyi ilçe belediyelerine devretmemiz lazım. Bak, büyükşehre demiyorum, büyükşehir bizde, istemiyorum; ilçe belediyelerine yani MHP’lisi de var, AKP’lisi de var, CHP’li ilçeler de var yani yoğunlukta ve bu ilçe belediyeleri hem sahili temizleyecekler hem de sizin dediğiniz bu çadır kentlerini ve “camping” yerlerini de düzenlemiş olacaklar. Niye? Şimdi siz işletme ruhsatı verdiğinizde eğer oranın altyapısı yoksa, elektriği yoksa, kanalizasyonu yoksa zaten o yapılan işlemin hiçbir anlamı kalmıyor; sadece pislikten geçilmez. İşte, bizim istediğimiz şu: Gelin, hep beraber, bütün siyasi partiler karar alalım, sahilleri Millî Emlaktan ilçe belediyelerine devredelim. Bundan sonra, bu kanunu çıkardıktan sonra -gerçekten, samimi söylüyorum- o ilçe belediyelerinin yerlerini veya işte, devlette kamuya ait olan yerleri bu şekilde işte çadır kampı veya karavan şeklinde bu düzenlemeyi yapabilir Sayın Bakanım. Bunu yapmadığımız takdirde inanın ki bu havada kalır ve yapılan yatırım da... Arkadaşlar, bakın, Millî Emlakta bazı sıkıntılar var, sizler de takip ediyorsunuz. Şimdi adam geliyor, sahili kir alıyor arkadaşlar, işte, vatandaş gelmiş, ailesiyle çoluk çocuğuyla plaja giriyor. Adam diyor ki: “Sen burada şemsiye ile şezlong alacaksın.” “Kaç para?” diyor. “50 lira, 100 lira” Ama belediye işlettiği zaman oradaki yörenin halkından ve dışarıdan gelen insanlardan maksimum 5 lira, 10 lira alıyor ama özel sektör işlettiği zaman adam diyor: “Ben para saydım oraya” 1 ise 5 alıyor ve inanın ki o dönemlerde, bizim o bölgede çok şahit oldum, ailesiyle, çoluk çocuğuyla gelmiş, dayak yiyen bir sürü insan oldu. O işletmeler bilinçli olarak insanın ailesini dövdüler. Sebep? “Sen şemsiye almıyorsun, şezlong almıyorsun.” diye. Bu sıkıntıları gidermek için birinci derecede sahilleri ilçe belediyelerine devretmemiz gerekiyor, onlar da bir gelir elde edecekler. Zaten belediyeler belli bir rakam koyuyorlar, böyle fahiş fiyat da koymuyorlar, 5 lira, 10 lira ve düzenli bir sistemle, işte, sizin de yaptığımız bu kanuna, buna uyarak daha hızlı çalışır, daha uygun şekilde çalışır. Bunu yaparsak hiçbir sıkıntı yok Sayın Bakanım.

Bir de şu on beş günlük süre yani ben bu belgeyi verdim, belediye on beş gün içinde ruhsatı vermek zorundadır.” anlamına geliyor ama belediye gidip oranın yangın şeyini inceleyecek, altyapısını var mı, kanalizasyonu gidiyor mu, onu incelemeden nasıl ruhsat verecek? Bu on beş günlük şartnameyi burada kaldırmamız gerektiği inancını taşıyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’i var, biliyorsunuz. Yönetmelikte sıhhi ve gayrisihhi iş yerlerindeki ruhsat düzenleme hükümleri var. Sıhhi iş yerlerinde eksiksiz evrakı verdiğiniz gün belediye size ruhsatı vermek zorunda. Sonra da bir ay içerisinde gider, ruhsata uygun olup olmadığını denetler, değilse gerekli işlemi yapar. Gayrisihhi müesseselerde, birinci derece gayrisihhi müesseselerde bile eksiksiz evrakla başvurduğunuzda yedi gün içerisinde incelemeyi yapıp takip eden üç gün içerisinde de ruhsatı düzenlemek zorundadır belediyeler. Dolayısıyla, bu ruhsatlara zaman getirme yeni bir olay değil, uzun zamandır uygulanan ve tam da işte, bürokrasinin yavaş işlemlerini engellemek için uygulanan bir yöntemdir. Bu denetime aykırı değildir, aykırılıkların tespitinde ruhsatın iptaline de aykırı değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Teşekkür ederiz.

Buyurun Celadet Bey.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buna göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığı devlete ait bölgelerde Kıyı Kanunu’na uyarak ve çevre ve doğal özelliklerini bozmadan ücretsiz giriş yapılabilen günübirlik konuklamaya imkân veren tesis yapabilecek. (2)’nci fıkrasında ise Bakanlık 2634 sayılı Kanunu’nun 9’uncu maddesinin (b) bendine atıfla tesislerde yapılacak işlerin Bakanlık tarafından yapılması durumunda ağaçlandırma ve bakım bedeli ile Orman Köylüleri Kalkınma geliri ödenmemesini hüküm altına almaktadır.

9’uncu maddenin (b) bendi “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içinde ve bu bölge ve merkezlere hizmet verecek alanlarda, turizmin gelişmesi amacıyla yol, su, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı yatırımları Bakanlıkça da yapılabilir, yaptırılabilir, bu amaçla ödenek aktarılabilir.” denmektedir. Hâlbuki bu tarz işler Bakanlığın değil, yerel yönetimin kontrolünde olması veya yerel yönetimlerle koordineli çalışılması daha sağlıklı sonuçlar verecektir. Bakanlığın buradaki rolü denetleme olmalıdır. Bu madde yerel yönetimlerin gelir ve özgün yönetimlerini sekteye uğratmaktadır. Özellikle turizm bölgelerinin bir çoğunun iktidar elinde olmadığı düşünüldüğünde kıyı kesimlerin en büyük gelir grubunu oluşturan turizmin tüm gelirlerinin merkezi yönetime gelmesi hedeflenmektedir.

Yine, üçüncü fıkra, Bakanlığın tüm yetkileri tek el hâline getirmesinin ispatı niteliğindedir. Bakıldığı zaman, çadır alanlarının dahi nasıl olacağını hüküm altına alırken diğer yandan Turizm İşletme Belgesi’nin alınmış olmasının yeterli görece ve yerel yönetimleri tamamen tasfiye edecektir. Açıkça anlaşılacağı üzere bu madde yerel yönetimlerin hüküm ve tasarrufunu tamamen elinden almakta, karar ya da denetim mekanizmasına dâhil etmemektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, teşekkür ediyoruz Celadet Bey.

Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2’nci önergeyi okutuyorum:

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3517) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin son fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “iyi donanımlı” dan sonra gelmek üzere “gelişmiş hizmet sunan kamp ve karavan alanları” ilavesinin yapılmasını arz ve teklif ederim.

Hayrettin Nuhoglu

İstanbul

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bu önergeyi Adana Milletvekili Sayın Çulhaoğlu’nun isteği üzerine ben ilettim Başkanlığınıza, sonra Sayın Bakanla görüşmesinde zaten kapsamda olduğu ifade edildi. Ben, bu vesileyle bir konu hakkında konuşmak istiyorum.

Bir değerli arkadaşım bana bugün bir not gönderdi. Bu notu ben niye şimdi söyleyeceğim? Burada, arkadaşlardan bir tanesi Katar’ı çok dile getirdi, “Katar’la ilgili düzenleme var bu kanun kapsamında.” dediler. Ben, o Katar’la ilgili olduğu için Arap ülkelerinin yöneticilerine ait bir hususu dile getireceğim. Benim Arap halkını sevdiğim de oluyor -çünkü gittiğim yerde de gördüklerim de var, hiçbir sorunumuz yok, bir çok konuda birliğimiz var ama- Suriye, Mısır ve Suudi Arabistan’dan sonra Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri vesaire bütün Araplar Türkiye aleyhine bir ittifak yaptılar, bir tek Katar bunun dışında

kaldı. Şimdi, Katar'ı da kendi aralarına aldılar ne zaman puştluk(x) yapar bilemiyorum, çok açık söylüyorum ama bu arkadaşımın notunu iletmek istiyorum çünkü bu arkadaşım Devlet Arşivleri Genel Müdürüydü, şimdi değil tabii. 2003 yılında...

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Hayrettin Ağabey, sizin literatürünüze tam uymadı ya o ifade, onu çıkaralım bence kayıtlardan.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Ama ne yapayım ya, bu öyle bir durum... Ben bile söylediğime göre.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Ya, uluslararası ilişkilerde bile sorun oluşturabilir.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Peki, çıkaralım. Ne diyelim? “Kazık attı.” diyemeyiz.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – O kelimeyi çıkaralım.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kayıtlardan çıkaralım.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Öyle mi? Ne diyelim?

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – O bölümü, o cümleyi...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – O bölümü geri aldım, o cümleyi geri aldım.(x)

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Şu anda çünkü...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN – Şu ana kadar tek bizim yanımızda olan Katar'dı biliyorsunuz tarih boyunca zaten...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Evet ama şimdi söyleyeceğim çok enteresan bir şey var. Biz büyük bir milletiz, büyük bir devletiz, bunda hiç kimsenin şüphesi olmasın. Devlet Arşivleri Genel Müdürü olan arkadaşım Osmanlı arşivleri konusunda konferans vermek üzere 2003 yılında Kuveyt'e davet edilmiş. Kendi şeyiyle anlatıyorum. Dinleyiciler, Kuveyt'in yöneticileri, akademisyenler konuyla ilgili öğrenciler ve meraklılar, 500 kişilik salon. Beni tam bir buçuk saat merakla dinlediler sonra bir saat de sorulara ve onlara cevaplar sürdü.

Gökân Bey, bizim büyük millet olduğumuzu anlatıyorum. “Sorunun biri dikkat çekiciydi, ona verdiğim cevabı da söyleyeceğim.” diyor. “Henüz tarih ve yönetim kavramları zihninde pek oturmamış genç bir Kuveytli bana şu soruyu sordu: ‘Osmanlı yıkılıp ortadan kalktı ama Kuveyt hâlâ ayakta. Osmanlı Kuveyt'ten daha mı zayıftı?’ Osmanlı, bürokratik ve idari yapısını iyi biliyordum, ayrıca konferansa giderken orayla ilgili idari şemalar çıkartmıştım. O Arap gencinin sorusuna cevap vermeden önce bu şemalardan birini ekrana yansıttım. İşte, o şemanın yazılı hâli: Bağdat eyaleti, Basra sancağı, Lahza kazası. Kazanın Ebü'l-Hayr köyü, köyü bile değil, o köyün de Kuveyt mezrası.”

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Evet, doğru.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – “Bağdat eyaleti Osmanlı'nın 36 eyaletinden sadece biri, Basra sancağı Bağdat'ın 29 sancağından sadece biri, Lahza kazası Basra'nın 31 kazasından biri, Ebü'l-Hayr köyü, Lahza'nın 80 köyünden biri Kuveyt mezrası bu köyün 15 mezrasından biri. Bu tabloyu salondakilere izah edince derin bir sessizlik oldu. Sonra, bir zamanlar vatandaşı olma şansına sahip oldukları büyük Türk imparatorluğunu uzun uzun alkışladılar.” (Alkışlar)

Değerli arkadaşlar, kimseye mahkûm değiliz ama Türkiye Cumhuriyeti devletini yönetenler Türk'ü etnisite olarak kabul ettikten sonra zayıflamaya başladı. Türk, Anayasa'nın geçici maddelerinde ve başlangıç kısmında, 10'uncu maddesinde, 66'ncı maddesinde ifadesini bulan bütün etnisiteleri kapsamaktadır. Hiç kimseyi ayırmadık, ayırmıyoruz, onun için de gocunacak hiçbir şeyimiz yoktur.

Bu coğrafyada hür ve mutlu yaşamak istiyorsak üniter yapımızı korumak zorundayız, üniter yapımızın temeli Türk milletidir, bunu herkes böyle kabul etmelidir. Kültür ve Turizm Bakanı, Türk'ü çıkartmaya kalkışsa da hemen çark eder, gene koyar oraya, nitekim öyle oldu.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, teşekkür ederiz.

Tabii, Mehmet Akif'in sözünü hatırlamamak mümkün değil, yani Arnavut'tur köken olarak ama "Bir zamanlar biz de millet, hem nasıl milletmişiz/Gelmişiz dünyaya milliyet nedir öğretmişiz!" buyuruyor.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Boris Johnson'ın dedesi Ali Kemal de Türk'tü, öyle Türk değil. Bravo Başkan, verdiğiniz örnek tam oturdu. Zaten Atatürk "Ne mutlu Türk'üm diyene." dedi, hiçbir ayırım yapmadan.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Peki, Hayrettin Ağabey, teşekkür ederiz. Duygulandınız, duygulandırdınız...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Benim hassasiyetim budur değerli arkadaşlar.

BAŞKAN TAHİR AKYÜREK – Bunun üstüne şimdi önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, toplantıyı 6 Nisan Salı günü saat 15.00'te devam etmek üzere kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.53

